ശ്രീരാമവർമ്മഗ്രന്ഥാവലി.

മനുഷ്യാലയചന്ദ്രിക.

തച്ചുശാസ്ത്രം.

കൊച്ചി മലയാളഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മിററിയിൽനിന്നു്,
വ്യാഖ്യാനത്തോടും പരിലേഖനങ്ങളോടും കൂടി
പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതു്.

കോപ്പി 500.

വില അണ. ൧൨.

ശ്രീരാമവർമ്മഗ്രന്ഥാവലി.

മനുഷ്യാലയചന്ദ്രിക.

തച്ചുശാസ്ത്രം.

കൊച്ചി മലയാളഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മിററിയിൽനിന്നു,
വ്യാഖ്യാനത്തോടും പരിലേഖനങ്ങളോടും കൂടി
പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതു്.

കോപ്പി 500.

വില ണ. ൧൨.

വിഷയാനുക്രമണിക.

പ്രസ്താവന.

മലയാളരാജ്യത്തിന്റെ മദ്ധ്യദേശങ്ങളിൽ മനുഷ്യാലയനിൎമ്മാണത്തിൽ ശില്പശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ പ്രധാനമായി അംഗീകരിച്ചുവരുന്ന ഒരു പ്രമാണഗ്രന്ഥമാണു 'മനുഷ്യാലയചന്ദ്രിക.' ഈ ഗ്രന്ഥം തന്നെ വേറെ ഒരു രൂപത്തിൽ അല്പാല്പം ഭേദഗതികളോടുകൂടി ഏഴ് അദ്ധ്യായങ്ങളാക്കി തിരിച്ച്, പേരുമാററം കൂടാതെ പെരുമാററത്തിൽ വന്നിട്ടുണ്ട്. അതു ബ്രിട്ടീഷുമലബാറിൽനിന്നു 'പാലോളി ചോയി' വൈദ്യരാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട 'ലളിത' എന്നൊരു ഭാഷാവ്യാഖ്യാനത്തോടുകൂടി ൧൦൯൦-ാമാണ്ടിൽ അച്ചടിച്ചു പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. ആ ലളിതയുടെ രംഗപ്രവേശകാലത്തുതന്നെ അതിന്റെ സ്ഖലിതങ്ങളെയും കാപട്യങ്ങളെയും വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ടു 'ലളിതാവിദ്രാവണം' എന്നൊരു ഖണ്ഡനപുസ്തകത്തെ 'കരാശാരിച്ചെറുക്കൻ' എന്നു പേരുവച്ചു ഞാൻ തൃശ്ശിവപേരൂർ ഭാരതവിലാസം അച്ചുകൂടത്തിൽനിന്നു പ്രകാശിപ്പിച്ചു.

ആവകസ്സംരംഭങ്ങളെല്ലാം ശമിച്ചു പിന്നെയും കുറച്ചുകാലം കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം ആ 'മനുഷ്യാലയചന്ദ്രിക'ക്കു സവിസ്തരമായ മറെറാരു വ്യാഖ്യാനം ഞാൻ എഴുതുകയും, അതിൽ ആദ്യത്തെ മൂന്ന് അദ്ധ്യായം ൧൦൯൬-ൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. ശേഷമുള്ള ഭാഗം വേറേ ചില പ്രതിബന്ധങ്ങളാൽ അന്നു പ്രസിദ്ധീകരിപ്പാൻ സാധിച്ചില്ല. ആ വ്യാഖ്യാനം എഴുതുവാനായി ഞാൻ പല പൂൎവ്വഗ്രന്ഥങ്ങളെയും അന്വേഷിച്ചു സമ്പാദിച്ച കൂട്ടത്തിൽ കൈവശം കിട്ടിയതാണ് ഈ ഗ്രന്ഥം. ഇതിലെ മൂലവും ഭാഷാവ്യാഖ്യാനവും പഴയതുതന്നെയാണ്; അവയിൽ എനിക്കു പറയത്തക്ക അവകാശം ഒന്നുമില്ല. എന്നാൽ വ്യാഖ്യാനത്തിലെ ചില ഭാഷാരീതി നവീനന്മാൎക്കു മനസ്സിലാക്കുവാൻ പ്രയാസമുള്ളതും രുചിക്കാത്തതുമായി തോന്നിയതിനാൽ അവിടവിടെ ആശയത്തിനു ഭേദം

വരാത്തവണ്ണം പദവിന്യാസത്തിൽ ഏതാനും ചില മാററങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നില്ല. ഇതു കൂടാതെ അധികപ്പടിയായി ഞാൻ ചെയ്തിട്ടുള്ളത്, ശങ്കുസ്ഥാപനം, ദിങ്നിർണ്ണയം, പദവിന്യാസം, വീഥിസ്ഥിതി മുതലായി ഗൃഹനിർമ്മാണം ചെയ്യുന്ന ഭൂമിയെസ്സംബന്ധിച്ചും, ദ്വിശാല, ചതുരശാല മുതലായ ഗൃഹങ്ങളുടെ വിന്യാസഭേദങ്ങളെ ഉദാഹരിച്ചും ഏതാനും ചില പടിലേഖങ്ങളും ഒരു കോൽ മുതൽ അറുപതുകോൽ വരെയുള്ള ഓരോ പരിഷയിലും ധ്വജാദിയോനികളിൽ വരുന്ന ചുററുകണക്കുകളെല്ലാം ഉത്തമമധ്യമാധമങ്ങളായി തിരിച്ച് ആയാസം കൂടാതെ അറിയത്തക്കവണ്ണം 'കോൽ തച്ച്' എന്ന ഒരു പട്ടികയും മാത്രമാണ്. ഈ വിഷയത്തിൽ ഞാൻ ചെയ്തിട്ടുള്ള പരിശ്രമത്തിന്റെ ഫലം, ശില്പകർമ്മോപജീവികളായ ആശാരിമാർക്കും അവരവർക്കു ഹിതമായ കണക്കുകളെ ഇഷ്ടംപോലെ തെരഞ്ഞെടുത്തു ഗൃഹം തീർപ്പിക്കുന്നതിൽ ഗൃഹനാഥന്മാർക്കും വരാവുന്ന ആയാസം കുറയ്ക്കുകയാണ്.

അനേകകാലത്തെ ലോകാവലോകനംകൊണ്ടും നിരീക്ഷണപരീക്ഷണങ്ങളെക്കൊണ്ടും അവശ്യങ്ങളായ തത്വങ്ങളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി പൂർവ്വാചാര്യന്മാർ നിബന്ധിച്ചിരിക്കുന്ന ശാസ്ത്രനിയമങ്ങളെ ഉല്ലംഘിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുന്നതു ശ്രേയസ്കരമായിത്തീരുകയില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്ന യഥാസ്ഥിതികന്മാർക്കും, ശാസ്ത്രനിയമങ്ങളെയും ജാത്യാദിമര്യാദകളെയും അനുസരിച്ചു നടക്കുന്നതു അസ്വാതന്ത്ര്യത്തിനും അസൗഖ്യത്തിനും കാരണമായിത്തീരുന്നതാകകൊണ്ട് അതൊക്കെ മറയത്തു കളയേണ്ട കാലമായി എന്നു വാദിക്കുന്ന ഉൽപതിഷ്ണുക്കൾക്കും യഥേഷ്ടം രുചിക്കത്തക്കവണ്ണം ഗൃഹങ്ങളുണ്ടാക്കുവാനുള്ള സൌകര്യങ്ങളെല്ലാം ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇതുതന്നെയാണ് ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന് ഇതരശില്പശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ചു പ്രത്യേകം ആദരണീയമായ ഒരു ഗുണമുള്ളത്. ജനബാഹുല്യം, ധനവിഭാഗം മുതലായതുകൊണ്ട് ഒരു തറവാടു പല താവഴികളായും, ഓരോ താവഴികളും അനേകം

വീടുകളായും തിരിയുന്നതിനാൽ നാട്ടുപുറങ്ങളിലും, വൈദേശികസമ്പ്രദായത്തിലുള്ള പരിഷ്കാരഭ്രമം നിറഞ്ഞ നഗരങ്ങളിലും സ്ഥലദൌർല്ലഭ്യം സംഭവിക്കുകയും, പ്രാചീനസമ്പ്രദായത്തിലുള്ള നാലുകെട്ടുപുരകളോടു ജനങ്ങൾക്കു വൈമുഖ്യം തോന്നുകയും ചെയ്യുന്നതിനാൽ ഭൂമിയുടെ ലക്ഷണവും വിസ്താരവും, പുരകളുടെ ആകൃതിയും കണക്കും നോക്കുന്ന രീതിയിൽ ചില പരിഷ്കാരങ്ങളും പുതുമകളും വരുത്തേണ്ടതിന്നും ഈ ഗ്രന്ഥം അത്യന്തം ഉപയോഗപ്രദമായിരിക്കുന്നതാണ്.

ഇതിലെ രണ്ടാമത്തെ ശ്ലോകത്തിൽനിന്നു ഗ്രന്ഥകർത്താവു 'തിരുമംഗലത്തു' 'നീലകണ്ഠൻ' എന്നൊരാൾ ആണെന്നു കാണുന്നു. ഒന്നും മൂന്നും ശ്ലോകങ്ങളിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇഷ്ടദേവതമാരായി പറയുന്നതു ബ്രിട്ടീഷ്മലബാറിൽ പൊന്നാനി താലൂക്കിൽ എടക്കുളം തീവണ്ടിആപ്പീസ്സിൽനിന്നു തെക്കുപടിഞ്ഞാറു പണ്ടത്തെ വെട്ടത്തുനാട്ടിൽ പെട്ട ചില ക്ഷേത്രങ്ങളിലെ ദേവന്മാരെക്കുറിച്ചാണ്. ആ ദിക്കിൽ അന്വേഷിച്ചതിൽ, അവിടെ 'ഇപ്പറത്തോട്' (പരക്രോഡം) എന്ന ക്ഷേത്രത്തിനു സമീപത്തിൽ 'തിരുമംഗലം' എന്നൊരു മൂത്തതിന്റെ ഇല്ലം ഇപ്പോഴും ഉണ്ട്. ആ ഗൃഹത്തിൽ പണ്ടു പല പണ്ഡിതന്മാരും ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നും കേൾവിയുണ്ട്. അവരിൽ ഒരാളായിരുന്നു ഈ ഗ്രന്ഥകർത്താവെന്നു വിചാരിക്കുന്നതിൽ വലിയ അസാംഗത്യമുണ്ടാവാനവകാശമില്ല. ആര്യാവർത്തത്തിൽ ഗംഗാതീരംപോലെ കേരളത്തിൽ പ്രാചീനകാലത്തു ഭാരതപ്പുഴയുടെ പാർശ്വങ്ങൾ വിദ്വൽഖനികളായിരുന്നുവെന്നു പ്രസിദ്ധമാണ്. ആ സ്ഥലമാഹാത്മ്യം ഇന്നും കേവലം നശിച്ചുപോയിട്ടില്ലെന്നു തെളിയിക്കത്തക്കവണ്ണം ചില പണ്ഡിതന്മാർ ആ പ്രദേശങ്ങളിൽ പ്രകാശിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ.

ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതകാലം സൂക്ഷ്മമായി പറയത്തക്ക ലക്ഷ്യങ്ങളൊന്നും കിട്ടീട്ടില്ല. എന്നാൽ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ തന്നെ അഞ്ചാമത്തെ ശ്ലോകത്തിന്റെ അന്ത്യപാദത്തിൽ "തന്ത്രസമുച്ചയാനുസരതാ മാർഗ്ഗേണ സംക്ഷിപ്യതേ" എന്ന പാ

ത്തിരിക്കുന്നതിൽനിന്നും, തന്ത്രസമുച്ചയത്തിലെ പല ശ്ലോകങ്ങളും ഇതിൽ എടുത്തു ചേർത്തിരിക്കുന്നതിൽനിന്നും തന്ത്രസമുച്ചയഗ്രന്ഥത്തിനു പ്രചാരം വന്നതിൽപിന്നെയാണ് ഇതുണ്ടാക്കിയതെന്നു സ്പഷ്ടമാകുന്നു. തന്ത്രസമുച്ചയമാകട്ടെ കല്യബ്ദം ൪൫൨൭-ൽ (ക്രി.വ. ൧൪൨൬) 'ജയന്തമംഗലം' എന്ന ഗൃഹത്തിൽ (വടക്കൻചേന്നാസ്സുമനക്കൽ) ജനിച്ച 'നാരായണൻ' (നാരായണൻനമ്പൂതിരിപ്പാട്) എന്നൊരാളാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതാണെന്ന് ആ ഗ്രന്ഥത്തിൽതന്നെയുള്ള താഴെ കാണുന്ന പദ്യത്തിൽനിന്നു സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

"കല്യബ്ദേഷ്വതിയത്സു 'നാദനയനോ-
ഷ്ടാംഭോധി' സംഖ്യേഷു യഃ
സംഭൂതോ ഭൂഭൃദ്വീതഹവ്യമുദിയദ്-
ഭൂലേ സമേധോന്നതേ.
പ്രാഹുസ്തസ്യ 'ജയന്തമംഗല'പദേ-
ദ്ധം ധാമ 'നാരായണഃ'
സോऽയം തന്ത്രമിദം വ്യധാദ് ബഹുവിധാ-
ദുദ്ധൃത്യ തന്ത്രാർണ്ണവാൽ."

(പടലം ൧൨. പദ്യം ൧൪൯)

അക്കാലത്ത് അച്ചടി മുതലായ സൌകര്യങ്ങളില്ലാതിരുന്നതിനാൽ ഒരു ഗ്രന്ഥത്തിനു പ്രചാരം സിദ്ധിക്കേണമെങ്കിൽ ചുരുങ്ങിയതു് ഒരു നൂററാണ്ടുകാലമെങ്കിലും വേണ്ടിവരുന്നതാണ്. ആ സ്ഥിതിക്ക് ഈ ഗ്രന്ഥം, ക്രിസ്തു പതിനാറാം നൂററാണ്ടിലോ പതിനേഴാം നൂററാണ്ടിലോ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതായിരിക്കണം.

ഇതിലെ രണ്ടാം ശ്ലോകത്തിന്റെ അന്ത്യപാദത്തിൽ കാണുന്ന 'ശതാമൂലൈച്ഛതാദിൽ' എന്ന വാക്യത്തിന്, വ്യാഖ്യാതാവ്, 'ശില്പിരത്നം എന്ന ഗ്രന്ഥത്തെ ഉണ്ടാക്കി' എന്നു വ്യാഖ്യാനം ചെയ്യുകാണുന്നു. എന്നാൽ 'ശില്പിരത്നം' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിലാകട്ടെ ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ പേർ യാതൊന്നും പറഞ്ഞുകാണുന്നതുമില്ല. തിരുവനന്തപുരം സംസ്കൃതഗ്രന്ഥാവ

ലിയിൽ ചേർത്തു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന 'ശില്പരത്നം' എന്ന പുസ്തകത്തിന്റെ പൂർവ്വഭാഗത്തിൽ 'ശ്രീകുമാരപ്രണീതം' എന്നു അച്ചടിച്ചു കാണുന്നതിനു പ്രമാണമെന്തെന്ന് അന്വേഷിക്കേണ്ടതാണ്.

"നാനാവിശാലഗണിതാഗമശില്പശാസ്ത്രാ-
ദ്യുൽപത്തിമുഖ്യഭുവനാത്ഭുതവിക്രമാഢ്യാം
'സേതുർദ്ധ്വകാനന'നിവാസകൃതാധിവാസാം
വന്ദേ ഷഡാനനവതീം പരദേവതാം മേ"

(ശില്പിരത്നം അദ്ധ്യായം ൧. പദ്യം ൪)

"സംപൂജ്യതേ സദസി ഭാർഗ്ഗവസൃഷ്ടഭൂമാ-
ദേശസ്ഥിർ ബുധൈഃ സകലശില്പകലാസു യോഽസൗ
തം മേ നമാമി പിതരം ഭൃഗുവംശജാതം
ശശ്വത്സ്വപുത്രഹിതപൂരണജാഗരൂകം"

(ശി-ര-അ-൧-പ-൩)

"ബ്രാഹ്മം ക്ഷാത്രം ച തേജോഽപ്യഹമഹമികയാ
വർദ്ധതേ യത്ര വീരേ
തസ്യ 'ശ്രീദേവനാരായണധരണിപതേ'-
രാജ്ഞയാജ്ഞാതാകരോഽഹം
മന്ദോഽപ്യത്യന്തമോഹാദതിവിപുലതരേ-
ഭ്യോഽഥ പൂർവ്വാഗമേഭ്യഃ
സംക്ഷിപ്തം 'ശില്പരത്നം' പ്രലിഖിതുമധുനാ
പ്രക്രമേ തൽക്രമേണ"

ശി-ര-അ-൧-പ-൨)

മേലെഴുതിയവയിൽ ആദ്യശ്ലോകത്തിൽ 'സേതുർദ്ധ്വകാനനം' എന്നുള്ളതു സംസ്കൃതീകരിക്കപ്പെട്ട ഒരു സുബ്രഹ്മണ്യക്ഷേത്രനാമമാണ്. അതിന്റെ സാക്ഷാൽ പേരെന്താണ്? ആ ക്ഷേത്രം എവിടെയാണ്? രണ്ടാംശ്ലോകത്തിൽ 'സകലശില്പകലാനിപുണനും, ഭൃഗുവംശജാതനും, ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ പിതാവും ആണെന്നു പറയുന്ന ആ മഹാൻ ആരാണ്? മൂന്നാംശ്ലോ

കത്തിൽ പറയുന്ന 'ദേവനാരായണധരണീപതി' മഹാകവിയും വൈയാകരണശിരോമണിയുമായ മേൽപുത്തൂർ ശ്രീനാരായണഭട്ടതിരിയെക്കൊണ്ടു 'പ്രക്രിയാസർവ്വസ്വം' മുതലായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിച്ച ആ വിദ്വൽപ്രിയനായ അമ്പലപ്പുഴരാജാവുതന്നെയാണോ? ഇതെല്ലാമാണ് അന്വേഷിപ്പാനുള്ള വിഷയങ്ങൾ.

'മാതംഗലീലാ' എന്ന ഗജശാസ്ത്രഗ്രന്ഥത്തിലെ മംഗളശ്ലോകവും ഈ മനുഷ്യാലയചന്ദ്രികയിലെ മംഗളശ്ലോകവും തമ്മിൽ അധികം സംവാദമുണ്ട്.

"നൃസിംഹയാദവൌ ദൈത്യ-
സമൂഹോഗ്രാടവീദവൌ
രാജമാനൌ ഭജേ രാജ-
രാജമംഗലധാമനി."

(മാതംഗലീലാ)

അതുകൊണ്ട് ഈ രണ്ടു ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെയും കർത്താവു് ഒരാൾതന്നെയായിരിക്കുമോ എന്നു ശങ്കിപ്പാനവകാശമുണ്ട്.

ഇങ്ങനെ ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ ഊരും പേരും കുലവും കാലവും നിർണ്ണയിക്കുന്നതിന് എന്റെ അന്വേഷണത്തിലും ഊഹാപോഹങ്ങളിലും ലഭിച്ചിട്ടുള്ള സംഗതികളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി ഏതാനും ചില വിവരങ്ങൾ ഇവിടെ പ്രസ്താവിച്ചുവെന്നു മാത്രമേ പറവാൻ തരമുള്ളു. ചരിത്രകാരന്മാരുടെ പതിവനുസരിച്ചു് ഇതിലും സുസ്ഥിരവും സുസൂക്ഷ്മവുമായ അറിവുകൾ കിട്ടുമ്പോൾ ഇവയെ ത്യജിക്കുകയും അവയെ ഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്യാമല്ലോ.

ഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മററി
ആപ്പീസ്.
തൃശ്ശിവപേരൂർ.
൧—൩—൧൦൩.

പണ്ഡിതർ
കെ. പരമേശ്വരമേനോൻ.

പരിലേഖങ്ങളുടെ

വിവരം.

---

൧. അവരാതയന്ത്രം (സമരാകാൽ)

൨. ശങ്കുസ്ഥാപനം (ദിങ്നിർണ്ണയം)

൩. ഖണ്ഡകല്പനം (സൂത്രരജ്ജുകൾ)

൪. വീഥിവിന്യാസം.

൫. (എ) ദേവതാസ്ഥിതി (നൂറ് പദത്തിൽ)

(ബി) ദേവതാസ്ഥിതി (൮൧ പദത്തിൽ)

൬. (എ) മർമ്മങ്ങൾ (നൂറ് പദത്തിൽ)

(ബി) ടി (൮൧ പദത്തിൽ)

൭. ഭിന്നശാലാ.

൮. ചതുരശാലാ.

൯. ഭിന്നചതുരശ്രശാലാ.

൧൦. ത്ര്യശ്രഭിന്നശാലാ.

൧൧. ഏകശാലാ.

മനുഷ്യാലയചന്ദ്രികാ.

ഹരിഃ ശ്രീഗണപതയേ നമഃ.

അവിഘ്നമസ്തു.

നൃസിംഹയാദവാഭിഖ്യം തേജോദ്വിതയമദ്വയം
രാജതേ പരമം 'രാജരാജമംഗല്യ'ധാമനി. ൧

അവതാരികാ — മനുഷ്യാലയചന്ദ്രിക എന്ന ഗ്രന്ഥത്തെ ചമപ്പാൻ തുടങ്ങുന്ന ആചാൎയ്യൻ അതിന്റെ അവിഘ്നപരിസമാപ്തിക്കായിക്കൊണ്ട് ഇഷ്ടദേവതാസ്മരണത്തെ ചെയ്യുന്നു.

വ്യാഖ്യാനം — 'രാജരാജമംഗലം' എന്ന സ്വദേശക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ നരസിംഹാകൃതിയായും, ശ്രീകൃഷ്ണാകൃതിയായും രണ്ടു തേജസ്സുകൾ പരമാൎത്ഥത്തിൽ ഒന്നായിത്തന്നെ ശോഭിക്കുന്നു.

അവതാരികാ — അനന്തരം ഗ്രന്ഥകൎത്താവു തന്റെ ഗൃഹനാമാദികളെ പറയുന്നു.

തത്രത്യശ്രീമദേതച്ചരണസരസിജൈ-
കാശ്രയോ നീലകണ്ഠോ-
നിത്യം ശ്രീമംഗലാവാസ്യമലഗുരുജനാ-
ദേത്തശാസ്ത്രാവബോധഃ
ബ്രഹ്മാനന്ദാഭിധാനപ്രഥിതയതികൃപാ-
പ്രാപ്തതത്വാവബോധഃ
സ്വാധീതസ്ഥൈൎയ്യകാംക്ഷീ പരഹിതനിരതോ-
'മത്ത'മുച്ചൈരതാനീൽ. ൨

വ്യാ — അദ്ദേശത്തിങ്കൽ 'തിരുമംഗലം' എന്ന ഗൃഹത്തിൽ 'നീലകണ്ഠൻ' എന്നു പ്രസിദ്ധനും, ആ ദേവന്മാരുടെ പാദം തന്നെ ആശ്രയമായിട്ടുള്ളവനും, നല്ല ഗുരുവിങ്കൽ നിന്നു ശാസ്ത്രാഭ്യാസം ചെയ്തവനും, 'ബ്രഹ്മാനന്ദൻ' എന്ന

ഭക്തിയോടു തത്വജ്ഞാനത്തെ ഗ്രഹിച്ചവനുമായ കവി, താൻ പഠിച്ചിട്ടുള്ളതിനെ ഉറപ്പിപ്പാൻ അനുഗ്രഹത്തോടുകൂടി പരോപകാരതല്പരനായിട്ട് 'ശില്പിരത്നം' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തെ ഉണ്ടാക്കി.

അവ—പിന്നെയും കവി ചില ദേവന്മാരെ സ്മരിക്കുന്നു.

ശ്രീമൽ'കണ്ഡപുരേ'വിരാജതി'പര-
ക്രോഢേ'ച തേജഃപരം
നിത്യം'രാജകരാജമംഗല'പുരേ
ചാരാൽഗണേശാലയേ
'നാവാ'നാമ്നി ച ധാമ്നിരാജതിതരാം
'മല്ലീവിഹാരാ'ലയേ
സംശ്ലേഷയേതദ്ഭുവപ്രകാശവിഷയേ
ചിത്തേ മമോജ്ജൃംഭതാം. ൩

വ്യാ—'തൃക്കണ്ടിയൂര്', 'തൃപ്രങ്ങോട്ട്', 'രാജരാജമംഗല' പുരത്ത്, അടുത്ത 'ഗണേശപുരത്ത്', 'തിരുനാവായ്' 'മല്ലപ്പിള്ളി', ഇങ്ങിനെയുള്ള ക്ഷേത്രങ്ങളിലെ ദേവന്മാരെല്ലാവരും ഒന്നായിട്ട്, പ്രകാശവിഷയമായ എന്റെ മനസ്സിൽ വർദ്ധിക്കേണമേ!

അവ—അനന്തരം വിശ്വശില്പിയായ ബ്രഹ്മാവിനെ നമസ്കരിച്ചിട്ടു ശാസ്ത്രത്തെ ആരംഭിക്കുന്നു.

നിസ്സർഗ്ഗസംസിദ്ധസമസ്തശില്പ-
പ്രാവീണ്യമാദ്യം ദ്രുഹിണം പ്രണമ്യ
മയാ'മനുഷ്യാലയചന്ദ്രികേ'യം
വിലിഖ്യതേ മന്ദധിയാം ഹിതായ. ൪

വ്യാ—വിശ്വത്തെ ചമക്കുക എന്ന ക്രിയയിങ്കൽ സ്വതസ്സിദ്ധമായ വൈദഗ്ദ്ധ്യത്തോടുകൂടിയവനും ആദ്യനുമായ ബ്രഹ്മാവിനെ നമസ്കരിച്ചിട്ട്, എന്നാൽ അല്പബുദ്ധികളുടെ ഹിതത്തിന്നായിക്കൊണ്ടു 'മനുഷ്യാലയചന്ദ്രിക'യെന്ന ഈ ഗ്രന്ഥം എഴുതപ്പെടുന്നു.

അവ — പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥനിൎമ്മാണത്തിൽ, താൻ അവലംബിച്ചിട്ടുള്ള പൂൎവ്വശാസ്ത്രങ്ങളെ പറയുന്നു.

മാൎക്കണ്ഡേയനിബന്ധനം, മയമതം,
  രത്നാവലീം, ഭാസ്കര-
പ്രോക്തം, കാശ്യപ, വിശ്വകൎമ്മ, ഗുരുദേ-
  വോക്തം, ച പഞ്ചാശികാം
സവ്യാഖ്യാം ഹരിസംഹിതാം, വിവരണാ-
  ദ്യം,വാസ്തുവിദ്യാദികം
ദൃഷ്ട്വാ തന്ത്രസമുച്ചയാനുസരതാ
  മാൎഗ്ഗേണ സംക്ഷിപ്യതേ. ൬

വ്യാ — മാൎക്കണ്ഡേയനിബന്ധനം, മയമതം, രത്നാവലി, ഭാസ്കരീയം, കാശ്യപീയം, വിശ്വകൎമ്മീയം, ഗുരുദേവപദ്ധതി, പഞ്ചാശിക, വിഷ്ണുസംഹിതാ, അതിന്റെ വ്യാഖ്യാനം, സമുച്ചയത്തിന്റെ വിവരണം, വിമൎശിനി എന്നീ വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ, വാസ്തുവിദ്യ, പ്രയോഗമഞ്ജരി, മനുമതം, പരാശരമതം, കുമാരാഗമം മുതലായ പൂൎവ്വഗ്രന്ഥങ്ങളെ നോക്കീട്ടു് തന്ത്രസമുച്ചയത്തെ അനുസരിച്ചു സംക്ഷേപമായിപ്പറയപ്പെടുന്നു.

അവ — അവിടെ മുമ്പേ വാസ്തുപരിഗ്രഹാദികളുടെ ക്രമത്തെ പറയുന്നു.

മൎത്ത്യോവിപ്രാദിവൎണ്ണേഷ്വഥ ഭവനവിധാ-
  നോൽസുകസ്സ്വസ്യപൂൎവ്വം
വിപ്രം തദ്ദേശസംബന്ധിനമഖിലഗുണോ-
  പേതം സംവൃണീത
സോയം തദ്വൎണ്ണയോഗ്യാം ക്ഷിതിമഥപരിക-
  ല്പ്യാത്ര പൂജാദി കൃത്വാ
വാസ്തോശ്ശാസ്ത്രോക്തരീത്യാ ഗൃഹമതിനിപുണൈഃ
  കാരുഭിഃ കാരയേത. ൭

വ്യാ — ബ്രാഹ്മണാദി നാലു വൎണ്ണങ്ങളിൽവെച്ചു് ഏവനൊരുത്തൻ ഗൃഹനിൎമ്മാണത്തിൽ സമുത്സുകനാകുന്നുവോ അ

വൻ മുമ്പിൽ അദ്ദേശസംബന്ധിയായി സകലഗുണയുക്തനായിരിക്കുന്ന തന്ത്രിയെ വരിക്കണം. അതന്ത്രി ഓരോ ജാതിക്ക് ഉചിതയായിരിക്കുന്ന ഭൂമിയെ നോക്കി നിശ്ചയിച്ചിട്ട് അവിടെ ശാസ്ത്രപ്രകാരമുള്ള വാസ്തുപൂജ മുതലായതിനൊക്കെയും സമർത്ഥന്മാരായ ആശാരിമാരെക്കൊണ്ടു പുര ചമപ്പിക്കണം.

അവ — ലക്ഷണമില്ലാത്ത പറമ്പിൽ പുരയുണ്ടാക്കരുതെന്നു പറയുന്നു.

ലക്ഷണഹീനേ വാസ്തുനി
 വസതാമശുഭാനി സംഭവന്ത്യേവ
തസ്മാൽ പരീക്ഷ്യ ശുഭദേ
 വാസ്തുനി ഗേഹാനി കാരയേദ്വിദ്വാൻ. ൧

വ്യാ — തച്ചുശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ലക്ഷണങ്ങളില്ലാത്ത പറമ്പിൽ പുര പണിയിച്ചു താമസിക്കുന്നവൎക്ക് അശുഭങ്ങൾ മേൽക്കുമേൽ ഉണ്ടാകുമെന്നു വിദ്വാന്മാർ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ പരീക്ഷിച്ചിട്ടു ശുഭലക്ഷണങ്ങളുള്ള പറമ്പിൽ മാത്രമേ പുര ചമക്കാവൂ.

അവ — പുര എങ്ങനെ ചമക്കേണമെന്നു പറയുന്നു.

ജന്മാദ്യപിധാനാന്തം
 മനസാ നിശ്ചിത്യ മന്ദിരം സമ്യക്
കാരയിതുരതിശുഭദം
 കാരയതാം ദൃങ്മനോഹരം സുദൃഢം. ൨

വ്യാ — പുരയുടെ പാദുകം തുടങ്ങി അവസാനപ്പലകവരെ ശുഭമായ കണക്കിൻപ്രകാരം മനസ്സുകൊണ്ടു നിരൂപിച്ചുറച്ചിട്ടു ശുഭലക്ഷണങ്ങളും ഭംഗിയും ഉറപ്പും ഉള്ളതായ ഗൃഹത്തെ വിദഗ്ദ്ധന്മാരായ ആശാരിമാരെക്കൊണ്ടു പണിചെയ്യിക്കണം.

അവ — ഇനിയൊരു ശ്ലോകംകൊണ്ട് ആശാരിമാരു ഗ്രഹിക്കേണ്ടും പ്രകാരത്തെപ്പറയുന്നു.

കാരുഗ്രഹേ പ്രാക് സ്ഥപതിശ്ച സൂത്ര-
ഗ്രാഹീ തതസ്തക്ഷകവർദ്ധകീ ച
ഗ്രാഹ്യാഃ ക്രമേണൈവ ചതുർവ്വിധേഷു
ശില്പപ്രവീണേഷു യഥോചിതാസ്തേ. ൯

വ്യാ—കാരുക്കൾ (ആശാരിമാർ) സ്ഥപതി, സൂത്രഗ്രാഹി, തക്ഷകൻ, വർദ്ധകി ഇങ്ങിനെ നാലുപ്രകാരമാകുന്നു. ശില്പകർമ്മങ്ങളിൽ ഉചിതന്മാരായിരിക്കുന്ന ഇവരിൽവച്ചു മുമ്പിൽ സ്ഥപതിയേയും, പിന്നെ സൂത്രഗ്രാഹിയേയും, പിന്നെ തക്ഷകനേയും, പിന്നെ വർദ്ധകിയേയും ക്രമേണ അതാതു കർമ്മങ്ങൾക്ക് ഉചിതന്മാരായിരിക്കുന്നവരെ ഗ്രഹിച്ചുകൊള്ളേണ്ടതാകുന്നു.

അവ—ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകംകൊണ്ടു കാരുക്കളുടെ ലക്ഷണങ്ങളെപ്പറയുന്നു.

സർവ്വശാസ്ത്രനിപുണോ ജിതേന്ദ്രിയഃ
സർവ്വദാവ്യവഹിതോഽപ്രമാദവാൻ
കർമ്മഠോഽങ്ഗവികലോ വിമത്സരോ
ധാർമ്മികഃ സ്ഥപതിരസ്തു സത്യവാക് ൧൦

വ്യാ—സ്ഥപതി, എല്ലാശ്ശാസ്ത്രങ്ങളിലും നിപുണനും, ജിതേന്ദ്രിയനും, എല്ലായ്പോഴും ഗൃഹനിർമ്മാണത്തിങ്കൽ തന്നെ ജാഗ്രതയുള്ളവനും, പ്രമാദമില്ലാതെ എല്ലാകർമ്മങ്ങളും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവനും, അംഗവൈകല്യവും, മാത്സര്യവും ഇല്ലാത്തവനും, ധാർമ്മികനും, സത്യം പറയുന്നവനും ആയിരിക്കണം.

ജാനീയാൽ സ്ഥാപനാർഹം സ്ഥപതിമഥ ഗുണൈഃ
പ്രായശസ്തേന തുല്യഃ
സൂത്രഗ്രാഹീ സുതോ വാ സ്ഥപതിമതിഗതി-
പ്രേക്ഷകശ്ശിഷ്യകോ വാ

സ്ഥൂലാനാം തക്ഷണാത്തക്ഷകഇതി കഥിത-
സ്സന്തതം ഹൃഷ്ടചിത്തഃ
ശക്തസ്സ്യാച്ചോപരിഷ്ടാന്മുഹുരപി വിധിവ-
ദ്വൃദ്ധികൃദ്വർദ്ധകീ സ്യാൽ ൧൧

വ്യാ— അളന്നു കുറി തറക്കുക, കല്ലിടുക, കട്ടിള, ഉത്തരം മുതലായതു വയ്ക്കുക ഇങ്ങനെയുള്ള കർമ്മങ്ങൾക്ക് അധികാരിയായിരിക്കുന്നവൻ സ്ഥപതിയാകുന്നു. ഇഗ്ഗുണങ്ങളെക്കൊണ്ടു സ്ഥപതിയോടു ഏകദേശം സദൃശനായിരിക്കുന്ന പുത്രനോ സ്ഥപതിയുടെ മനസ്സിന്റെ ഗതിയെ നോക്കുന്ന ശിഷ്യനോ ആയിരിക്കണം സൂത്രഗ്രാഹി. (സൂത്രഗ്രാഹി=സ്ഥപതി നൂലു പിടിക്കുമ്പോൾ അതിന്റെ മറ്റേത്തല പിടിക്കുന്നവൻ). സ്ഥൂലങ്ങളായിരിക്കുന്ന കല്ലു, മരം ഇവയെ വെട്ടി അറുത്തു ചെത്തി ചേലാക്കുന്നവനെ തക്ഷകൻ എന്നു പറയുന്നു. ചെത്തിത്തീർത്തവയെ മേലേ മേലെ വെച്ചു ചേർത്തു ഗൃഹത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നവൻ വർദ്ധകിയാകുന്നു. അവൻ എപ്പോഴും സന്തുഷ്ടചിത്തനും ശക്തനുമായിരിക്കണം.

അവ—ഗൃഹനിർമ്മാണത്തിൽ ആശാരിമാരുടെ പ്രാധാന്യത്തെപ്പറയുന്നു.

വിനാ സ്ഥപത്യാദിചതുഷ്ടയേന
ഗൃഹാദികർത്തും ന ച ശക്യതേऽസ്മാൽ
പ്രസാദിതൈസ്തൈരഥ വിപ്രവര്യഃ
സുസൂക്ഷ്മധീഃ കാരയതാം ഗൃഹാണി. ൧൨

വ്യാ—സ്ഥപത്യാദിചതുഷ്ടയം കൂടാതെ ഗൃഹാദികളുണ്ടാക്കുവാൻ കഴിയുന്നതല്ലല്ലൊ. അതുകൊണ്ട് അവരെ പ്രസാദിപ്പിച്ച് അവരെക്കൊണ്ട് അതിസൂക്ഷ്മബുദ്ധിയായിരിക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠൻ ഗൃഹാദികളെ ഉണ്ടാക്കിക്കണം.

അവ—ഇനി ഗൃഹനിർമ്മാണത്തിനാരംഭിക്കുമ്പോൾ ചെയ്യേണ്ട പ്രവൃത്തികളെ യഥാക്രമം പറയുന്നു.

തത്ര ക്രമേണ ബഹുധാ ധരണീപരീക്ഷാ-
ദിങ്നിൎണ്ണയാദിശുഭവീഥിപരിഗ്രഹാദ്യൈ
രായം പ്രമാണവിധിനാങ്കണകുട്ടിമാദീ-
ന്യംഗാനി ബാഹ്യവിധയശ്ച തഥാ വിധേയാഃ

വ്യാ—അവിടെ ക്രമത്താലേ പലപ്രകാരത്തിലുള്ള ഭൂപരീക്ഷ, ദിക്കിന്റെ തിരിവുതീൎത്തു ശരിയാക്കുക മുതലായവ, ശുഭവീഥിപരിഗ്രഹം, പുരകളുടെ കണക്കുണ്ടാക്കുക, അങ്കണം, അധിഷ്ഠാനം കാലലകരം, ഇടങ്ങിയുള്ള അംഗങ്ങളെ കല്പിക്കുക, ഗൃഹത്തിന്റെ പുറമെയുള്ള ഉപഗൃഹങ്ങൾ, കിണറു, കുളം, ഗോശാല, പടിപ്പുര മുതലായവയുടെ സ്ഥാനങ്ങളും കണക്കുകളും നിശ്ചയിക്കുക ഇത്യാദികളെല്ലാം ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു.

അവ—ഇനിയൊരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പറമ്പിന്റെ ലക്ഷണങ്ങളെ പറയുന്നു.

ഗോമൎത്ത്യൈഃ ഫലപുഷ്പദുഗ്ദ്ധതരുഭി-
ശ്ചാഢ്യാ സമാ പ്രാക്പ്ലവാ
സ്നിഗ്ദ്ധാ ധീരരവാ പ്രദക്ഷിണജലോ-
പേതാശുബീജോദ്ഗമാ
സംപ്രോക്താ ബഹുപാംസുരക്ഷയജലാ
തുല്യാ ച ശീതോഷ്ണയോഃ
ശ്രേഷ്ഠാ ഭൂരധമാ സമുക്തവിപരീ-
താ മിശ്രിതാ മധ്യമാ. ൧൪

വ്യാ—പശുക്കളും മനുഷ്യരും കായ്ക്കുന്നതും പൂക്കുന്നതുമായ മരങ്ങളും വള്ളിയെയുള്ളതും, കുന്നും കുഴിയുമില്ലാതെ സമനിരപ്പായിട്ടുള്ളതും, കിഴക്കുഭാഗം താണതും, മിനുമിനുപ്പുള്ളതും, ചവിട്ടിയാൽ ഗംഭീരമായ ഒച്ചയുള്ളതും, വലത്തുകൂടി വെള്ളം ഒഴുകുന്നതും, വിത്തുകൾ വിതച്ചാൽ വേഗത്തിൽ മുളയ്ക്കുന്നതും, ഒരേടത്തു ഒരു കുഴികുഴിച്ച് ആ മണ്ണുകൊണ്ടുതന്നെ കുഴി തൂൎത്താൽ മണ്ണു ശേഷിക്കുന്നതും, വേനൽക്കാലത്തു

വെള്ളം വരാത്തതും, വർഷത്തിലും വേനലിലും സുഖമുള്ളതും ആയ പറമ്പു ഗൃഹമുണ്ടാക്കുവാൻ ഉത്തമമാകുന്നു. ഇപ്പറഞ്ഞ ഗുണങ്ങൾക്കു വിപരീതമായിട്ടുള്ള ഭൂമി കൊള്ളരുതാത്തതാകുന്നു. ഗുണങ്ങളും ദോഷങ്ങളും മിശ്രമായിട്ടുള്ളതു മദ്ധ്യമമാകുന്നു. ഇങ്ങനെ ഉത്തമാധമമദ്ധ്യമങ്ങളെ അറിഞ്ഞു കൊൾക.

അവ.— ഇനി തീരെ വർജ്ജ്യമായ പറമ്പിന്റെ ലക്ഷണങ്ങളെ പറയുന്നു.

വൃത്താർദ്ധേന്ദുനിഭാ ത്രിപഞ്ചരസകോ-
ണാ ശൂലശൂർപ്പാകൃതി-
ർമ്മത്സ്യാനേകപകൂർമ്മപൃഷ്ഠകപിലാ-
വക്ത്രോപമാ മേദിനീ
ഭസ്മാംഗാരതുഷാസ്ഥികേശചിതി വ-
ല്മീകാദിഭിസ്സംയുതാ
വർജ്ജ്യം മദ്ധ്യനതാ സശർക്കരഖരാ
വിസ്രാ വിദിക്സ്ഥാപി ച. ൧൯

വ്യാ.— വൃത്താകൃതിയായും, അർദ്ധചന്ദ്രാകൃതിയായും, മൂന്നോ അഞ്ചോ ആറോ കോണുകളുള്ളതായും, ശൂലം, കൊമ്പുമുറം ഇവയുടെ ആകൃതിയിലുള്ളതായും, മത്സ്യം, ആന, ആമ ഇവയുടെ പുറം പോലെയും, പശുവിന്റെ മുഖം പോലെയും ഇരിക്കുന്നതായും, കിളച്ചുനോക്കിയാൽ വെണ്ണീറു, കരിക്കട്ട, ഉമി, എല്ലു, തലമുടി എന്നിവ കാണുന്നതായും, മരിച്ചവരെ സംസ്കരിച്ച സ്ഥലമായും, വളരെ പുറ്റുകൾ ഉള്ളതായും, നടുഭാഗം താണിരിക്കുന്നതായും, അന്തർഭാഗത്തിൽ പാതാളമുള്ളതായും, മണ്ണിനു ദുർഗ്ഗന്ധമുള്ളതായും, കോണുനോക്കിത്തിരിഞ്ഞിരിക്കുന്നതായും ഉള്ള പറമ്പുകൾ ഗൃഹമുണ്ടാക്കുവാൻ കൊള്ളരുതു്.

അവ.— ഇനി ബ്രാഹ്മണാദിജാതിക്രമം അനുസരിച്ചു വിശേഷലക്ഷണങ്ങളെ ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പറയുന്നു.

വിപ്രാദിക്രമതഃ കുശേഷുവനാള-
ഢ്യാകാശയുക്താ ഭുവഃ
തുല്യാന്താനവിതര്‍ന്നസിന്ധുരരസാ-
സ്ത്ര്യംശാതിദീര്‍ഘാ അപി
ശ്വേതാപാടലപീതമേചകരുചാ-
ശ്ചാജ്യാസൃഗന്നാസവാ-
മോദാസ്സ്വാദുകഷായതിക്തകടുകാ
സ്വാദാനാചിതാശ്ച സ്മൃതാഃ.

ഭാഷ്യം — വളരെ കുശയുള്ളതും, നീളവും വീതിയും സമമായിട്ടുള്ളതും, മണ്ണിന്നു വെളുപ്പുനിറമുള്ളതും, നെയ്യിന്റെ ഗന്ധമുള്ളതും, മധുരരസമുള്ളതും, ആയ ഭൂമി ബ്രാഹ്മണന്നു പുര ചമപ്പാൻ നല്ലതാകുന്നു. അമ്പല്ലട്ടമുള്ളതും, വീതിയിൽ എട്ടിലൊന്നു നീളം ഏറിയതും, മണ്ണിന്നു ചുവപ്പുനിറവും, ചോരയുടെ ഗന്ധവും, ചവർപ്പുരസവുമുള്ളതുമായ ഭൂമി ക്ഷത്രിയക്കു നല്ലതാകുന്നു. എല്ലാക്കാലത്തും വളരെ കറുകയുള്ളതും, വീതിയിൽ ആറൊന്നു നീളം ഏറിയതും, മണ്ണിന്നു മഞ്ഞനിറവും, ചോറിന്റെ ഗന്ധവും, കയ്പുരസവുമുള്ളതും ആയ ഭൂമി വൈശ്യന്നു പുര പണിയുവാൻ നല്ലതാകുന്നു. ആറുകൾ വളരെയുള്ളതും, വീതിയിൽ നാലൊന്നു നീളം ഏറിയതും, മണ്ണു കറുത്ത നിറത്തോടും, മദ്യത്തിന്റെ ഗന്ധത്തോടും, എരിവുരസത്തോടും, കൂടിയിരിക്കുന്നതുമായ ഭൂമി ശൂദ്രന്നു ഗൃഹമുണ്ടാക്കുവാൻ നല്ലതാകുന്നു. ഇവിടെ വിധിച്ചിരിക്കുന്ന നീളം തെക്കുവടക്കാകുന്നു വേണ്ടതു് എന്നറിഞ്ഞുകൊള്ളണം. അങ്ങനെ പൂർവ്വശാസ്ത്രങ്ങളിൽ വിധിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

അവ — ഇനി സമ്മിശ്രലക്ഷണങ്ങളായ ഭൂമികൾ ആർക്കും കൊള്ളരുതെന്നും, സന്ദിഗ്ദ്ധലക്ഷണങ്ങളായവയെ പരീക്ഷിച്ചറിയണമെന്നും പറയുന്നു.

സങ്കീര്‍ണ്ണരൂപാ വസുധാത്ര വര്‍ണ്ണൈ-
ര്‍ദ്വൈധതൈരേഷാഖിലവര്‍ജ്ജനീയാ

ഏനാമനാലക്ഷിതവൎണ്ണചിഹ്നാം
നക്തം പരീക്ഷേത നിമിത്തതശ്ച. ൧൫

വ്യാ—വിപ്രാദിവൎണ്ണങ്ങളിൽ ഒരു ജാതിയുടെ ഗുണം, മറ്റൊരു ജാതിയുടെ നിറം, വേറെ ഒരു ജാതിയുടെ ഗന്ധം, അന്യജാതിയുടെ രസം എന്നിങ്ങിനെ പല ജാതിയുടെയും ലക്ഷണങ്ങൾ മിശ്രമായിട്ടുള്ള ഭൂമി ത്യാജ്യം കൊള്ളരുതു്. എന്നാൽ ഓരോ ജാതിക്ക വിധിച്ചിട്ടുള്ള ഗുണവൎണ്ണഗന്ധരസാദിലക്ഷണങ്ങളൊന്നും സ്പഷ്ടമായിട്ടറിവാൻ തരമില്ലാത്ത ഭൂമിയെ രാത്രിയിൽ പരീക്ഷചെയ്തിട്ടും, ശകുനാദികളായ നിമിത്തങ്ങളെ നോക്കീട്ടും അറിയേണ്ടതാകുന്നു. മുമ്പിൽ സ്ഥപതിയുടെ ലക്ഷണം പറഞ്ഞതിൽ, "സൎവ്വശാസ്ത്രനിപുണോ ജിതേന്ദ്രിയസ്സൎവ്വദാ വ്യവഹിതാപ്രമാദവാൻ" എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു് ഇങ്ങിനെ പരീക്ഷിപ്പാനും, നിമിത്താദികളെ അറിവാനും സ്ഥപതി യോഗ്യനായിരിക്കണമെന്നുള്ള ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടിയാകുന്നു.

അവ—ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പരീക്ഷിക്കേണ്ട പ്രകാരങ്ങളെ പറയുന്നു. അവിടെ മുമ്പേതന്നെ അഗ്നിപരീക്ഷയെ പറയുന്നു.

ക്ഷ്മാം ഖാതപാദമഘടം നിധായ ഭൂതയാ-
ന്യം വൎദ്ധമാനം മൃദോ
ഭൂതാസിച്യ ഘൃതം ദിശാസു സിതര-
ക്തപീതകൃഷ്ണാ ദശാഃ
വിപ്രാദിക്രമതഃ പ്രദീപ്യ വിധിവ-
ന്നീതേ മുഹൂൎത്തേ ജ്വലേ-
ച്ചെദ്ദീപ്തിസ്സ്യ ധാരാസ്യ തസ്യ സകലാ-
സ്വപിദാസു സൎവ്വോചിതാ. ൧൬

വ്യാ—പരീക്ഷിപ്പാൻ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്ന ഭൂമിയുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ ഒരുകോൽ താഴ്ചയിൽ അത്രയും ചതുരത്തിൽ ഒരു കുഴി കുഴിച്ചു് അതിന്റെ അടി സമനിരപ്പാക്കി മെഴുകിശുദ്ധി

വരുത്തി പത്മമിട്ട ഗന്ധപുഷ്പാക്ഷതാദികളെക്കൊണ്ടലംകരി
ച്ച് അതിന്റെ നടുവിൽ നെല്ലുനിറച്ച ഒരു പുത്തൻകലം വ
ച്ച് അതിന്മേൽ ഒരു ചട്ടി (ചരാവു) വച്ച് അതിൽ നെ
യ്യ് വീഴ്ത്തി അതിൽ കിഴക്കുദിക്കിൽ വെളുത്ത നൂൽകൊണ്ടും,
തെക്കു ചുവന്ന നൂൽകൊണ്ടും, പടിഞ്ഞാറു മഞ്ഞനൂൽ
കൊണ്ടും, വടക്കു കറുപ്പുനൂൽകൊണ്ടും, ഓരോ തിരിയിടു
ക. പിന്നെ അതിനെ കിഴക്കു തുടങ്ങി ബ്രാഹ്മണാദിവർണ്ണ
ങ്ങളെ ക്രമത്താലെ സങ്കല്പിച്ചു വിധിപോലെ പൂജിച്ചു കൊ
ളുത്തി ആ കുഴിയെ അടച്ച് ഒരു മുഹൂർത്തകാലം (രണ്ടു നാഴി
ക) പ്രാർത്ഥിച്ചു പാർത്തിരുന്നിട്ടു തുറന്നു നോക്കുക. അപ്പോൾ
കത്തുന്ന തിരി ഏതോ ആ ജാതിക്ക് ആ ഭൂമി നല്ലതാകുന്നു.
എല്ലാത്തിരിയും കത്തുന്നുവെങ്കിൽ എല്ലാവർക്കും കൊള്ളാം.
എല്ലാം കെട്ടുപോയി എങ്കിൽ ആർക്കും കൊള്ളരുത്.

അവ — ഇനി ജലപരീക്ഷയെ പറയുന്നു.

ഭൂഗർത്തേ ജലപൂരിതേഽത്ര വിധിവൽ
ദ്രോണാദിപുഷ്പം ക്ഷിപേൽ
ശസ്താ തസ്യ ഗതിഃ പ്രദക്ഷിണതയാ
കർത്തുർന്ന ശസ്താന്യഥാ
പുഷ്പേ ദിക്ഷ്വഥ സംസ്ഥിതേ സതി ശുഭം
കോണേഷു ചേന്നിന്ദിതം
ജ്ഞാത്വേത്യാദി ശുഭാശുഭാന്യപി സമീ
ക്ഷ്യാതൽ ക്ഷമാം സ്വീകസ്സുധീഃ ൧൯

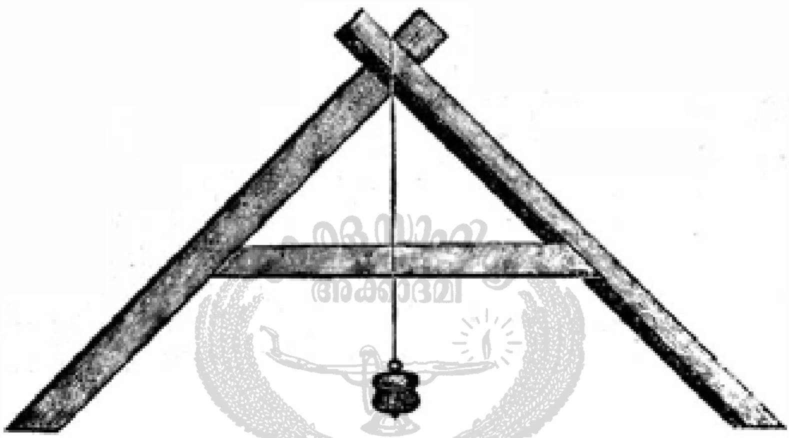
വ്യാ — പൂർവ്വശ്ലോകത്തിൽ പറഞ്ഞപോലെ പറമ്പി
ന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ ഒരു കുഴി കുഴിച്ച് അതിൽ വെള്ളം നിറച്ച്
തുമ്പ തുളസി മുതലായ പുഷ്പങ്ങളെ വെള്ളത്തിൽ ഇടുക. എ
ന്നാൽ ആ പൂക്കളുടെ ഗതി പ്രദക്ഷിണമായിട്ടാണെങ്കിൽ ഗൃ
ഹകർത്താവിന്നു ശുഭമാകുന്നു. അപ്രദക്ഷിണമായിട്ടാണെ
ങ്കിൽ അശുഭമാകുന്നു. പുഷ്പം ദിക്കുകളിൽ ചെന്നു നിന്നാൽ
ശുഭവും കോണുകളിൽ നിന്നാൽ അശുഭവുമാകുന്നു. ഇങ്ങി

ന്നെ തുടങ്ങിയുള്ള ശുഭാശുഭങ്ങളെ അറിഞ്ഞിട്ടു പിന്നെ കുഴിത്തു സമനിരപ്പാക്കണം. ഇവിടെ "ഇത്യാദി ശുഭാശുഭാന്നിജ്ഞാതാ" എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതിലെ ആദിശബ്ദംകൊണ്ടും, പരീക്ഷചെയ്യുന്ന സ്ഥാപതിയുടെ വിശേഷണമായ് "സൂക്ഷ്മധീഃ" എന്ന പദംകൊണ്ടും, ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രപ്രകാരം ആ ഭൂഭാഗത്തെ ഒരു രാശിചക്രമായി കല്പിച്ചു് അതിൽ തൽക്കാലത്തെ ഗ്രഹസ്ഥിതി നിർണ്ണയിക്കുകയും, പ്രശ്നത്തിൽ സ്വർണ്ണസ്ഥിതികൊണ്ടു് ആരൂഢം നിർണ്ണയിക്കുന്നതുപോലെ പുഷ്പസ്ഥിതികൊണ്ടു് ആരൂഢം കല്പിക്കുകയും, പുഷ്പവിന്യാസം ചെയ്യുന്ന സമയത്തുണ്ടാകുന്ന ശകുനാദിനിമിത്തങ്ങളെയും ദീപം, ശ്വാസം മുതലായവയേയും സൂക്ഷിച്ചറിയുകയും ചെയ്തിട്ടു് അവയെക്കൊണ്ടു ഗൃഹകർത്താവിന്റെ ഗുണദോഷഫലങ്ങളെ അറിഞ്ഞുകൊള്ളണമെന്നുകൂടി ശാസ്ത്രകാരൻ വിവക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു ഗ്രഹിച്ചിരിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

അവ — ഇങ്ങനെ പരീക്ഷ ചെയ്തു ഭൂപരിഗ്രഹം കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ ഗൃഹം പണിചെയ്യാനുള്ള സ്ഥലത്തെ സമനിരപ്പാക്കുകയും, ശങ്കു നാട്ടി മരിതീത്തു ദിങ്നിർണ്ണയം ചെയ്യുകയും ചെയ്യാനുള്ള വിധിയെപ്പറയുന്നു.

യന്ത്രേണാവനതാദിനാ ച നിപുണോ
    യദ്വാംബുസമ്പൂരണേ-
നോർവ്വീം ചാരു സമീകരോത്വഥ ദൃഢൈ-
    ശ്ശങ്കും ച വൃക്ഷാദിഭിഃ
മാർത്താണ്ഡാംഗുലസമ്മിതായതമൃജും
    വൃത്തഞ്ച മൂലാഗ്രയോ-
ർദ്വ്യേകാംഗുലവിസ്തൃതം ച മുകുള-
    പ്രായാഗ്രമാകല്പയേൽ. ൧൦

വ്യാ — വിദഗ്ദ്ധനായവൻ അവനതം (സമരം) മുതലായ യന്ത്രംകൊണ്ടോ വെള്ളം നിറുത്തിയോ ഭൂമിയെ വേണ്ടുംവണ്ണം സമനിരപ്പാക്കിച്ചമക്കണം. പിന്നെ ഉറപ്പുള്ള മരം

അവനതയന്ത്രം
(സമനക്കാൽ.)

കൊണ്ടോ ആനക്കൊമ്പുകൊണ്ടോ പന്ത്രണ്ടംഗുലം നീളമായി വളവുകൂടാതെ ഉരുണ്ടു രണ്ടംഗുലം ചുവട്ടിലും ഒരംഗുലം അഗ്രത്തിലും വിസ്താരമായി അഗ്രം താമരമൊട്ടുപോലെ കൂൎത്തിരിക്കുന്ന ഒരു ശങ്കുവിനെ ഉണ്ടാക്കി ആസ്സമഭൂമിയിൽ നാട്ടണം. (ശങ്കുകരണി)

അവ—അങ്ങനെ നാട്ടിയ ശങ്കുവിനെക്കൊണ്ടു ദിക്കുതിരിവു തീൎക്കുവാനുള്ള മാൎഗ്ഗത്തെപ്പറയുന്നു.

ശങ്കുൎമ്മദ്ധ്യഗതോ നിജദ്വിഗുണിത-
　　വ്യാസാൎദ്ധവൃത്തസ്യ യ-
സ്സൽമാന്നിൎഗ്ഗമനപ്രവേശരചിതൌ
　　ബിന്ദൂ തു പൂൎവ്വാപരൌ
പ്രത്യഗ്ബിന്ദുമഹാപരേദ്യുരപി ത-
　　ച്ഛായാ തൽക്രമതുല്യശങ്കേ
നേയഃ പ്രാക്തനബിന്ദുരേഷ സമപാ-
　　ശ്ചാത്യോ ഭവേൽ പൂൎവ്വതഃ　　　വ.ഛ

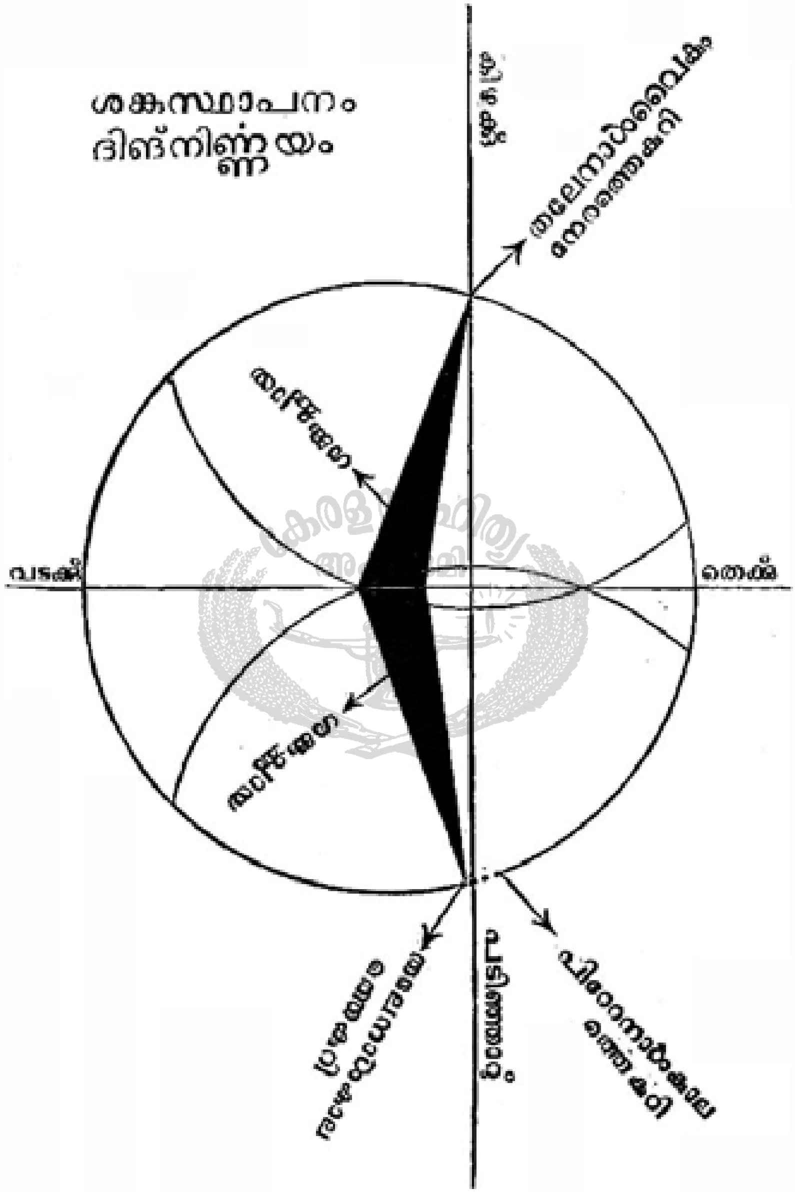
വ്യാ— ശങ്കുവിന്റെ നീളത്തിലിരട്ടി വ്യാസാൎദ്ധമായുള്ള ഒരു വൃത്തമദ്ധ്യത്തിങ്കൽ ആശ്ശങ്കു വരുമാറു് ഒരു വൃത്തം വരച്ചു കാലത്തെ നേരം ആശ്ശങ്കുവിന്റെ നിഴൽ പടിഞ്ഞാറെ വൃത്തനേമിയിൽ തട്ടിയേടത്തു് ഒരു അടയാളം തൊടു. അതുപോലെ തന്നെ ഉച്ചതിരിഞ്ഞു് ആ നിഴൽ കിഴക്കോട്ടു നീണ്ടു ചെന്നു വൃത്തത്തിന്റെ കിഴക്കെ നേമിയിൽ തട്ടുന്നേടത്തും ഒരു അടയാളമിടു. എന്നാൽ ഈ രണ്ടു് അടയാളങ്ങളും ഏകദേശം കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറും ഉള്ളവയായിരിക്കും. ഇനി സൂക്ഷ്മം വരുത്തുവാൻ പിറേറ ദിവസം കാലത്തും പടിഞ്ഞാറെ വൃത്തനേമിയിൽ നിഴൽ തട്ടുന്നേടത്തു് അടയാളം തൊടു. എന്നിട്ടു തലേനാൾ കുറിച്ചതും പിറേറനാൾ കുറിച്ചതുമായ രണ്ടു് അടയാളങ്ങളുടെ ഇട മൂന്നംശിച്ചു തലേനാൾ തൊട്ട അടയാളത്തെ ഒരംശം നീക്കി അവിടെയും ഒരടയാളമിടു. എന്നാൽ ആ അടയാളവും തലേനാൾ കിഴക്കെ വൃത്തനേമിയിൽ

ഇട്ടിരിക്കുന്ന അടയാളവും സൂക്ഷ്മമായ കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറും ആയിരിക്കും. അതിനാൽ അവ രണ്ടിലും തട്ടുമാറു കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറു ഒരു രേഖ നീട്ടിവരച്ചാൽ അതു പൂർവ്വാപരരേഖയായി ഭവിക്കും.

ഇങ്ങനെ ശങ്കുവിന്റെ നിഴലിനു വരുന്ന മാറ്റത്തിന് ഒരു നിയമമുണ്ട്. ഉത്തരായണത്തിൽ സൂര്യൻ ദിവസംപ്രതി വടക്കോട്ടു നീങ്ങുന്നതിനാൽ നിഴലിന്റെ അഗ്രവും തലേനാളത്തേതിനെക്കാൾ പിറ്റേനാളത്തേത് അല്പം തെക്കോട്ടു നീങ്ങിയിരിക്കും. ദക്ഷിണായനത്തിൽ അതുപോലെ വടക്കോട്ടും മാറിവരും. അതിനാൽ തലേനാളും പിറ്റേനാളും ഉള്ള ഛായാഗ്രാന്തരത്തിൽ മൂന്നിലൊരുഭാഗം നീക്കുന്നതു, ദക്ഷിണായനത്തിൽ തലേനാളത്തെ അടയാളത്തിൽനിന്നു വടക്കോട്ടും, ഉത്തരായണത്തിൽ തെക്കോട്ടും ആയിരിക്കണം.

ഇനി തലേനാളത്തെയും പിറ്റേനാളത്തെയും *ഛായാഗ്രങ്ങളുടെ അന്തരത്തിൽ മൂന്നൊന്നു നീക്കുവാൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതിനും യുക്തിയുണ്ട്. ഇവിടെ വൃത്തമദ്ധ്യത്തിൽ നിൽക്കുന്ന ശങ്കുവിനു നീളം പന്ത്രണ്ടംഗുലവും വൃത്തത്തിന്റെ വ്യാസാർദ്ധം ഒരു കോലുമാണല്ലോ. അപ്പോൾ ശങ്കുവിന്റെ ഛായക്കു, ശങ്കുവിൽ ഇരട്ടി നീളമുള്ളപ്പോൾമാത്രമേ അതിന്റെ അഗ്രം വൃത്തനേമിയിൽ തട്ടുകയുള്ളുവെന്നു സിദ്ധമാണ്. ഒരു വസ്തുവിന്റെ നിഴലിന് ആ വസ്തുവിൽ ഇരട്ടി നീളമുണ്ടാകുന്നതു മിക്ക കാലങ്ങളിലും നാലഞ്ചുനാഴിക പുലരുമ്പോഴും നാലഞ്ചുനാഴികപ്പകലേയും ആയിരിക്കും. അതിനാൽ കാലത്തും വൈകുന്നേരവും ശങ്കുച്ഛായാഗ്രം വൃത്തനേമിയിൽ തട്ടുന്ന സമയങ്ങൾ തമ്മിൽ ഏതാണ്ട് ഇരുപത്തുനാഴികയുടെ ഭേദമുണ്ടല്ലോ. അടുത്ത രണ്ടുദിവസങ്ങളിൽ ഒരേസമയത്തെ സൂര്യന്റെ ചലനം എത്രയെന്നു കണ്ടാൽ അതിൽ മൂന്നിലൊരുഭാഗമാണ് ഒരു ദിവസത്തിന്റെ മൂന്നിലൊന്നായ ഇരുപത്തു

ശങ്കുസ്ഥാപനം
ദിങ്നിർണ്ണയം

നാഴികക്കണ്ടാകുന്ന വ്യത്യാസമെന്നും കാണാമല്ലോ. ഇങ്ങനെ യുക്തികൊണ്ടു കണ്ടുകാണിട്ടാണ മൂന്നിലൊന്നു മാറുവാൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതെന്നറിഞ്ഞുകൊൾക.

അവ—ഇങ്ങനെ കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറു സൂക്ഷ്മമാക്കീട്ട് ഇനി അതുകൊണ്ടു തെക്കുവടക്കുണ്ടാക്കുവാൻ പറയുന്നു.

പ്രാഗഗ്രമൂൎദ്ധ്വാമഭികല്പ്യ സൂത്രം
സൂത്രാഗ്രവൃത്തദ്വയയോഗജാതം
മത്സ്യം ച, തിൎയ്യക് പരികല്പ്യ കൎണ്ണാൽ
സൂത്രം യമോദഗ്ഗതമസ്യ മദ്ധ്യേ. ൨൨

വ്യാ—ഇങ്ങനെ കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറുണ്ടാക്കിയ സൂത്രത്തെ മദ്ധ്യമാക്കി, ഒന്നു മറ്റേതിൽ പ്രവേശിച്ചിരിക്കത്തക്കവണ്ണം രണ്ടു വൃത്തങ്ങളെ വരക്കണം. എന്നാൽ നടുവിൽ മത്സ്യാകൃതിയായ ഒരു അടയാളമുണ്ടാകും. ആ മത്സ്യരേഖയുടെ നടുവേ നീളത്തിൽ ഒരു വര വരച്ചാൽ അതു തെക്കുവടക്ക സൂക്ഷ്മമായി ഭവിക്കും.

അവ—ഇനി ബ്രഹ്മയമസൂത്രങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുവാനും പിന്നെ അവയെക്കൊണ്ടു പറമ്പിനെ നാലായി ഖണ്ഡിപ്പാനും പറയുന്നു.

സൂത്രം പൂൎവ്വാപരാശാവിനിഹിതമുദിതം
ബ്രഹ്മസൂത്രം യമാഖ്യം
യാമ്യോദഗ്ഗാമി ചൈവന്ത്വിഹ ധരണിതലേ
ഖണ്ഡിതേ സ്യാച്ചതുൎദ്ധാ.
സൎവ്വേഷാമീശഖണ്ഡം ശുഭമിതി ധനസം-
വൎദ്ധനം, മാനുഷാഖ്യം
ദൈവാഖ്യം നൈരൃതാംശം ദ്വയമപി ച ഗൃഹേ
കല്പയേന്നാനവാരം. ൨൩

വ്യാ—പറമ്പിന്റെ നടുവെ കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറുള്ള സൂത്രം ബ്രഹ്മസൂത്രമാകുന്നു. തെക്കുവടക്കുള്ളതു യമസൂത്രം. ഇങ്ങനെ രണ്ടു സൂത്രങ്ങളെക്കൊണ്ടു പറമ്പു നാലു ഖണ്ഡമാക്കി

യാൽ അവയിൽ ഈശകോണിലെ ഖണ്ഡം എല്ലാവൎക്കും ഗൃഹമുണ്ടാക്കുവാൻ ശുഭമാകുന്നു. അതു ധനത്തെ വൎദ്ധിപ്പിക്കും. ഇതിന്നു മനുഷ്യഖണ്ഡമെന്നു പേർ. നിരൃതികോണിലെ ഖണ്ഡത്തിന്നു ദേവഖണ്ഡമെന്നു പേർ. അതും ഗൃഹം ചമപ്പാൻ നന്ന്.

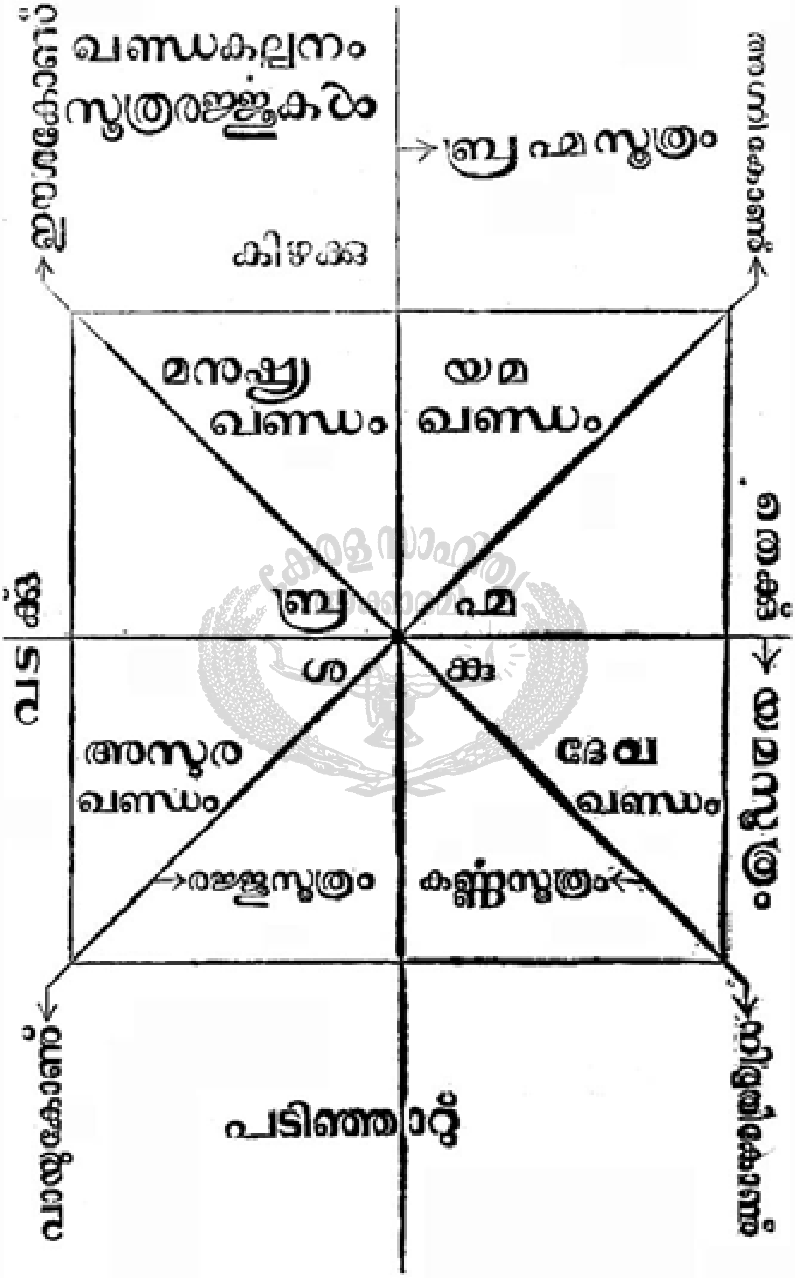
ആഗ്നേയം സ്യാദ്യമാഖ്യം ശ്രുതിരുഭയിലവ-
ജ്ജ്യം തഥൈവാസുരം സ്യാ-
ദ്വായവ്യം തദ്വിശാം വാ ക്വചിദഥ നിരൃതി-
ശാനയോസ്തത്ര ഖണ്ഡം
വിസ്തീൎണ്ണം ചേച്ചതുൎദ്ധാ പുനരപി ച വിഭ-
ജ്യേശപൂൎവ്വം നൈരൃതം ചാ-
പ്യേതസ്മിൻ ഗ്രാഹ്യമൈശം ഗൃഹകരണവിധൌ
ശോഭനം ഭൂസുരാദേഃ. ൨൪

വ്യാ—അഗ്നികോണിലെ ഖണ്ഡത്തിന്നു യമഖണ്ഡമെന്നു പേർ. അതു മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതാകുന്നു. വായുകോണിലെ ഖണ്ഡത്തിന്ന് അസുരഖണ്ഡമെന്നു പേർ. അതു വൈശ്യൎക്കു ചിലെടത്തു കൊള്ളാം. പിന്നെ ഖണ്ഡങ്ങൾക്കു വിസ്താരം അധികമുണ്ടെന്നു വരികിൽ ഓരോ ഖണ്ഡങ്ങളെയും പിന്നെയും നാലാക്കി ഖണ്ഡിച്ച് ഈശഖണ്ഡത്തിലെ നിരൃതിഖണ്ഡവും, നിരൃതിഖണ്ഡത്തിലെ ഈശഖണ്ഡവും വിപ്രാദിവൎണ്ണങ്ങൾക്കു പുര ചമപ്പാൻ നല്ലതാകുന്നു.

അഥ—ഇനി മൎമ്മസൂത്രങ്ങളെ പറയുന്നു.

നൃപാദിവൎണ്ണനിയമേന യമോദഗായ-
മാപേതമദ്ധ്യചതുരശ്രമഹീതലേ ഷ-
ൾക്കൎണ്ണാധ്വനാ നിരൃതിമാരുതകോണമൂല-
ശൈവാനലാഗ്രമവസൂത്രയുഗം ഹി മൎമ്മ. ൨൫

വ്യാ—ക്ഷത്രിയാദിവൎണ്ണങ്ങൾക്കു വിധിച്ചിട്ടുള്ള മുഖായാമത്തെ തെക്കും വടക്കും ഭാഗങ്ങളിൽ ശരാശരി കളഞ്ഞു മദ്ധ്യത്തെ ചതുരശ്രപ്പെടുത്തിയ ഭൂമിയിൽ നിരൃതികോണും

ഖണ്ഡകല്പനം
സൂത്രരജ്ജുകൾ
ബ്രഹ്മസൂത്രം
കിഴക്ക
ഈശാനകോൺ
ആഗ്നേയകോൺ
മനുഷ്യ ഖണ്ഡം
യമ ഖണ്ഡം
ബ്രഹ്മ ശങ്കു
വടക്ക്
അസുര ഖണ്ഡം
ദേവ ഖണ്ഡം
രജ്ജുസൂത്രം
കർണ്ണസൂത്രം
വായുകോൺ
നിരൃതികോൺ
പടിഞ്ഞാറ്

വായുകോണും മൂലമായിട്ടും ഈശകോണും അഗ്നികോണും അഗ്രമായിട്ടും കൎണ്ണരജ്ജുമായി രണ്ടു സൂത്രങ്ങളുണ്ടാകും. അവയെ രജ്ജുസൂത്രങ്ങളെന്നു പറയും.

അവ — സൂത്രവേധംകൊണ്ടുള്ള ദോഷങ്ങളെ പറയുന്നു.

ക്ഷേത്രേല്പേ ക്വാപി മദ്ധ്യാങ്കണമപി ച കൃതാ-
ന്തരമല്ല സൂത്രയോഗാൽ
കിഞ്ചിന്നീതം സ്വഗത്യാപി ച ഭവനചതു-
ഷ്കം കൃതം ദൃശ്യതേ ച
ഈശാദൌ ദ്രവ്യനാശഃ പതിവിരഹമഹാ
കഷ്ടശത്രുപ്രപീഡാഃ
പുത്രാൎത്ഥാഘാതവാതാമയകലഹതയോ
രജ്ജുസൂത്രപ്രവേധേ. വന്നു

വ്യാ — പറമ്പു ചെറുതാണെങ്കിൽ പറമ്പിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ വരുന്ന ബ്രഹ്മസൂത്രങ്ങളുടെ യോഗത്തിൽനിന്ന് അങ്കണമദ്ധ്യത്തെ ഗമനത്തിന്നനുസരിച്ച് അല്പം നീക്കിയിട്ടും നാലുകെട്ടുപുര പണിചെയ്യപ്പെട്ടതായി കാണുന്നു. പിന്നെ സൂത്രരജ്ജുക്കളുടെ വേധംകൊണ്ടുള്ള ദോഷങ്ങൾ:— ഈശകോണിലെ രജ്ജുവിന്നു പുരയുടെ സൂത്രംകൊണ്ടു വേധം ഉണ്ടായാൽ ദ്രവ്യനാശവും, കിഴക്കേദിക്കിലെ സൂത്രവേധംകൊണ്ടു ഭൎത്തൃവിരഹവും അഗ്നികോണിലെ രജ്ജുവേധംകൊണ്ടു കഷ്ടരോഗവും തെക്കേ ദിക്കിലെ സൂത്രവേധംകൊണ്ടു ശത്രുപീഡയും, നിരൃതിയിങ്കലെ രജ്ജുവേധംകൊണ്ടു പുത്രനാശവും പടിഞ്ഞാറെ സൂത്രവേധംകൊണ്ട് അൎത്ഥനാശവും, വായുകോണിലെ രജ്ജുവേധംകൊണ്ടു വാതരോഗവും, വടക്കേ സൂത്രവേധംകൊണ്ടു കലഹാനിയും സംഭവിക്കുന്നതാകുന്നു.

അവ — ഇനിമേലത്തെ ശ്ലോകംകൊണ്ടു സൂത്രരജ്ജുക്കളുടെ വൎണ്ണത്തെപ്പറയുന്നു.

അഷ്ടാങ്കദിഗ്വർഗ്ഗപദൈഃ ക്രമേണ
ക്ഷേത്രേ കൃതേഷ്വേകപദസ്യ ഭാഗൈഃ
നൃപാർക്കനാഗപ്രമിതൈസ്തു വിദ്യാൽ
സൂത്രസ്യ രജ്ജ്വാശ്ച തതിപ്രമാണം. ൨൬

വ്യാ—പറമ്പിനെ അറുപത്തിനാലോ എൺപത്തൊന്നോ ഒരുനൂറോ ഏതെങ്കിലും ഒരുപ്രകാരത്തിലുള്ള പദങ്ങളാക്കിക്കല്പിച്ചാൽ, അറുപത്തിനാലാണെങ്കിൽ ഒരു പദത്തിന്റെ പതിനാറിലൊന്നുകൊണ്ടും, എൺപത്തൊന്നാണെങ്കിൽ ഒരു പദത്തിന്റെ പന്ത്രണ്ടിലൊന്നുകൊണ്ടും, ഒരുനൂറാണെങ്കിൽ ഒരു പദത്തിന്റെ എട്ടിലൊന്നുകൊണ്ടും രജ്ജുക്കളുടെയും സൂത്രങ്ങളുടെയും വിസ്താരം കല്പിക്കണം.

അവ—പറമ്പിന്റെയും ഗൃഹത്തിന്റെയും സൂത്രവേധം പറഞ്ഞപ്പോൾ പ്രകൃതവശാൽ ഗൃഹോപഗൃഹാദികളുടെ അന്യോന്യവേധത്തെയും വർജ്ജിക്കേണ്ടതാണെന്നു പറയുന്നു.

സമസ്തഗേഹാങ്കണകൂപവാപീ-
ചോരാദിമധ്യസ്ഥിതസൂത്രവേധഃ
മിഥസ്സമസ്തേഷ്വപി വർജ്ജനീയോ
രജ്ജ്വാശ്ച കോണാലയകർണ്ണയോശ്ച. ൨൭

വ്യാ—നാലുപുരകൾക്കു പുറമേയുള്ള ഗോശാല മുതലായ ഉപഗൃഹങ്ങളുടെയും, അങ്കണം, കിണറു, കുളം, ചോരങ്ങൾ, മുതലായവയുടെയും, മധ്യസൂത്രങ്ങളും, രജ്ജുക്കളും, കോൺഗൃഹങ്ങളുടെ കർണ്ണങ്ങളും അന്യോന്യം വേധിക്കുന്നതിനെ വർജ്ജിക്കണം.

അവ—ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു പുരയുടെ ഇന്നിന്ന ഭാഗങ്ങളിൽ ഇന്നിന്ന വൃക്ഷങ്ങൾ ശുഭാശുഭങ്ങളെ ചെയ്യുമെന്നു പറയുന്നു.

പൂർവ്വസ്യാം ബകുളോ വടശ്ച ശുഭദൌ-
യാമ്യേ തഥോദുംബര-
ശ്ചിഞ്ചാ ചാംബുപതൌ തു പിപ്പലതരു-
സ്സപ്തച്ഛദോപി സ്മൃതഃ
കൌബേര്യാം ദിശി നാഗസംജ്ഞിതതരുഃ
പ്ലക്ഷശ്ച സംശോഭനാഃ
പ്രാച്യാദൌ പനസഃ ക്രമാൽ ക്രമുകകേ-
രാമ്രാശ്ച സർവ്വത്ര ച. ൨൯

വ്യാ—ഗൃഹത്തിന്റെ കിഴക്കുപുറത്ത് എരിഞ്ഞിയും പേരാലും, തെക്കുപുറത്ത് അത്തിയും പുളിയും, പടിഞ്ഞാറ് അരയാലും പാലയും, വടക്ക നാഗമരവും ഇത്തിയും, ശുഭപ്രദങ്ങളാകുന്നു. പിന്നെ കിഴക്കുതുടങ്ങി നാലുദിക്കിലും ക്രമേണ പിലാവ്, കമുങ്ങ്, തെങ്ങ്, മാവ് ഇവകൾ ശോഭനങ്ങൾ. ഇവ നാലും എല്ലാദിക്കുകളിലും കൊള്ളരുതാത്തതുമില്ല.

അശ്വത്ഥോഽഗ്നിഭയം കരോതി ബാധദാ
പ്ലക്ഷഃ പ്രമാദപ്രദോ
ന്യഗ്രോധഃ പരശസ്ത്രപാതമുദര-
വ്യാധിം തഥോദുംബരഃ
സംപ്രോക്താ പ്രതിദിക്സ്ഥിതാസ്ത്വപി ച തേ-
വൃന്ത്യേ സുവർണ്ണാത്മകാ-
ശ്ശസ്ത്യാ മന്ദിരതസ്ത്രിരുദ്രയുഗസീ-
മാന്ത്യന്തരസ്ഥാ യദി. ൩൰

വ്യാ—അതാതിനു ചൊല്ലപ്പെട്ട ദിക്കിന്റെ മറുദിക്കിൽ നിന്നാൽ മേൽപറഞ്ഞ വൃക്ഷങ്ങളിൽ, അരയാൽ അഗ്നിഭയത്തെയും, ഇത്തി പ്രമാദത്തെയും, പേരാൽ ശത്രുക്കളുടെ ആയുധംകൊണ്ടു മുറിപ്പെടുവാനുള്ള സംഗതിയെയും, അത്തി ഉദരവ്യാധിയെയും ഉണ്ടാക്കും. ഈ വൃക്ഷങ്ങളോ അല്ലെങ്കിൽ വേറെ വല്ല വൃക്ഷങ്ങളോ—അവ, പൊന്നുകായ്ക്കുന്നവതന്നെ ആയിരുന്നാലും—ഗൃഹത്തിങ്കൽനിന്നു വൃക്ഷത്തിന്റെ പൊ

കത്തിൽ ഇരട്ടി ദൂരത്തെല്ലാം നില്ക്കുന്നതെങ്കിൽ മുറിച്ചുകളയേണ്ടതാകുന്നു ('സ്വർണ്ണാത്മകങ്ങൾ' എന്ന പാഠത്തിന് ഉടമസ്ഥന്ന വളരെ ധനലാഭമുണ്ടാക്കുന്നതു് എന്നേ അർത്ഥമുള്ളൂ.)

അവ— ഇനി എവിടെ നിന്നാലും നന്നായിട്ടുള്ള ചില വൃക്ഷാദികളെപ്പറയുന്നു.

ശസ്താ മന്ദിരപാർശ്വപൃഷ്ഠദിശി തു
ശ്രീവൃക്ഷവില്വാഹ്വയാ
വ്യാധിഘ്നാമലകീസുരദ്രുമപലാശ
ശോകമാലേയകാഃ
പുന്നാഗാസനചമ്പകാശ്ച ഖദിര-
സ്തദ്വൽ കദല്യാദയോ
യൂഥീമാലതിമല്ലികാദിലതികാ-
സ്സർവ്വത്ര സംശോഭനാഃ. മ. ച

വ്യാ— കമിഴ്, കൂവളം, കടക്കമരം, കൊന്ന, നെല്ലി, ദേവതാരം, അശോകം, ചന്ദനം, പുന്ന, വേങ്ങ, ചമ്പകം, കരിങ്ങാലി ഇവക മരങ്ങൾ ഗൃഹത്തിന്റെ ഇടത്തും വലത്തും പിന്നിലും നില്ക്കുന്നതു നല്ലതാകുന്നു. അതുപോലെ വാഴ, വഴുതിന, ചേന, ചേമ്പു മുതലായ സസ്യങ്ങളും, ഉഴുന്നു, പയറു, കടല, കോതമ്പു, മുത്താറി, കമ്പം, ചോളം, വരക മുതലായ ധാന്യങ്ങളും, മുല്ല, പിച്ചകം മുതലായ പുഷ്പലതകളും ഗൃഹത്തിന്റെ എല്ലാ ഭാഗങ്ങളിലും ശോഭനങ്ങളാകുന്നു.

അവ— ഇനിയൊരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു വൃക്ഷങ്ങളുടെ ജാതി തിരിച്ച്, അവയെ ഗൃഹത്തിന്റെ പുറത്ത് ഏതേതു കക്ഷ്യകളിലാണ നിറുത്തേണ്ടതെന്നു പറയുന്നു.

അന്തസ്സാരാസ്തു വൃക്ഷാഃ പനസതരുമുഖാ-
സ്സർവ്വസാരാശ്ച ചിഞ്ചാ-
ശാകാദ്യാസ്താലകക്രമുകയവഫലാ-
ദ്യാ ബഹിസ്സാരവൃക്ഷാഃ

നിസ്സാരാശ്ശിഗ്രുസപ്തച്ഛദതിന്ദുകതരവഃ
കിംശുകാദ്യാശ്ച കാഷ്ഠാ-
ന്ത്യേഷ്വാദ്യാ മദ്ധ്യഭാഗേ ബഹിരപി ച തത-
സ്സർവ്വസാരാസ്തതോന്യേ. ൧൨

വ്യാ — പുലാവ്, അയിനി മുതലായ മരങ്ങൾ അന്തസ്സാരങ്ങൾ (ഉള്ളിൽ കാതലുള്ളവ) ആകുന്നു. വാളമ്പുളി, തേക്ക മുതലായവ സർവ്വസാരങ്ങൾ (എല്ലാഭാഗത്തും ഉറപ്പുള്ളവ) ആകുന്നു. കരിമ്പന, തെങ്ങ്, കമുങ്ങ്, മുള മുതലായവ ബഹിസ്സാരങ്ങൾ (പുറമേ കാതൽ=കാട്ട്-ഉള്ളവ) ആകുന്നു. മുരിങ്ങ, പാല, വാക, മുരുക്ക്, പൂള മുതലായവ നിസ്സാരങ്ങൾ (കാതൽ=ഉറപ്പ് ഇല്ലാത്തവ) ആകുന്നു. ഇവയിൽവെച്ച് ആദ്യം പറഞ്ഞ അന്തസ്സാരവൃക്ഷങ്ങൾ പുരയും വേലിയും തമ്മിലുള്ള അകലത്തിന്റെ മദ്ധ്യഭാഗത്തും, സർവ്വസാരങ്ങൾ അതിനു പുറത്തും, ബഹിസ്സാരങ്ങൾ അതിനു പുറത്തും ആയിരിക്കണം. നിസ്സാരങ്ങൾ എല്ലാററിനും പുറത്തായിരിക്കേണമെന്നു സിദ്ധമാണല്ലോ. എന്നാൽ സർവ്വസാരങ്ങളെ അന്തസ്സാരങ്ങളെക്കാൾ പുറത്തു നില്പേണ്ടതാണെന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു്, അവയ്ക്കു് ഉറപ്പു കുറവായിട്ടല്ല; അവ മഹാവൃക്ഷങ്ങളാകകൊണ്ടാണെന്നു വിചാരിക്കണം.

അവ — കുടിയിരുപ്പു പറമ്പിൽ ഒരേടത്തും നിറുത്തുവാൻ കൊള്ളരുതാത്തവയും, പുരയ്ക്കടുത്തു കൊള്ളരുതാത്തവയും ആയ വൃക്ഷങ്ങളെപ്പറയുന്നു.

കാരസ്കരാശ്മന്തകകണ്ടകിദ്രു-
ശ്ലേഷ്മാന്തകാക്ഷദ്രുമപീലുനിംബാഃ
പൈശാചവൃക്ഷാസ്സ്നുഹിഭേദമുഖ്യാഃ
സർവ്വത്ര നേഷ്ടാ അപി ശിഗ്രുവന്ത്യൂ. ൧൩

വ്യാ — കാഞ്ഞിരം, ചേര്, വയ്യങ്കതവ്, നറുവരി, താന്നി, ഉക, വേപ്പ്, പൊടക്കാവള്ളി, കള്ളി, എരുമക്കള്ളി, ഇ

വ പുരപണിയുന്ന പറമ്പിൽ എന്നും കൊള്ളരുതു്. മുരിങ്ങ പ്ലാക്കു് അടുത്തും കൊള്ളരുതു്.

അവ—ഇനിയൊരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പറമ്പിൻെറ ഉച്ചനീചത്വങ്ങളാലുണ്ടാകുന്ന ഗുണദോഷങ്ങളെപ്പറയുന്നു.

ഇന്ദ്രാശോച്ചനതാവനിസ്സുഖിതരാ-
ശാഗ്ന്യുന്നതാഖ്യാ ക്രമാൽ
ഗോവഹ്ന്യന്തകഭൂതവാരിഫണഭൃ-
ന്മാതംഗധാന്യാഹ്വയാഃ
വീഥ്യോഽത്ര ക്രമശോഭിവൃദ്ധിധനഹാ-
ന്യന്താർത്ഥഹാനിപ്രദാഃ
ദാരിദ്ര്യാത്മജഹാനിവിത്തശുഭദാ
വ്യസ്തം ഫലം വ്യത്യയേ. ന. ദ്

വ്യാ—കിഴക്കു താണു പടിഞ്ഞാറു് ഉയൎന്ന പറമ്പിനു 'ഗോ'വീഥിയെന്നു പേർ. അവിടെ പുര പണിയിച്ചാൽ എല്ലാസ്സമ്പത്തുകളും വർദ്ധിച്ചിരിക്കും. അഗ്നികോണു താണു വായുകോണു് ഉയൎന്നിരുന്നാൽ ആ ഭൂമിക്കു 'അഗ്നി'വീഥിയെന്നു പേർ. ധനനാശം ഫലം. തെക്കു താണു വടക്കുയൎന്നിരുന്നാൽ 'യമ'വീഥിയെന്നു പേർ. അതിനു മരണം ഫലം. നിരൃതികോണു താണു് ഈശാനകോണു് ഉയൎന്നിരുന്നാൽ 'ഭൂത'വീഥിയെന്നു പേർ. ധനനാശം ഫലം. പടിഞ്ഞാറു താണു കിഴക്കുയൎന്നിരുന്നാൽ 'ജല'വീഥിയെന്നു പേർ. ദാരിദ്ര്യം ഫലം. വായുകോണു താണു് അഗ്നികോണുയൎന്നാൽ 'സൎപ്പ' വീഥി. പുത്രനാശം ഫലം. വടക്കു താണു തെക്കു് ഉയൎന്നിരുന്നാൽ 'ഗജ'വീഥിഎന്നു പേർ. ധനവൃദ്ധി ഫലം. ഈശകോണു താണു നിരൃതികോണു് ഉയൎന്നാൽ 'ധാന്യ'വീഥിയെന്നു പേർ. സൎവ്വശുഭം ഫലം ഇതിനു വിപരീതമായിരുന്നാൽ വിപരീതം ഫലം.

അവ—ഇനി പുരപണിയുന്നതിനടുത്തു ദേവാലയങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നാൽ അവയിലെ മൂൎത്തിഭേദം അനുസരിച്ചുള്ള ഗുണദോഷങ്ങളെപ്പറയുന്നു.

വാമേ പാർശ്വേ ച പൃഷ്ഠേ മുരമഥനരിപോ–
ർദ്ദക്ഷിണേഽപ്യഗ്രഭാഗേ
കാലാരാതേശ്ച കാള്യാസ്ത്വിതരവിബുധ–
സ്യാഖിലസ്യോഗ്രമൂർത്തേഃ
നിമ്നസ്ഥാനസ്ഥിതാര്യസ്യ ച ധരണിതലേ
മാനവാനാം നിവാസ–
ശ്ചാത്യന്താനർത്ഥദസ്സ്യാദിഹ തദിതരദി–
ക്ഷു സ്ഥിതിശ്ശോഭനൈവ.

വ്യാ—വിഷ്ണുവിന്റെ എടത്തുഭാഗത്തും പിന്നിലും, ശിവൻ ഭദ്രകാളി മുതലായ എല്ലാ ഉഗ്രമൂർത്തികളുടെയും, താണ സ്ഥലത്തിരിക്കുന്ന ശാസ്താവിന്റെയും വലത്തുഭാഗത്തും മുമ്പിലും, ഉള്ള ഭൂമിയിൽ പുരപണിയിച്ചു താമസിക്കുന്നവർക്ക് അത്യന്തം അനർത്ഥങ്ങൾ സംഭവിക്കും. മേൽപറഞ്ഞതിനു വിപരീതമായ ദിക്കുകളിൽ ഗൃഹനിർമ്മാണം ചെയ്താൽ ശോഭനം തന്നെ.

അഥ — ഗൃഹനിർമ്മാണത്തിനു കൊള്ളരുതാത്ത ചില പ്രദേശങ്ങളെയും മറ്റും പറയുന്നു.

വ്രീഹിക്ഷേത്രാദിദേവാലയജലധിനദീ–
താപസാഗാരഗോഷ്ഠ–
ഗ്രാവാളീനാമതീവാന്തികമപി കൃതേ
നൈകധാ മന്ദിരേഷു
ദേവാഗാരാന്തരാണാമതിശുഭദമിദം
കിഞ്ചിദൂനം സമം വാ
തസ്മാദ്ദൈർഘ്യോന്നതം ച ദ്വിതലവിധിരതി–
വാന്തികേ നേഷ്യതേ ൭. ബന്ന

വ്യാ—നെൽവയൽ, ദേവാലയം, സമുദ്രം, നദി, ഋഷ്യാശ്രമം, ഗോശാല, പർവ്വതം (അല്ലെങ്കിൽ വലിയ പാറ) എന്നിവയുടെ ഏറ്റവും അടുത്തു പുരപണിതാൽ പലപ്രകാരം അനർത്ഥങ്ങളുണ്ടാകും. ദേവാലയത്തോട് അധികം അ

ട്ടത്താണെങ്കിൽ, ദേവാലയത്തെക്കാൾ ഉയരം കുറച്ചോ സമമായിട്ടോ മാത്രമേ മനുഷ്യാലയം പണിയിക്കാവൂ. കുറഞ്ഞിരിക്കുന്നതാണ് അധികം നല്ലത്. ദേവാലയത്തെക്കാൾ ഉയരമേറിട്ടോ മാറ്റികയറിട്ടോ പണിചെയ്യിക്കുന്നത് ഒട്ടും നന്നല്ല.

അ. വ.—പറമ്പിന്റെ ഉച്ചനീചത്വങ്ങളെക്കൊണ്ടുള്ള ഗുണദോഷങ്ങളെ "ഇന്ദ്രാശാദിനതം" എന്ന ശ്ലോകംകൊണ്ടു പറഞ്ഞുവല്ലോ. ഇനി ഗൃഹഫലം എത്രകാലം നില്നിൽക്കുമെന്നു പറയുന്നു.

മധ്യോച്ഛ്രായാം ധരിത്ര്യാം പ്രഥമമഥ ഗൃഹേ
കല്പിതേ സ്യാദ്ദശാബ്ദം
വൃദ്ധിഃ പ്രാഗുന്നതായാമപി ഗൃഹവഹയാ-
മേന്നതായാം ശതാബ്ദം
സാഹസ്രാബ്ദം നിരൃത്യുന്നതധരണിതലേ
വാരുണേ ചോത്തമാബ്ദം
ശേഷാസ്വപ്യാശ്വഷൾകാസ്വത ഉപരി നിജോ-
ക്താനുരൂപം ഫലം സ്യാൽ. ൩൧

വ്യാ.—നടുവും കിഴക്കും ഉയൎന്ന പറമ്പിൽ പുര പണിതാൽ ആദ്യം പത്തുകൊല്ലത്തേക്കു വൎദ്ധനയുണ്ടാകും. അഗ്നികോണും തെക്കുഭാഗവും ഉയൎന്ന പറമ്പിൽ നൂറുകൊല്ലത്തേക്കും, നിരൃതികോണ് ഉയൎന്ന പറമ്പിൽ ആയിരം കൊല്ലത്തേക്കും, പടിഞ്ഞാറുഭാഗം ഉയൎന്ന പറമ്പിൽ അഞ്ഞൂറുകൊല്ലത്തേക്കും, വായുകോണുയൎന്ന പറമ്പിൽ പന്തീരാണ്ടേക്കും, വടക്കുഭാഗം ഉയൎന്ന പറമ്പിൽ എട്ടുകൊല്ലത്തേക്കും, ഈശാനകോണുയൎന്നതിൽ ആറുകൊല്ലത്തേക്കും, അഭിവൃദ്ധിയുണ്ടാകും. അതിനുമേൽ "ഇന്ദ്രാശാദി" എന്ന ശ്ലോകത്തിൽ അതാതിനു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഫലങ്ങൾ തന്നെ എന്നു ഗ്രഹിച്ചുകൊൾക.

അ. വ.—ഇനി ബ്രാഹ്മണാദിവൎണ്ണഭേദമനുസരിച്ചു, ഭൂമി

യുടെ ചില ഭാഗങ്ങളിലെ ഉന്നതതാഴ്ചകളെക്കൊണ്ടും, ചില പ്രത്യേകവൃക്ഷങ്ങളെക്കൊണ്ടും ശുഭാശുഭഫലങ്ങളെ പറയുന്നു.

വിപ്രാണാം ഉദക്പ്ലവാ യമോന്നതാ-
    ദുംബരാഢ്യാ ശുഭപ്രദാ
പ്രാങ്നിമ്നാ വരുണോന്നതാ ചലദലാന്വിതാ
    ക്ഷ്മാ ക്ഷത്രജന്മനാം
പ്രാഗുച്ചാ പശ്ചിമനിമ്നാ വടതരുസഹിതാ
    ഉർവ്വീ വിശാം, പാദജാനാം
പ്ലക്ഷാഢ്യാ ചാപി സാ വാ, യമദിശി നതധാത്രീ
    പരേഷാം സർവ്വവർണ്ണ്യാ ൩൪

വ്യാ—തെക്കുയർന്നും, വടക്കു താണും, അത്തിമരമുള്ളതായിരിക്കുന്ന ഭൂമി ബ്രാഹ്മണർക്കാകുന്നു. കിഴക്കു താണും, പടിഞ്ഞാറുയർന്നും, അരയാലുള്ളതായിരിക്കുന്ന പറമ്പു ക്ഷത്രിയർക്കു കൊള്ളാം. കിഴക്കുയർന്നു പടിഞ്ഞാറു താണ പേരാലുള്ളതായ ഭൂമി വൈശ്യർക്കു കൊള്ളാം. ഇത്തിമരമുണ്ടെങ്കിൽ വൈശ്യനു പറഞ്ഞപോലെയുള്ള ഭൂമിയും, തെക്കു താണ ഭൂമിയും ശൂദ്രർക്കു കൊള്ളാം. തെക്കു താണ ഭൂമി ആർക്കും കൊള്ളുകയില്ലെന്നും പക്ഷമുണ്ട്.

ഭാഷ—പറമ്പിന്റെ ലക്ഷണങ്ങളേയും ഗുണദോഷങ്ങളേയും പറഞ്ഞിട്ട് ഇനി ഭവനസ്ഥാനങ്ങളെ പറയുന്നു.

ശിംബിസ്ഥാംശ്ചതിലൈർവ്വ്യോമാമിതി
    പ്രോക്താദവൈരശ്ലി-
ഷ്ടാന്ത്രാദ്യൈശ്ശലഭൈശ്ശൂലൈർഖിലമിതൈഃ
    പ്രോക്താശ്ചിതസ്ഥിസ്ഥതഃ
തദ്രൂപം കരകീട്ടപാതതിലജാദ്ഭോ-
    ഷ്ട്യാദിസംഖ്യൈസ്തതോ
മനുഷ്യാർത്ഥ്യ കരൈർമ്മനുഷ്കിതാദിതോ-
    ഭൂമൗഽത്ര സമ്മാന്യതഃ ൩൫

വ്യാ—കൊച്ചലിൽ ഇരിക്കുന്ന എട്ടു് എണ്മണികളുടെ ഇടക്ക് ഒരു യവത്തിന്റെ വിസ്താരമാകുന്നു (യവം=തോര) എട്ടു യവം കൂടിയതു മാത്രാംഗുലം. പന്ത്രണ്ടു് അംഗുലം കൂടിയതു വിതസ്തി. വിതസ്തി രണ്ടു കൂടിയതു് ഒരു കോൽ. അതിനെ കരം, കിഷ്കു, അരത്നി, ഭുജം, ദോസ്സ്, മുഷ്ടി, ഹസ്തം ഇത്യാദി പേരുകളോടുകൂടിയതായി പറയുന്നു. ഈ കോലുകൾ നാലു കൂടിയതു് ഒരു ദണ്ഡാകുന്നു. ഈ ദണ്ഡിനെ മനുഷ്യാലയത്തിൽ സമ്മാന്യമായി അംഗീകരിക്കുന്നു. ഈ വിഷയത്തിൽ 'ശാരദാതിലകം' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ താഴെ കാണിക്കുന്നപ്രകാരം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. "കർത്തുർദ്ദക്ഷിണഹസ്തസ്യ മധ്യമാംഗുലിപർവ്വണഃ മധ്യസ്യ ദീർഘമാനേന മാത്രാംഗുലമുദീരിതം" എന്നു്.

അഥ—ഇനി കോലുകളുടെ ഭേദങ്ങളേയും, ഉപയോഗഭേദങ്ങളേയും പറയുന്നു.

മാത്രാഖ്യാംഗുലിപഞ്ചവിംശതിമിതം
　　മാനം വിമാനേ സ്മൃതം
പ്രാജാപത്യമഥോ ധനുർഗ്രഹമിതി
　　പ്രോക്തം ത്രിമാത്രാന്വിതം
ഗ്രാമാദേർമ്മിതമേവമാനമുദിതം
　　വാസ്ത്വാദ്യം ധനുർമ്മുഷ്ടികം
മാത്രാഖ്യാംഗുലകൈരഥാ കൃതചിരഥോ
　　ഷഡ്വിംശതിഃ പ്രാന്തിമൈഃ ൪൦

വ്യാ—മാത്രാംഗുലം ഇരുപത്തഞ്ചു കൂടിയ കോലിനു 'പ്രാജാപത്യം' എന്നു പേർ. ഇതു വിമാനമളപ്പാൻ വേണ്ടതാകുന്നു. ഇരുപത്തെട്ടംഗുലം കൂടിയ കോലിനു 'ധനുർഗ്രഹം' എന്നു പേർ. ഇതു ഗ്രാമാദികളെ അളപ്പാൻ ഉപയോഗിക്കുന്നു. ഇരുപത്താറുമാത്രാംഗുലം കൂടിയാൽ ആ കോലു 'ധനുർമ്മുഷ്ടികം' എന്ന പേരോടുകൂടിയതും, ചിലേടത്തു പറമ്പളപ്പാൻ ഉപയോഗിക്കുന്നതുമാകുന്നു.

ഷൾ സപ്താഷ്ടയവൈഃ ക്രമാദധമമ-
ദ്ധ്യോൽകൃഷ്ട രൂപോംഗുലോ-
ദ്വിഘ്നേന ച മാനമത്ര കദാചിൽ
സമ്പാദിതം ദൃശ്യതേ
ഹസ്തേനൈവ ഗൃഹാദ്യമംഗുലവശൈ-
ശ്ശ്രുത്യാദി സ്യാദ്യൈരവൈ-
ർദ്ദണ്ഡോയഷ്ടിരിതി സ്മൃതോഽഷ്ടഗുണിതോ
ദണ്ഡോഽത്ര രജ്ജുഃ സ്മൃതഃ. ൪൧

വ്യാ.—ആറു്, ഏഴു്, എട്ടു്, തോര കൂടിയാൽ ക്രമത്താലെ അധമമദ്ധ്യമോത്തമങ്ങളായിരിക്കുന്ന അംഗുലങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെയുള്ള അംഗുലങ്ങളെക്കൊണ്ടും മുൻപറഞ്ഞ പ്രകാരം കോലുകളും ദണ്ഡുകളും ഉണ്ടാക്കിച്ചിലേടത്തു് അളന്നുവെക്കുന്നതായി കാണപ്പെടുന്നു. ഗൃഹം മുതലായവ കോലുകൊണ്ടുതന്നെ അളക്കേണ്ടവയാകുന്നു. ചിലേടത്തു് ഉത്തമങ്ങളായ അംഗുലങ്ങളെക്കൊണ്ടും, നിർബ്ബന്ധമില്ലാതെ വന്നാൽ യവങ്ങളെക്കൊണ്ടും അളന്നുകാണുന്നു. നാലുകോലു കൂടിയ ദണ്ഡിന് 'യഷ്ടി'യെന്നും, എട്ടു ദണ്ഡു കൂടിയതിന് 'രജ്ജു'വെന്നും പേർ പറയുന്നു.

അവ.—ഇനി മേയങ്ങളായ വസ്തുക്കളെ അനുസരിച്ചു മാനസാധനങ്ങളെ വിധിക്കുന്നു.

താലാദ്യൈഃ പ്രതിമാദികം ഖലു യവൈ-
ർമ്മേയം ച സ്രുവാദികം
വസ്ത്രപ്രാവരണാംശുകാദി പരിമേ-
യം സ്യാദ്വിതസ്ത്യാ തഥാ
ശസ്ത്രാദ്യം തദനാദികംഗുലിയുഗേ-
ന്നൈവം ച തന്ത്ര്യാ സതോ
ക്ഷ്മാ ഗ്രാമതികമാഷനാദികമഥ
ക്ഷേത്രേഷു യഷ്ടിരജ്ജ്വായോന്വിഷു. ൪൨

വ്യാ — പ്രതിമ, കിരീടം, പത്മം, എന്നിത്യാദികളെ താലം അംഗുലം എന്നിവകൊണ്ടും, ഭൂഷണാദികളെ യവങ്ങളെക്കൊണ്ടും, വസ്ത്രം, പുതപ്പ്, പട്ടു മുതലായവകളെ വിതസ്തി (ചാൺ) കൊണ്ടും, ശയ്യാദികളെ മോതിരവിരലിന്റെ വിസ്താരം രണ്ടു കൂടിയതുകൊണ്ടും, യജ്ഞോപകരണങ്ങളായ സ്രുവം ജുഹു എന്നിവയേയും ചമത മുതലായവയേയും യജമാനന്റെ മുഷ്ടികൊണ്ടും അളക്കണം. പിന്നെ ഇന്ന യോനി വേണമെന്നു പ്രത്യേകം വിധിച്ചിട്ടില്ലാത്തേടത്തെല്ലാം ധ്വജയോനി വേണം.

അവ — ഇവിടെ യോനിയെപ്പററി പ്രസ്താവിപ്പാനിടവന്നപ്പോൾ ഗൃഹങ്ങൾ കൂടാതെ മനുഷ്യോപയോഗയോഗ്യങ്ങളായമററുള്ള പദാർത്ഥങ്ങൾക്ക് ഇന്നിന്ന യോനിയാണ വേണ്ടതെന്നു പറയുന്നു.

യാനാദംഗാദിഷു കേതുരേവ വിഹിത-
സ്സർവ്വത്ര ശസ്ത്രാദ്യയം
പര്യങ്കാദിഷു കഞ്ജരോ മൃഗപതിഃ
പീഠാസനാദ്യേ ഹിതഃ
ഭാണ്ഡ കൂപതടാകപഞ്ജരവിധൌ
യോനിർവൃഷോ വാ ധ്വജോ-
ഥാശാങ്കുശാദിസ്വനസ്തകട്ടികവിധൌ
കേതുർവ്വിധേയസ്സദാ

വ്യാ — തണ്ടു പല്ലക്കു തുടങ്ങിയ വാഹനങ്ങൾക്കു ധ്വജയോനി വേണം. ഈ കേതുയോനി എല്ലാദിക്കിലും കൊള്ളാവുന്നതുമാണ്. കട്ടില്, കിടക്ക, എന്നിത്യാദി ശയനസാധനങ്ങൾക്കു ഗജയോനിയും, പീഠം, പലക മുതലായി ഇരിപ്പാനുള്ളവക്കു സിംഹയോനിയും നല്ലതാകുന്നു. ഭരണി, പത്തായം, പെട്ടി മുതലായി ധനധാന്യാദികൾ വച്ചു പൂട്ടിവാനുപയോഗിക്കുന്നവക്കും, കിണറു, കുളം, മുതലായ ജലാശയങ്ങൾക്കും, പക്ഷിമൃഗാദികളെ ഇട്ടു രക്ഷിക്കുവാനുള്ള കൂട

കൾക്കും വൃഷയോനിയോ, ധ്വജയോനിയോ വേണ്ടതാകുന്നു. ആൽത്തറ, എലഞ്ഞിത്തറ, തുളസിത്തറ, മുല്ലത്തറ മുതലായ തറകൾക്കെല്ലാം ധ്വജയോനി വേണ്ടതാകുന്നു.

അവ.— ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ട്, മറ്റേ സാധനങ്ങൾക്കും ഭൂമിയുടെ ഏതേതു ഭാഗം അളന്നിട്ടാണു യോനി കൊള്ളിക്കേണ്ടതെന്നു വിധിക്കുന്നു.

അന്യേഷ്വംനിമ്മാനപാത്രാദിവാപീ-
കൂപാദീനാം മങ്കണേ ഗർഭഗേഹേ
ഇഷ്ടശ്ശാഗാരേത്തരസ്യാന്തമധ്യേ
ക്ഷേത്രാപ്യക്ഷേത്രാദ്യന്യത്ര സർവ്വത്ര ബാഹ്യേ. ൪൪

വ്യാ.— നാഴി, ഇടങ്ങഴി, നാരായം, പറ എന്നിത്യാദി അളവുപാത്രങ്ങൾക്കും, കുളം, കിണറു മുതലായവയ്ക്കും, നടുമുറ്റത്തിനും ഗർഭഗൃഹത്തിനും (ഗർഭഗേഹം=ഉള്ളറ) ഉള്ളിലാകുന്നു യോനികല്പന ചെയ്യേണ്ടത്. ചിലേടത്തു ചതുശ്ശാലയുടെ ഉത്തരവീഥിയുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ യോനി കല്പിക്കണം എന്നു പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. മറ്റുള്ളേടത്തെല്ലാം പുറത്തു യോനി കൊള്ളേണ്ടതാകുന്നു.

അവ.— ഇനി പതിമ്മൂന്നാം ശ്ലോകത്തിൽ പറഞ്ഞ ക്രമപ്രകാരം ഗൃഹമുണ്ടാക്കുവാൻ യോഗ്യമാണെന്നു പരീക്ഷിച്ചു നിശ്ചയിച്ചു ദിങ്നിർണ്ണയം ചെയ്തു സമീകരിച്ചു ബന്ധകല്പനം ചെയ്തിട്ടുള്ള പറമ്പിൽ, ഭൂവീഥിമാർഗ്ഗങ്ങളിൽ തട്ടാതെ ഗൃഹമുണ്ടാക്കേണ്ടതിന്നായിട്ടു മുമ്പേതന്നെ വീഥിവിസ്താരകല്പനയെപ്പറയുന്നു.

യാവൽ കല്പിതമങ്കണം ഗൃഹവിധൌ
സംശോധിതാ താവതീ
വീഥീവിസ്തൃതിരുത്തമാങ്കണസമാ
മധ്യാധമാല്പാ തതഃ

ക്ഷേത്രേഽല്പേഽങ്കണാത്താദൃശസമ്മിതതതാം
വീഥീം പ്രകല്പ്യോത്തമാം
പ്രാമദ്ധ്യം ദീർഘ്യഗൃഹം ഭവേൽ സലിലവീ-
ഥ്യാന്താഗമമഗ്നൌ ന തു. ൪൭

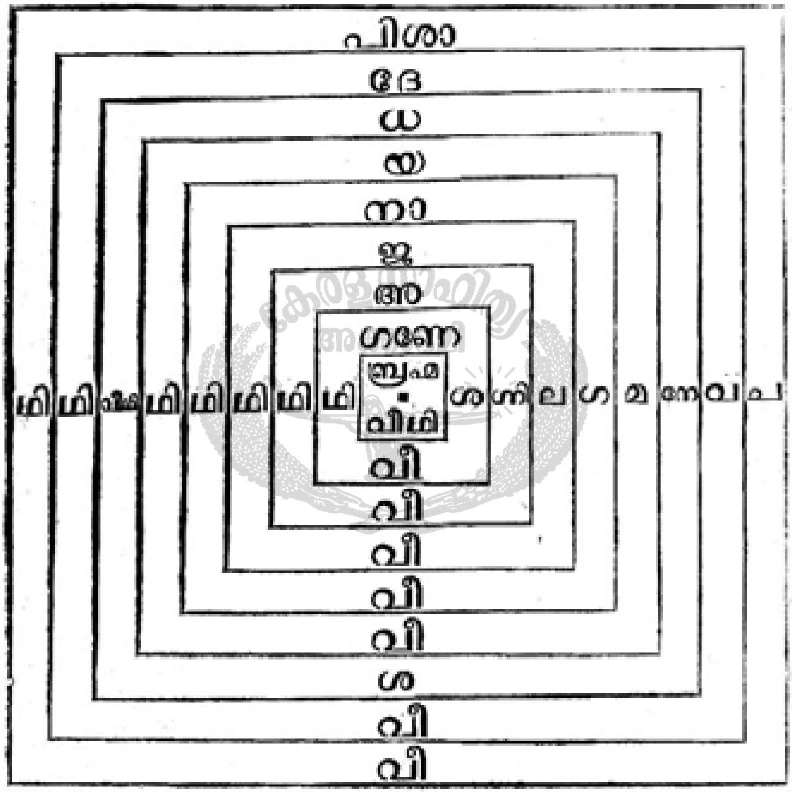
വ്യാ — പറമ്പിന്റെ ദീർഘവിസ്താരങ്ങളെ നിശ്ചയിക്കുന്നതിനു, ഗൃഹത്തിന്റെയും അങ്കണത്തിന്റെയും പ്രമാണങ്ങളെ മുമ്പെതന്നെ നിശ്ചയിച്ചിട്ടു വേണം. അങ്കണദീർഘം എത്രയുണ്ടോ അതിൽ പകുതിയും കൂടി കൂടിയതു് ഒരു വീഥിയുടെ വിസ്താരമെന്നു കല്പിക്കണം. ആ വീഥിവിസ്താരത്തെ ഒരു ഖണ്ഡമെന്നു കല്പിച്ചാൽ അതിന്റെ പതിനെട്ടു മടങ്ങു ഭൂമിയുടെ വിസ്താരം കല്പിക്കുന്നതു് ഉത്തമമാകുന്നു. പിന്നെ അങ്കണദീർഘത്തോളം വീഥിവിസ്താരം കല്പിക്കുന്നതു മദ്ധ്യമമാകുന്നു. അതിലും കുറഞ്ഞാൽ അധമം. അങ്കണദീർഘത്തോളവും അതിൽ പകുതിയും കൂടിയതു വീഥിവിസ്താരമെന്നു കല്പിക്കുമ്പോൾ വാസ്തുപദത്തിലെ ബാഹ്യാവൃതികൂടെ ഗണേശബ്രഹ്മവീഥികൾ രണ്ടിലുമായിട്ടടങ്ങും. വീഥിവിസ്താരം അങ്കണദീർഘത്തോളം മാത്രം കല്പിക്കുമ്പോൾ പുരകൾ നാലും മാത്രമേ ഗണേശബ്രഹ്മവീഥികളിൽ അടങ്ങുകയുള്ളു. അങ്കണദീർഘത്തിൽ മുക്കാൽ വീഥിവിസ്താരം കൊള്ളുമ്പോൾ കിഴക്കിനിപ്പുറവും വടക്കിനിപ്പുറവും അഗ്നിവീഥിയിൽ തട്ടും. പറമ്പു ചെറുതായിരുന്നാൽ കിഴക്കിനിയും വടക്കിനിയും ജലവീഥിയിൽ ചെന്നുനില്ക്കും. അതിനാൽ പറമ്പു ചെറുതായി വരുന്നേടത്തു് ഈ വണ്ണം വരുത്തിക്കൊൾക. ഒരിടത്തും പുര മുഴുവനും അഗ്നിവീഥിയിൽ വരുത്തരുതു്.

അവ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു വീഥികളുടെ സ്ഥിതി ഇന്ന പ്രകാരത്തിലാണെന്നു പറയുന്നു.

നന്ദേന്ദ്വാപ്തപുടേ നവാവൃതിതയാ
ബാഹ്യാദിമദ്ധ്യാന്തികാ
വീഥ്യസ്സ്യുഃ പരിതഃ പിശാചദിവിഷ-
ച്ചിത്താദ്യധീശസ്ഥിനാം.

4

വീഥീവിന്യാസം

നാഗാംബ്വഗ്നിവിനായകദ്രുഹിണനാ-
മ്നാം ചാസ്യ നിന്ദ്യാസ്സ്മൃതാഃ
പൈശാചാഗ്ന്യഹിർബുധ്നിനാം ഗൃഹവിധൌ
വീഥ്യശ്ചതുർദ്ദിക്ഷ്വപി. ൪൬

വ്യാ — മുമ്പിൽ ഇരുപത്തഞ്ചാം ശ്ലോകത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നപ്രകാരം മുഖായാമം നീക്കിച്ചതുരശ്രമാക്കിയിരിക്കുന്ന പറമ്പിൽ തെക്കുവടക്കും കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറും പതിനെട്ടു വരി വീതം ഉണ്ടാകത്തക്കവണ്ണം വിഭാഗം ചെയ്തിട്ട് പുറത്തുനിന്ന് അകത്തേക്ക് ഓരോ വരി ചുറ്റും വരത്തക്കവണ്ണം, ഓരോ ഭാഗത്തും ഒമ്പതീതു വീഥികളെ കല്പിച്ചുകൊൾക. എന്നാൽ എല്ലാററിന്റെയും മദ്ധ്യത്തിൽ ബ്രഹ്മാങ്കത്തിനു ചുററും ഒരു വീഥിയും അതിനു പുറമെ ഓരോ ചുററായി എട്ടു വീഥികളും ഉണ്ടാകും. ഈ വീഥികൾക്ക് ഓരോന്നിനും ഓരോ അധിദേവതമാരുണ്ട്. അവയെപ്പറയാം. എല്ലാററിലും പുറത്തെ ചുററായ വീഥിയുടെ ദേവത പിശാചഗണമാകുന്നു. അതിനാൽ ആ വീഥിക്ക് പിശാചവീഥിയെന്നു പേർ. അതിനകത്തെ വീഥി ദേവന്മാരുടെയാകയാൽ അതു ദേവവീഥിയാകുന്നു. അതിന് അകത്തേതു വൈശ്രവണന്റെയാകയാൽ ധനേശവീഥിയെന്നു പേർ. ഇങ്ങനെ യമവീഥി, നാഗവീഥി, ജലവീഥി, അഗ്നിവീഥി, ഗണേശവീഥി, ബ്രഹ്മവീഥി എന്ന ക്രമത്തിൽ പുറത്തുനിന്ന് അകത്തേക്ക് ഓരോ ച്ചുററായിട്ട് ഒമ്പതു വീഥികളെ അറിഞ്ഞുകൊൾക. ഈ വീഥികളെ അതാതിന്റെ ദേവതയുടെ പര്യായങ്ങളെക്കൊണ്ടും പറയാറുണ്ട്. ഇവയിൽ പിശാചവീഥിയും നാഗവീഥിയും, യമവീഥിയും, നാലു ദിക്കുകളിലും ഗൃഹങ്ങളുണ്ടാക്കുവാൻ കൊള്ളരുത്.

അവ — ഇനി അഞ്ചു ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു വാസ്തുപദങ്ങളേയും അവയുടെ അധിഷ്ഠാനദേവതകളേയും പറയുന്നു.

മദ്ധ്യേ ഗണേശകമലാസനയോശ്ച വീഥ്യൗ-
വേകീകരോതു ഗിരിശേ നിരൃതൗ ച ഖണ്ഡേ.
കല്പിതവാസ്തുപദമേകമിഹ ത്രിഷ്ഠകേതു-
ഷട്പഞ്ചാകരികൃതിവിഭിന്നപദമപീഷ്ടം ൪൧.

വ്യാ—പറമ്പിന്റെ നടുവിൽ ഈശഖണ്ഡത്തിലോ നിരൃതിഖണ്ഡത്തിലോ ബ്രഹ്മവീഥിയും ഗണേശവീഥിയും ഒന്നാക്കിച്ചമക്കണം. പിന്നെ എട്ടു, ഒമ്പതു, പത്തു, എന്നീ സംഖ്യകളുടെ വർഗ്ഗമായ അറുപത്തിനാലു, എൺപത്തൊന്നു, നൂറു ഇവയിൽ ഏതെങ്കിലും ഇഷ്ടമായ മാതിരി പദങ്ങളെ ആപ്പറമ്പിൽ കല്പിക്കണം.

അവ—അവിടെ മേൽ ശ്ലോകംകൊണ്ടു നവവർഗ്ഗമായ എൺപത്തൊന്നു പദങ്ങളെ കല്പിക്കേണ്ടുന്ന പ്രകാരത്തെ പറയുന്നു.

ഏകാശീതിപദം പ്രകല്പ്യ നവകം
മദ്ധ്യേऽസ്യ ബ്രഹ്മാവൃതൗ
ഷട്കം ദിക്ഷു വിദിക്ഷു യുഗ്മയുഗളം
ചൈകൈകശസ്തദ്ബഹിഃ.
ചത്വാരിംശദമീഷു പഞ്ച ച വിധി-
ബ്രഹ്മാര്യഃ പദേഷ്വേ സ്ഥിതാ
ബാഹ്യേഷ്വാവപദേ സ്ഥിതാസ്ത്രിസഹിതാഃ
പഞ്ചാശദേവം സുരാഃ ൪൨

വ്യാ—പറമ്പിൽ കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറും തെക്കുവടക്കും പത്തുപത്തു സൂത്രം വരച്ച് എൺപത്തൊന്നു ഖണ്ഡങ്ങളുണ്ടാക്കിയാൽ നടുവിലെ ഒമ്പതു ഖണ്ഡങ്ങൾ ഒന്നാക്കി അതു ബ്രഹ്മപദമെന്നു കല്പിക്കുക; അതിന്റെ പുറമെ ആ ബ്രഹ്മപദത്തിന്റെ നേരെ നാലുദിക്കുകളിലും ഈരണ്ടു വരികളിൽ മൂമ്മൂന്നായി ആറുഖണ്ഡങ്ങൾ കൂടിയതു് ഓരോ പദങ്ങളായി കല്പിക്കുക. അവിടെ കോണുകളിൽ നന്നാലു ഖണ്ഡങ്ങളുള്ളതിൽ ഈരണ്ടു ഖണ്ഡങ്ങൾ കൂടിയതു് ഓരോ പദങ്ങളായി

കല്പിക്കുക. എന്നാൽ ബ്രഹ്മപദത്തോടുകൂടി പതിമൂന്നു പദങ്ങളായിവരും. പിന്നെ എല്ലാററിനും പുറത്തെ വരിയിൽ മുപ്പത്തിരണ്ടു ഖണ്ഡങ്ങളുള്ളതു വെവ്വേറെ ഓരോപദങ്ങളെന്നു കല്പിക്കുക. അപ്പോൾ എല്ലാംകൂടി നാല്പത്തഞ്ചു പദങ്ങളായി ഭവിക്കും. അവയിൽ ബ്രഹ്മാവു മുതലായ ദേവതമാർ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. ഇവയുടെ പുറമെ എട്ടു ദേവതമാർ പദങ്ങളിലല്ലാതെ എട്ടു ദിക്കുകളിലുമായിട്ടും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഇങ്ങനെ ഒരു വാസ്തുവിൽ ആകെ അമ്പത്തുമൂന്നു ദേവതമാർ ഉണ്ടായിരിക്കും.

അഥ—ഇനി മൂന്നു ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു പുറത്തെ വരിയിലെ പദങ്ങൾ മുതലായി അകത്തേക്കു ക്രമത്താലുള്ള ദേവതമാരുടെ പേരുകളെ പറയുന്നു.

ഈശാഖ്യം ബഹിരാവൃതിസ്ഥപദകേ-
ഷ്വീശാനപർജ്ജന്യകൗ
ജയന്തേന്ദ്രൗ രവിസത്യകൗ ഭൃശഖ-
വ്യാദീംസ്തഥാ പൂഷണം.
ഭൂയോ ഽപി വിതഥം ഗൃഹക്ഷതയമൗ
ഗന്ധർവ്വഭൃംഗൗ മൃഗം
പിത്രാഖ്യം പ്രതിഹാരപാലമപി സു-
ഗ്രീവം ക്രമാൽ കല്പയേൽ. ൯

ഭൂയഃ പുഷ്പാദിദന്തം വരുണമസുരശോ-
ഷാഖ്യരോഗോരഗനാഗാൻ
മുഖ്യം ഭല്ലാടമിന്ദും ഭുജഗമദിതിദിതീ
ചേതി ബാഹ്യാവൃതൗ സ്യുഃ.
ഈശാദ്യാപാപവത്സാഖ്യകസവിതൃകസാ-
വിത്രസംജ്ഞൗ വിവസ്വാ-
നിന്ദ്രാഖ്യശ്ചേന്ദ്രജിന്മിത്രകശിവശിവജിൽ-
ഭൂധരാദന്തർവൃതൗ സ്യുഃ ൧൦

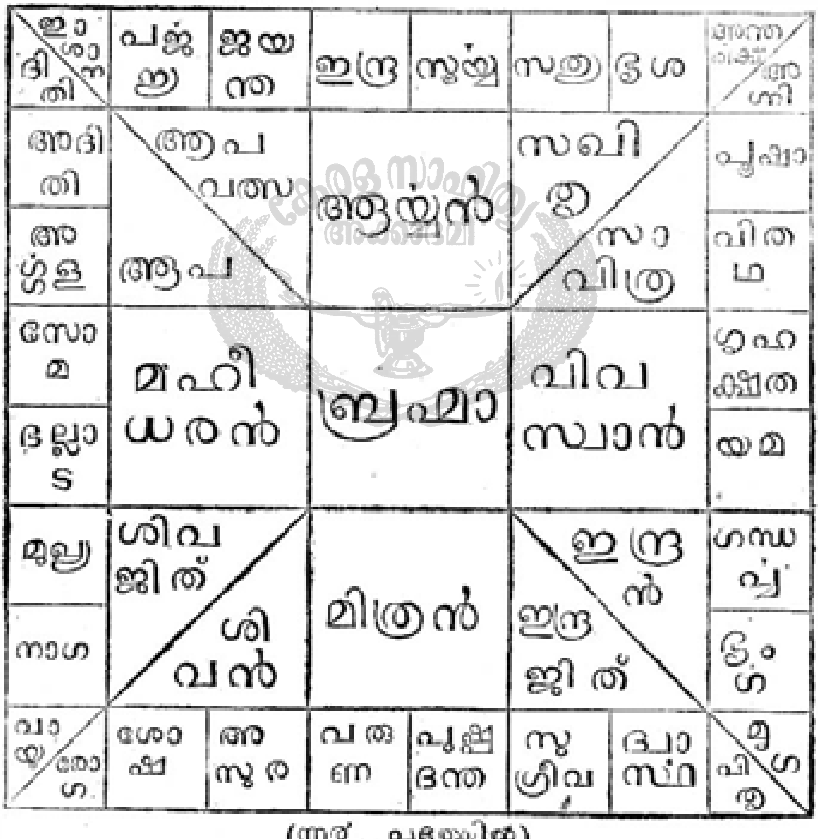
ബ്രഹ്മാ മദ്ധ്യപദേഷു ഷൾസഹിത-
സ്ത്വന്തോൎയ്യമാ ജൃംഭകഃ
പ്രാഗാദ്യൈഃ പിലിപിഞ്ഛകശ്ച ചരകീ
ശാദ്യൈർവിദാൎയ്യാഹ്വയഃ
ഭൂയഃ പൂതനികാ ച പാപപദവ്യ-
ഷ്ടം രാക്ഷസീ ബാഹ്യത-
ശ്ചൈതേഷ്വാവപദേ സ്ഥിതാശ്ച പരിതോ
ദേവഗ്രഹാന്യൽബഹിഃ. ൧൭

വ്യാ—എല്ലാററിലും പുറത്തെ വരിയിൽ ഈശകോണിലെ പദം തുടങ്ങി ക്രമത്താലെ ദേവതമാരുടെ പേരുകൾ:— 1. ഈശാനൻ. 2. പൎജ്ജന്യൻ. 3. ഐന്ദ്രി. (ജയന്തൻ) 4. ഇന്ദ്രൻ. 5. രവി. 6. സത്യൻ. 7. ഭൃശൻ. 8. ഖൻ. (അന്തരിക്ഷൻ) 9. ഹവ്യാദൻ. (അഗ്നി) 10. പൂഷാവു്. 11. വിതഥൻ. 12. ഗൃഹക്ഷതൻ. 13. യമൻ. 14. ഗന്ധൎവ്വൻ. 15. ഭൃംഗൻ. 16. മൃഗൻ. 17. പിതൃക്കൾ. 18. പ്രതിഹാരപാലൻ. 19. സുഗ്രീവൻ. 20. പുഷ്പദന്തൻ. 21. വരുണൻ. 22. അസുരൻ. 23. ശോഷൻ. 24. രോഗൻ. 25. ഈരൻ. (വായു) 26. നാഗൻ. 27. മുഖ്യൻ. 28. ഭല്ലാടൻ. 29. ഇന്ദു. 30. അൎഗ്ഗളൻ. 31. അദിതി. 32. ദിതി. ഇങ്ങിനെ മുപ്പത്തിരണ്ടാകുന്നു. ഇനി അതിന്നകത്തെ പദങ്ങളിൽ ഈശകോണു തുടങ്ങിയുള്ള പദങ്ങളിലെ ദേവതമാരുടെ പേരുകൾ:— 1. ആപൻ. 2. ആപവത്സൻ. 3. ആൎയ്യൻ. 4. സവിതാവു്. 5. സാവിത്രൻ. 6. വിവസ്വാൻ. 7. ഇന്ദ്രൻ. 8. ഇന്ദ്രജിത്തു്. 9. മിത്രൻ. 10. ശിവൻ. 11. ശിവജിത്തു്. 12. ഭൂഭൃത്തു്. (മഹീധരൻ) ഇങ്ങിനെ പന്ത്രണ്ടാകുന്നു.

നടുവിലെ ഒമ്പതു ഖണ്ഡം കൂടിയ പദത്തിൽ ബ്രഹ്മാവു സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. പിന്നെ പദങ്ങളിലല്ലാതെ പുറമെ കിഴക്കു മുതലായ ദിക്കുകളിൽ ക്രമത്താലെ ശൎവ്വസ്കന്ദൻ, ആൎയ്യമാവു്, ജൃംഭകൻ, പിലിപിഞ്ഛകൻ, എന്നു നാലു ദേവതമാരും,

ദേവതാസ്ഥിതി

കിഴക്ക

(നൂറ്_ പദത്തിൽ)

ദേവതാസ്ഥിതി

കിഴക്ക

ഈശാന	പർജ്ജന്യ	ജയന്ത	ഇന്ദ്ര	സൂര്യ	സത്യ	ഭൃശ	അന്തരിക്ഷ	അഗ്നി
ദിതി	അപ		ആര്യകൻ			സവിതൃ		പൂഷാവ്
അദിതി	അപവത്സ					സാവിത്ര		വിതഥ
അർഗ്ഗള	മഹീധരൻ		ബ്രഹ്മാ			വിവസ്വാൻ		ഗൃഹക്ഷത
സോമ								യമ
ഭല്ലാട								ഗന്ധർവ്വ
മുഖ്യ	ശിവജ്ജിത്ത്		മിത്രൻ			ഇന്ദ്രൻ		ഭൃംഗ
നാഗ	ശിവൻ					ഇന്ദ്രജിത്ത്		മൃഗ
വായു	രോഗ	ശോഷ	അസുര	വരുണ	പുഷ്പദന്ത	സുഗ്രീവ	ദ്വാസ്ഥ	പിതൃ

(വൃഷ-[illegible]ത്തിൽ)

ഈശകോണുതുടങ്ങി നാലു കോണുകളിലും ക്രമേണ ചരകീ, പിദാരീ, പൂതനികാ, പാപരാക്ഷസി, എന്നു നാലു ദേവതമാരും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഇങ്ങനെ പദങ്ങളിൽ നാല്പത്തെണ്ണും, പദങ്ങൾ കൂടാതെ ദിക്കുകളിലും കോണുകളിലുമായിട്ട് എട്ടുംകൂടി അമ്പത്തുമൂന്നു ദേവതമാരാകുന്നു. ഇവരുടെ പുറമെ നാലു ഭാഗവും ദേവഗ്രഹങ്ങളുമുണ്ട്.

അവ — ഇനിയൊരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു വാസ്തുപുരുഷനെ പറയുന്നു.

ആസീൽ പുരാ സകലലോകഭയങ്കരോദ്യം
ഭൂതോ ഭൃശം ഭുജബലാദതിഗർവ്വിതശ്ച.
ക്ഷോണീതലേ വിനിഹിതോ വിജിതഃ പ്രശാന്തൈ-
ർദ്ദേവൈസ്സ വാസ്തുപുരുഷശ്ചതുരശ്രസംസ്ഥഃ ൨൦.

വ്യാ — പണ്ട് എല്ലാ ലോകത്തിനും ഏറ്റവും ഭയങ്കരനും, കയ്യൂക്കുകൊണ്ടു ഗർവ്വിതനും, മഹാ ഭൂതനും ആയ ഒരു അസുരനുണ്ടായി. ദേവകൾ അവനെ യുദ്ധത്തിൽ തോല്പിച്ചു ഭൂമിയിൽ വീഴ്ത്തി. അപ്പോൾ അവൻ പ്രശാന്തനായിട്ടു ചതുരശ്രസ്ഥിതനായ വാസ്തുപുരുഷനായി ഭവിച്ചു.

അവ — ഇനിയൊരു ശ്ലോകംകൊണ്ട് ആ വാസ്തുപുരുഷന്റെ കിടപ്പ് ഏതു പ്രകാരമെന്നു പറയുന്നു.

ഈശേ തസ്യ ശിരസ്സമോ വിനിഹിതം
പാദൌ നിരൃത്യാം സ്ഥിതൌ
വായൌ യത്ര ഹുതാശനേ ച ഭുജയോഃ
സംസ്ഥാപിതേ കൂർപ്പരേ.
ക്ഷിപ്തം വക്ഷസി ഹസ്തയോസ്തലമിതി
ക്ഷോണ്യാം ശയാനസ്യ ത-
സ്യാംഗേഷ്വത്ര തു ദേവതാ അപി വസ-
ന്ത്യാസാം സ്ഥിതിർവ്വക്ഷ്യതേ. ൨൧.

വ്യാ — അവന്റെ തല ഈശാനകോണിലും, കാലുകൾ രണ്ടും നിരൃതികോണിലും, വലത്തെ കയ്യിന്റെ മുട്ട് വായു

കോണിലും, ഇടത്തെ കയ്യിന്റെ മുട്ട് അഗ്നികോണിലും, രണ്ടു കൈപ്പടങ്ങളും മാറത്തും ആയിട്ടു ഭൂമിയിൽ (മലൎന്നു) കിടക്കുന്ന ആ വാസ്തുപുരുഷന്റെ അംഗങ്ങളിൽ മുമ്പെ പറഞ്ഞ വാസ്തുദേവതമാർ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. അവരുടെ സ്ഥിതിയെയും പറയാം.

അഥ—വാസ്തുപുരുഷാംഗസ്ഥിതന്മാരായ ദേവന്മാരുടെ അവയവസ്ഥിതിനിയമത്തെപ്പറയുന്നു.

മൂൎദ്ധ്നീശോഽസ്യ തു സംസ്ഥിതോ നയനയോഃ
പൎജ്ജന്യകാവ്യൌദിതി-
ശ്ചാപസ്തോ വദനേ തഥാ ഗളതലേ
ത്വസ്യാപവത്സാഹ്വയഃ
വാമശ്രോത്രഗതോ ജയന്ത ഇതര-
ത്രാസ്യാമദിതിസ്സംസ്ഥിതാ
വാമാംസേ സ്ഥിതവാനമർത്ത്യപതിര-
ന്ത്രാംസേഽൎയ്യമാ ദക്ഷിണേ. ൧൫

അൎക്കാദയോ വാമഭുജസ്ഥിതാസ്സ്യു-
ശ്ചന്ദ്രാദയോ ദക്ഷിണഹസ്തഗാശ്ച
വാമപ്രകോഷ്ഠേ സവിതാ ച സാവി-
ത്രോന്യത്ര തദ്വജ്ജിവഷ്ടിൽ പ്രകോഷ്ഠേ. ൧൬
മഹീധരശ്ചൈവ കുചദ്വയാൎദ്ധ്വിവസ്വാൻ
മിത്രശ്ച കക്ഷൌ ദ്രുഢിതോഽഥ നാഭൌ
ഇന്ദ്രോഽസ്യ മേഢ്രേ ജയയുഗളതജ്ജിൽ
പാദദ്വയേ തസ്യ പദേ നിവിഷ്ടാഃ ൧൭

വ്യാ—ഈ വാസ്തുപുരുഷന്റെ ശിരസ്സിൽ ഈശനും, എടത്തെക്കണ്ണിൽ പൎജ്ജന്യനും, വലത്തെക്കണ്ണിൽ ദിതിയും, വായിൽ ആപനും, കഴുത്തിൽ ആപവത്സനും, എടത്തെ ചെവിയിൽ ജയന്തനും മാറത്തിൽ അദിതിയും, എടത്തെ തോളിൽ ഇന്ദ്രനും, വലത്തെ ചുമലിൽ അൎയ്യമനും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു.

ഇടത്തെക്കണ്ണിന്മേൽ അക്കാദികളും വലത്തെക്കണ്ണിന്മേൽ ചന്ദ്രാദികളും, ഇടത്തെക്കണ്ണിന്റെ പ്രദേകാണത്തിൽ സവിതാവും സാവിത്രനും, വലത്തെക്കണ്ണിന്റെ പ്രദേകാണത്തിൽ രുദ്രനും ശിവജിത്തും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു.

ഇടത്തെ മുലയിൽ മഹീധരനും വലത്തെ മുലയിൽ ആര്യനും, വയറിന്റെ ഇടത്തുഭാഗത്തു വിവസ്വാനും, വലത്തുഭാഗത്തു മിത്രനും, പൊക്കിളിൽ ബ്രഹ്മാവും, ലിംഗത്തിൽ ഇന്ദ്രനും, അണ്ഡയുഗത്തിൽ ഇന്ദ്രജിത്തും, രണ്ടു കാലിന്മേലും മറ്റുള്ള ദേവതമാരും, സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു് ആ ദേവതമാരെ പൂജിക്കേണ്ടതാണെന്നു പറയുന്നു.

താ ദേവതാ വാസ്തുശരീരസംസ്ഥാഃ
സന്തൃപ്തിതാസ്ത്വിഷ്ടഫലപ്രദാസ്സ്യുഃ
താശ്ചേദ്വിരുദ്ധാ വിപരീതദാസ്സ്യു-
സ്തസ്മാദ്വിധേയോ ഹി വാസ്തുയാഗം. ൨൭

വ്യാ—ഇങ്ങനെ വാസ്തുപുരുഷന്റെ ശരീരത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ആ ദേവതമാർ സന്തോഷിച്ചാൽ ഇഷ്ടഫലങ്ങളെ ദാനംചെയ്യും. കോപിച്ചാൽ വിപത്തിനെയും ഉണ്ടാക്കും. അതുകൊണ്ടു ഗൃഹാദിനിർമ്മാണകാര്യത്തിൽ വാസ്തുയാഗം ചെയ്തു് അവരെ പ്രസാദിപ്പിച്ചുകൊള്ളേണ്ടതാകുന്നു.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു വാസ്തുമർമ്മങ്ങളെ പറയുന്നു.

നാഡ്യഃ പ്രാഗുദഗഗ്രാ ദശദശ-
കഥിതാഃ കോണസൂത്രം ശിരാ-
ശ്ചത്വാരഃ പഞ്ചപഞ്ചത്രിനവാദ്ധിഷ്ഠണേകാ-
ഷ്ഠാ വംശാസ്തഥാ രജ്ജവഃ
മർമ്മാണ്യേഷാം സമഗ്രാണ്യപി ഗുണനസം-
പാതൈരേകോനസ്ഥാനതഃ
സൂത്രൈസ്ത്വാദ്യാഗസമ്പാതവാദിതി ശതം
വർജ്ജ്യാനി കുഡ്യാദിഷു. ൨൮

വ്യാ൦—പൂർവ്വ പണിചെയ്യാൻ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്ന പറമ്പിൽ പടിഞ്ഞാറു മൂലവും കിഴക്ക് അഗ്രവുമായിട്ടും, തെക്കു മൂലവും വടക്ക് അഗ്രവുമായിട്ടും, പതിപ്പത്തു സൂത്രങ്ങളെ കല്പിക്കുക. അവയ്ക്കു 'നാഡികൾ' എന്നു പേർ. പിന്നെ നിരൃതിയിൽ മൂലവും ഈശാനത്തിൽ അഗ്രവുമായിട്ടും, വായുവിൽ മൂലവും അഗ്നിയിൽ അഗ്രവുമായിട്ടും അഞ്ചഞ്ചു സൂത്രങ്ങളെ കല്പിക്കുക. അവയ്ക്കു 'വംശങ്ങൾ' എന്നു പേർ. ഈ വംശങ്ങൾ മൂന്നും, ആറും, ഒമ്പതും കോഷ്ഠങ്ങളിൽ കർണ്ണമാർഗ്ഗേണ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നവയായിരിക്കണം. ഈ നാഡീസൂത്രങ്ങളും വംശസൂത്രങ്ങളും തങ്ങളിൽ കൂടുന്ന സ്ഥാനങ്ങൾക്ക് 'മർമ്മങ്ങൾ' എന്നു പേർ. ഈ മർമ്മങ്ങളിൽ ഗൃഹങ്ങളുടെ ഉത്തരഭിത്തിമുതലായവ കടന്നു തട്ടരുത്. ഇവയിൽ ബ്രഹ്മപദത്തിന്റെ നാലുകോണുകളിലുമായിട്ട് എട്ടെട്ടു സൂത്രങ്ങൾ കൂടുന്നതായി നാലു മർമ്മങ്ങൾ ഉള്ളവയ്ക്കു മഹാമർമ്മങ്ങളെന്നു പേർ. ഇനി ആറാറു സൂത്രങ്ങൾ കൂടുന്നതായി മുപ്പത്താറും അഞ്ചഞ്ചു കൂടുന്നതായി എട്ടും, നന്നാലു കൂടുന്നതായി ഇരുപത്തിനാലും, മുമ്മൂന്നു കൂടുന്നതായി ഇരുപത്തെട്ടും ഇങ്ങനെ ആകെ നൂറു മർമ്മങ്ങൾ ഉണ്ട്. ഇവയെല്ലാം ഭിത്ത്യാദികളിൽ വർജ്ജ്യങ്ങളാകുന്നു. കോഷ്ഠങ്ങളുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ വംശങ്ങൾ തങ്ങളിൽ കൂടുന്ന സ്ഥാനങ്ങൾ മർമ്മങ്ങളല്ല. അവയെ വർജ്ജിക്കയും വേണ്ട.

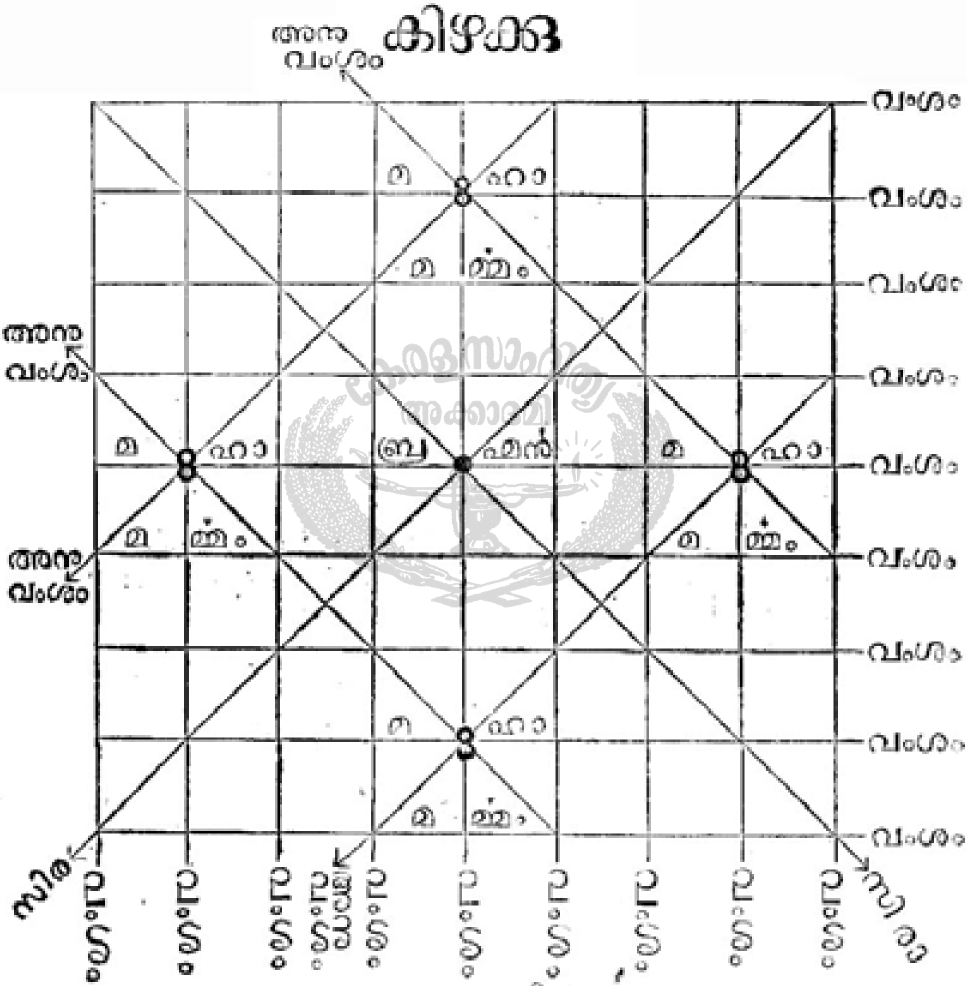
അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു മർമ്മവേധത്തെ ഒഴിക്കാനുള്ള പ്രകാരത്തെയും, മർമ്മവേധം സംഭവിച്ചാൽ അതിനുള്ള പരിഹാരത്തെയും പറയുന്നു.

പ്രദേശാദികപദമാസ്തൃതാംശമലമാ-
ത്രം മർമ്മസൂത്രസ്ഥിതേ-
ർന്നിത്യാ വിന്യസനന്നമർമ്മപരിപീ-
ഡാസ്തുകെ ദ്വ്യാദിഷു

(6) (എ)

മർമ്മങ്ങൾ

കിഴക്ക്

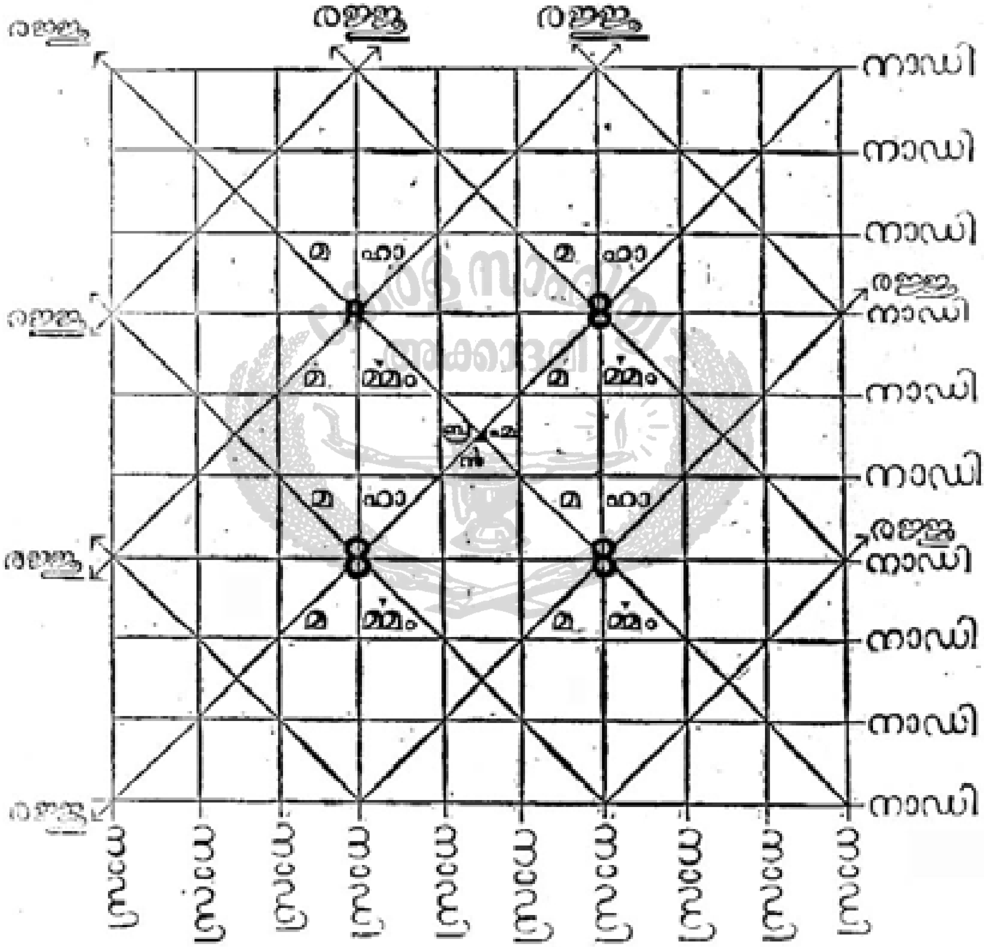

(നൂർ. പടങ്ങിൽ)

(൬) (ബി)

മർമ്മണ്ഡലം

കിഴക്ക

വാസ്തൂന്യത്ര നിപീഡിതേ മഹിഷസിം-
ഹാനേകപാനാം ശിരോ
ഹൈമം കൃത്വ വരാഹരോയാശ്ച നിഖനേ-
ല്പൂരാന്തയേ ശാന്തികൃൽ. ൫൯

വ്യാ—ഗൃഹങ്ങളുടെ തൂണ ഭിത്തി മുതലായവയെ ഉണ്ടാക്കുമ്പോൾ മർമ്മസ്ഥാനത്തുനിന്ന്, ഒരു പദത്തെ പന്ത്രണ്ടാക്കി ഭാഗിച്ച ഒരു ഭാഗത്തിൽ പകുതി കിഴക്കോട്ടോ വടക്കോട്ടോ നീക്കി അവിടെ വച്ചാൽ അവയിൽ മർമ്മവേധം വരികയില്ല. ഇങ്ങനെ നീക്കിവയ്ക്കാതെ മർമ്മവേധം സംഭവിച്ചുപോയാൽ ആ ദോഷശാന്തിക്കായി പോത്ത്, സിംഹം, ആന, ആമ, പന്നി ഇവയുടെ തലകളെ സ്വർണ്ണംകൊണ്ട് ഉണ്ടാക്കി ശാന്തി ഹോമം മുതലായ കർമ്മങ്ങളെ ചെയ്യാൻ യോഗ്യനായ തന്ത്രി, വിധിപോലെ അവയെ പൂജിച്ച ശിലലോഹാദികളെക്കൊണ്ടുള്ള പാത്രങ്ങളിലാക്കി ഗൃഹത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ കുഴിച്ചു സ്ഥാപിക്കണം. സ്വർണ്ണത്തിന്റെ തൂക്കം, "പലേന വാ തദർദ്ധേന തദർദ്ധാർദ്ധേന വാ" എന്ന പ്രായശ്ചിത്തഗ്രന്ഥങ്ങളിലെ വിധിയനുസരിച്ച ഗൃഹനാഥന്റെ ശക്തിപോലെ നിശ്ചയിക്കാവുന്നതാണ്.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു യോന്യാദികളെ അറിവാനുള്ള പ്രകാരങ്ങളെ പറയുന്നു.

ഇഷ്ടാതാനവിതാനമാനനിചയേ
ത്രിഘ്നേഷ്ടഭിർഭാജിതേ
ശേഷോ യോനി,രിഹ വ്യയോ മുനിഘ്നാദ്
ഹാരേഽഷ്ടനിഘ്നാദിനൈഃ
ഋക്ഷൈരൃക്ഷം, മവാപ്തിരത്ര തു വയോ
ജ്ഞേയം, തിഥിസ്ത്രിംശതാ,
വാരശ്ചാദ്രിധരൈർന്നിധിപ്രഗുണിതേ
ധർമ്മാഹതേ വാ വ്യയഃ ൬൦

(തന്ത്രസമുച്ചയം)

വ്യാ—ഇഷ്ടങ്ങളായ ദീൎഘവിസ്താരങ്ങളെ കൂട്ടി ഉണ്ടായ ചുററിനെ മൂന്നിൽ പെരുക്കി എട്ടിൽ ഹരിച്ചാൽ ശേഷിച്ചതു യോനിയാകുന്നു. ആ പെരുക്കത്തെ തന്നെ പതിനാലിൽ ഹരിച്ചാൽ ശേഷിച്ചുള്ളതു വ്യയം. ചുററിനെ എട്ടിൽ പെരുക്കി പന്ത്രണ്ടിൽ ഹരിച്ചാൽ ശേഷിച്ചുള്ളതു ആയം. ആ പെരുക്കത്തെ തന്നെ ഇരുപത്തേഴിൽ ഹരിച്ചശേഷം നക്ഷത്രം. അവിടെ കിട്ടിയ ഹരണഫലം വയസ്സു്. എട്ടിൽ പെരുക്കിയതിനെ മുപ്പതിൽ ഹരിച്ച ശേഷം തിഥി; ഏഴിൽ ഹരിച്ചശേഷം ആഴ്ച. ചുററിനെ ഒമ്പതിൽ പെരുക്കി പത്തിൽ ഹരിച്ചശേഷം വ്യയം എന്നും പക്ഷാന്തരമുണ്ടു്.

അവ—ഇനി ഒരു പദ്യംകൊണ്ടു യോനികളുടെ പേരുകളെ പറയുന്നു.

ധ്വജധൂമസിംഹശുനകാഃ
വൃഷഖരഗജവായസാഃ ക്രമേണ സ്യുഃ
പ്രാഗാദിയോനയോऽഷ്ടൌ
തേഷ്വോജശ്ശസ്തദാ യുഗ്മാ വിപദഃ. സ്മ

(ത. സ.)

വ്യാ—ധ്വജം, ധൂമം, സിംഹം, കുക്കുരം, (പൊറ്റു്) വൃഷം, ഖരം, ഗജം, വായസം, (കാക്ക) ഇവ ക്രമത്താലെ കിഴക്കാദിയായി എട്ടു ദിക്കിലേക്കും ഉള്ള യോനികളാകുന്നു. ഇവയിൽ ഒററപ്പെട്ടവയായ ധ്വജം, സിംഹം, വൃഷം, ഗജം ഇവ ശുഭത്തിനായിക്കൊണ്ടും ഇരട്ടപ്പെട്ടവയായ മററുള്ളവ അശുഭത്തിനായിക്കൊണ്ടും ഭവിക്കുന്നു. അതിനാൽ ധ്വജാദികളായ ഒററപ്പെട്ട യോനികൾ കൊള്ളാം. മററവ കൊള്ളരുതു് എന്നു സാരം.

അവ—ഇനി ആയവ്യയാദികളുടെ ഗുണദോഷങ്ങളെ അറിയേണ്ടും പ്രകാരങ്ങളെ രണ്ടു പദ്യങ്ങളെക്കൊണ്ടു പറയുന്നു

ആയാധിക്യം വ്യയതഃ
സമ്പൂൎണ്ണം സൎവ്വഥാന്യഥാപത്തിഃ
നക്ഷത്രാദിഗുണതേ
ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രാദിഭിസ്സുവിജ്ഞേയം. ൩൨
(ത. സ.)

വ്യാ—ഗ്രഹാദികളുടെ ചുറ്റളവുകൾക്കെല്ലാം വ്യയത്തെക്കാൾ ആയം ഏറിയിരിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ പല പ്രകാരത്തിൽ ആപത്തു സംഭവിക്കും. നക്ഷത്രാദികളുടെ ഗുണദോഷഫലങ്ങളെ ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രംകൊണ്ടു് അറിയേണ്ടതാകുന്നു. "സൎവ്വശാസ്ത്രാൎത്ഥപൂൎണ്ണോ ജിതേന്ദ്രിയഃ" എന്ന ശ്ലോകംകൊണ്ടു ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രാദികളുടെ ജ്ഞാനം സ്ഥപതിക്കുണ്ടായിരിക്കണമെന്നു മുമ്പേതന്നെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ.

ബാല്യത്വം കൌമാരം
യൌവനമഥ വാൎദ്ധക്യം ച നിധനം ച
പഞ്ച വയാംസ്യുപാന്ത്യം
നേഷ്ടം, ശിഷ്ടാനി വാസ്തുനീഷ്ടാനി. ൩൩
(ത. സ.)

വ്യാ - ബാല്യത്വം, കൌമാരം, യൌവനം, വാൎദ്ധക്യം, നിധനം (മരണം) ഇങ്ങനെ വയസ്സ് അഞ്ചുപ്രകാരത്തിലാകുന്നു. ഇവയിൽ അന്ത്യമായ വയസ്സ് (മരണം) വാസ്തുവിഷയത്തിൽ കൊള്ളരുത്. മറ്റുള്ളവ താരതമ്യംപോലെ കൊള്ളാം.

൩൪ ... മുൻപറഞ്ഞ യോന്യാദികളുടെ ഗുണദോഷങ്ങളെ നോക്കി ഗ്രഹിക്കേണ്ടതാണെന്നു സിദ്ധാന്തരൂപത്തിൽ ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പറയുന്നു.

ഗ്രാഹ്യാ വേശ്മസ്വപഥ്യം നിജനിജവിഹിതാ
യോനിരേഷാം ഗൃഹാണാം
പ്രാണോ യേ ചാപി, യേഷാന്തിമമപി ച വയോ
വൎജ്ജയേൻ മൃത്യുകാരി,

ശിഷ്ടേഷ്വാദ്യാന്തിമേ ദ്വേ അധമ ഇഹ കഥിതേ
ചോത്തമേ ദ്വേ തഥാന്യേ
വിഷ്ടിഃ കഷ്ടാ ഹി ശിക്താ അപി മുനിഭിരതോ
നേഷ്യതേ ധ്വജയോഗഃ. ൩൮

വ്യാ — (ഈ ശ്ലോകം അന്വയമുഖേന വ്യാഖ്യാനിക്കേണ്ടതാകയാൽ അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നു.) വേശ്മസു- നിജനിജവിഹിതാ- യോനിഃ- അവശ്യം- ഗ്രാഹ്യാ (ഭവതി)= ഗൃഹങ്ങളിൽ അതതിന്നു വിധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന യോനി നിശ്ചയമായും ഗ്രഹിക്കപ്പെടേണ്ടതാകുന്നു. ഏഷാം- ഗൃഹാണാം- യേ- ച- പ്രാണാഃ- (ഭവന്തി)= ഈ ഗൃഹങ്ങൾക്ക് അവ പ്രാണങ്ങൾ (ജീവൻ) ആയിട്ടു ഭവിക്കുന്നു. യേഷു- (സത്സു) അപി- അന്തിമം- വയഃ- അപി- ച- വർജ്ജയേൽ= ഭാവചിലവ (വിഹിതയോനികൾ) ഉള്ളപ്പോഴും കടക്കത്തായ വയസ്സിനെയും വർജ്ജിക്കണം. (യൽ) മൃത്യുകാരി- (ഭവതി)= യാതൊന്നു മൃത്യുവിനെ ചെയ്യുന്നതാകുന്നു. ശിഷ്ടേഷു- ആദ്യാന്തിമേ- ദ്വേ- (വയസീ) ഇഹ- മുനിഭിഃ- അധമേ- കഥിതേ (ഭവതഃ) = ശേഷമുള്ളവയിൽ ആദ്യത്തേതും ഒടുക്കത്തേതും രണ്ടു വയസ്സുകൾ ഇവിടെ (ഗൃഹനിർമ്മാണത്തിൽ) മുനികളാൽ അധമങ്ങളായിട്ടു പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു; തഥാ- അന്യേ- ദ്വേ- ഉത്തമേ- കഥിതേ= അപ്രകാരം മറ്റുള്ളവ രണ്ടും ഉത്തമങ്ങളായിട്ടു പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു; ഹി- വിഷ്ടിഃ- ശിക്താ- അപി- കഷ്ടാ= യാതൊന്നു ഹേതുവായിട്ടു വിഷ്ടിയും ശിക്തയും കഷ്ടയായിട്ടു ഭവിക്കുന്നു; അതഃ- ധ്വജയോഗഃ- ന- ഇഷ്യതേ= അതുഹേതുവായിട്ടു ധ്വജയോഗം ഇച്ഛിക്കപ്പെടുന്നില്ല.

സാരം — യോനികൾ ഗൃഹങ്ങളുടെ ജീവനാകുന്നു. അതിനാൽ എല്ലാ ഗൃഹങ്ങളിലും അതതിന്നു വിധിച്ച യോനികളെ കല്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു. സൽസൽയോനികളുണ്ടായിരുന്നാലും ബാല്യാദികളായ വയസ്സുകളിൽവച്ച് ഒടുക്കത്തേതായ വയസ്സു കൊള്ളരുത്. അതു മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കും. ശേഷ്

മുള്ള വയസ്സുകളിൽവച്ച് ആദ്യത്തേതായ ബാല്യവും, ഒടുവിലത്തേതായ വാൎദ്ധക്യവും അധമങ്ങളാകുന്നു. കൌമാരവും യൌവനവും ഉത്തമങ്ങളാകുന്നു. വിഷ്ടിയും രിക്തയും, ശൂലയോഗം, മൃത്യുയോഗം മുതലായ ദുഷ്ടയോഗങ്ങളും വൎജ്ജ്യങ്ങളാകുന്നു. ഈ വിധി ഉപലക്ഷണമാകുന്നു. അതിനാൽ ഗണ്ഡാന്തം, ഉഷ്ണം, വിഷം, സ്ഥിരകരണം, ഏകാൎഗ്ഗളം, യോഗിനി മുതലായി ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രോക്തങ്ങളായ മറ്റുള്ള ദോഷങ്ങളും വൎജ്ജ്യങ്ങളാകുന്നു.

അവ — ഇനി പതിനൊന്നു ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു മേൽ പറഞ്ഞ യോന്യാദികളെ കല്പിക്കുന്നതിൽ പൂൎവ്വാചാൎയ്യന്മാരുടെ മതാന്തരങ്ങളെ സംവാദത്തിനായിക്കൊണ്ടു പക്ഷാന്തരരൂപേണ നിൎദ്ദേശിക്കുന്നു.

ദീൎഘസ്യ വിസ്താരഹതേഽഷ്ടഭിൎഭാ
ഗേന തു യോനിഃ പരിശിഷ്യതേഽത്ര
തഥാ പ്രകല്പ്യേത സുധീഭിരസ്മി-
ന്വിചാൎയ്യ പൂൎവ്വം ഗൃഹതാദിദീൎഘഃ. ൩൮

വ്യാ — ദീൎഘത്തെ വിസ്താരംകൊണ്ടു പെരുക്കി എട്ടിൽ ഹരിച്ചാൽ ശേഷിച്ചതു യോനിയാകുന്നു. അതു ഏതൊരു പ്രകാരമായാൽ ഇഷ്ടയോനിയായിട്ടുവരുമോ അപ്രകാരം ഗൃഹങ്ങൾക്കു ദീൎഘവിസ്താരങ്ങളെ മുൻകൂട്ടി ആലോചിച്ചു ബുദ്ധിമാന്മാർ കല്പിച്ചുകൊള്ളണം.

വിസ്താരൽ ക്ഷേത്രഫലം വിതാനനിഹതാ-
യാമഃ, തദഷ്ടാഹതേ
നക്ഷത്രേണ ഹൃതേ ഫലം തദ്വയഃ,
ശേഷാശ്ച താരാസ്സ്മൃതാഃ
നക്ഷത്രേ പുനരഷ്ടഭിർവ്വിഭജിതേ
ശിഷ്ടാവ്യയോഽത്ര വ്യയൈ-
ൎയ്യുക്തേ ക്ഷേത്രഫലേ നവൈർവ്വിഭജിതേ
ശിഷ്ടാദ്യുദാത്ത്യാഃ ക്രമാൽ. ൩൯

വ്യാ—വിസ്താരംകൊണ്ടു പെരുക്കിയ ദീൎഘത്തെ ക്ഷേത്രഫലമെന്ന് അറിയണം. ആ ക്ഷേത്രഫലത്തെ എട്ടിൽ ഗുണിച്ച് ഇരുപത്തേഴിൽ ഹരിച്ച ഫലം വയസ്സാകുന്നു. അവിടെ ശേഷിച്ച സംഖ്യ നക്ഷത്രമാകുന്നു. പിന്നെ ഈ നക്ഷത്രസംഖ്യയെ എട്ടിൽ ഹരിച്ച ശിഷ്ടമുള്ളതു വ്യയമാകുന്നു. ഈ വ്യയത്തെ മുൻപറഞ്ഞ ക്ഷേത്രഫലത്തിൽ കൂട്ടി, അതിനെ പതിനാറിൽ ഹരിച്ചാൽ ശേഷിക്കുന്നതു ധ്രുവാദിയോഗങ്ങളാകുന്നു. ധ്രുവാദികളുടെ പേരുകളും, അതിൽ തന്നെ ഒരു പക്ഷാന്തരത്തേയും താഴെ പറയുന്നു.

ധ്രുവം ച ധാന്യം ച ജയം ച നന്ദം
ഖരം ച കാന്തം ച മനോരമം ച
സുവക്ത്രസൌമുഖ്യമസൌമ്യമാഖ്യം
വിമലവിത്തപ്രഭവക്ഷയാഖ്യാഃ. ൰൭
ആക്രന്ദസംവൃദ്ധിജയം ച സംജ്ഞാ-
തുല്യം ച തേഷാം ഫലമത്ര വിദ്യാൽ
ഷിദ്ധ്യ ച നാമമുപകാരിതേ വാ
ത്രിഷ്വപ്യുപമേച്ചാപി തഥാ ധ്രുവാദ്യാഃ. ൰൮

വ്യാ—ധ്രുവം– ധാന്യം– ജയം– നന്ദം– ഖരം– കാന്തം– മനോരമം– സുവക്ത്രം– സൌമുഖ്യം– അസൌമ്യമാഖ്യം– വിമലം– വിത്തം– പ്രഭവം– ക്ഷയം– ആക്രന്ദം– സംവൃദ്ധി– ജയം– ഇങ്ങിനെ ധ്രുവാദികളായ പതിനാറു യോഗങ്ങളാകുന്നു. അവയ്ക്ക്, അതതിന്റെ പേരിനു അനുസരിച്ചുള്ള ഫലങ്ങളാണെന്ന് അറിഞ്ഞുകൊള്ളണം. ഗ്രഹങ്ങളുടെ ചുറ്റിനെ രണ്ടിൽ പെരുക്കി പതിനാറിൽ ഹരിച്ചാലും, മൂന്നിൽ പെരുക്കി പതിനാറിൽ ഹരിച്ചാലും ശേഷിച്ച വരുന്ന സംഖ്യകൾ ധ്രുവാദികളാണെന്നും പക്ഷാന്തരമുണ്ട്.

ത്രിധാ വ്യയഃ പൂൎവ്വമയം സമുക്ത-
സ്തഥാ ഉഡുംഗാദിഫലേഷു നാമ

നൃപേന്ദ്രഭക്തേ ച ദിശാഹൃതേ വാ
ശേഷോ വ്യയസ്സ്യാദിതി പഞ്ചധാ തം. ൯

വ്യാ— മുമ്പിൽ "ഇഷ്ടാംശേന" എന്നാദിയായ ശ്ലോകത്തിൽ രണ്ടു പ്രകാരവും, "പിണ്ഡേ ക്ഷേത്രാദ്യം" എന്നാദിയായ ശ്ലോകത്തിൽ 'നക്ഷത്രേ പുനരഷ്ടനിഘ്നിതേ ശിഷ്ടോർവ്യയഃ' എന്ന ഭാഗംകൊണ്ടു് ഒരു പ്രകാരവും ഇങ്ങനെ മൂന്നുപ്രകാരം വ്യയം പറയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ. പിന്നെ ഗൃഹത്തിന്റെ ചുററിനെ എട്ടിൽ പെരുക്കി പതിനാറിൽ ഹരിച്ചാലും, പത്തിൽ ഹരിച്ചാലും ശേഷിക്കുന്നതു വ്യയമാകുന്നു. ഇങ്ങനെ വ്യയം അഞ്ചുപ്രകാരമാകുന്നു.

നാഭൌ സത്ര്യംശയുതേ ദ്വിഘ്നേ ഇനാപ്തേ
ശേഷമായശ്ചതുർഘ്നേ
നാഭൌ ശിഷ്ടശ്ശതാപ്ത്യാ വയ ഇഹ തു വേ–
ദ്വിംശതിർബാല്യതാതഃ
കൌമാരം വിംശതിർയ്യൌവനമപി ച തഥാ
വക്ഷ്യമേവം ക്രമാത്സ്യാ–
ന്നന്ദഘ്നേ തിഥ്യവാപ്ത്യാ തിഥിരപി ച തഥാ
കേവലേ വാപി നാഭൌ. ൧൦

വ്യാ— ഗൃഹത്തിന്റെ ചുററിൽ അതിന്റെ മൂന്നിലൊന്നുകൂടി കൂട്ടി ഇരട്ടിച്ചു് അതിനെ, പന്ത്രണ്ടിൽ ഹരിച്ചാൽ ശേഷിച്ചതു് ആയം. ചുററിനെ നാലിൽ പെരുക്കി നൂറിൽ ഹരിച്ചാൽ ശേഷിച്ചതു വയസ്സ്. ഇതിൽ ഇരുപതോളം ബാല്യം. പിന്നെ ഇരുപതു കൌമാരം. പിന്നെ ഇരുപതു യൌവനം. ഇക്രമത്തിൽ വാർദ്ധക്യവും യൌവനവും കണ്ടുകൊൾക. ചുററിനെ ഒമ്പതിൽ പെരുക്കി പതിനഞ്ചിൽ ഹരിച്ചാലും, കേവലം ചുററിനെത്തന്നെ പതിനഞ്ചിൽ ഹരിച്ചാലും ശേഷിക്കുന്നതു തിഥിയാകുന്നു.

നാഭേർ [illegible] ഭാജിതേ സ്യാ–
[illegible]

തദാധപസ്യാപ്യ വിഭാജിതേത്ര
മേഷാദയശ്ശേഷതയാ ഭവന്തി. ൧൫

വ്യാ—ചുററിനെ നാലിൽ പെരുക്കി പന്ത്രണ്ടിൽ ഹരിച്ചാൽ ശേഷിച്ചുള്ള മേഷാദിരാശികളായി ഭവിക്കും. ആ പെരുക്കത്തെ ഒമ്പതിൽ ഹരിച്ചാൽ ശേഷിച്ചുള്ള് അംശകങ്ങളാകുന്നു. അഷ്ടാംശത്തെ ചുററിനെ എട്ടിൽ പെരുക്കി പന്ത്രണ്ടിൽ ഹരിച്ചാൽ ശേഷിച്ചുള്ള മേഷാദിരാശികളെന്നു മറ്റുചിലർ പറയുന്നു.

നക്ഷത്രേശഃ ക്ഷേത്രഹതേ ഹതേ വിഭജിതേ
ഭാഗൈർന്നക്ഷത്രപ്രാപ്യതേ—
വാപ്യർക്ഷം ജീവിതമീരതേ ഭുജഗതേ ഹിനിതേ
നക്ഷത്രപ്രമാണകേവലേ
വാരഃ പരിധൗ ഗുണിതേ ഗ പരിണാമ—
ശേഷയാതേ ചരമേ വാ
ത്രിഘ്നേ വേദവിഭാജിതേ ദ്വിജമുഖാ
വർണ്ണാസ്തു ശിഷ്ടാ സ്മൃതാഃ. ൧൬

വ്യാ—ക്ഷേത്രഫലത്തെ എട്ടിൽ പെരുക്കി ഇരുപത്തേഴിൽ ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്ന ഹരണം വയസ്സ്; ഹരിച്ചു ശേഷിച്ചുള്ള നക്ഷത്രം. പിന്നെ ചുററിനെ മൂന്നിൽ പെരുക്കിയോ പെരുക്കാതെയോ ഏഴിൽ ഹരിച്ച ശിഷ്ടം ആഴ്ചയാകുന്നു. പിന്നെ ചുററിനെ ഒമ്പതിൽ പെരുക്കി നാലിൽ ഹരിച്ചാൽ ശേഷിച്ചതും, അഥവാ മൂന്നിൽ പെരുക്കി നാലിൽ ഹരിച്ചാൽ ശേഷിച്ചതും ബ്രാഹ്മണാദിവർണ്ണങ്ങളാകുന്നു.

അവ—ഇതുവരെ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള പലതു സാധനങ്ങളെ വരുത്തുവാനുള്ള ക്രിയകളെ ഒരു പദ്യംകൊണ്ടു ചുരുക്കിപ്പറയുന്നു.

ത്ര്യഷ്ടകേ ദ്വികനായവാപ്യ പത്രൗഘശശേ—
രേകാദശാദ്യൈരപി—
ശേഷശ്ചേത്രിശതി സപ്തവിംശതി ശതേ—
ഷ്വങ്കരുളികൈർബ്ബാജിതേ

പശ്ചന്തോ ഭവനസ്യ യാമിതതിഫലാ-
ന്യഷ്ടപ്രതിതാനി ക്രമാ-
ദ്യോന്യായവ്യയജാതിതിഥ്യൃദ്ധ്യുദയം
ദാംശ്യായുർവാക്ഷ സ്മൃതാഃ. ൬൩.

വ്യാ—(ഈ ശ്ലോകത്തെയും അന്വയപൂർവ്വമായി വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നു.) ഭവനസ്യ-പശ്ചന്തോ-ത്ര്യഷ്ടാംശകന്നവാംശചക്രയുഗവേദാങ്കഭാഗേതേ-ഷഡ്വാർക്കദിഗ്ഭത്രിംശതി സപ്തവിംശതി ശതാർക്കനാഡിഭിഃ-ഭാജിതേ (സതി) ഇനാദി-ഫലാനി-അഷ്ടപ്രതി-(ഭവന്തി) താനി-ക്രമാൽ-യോന്യായവ്യയജാതിതിഥ്യൃദ്ധ്യുദയാംശായുഷാം-സ്മൃതാഃ-(ഭവന്തി) എന്നന്വയം.

ഭവനത്തിന്റെ പശ്ചത്തെ, ത്ര്യഷ്ടാംശകന്നവാംശചക്രയുഗവേദാങ്കങ്ങളാൽ ഗുണിച്ച്, ഷഡ്വാർക്കദിഗ്ഭത്രിംശതിസപ്തവിംശതിശതാർക്കനാഡികളെക്കൊണ്ട് ഹരിക്കപ്പെട്ടതായിരിക്കുമ്പോൾ ശേഷത്തിങ്കൽ ഉണ്ടാവുന്ന ഫലങ്ങൾ അഷ്ടപ്രതികളായി ഭവിക്കുന്നു. അവ ക്രമത്താലെ യോന്യായവ്യയജാതിതിഥ്യൃദ്ധ്യുദയാംശായുസ്സുകളായിട്ട് സ്മൃതങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. എന്ന് അന്വയാർത്ഥം.

സാരം.—ഗൃഹത്തിന്റെ ചുററളവ്, മൂന്നിൽ പെരുക്കി എട്ടിൽ ഹരിച്ചാൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഫലം യോനിയാകുന്നു. എട്ടിൽ പെരുക്കി പന്ത്രണ്ടിൽ ഹരിച്ചുണ്ടാകുന്ന ഫലം ആയം. ഒമ്പതിൽ പെരുക്കി പത്തിൽ ഹരിച്ചുണ്ടാകുന്ന ഫലം വ്യയം. ഒമ്പതിൽ പെരുക്കി നാലിൽ ഹരിച്ച ഫലം ജാതി. ഒമ്പതിൽ പെരുക്കി മുപ്പതിൽ ഹരിച്ച ഫലം പക്ഷം. എട്ടിൽ പെരുക്കി ഇരുപത്തേഴിൽ ഹരിച്ച ഫലം നക്ഷത്രം. ആറിൽ പെരുക്കി നൂറിൽ ഹരിച്ച ഫലം വയസ്സ്. നാലിൽ പെരുക്കി പന്ത്രണ്ടിൽ ഹരിച്ച ഫലം രാശി. നാലിൽ പെരുക്കി ഒമ്പതിൽ ഹരിച്ച ഫലം അംശകം. ഒമ്പതിൽ പെരുക്കി ഏഴിൽ ഹരിച്ച ഫലം ആയുസ്സ്. ഈ ശ്ലോക

ത്തിൽ "ഫലം" എന്ന പദംകൊണ്ടു ശുഭാശുഭഫലത്തെയല്ല; ഏതാശിഷ്ടമായ സംഖ്യയെയാണു ഗ്രന്ഥകാരൻ വിവക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ഇതു ജ്യോതിഷത്തിൽ 'ലീലാവതി' മുതലായ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പ്രസിദ്ധമായ സംഖ്യകൾ വിപരീതമാണു്.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു സൂര്യാദിഗ്രഹങ്ങളുടെ സ്ഫുടങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുവാൻ പറയുന്നു.

ശ്രേയോ ഭദ്രയവാഃ ക്രമാദ്വിശശി-
ക്ഷോണീസുതാനാം ശുഭാഃ
സൌമ്യാദേർന്ന ശുഭാഃ ക്രമാദ്ദിനകരാ-
ദീനാം തു ഹോരാസ്തഥാ
കഥ്യന്തേ മനവഃ പദം യതി വരോ
നേതാ വിമാനം മുനി-
ർമാരന്ത്രാത്ര പുനഃ പ്രസാധനമതോ-
ന്യൂനാർക്കമുഖ്യാ ഗ്രഹാഃ. ൨൪

വ്യാ—ശ്രേയോഭദ്രയവാഃ- ക്രമാൽ- വിശശിക്ഷോണീസുതാനാം- ശുഭാഃ- ഭവന്തി- സൌമ്യാദേഃ- ശുഭാഃ- ന- ഭവന്തി- തഥാ- മനവഃ- പദം- യതി- വരഃ- നേതാ- വിമാനം- മുനിഃ- മാരഃ- ക്രമാൽ- ദിനകരാദീനാം- ഹോരാഃ- കഥ്യന്തേ- അത്ര- പുനഃ- പ്രസാധനം- ന- ഭവതി- തേന- അർക്കമുഖ്യാഃ- ഗ്രഹാഃ- ഭവന്തി- എന്നു് അന്വയം. ശ്രേയോഭദ്രയവങ്ങൾ ക്രമത്താലെ വിശശിക്ഷോണീസുതന്മാരുടെ ശുഭങ്ങളായിട്ടു ഭവിക്കുന്നു. സൌമ്യാദിക്കു ശുഭങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നില്ല. അപ്രകാരം മനവഃ- പദം- യതി- വരഃ- നേതാ- വിമാനം- മുനിഃ- മാരഃ- ഇവ ക്രമത്താലെ ദിനകരാദികളുടെ ഹോരങ്ങളായിട്ടു പറയപ്പെടുന്നു. ഇവിടെ പിന്നെ പ്രസാധനം ഇല്ല. യതികൽനിന്നു് അർക്കൻ തുടങ്ങിയുള്ള ഗ്രഹങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നു— എന്നു് അന്വയാർത്ഥം. ഇവിടെ ശുഭകാരഹോരകളായിട്ടു പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന പദങ്ങളിലെ അക്ഷരങ്ങളെ പരൽപ്പേരുപ്രകാരം സംഖ്യകളാക്കി കല്പിച്ചുകൊള്ളണം.

സൗരം—ഗ്രഹത്തിന്റെ ചുററിനെ 'ശ്രേയഃ' എന്ന പന്ത്രണ്ടുകൊണ്ടു പെരുക്കി 'മനവഃ' എന്ന നാനൂററിഞ്ചുകൊണ്ടു ഹരിച്ചുകിട്ടുന്ന ഫലം ഭഗണം (അല്ലെങ്കിൽ വൃഥാഫലം) പിന്നെ ബാക്കിയുള്ള സംഖ്യയെ പന്ത്രണ്ടിൽ പെരുക്കി 'മനവഃ' എന്ന ഹാരകംകൊണ്ടുതന്നെ ഹരിച്ചുണ്ടാകുന്ന ഫലം രാശി. പിന്നെ ശേഷമുള്ള സംഖ്യയെ മുപ്പതിൽ പെരുക്കി മേൽപറഞ്ഞ ഹാരകംകൊണ്ടുതന്നെ ഹരിച്ച ഫലം തിയ്യതി. ശേഷത്തെ അറുപതിൽ പെരുക്കി ആ ഹാരകംകൊണ്ടുതന്നെ ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്നതു് ഇലി. വേണമെങ്കിൽ ഇങ്ങനെതന്നെ വിലിയും വരുത്തിക്കൊൾക. എന്നാൽ രാശ്യാദിയായ സൂര്യസ്ഫുടം വരികും. ചുററിനെ 'ഭദ്ര' എന്ന ഇരുപത്തുനാലാകുന്ന ഗുണകാരംകൊണ്ടു പെരുക്കി 'പഥം' എന്ന എഴുപത്തൊന്നാകുന്ന ഹാരകംകൊണ്ടു ഹരിച്ചു ഭഗണവും, ശിഷ്ടത്തെ പന്ത്രണ്ടിലും മുപ്പതിലും അറുപതിലും പെരുക്കി പൂർവ്വോക്തഹാരകം (എഴുപത്തൊന്നു) കൊണ്ടുതന്നെ ഹരിച്ചു രാശി തിയ്യതി ഇലി വിലികളും ഉണ്ടാക്കിയാൽ അതു ചന്ദ്രസ്ഫുടമായി വരികും. ചുററിനെ 'യവ' എന്ന നാല്പത്തൊന്നുകൊണ്ടു പെരുക്കി 'യതി' എന്ന അറുപത്തൊന്നുകൊണ്ടു ഹരിച്ചാൽ കുജസ്ഫുടമായി. ഇവിടെ ബുധൻ മുതലായി ശേഷമുള്ള ഗ്രഹങ്ങൾക്കു ഗുണകാരങ്ങളില്ല. ബുധനു 'ഘരഃ' എന്ന ഇരുപത്തുനാലും, വ്യാഴത്തിനു 'നേതാ' എന്ന അറുപതും ശുക്രനു 'വിമാനം' എന്ന അമ്പത്തിനാലും, ശനിക്കു 'മുനി' എന്ന അഞ്ചും രാഹുവിനു 'ഘനം' എന്ന നാലും ക്രമേണ ഹാരകങ്ങളാകുന്നു. ഈ ഹാരകങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഹരിച്ചു രാശ്യാദി സ്ഥാനങ്ങളുണ്ടാക്കിയാൽ ബുധാദിഗ്രഹങ്ങളുടെ സ്ഫുടങ്ങളായി. രാഹുസ്ഫുടത്തിൽ ആറു രാശി കൂട്ടിയാൽ കേതുസ്ഫുടവും, ചന്ദ്രനിൽ അർക്കനെ കളഞ്ഞാൽ തിഥിയും, കൂട്ടിയാൽ യോഗവും ഉണ്ടാകും. നക്ഷത്രവും രാശിയും മുൻപറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ. അതു

ങ്കൊണ്ടു ഗുളികനേയും ലഗ്നത്തേയും ഉണ്ടാക്കാം. ഇങ്ങനെ ഗ്രഹങ്ങളുടെ ചുററുകണക്കുകൊണ്ട് അതാതു ഗ്രഹങ്ങളുടെ ജാതകമുണ്ടാക്കി ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രപ്രകാരം ഫലചിന്ത ചെയ്യുമെന്നാണു ഗ്രന്ഥകാരന്റെ ആശയമെന്നു തോന്നുന്നു.

എന്നാൽ ഈ പ്രകാരം ചില കണക്കുകൾക്കു ഗ്രഹസ്ഫുടങ്ങളുണ്ടാക്കി നോക്കിയതിൽ, മുമ്പേ ചുററിനെ എട്ടിൽ പെരുക്കി ഇരുപത്തേഴിൽ ഹരിച്ചാൽ നാളും, മുപ്പതിൽ ഹരിച്ചാൽ പക്കവും ഉണ്ടാകുമെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു ശരിയായിരിക്കുന്നുണ്ട്. പക്ഷെ ബുധശുക്രന്മാരുടെ സ്ഥിതി ചിലതിൽ സൂര്യനിൽനിന്നു മൂന്നു രാശിയിലധികം അകന്നു കാണുന്നു. അതു സംഭാവ്യമല്ല. 'ചതുസ്ഥേ ഭവനേ സൂര്യാൽ ജ്ഞസിതൌ ഭവതഃ കഥം?' എന്നുള്ള വരാഹമിഹിരവചനം സുപ്രസിദ്ധമാണല്ലോ.

അവ — ഇനി മേൽ ശ്ലോകംകൊണ്ട് ഇതുവരെ പല മതങ്ങളേയും പറഞ്ഞിട്ടുള്ളവയിൽവച്ചു ബഹുസമ്മതവും സ്വീകാര്യവുമായിട്ടുള്ളത് ഏതെന്നു പറയുന്നു.

ഭേദാ യോനിർദ്വിധായോ വ്യയവിധിരപിതഃ
പഞ്ചധാ ച ത്രിധാ ച
നക്ഷത്രം വാരവംശൌ തിഥിരപി ച വയഃ
പ്രാപ്തികേതാ ത്രിധാ ച
ഭേദാ രാശിന്ദ്വവാംശോ ദ്വിവിധ ഇഹ ഭവേൽ
ദ്വിപ്രകാരോ ധ്രുവാദ്യൈഃ
പ്രോക്താഷട്ഭേദ്യ സ്വർവ്വോദിതമഖിലമതാം
കാര്യ്യമാവശ്യകേന്ദ്രൽ. ൨൦

വ്യാ — യോനിയും, ആയവും രണ്ടുപ്രകാരവും, വ്യയം അഞ്ചുപ്രകാരവും, നക്ഷത്രം, ആഴ്ച, ജാതി, തിഥി, വയസ്സ് ഇവയെല്ലാം മൂന്നുപ്രകാരവും, രാശി, അംശകം, ധ്രുവാദികൾ ഇവ ഈരണ്ടുപ്രകാരവും ഇവിടെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഇവയിൽവച്ച് 'ഇഷ്ടാനാമവിതാനമാനനിചയ' എന്ന

ശ്ലോകപ്രകാരം മുമ്പിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു സർവ്വസമ്മതമാകയാൽ അതിനെത്തന്നെ സ്വീകരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. മററുള്ളവയെല്ലാം അത്യാവശ്യത്തിങ്കലേ സ്വീകരിക്കാവൂ.

അവ — ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ഗൃഹങ്ങൾക്കു ദീർഘവിസ്താരാദികളെ കല്പിക്കേണ്ടതിനുള്ള ക്രമത്തെ പറയുന്നു.

ഇഷ്ടാൽ ദീർഘാൽ സർവ്വധാമ്നാം ച നാഹാ
വിസ്താരോഽസ്മാദ്വിസ്തൃതേഃ പാദമാനം
തസ്മാന്മാനം ച തൽപ്രുഷതഃ സ്യാൽ
സ്തംഭഃ സ്തംഭാദ്വിസ്തൃതിഃ ഖാതമാനാം. ൩൬

വ്യാ — ഗൃഹം നിർമ്മിക്കാർ തുടങ്ങുമ്പോൾ മുമ്പിൽതന്നെ അതിന്ന് ഇഷ്ടമായ ദീർഘത്തെ കല്പിക്കണം. പിന്നെ ആ ദീർഘത്തിൽനിന്നു ഗൃഹത്തിന്റെ ചുററിനെയും, ചുററിൽനിന്നു വിസ്താരത്തെയും, വിസ്താരത്തിൽനിന്നു പാദമാനത്തെയും, പാദമാനത്തിൽനിന്നു തറയുടെ പൊക്കത്തെയും, തറപ്പൊക്കം കഴിച്ചുള്ള പാദമാനത്തിൽനിന്നു കാലുയരത്തെയും, കാലുകളിൽനിന്ന് ഉത്തരങ്ങളുടെ വിസ്താരത്തെയും നിശ്ചയിക്കണം.

തത്തദ്രുത്താവിസ്താരാല്പപാദാം വിസ്തൃതിർഭവേൽ
ഉത്തരാദേവ നിഷ്പ്രാദേർഘനം സർവ്വത്ര വിസ്തൃതേഃ. ൩൭

വ്യാ — അതതു ഗൃഹത്തിന്റെ ഉത്തരവിസ്താരത്തിൽനിന്നു കഴുക്കോലുകളുടെ വിസ്താരത്തെ കല്പിക്കണം. ഉത്തരത്തിൽനിന്നുതന്നെ വാമട മുതലായവയുടെ വിസ്താരത്തെയും ഉണ്ടാക്കണം. എല്ലായിടത്തും അതതിന്റെ വിസ്താരത്തിൽനിന്നുതന്നെ അതതിന്റെ ഘനത്തെ കല്പിക്കണം.

അവ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ഗൃഹങ്ങൾക്കു ചുററിനേയും ദീർഘവിസ്താരങ്ങളേയും കല്പിക്കേണ്ട പ്രകാരത്തെ പറയുന്നു.

ഷഡ്ഘ്നസ്ഥാദിനിജേഷ്ടദീർഘകരസം-
ഖ്യാഭേനേഷ്ടനിഭേഷു സാദി-
ശ്യോന്യാദേശ്ച സതി ത്രിഭേശ ഇഹ തൽ-
ഗേഹസ്യ നാഹോ ഭവേൽ
വ്യത്യസ്തക്രിയയാ ഭവേദപി ച ത-
ദ്ദീർഘാഢ്യ നാഹേഽദ്ധിതേ
ദീർഘാന്നേ പരിശിഷ്യതേഽത്ര വിതതിഃ
സർവ്വത്ര മർത്ത്യാലയേ.

വ്യാ — ഗൃഹത്തിന്റെ ഒരു കോൽ മുതലായി അതതിന് ഇഷ്ടമായി കല്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ദീർഘത്തെ (കോലുകളെ മാത്രം) എട്ടിൽ പെരുക്കി അതിൽ അതിന്റെ ദിഗ്യോനിസംഖ്യയെ കൂട്ടി ആസ്സംഖ്യയെ മൂന്നിൽ ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്നതു് ആ ഗൃഹത്തിന്റെ ചുററായി ഭവിക്കും. ഇതിന്റെ വിപരീതക്രിയകൊണ്ടു് അതിന്റെ ദീർഘവും ഉണ്ടാകും. പിന്നെ ചുററിനെ അർദ്ധിച്ചു് അതിൽനിന്നു തന്റെ ദീർഘം കളഞ്ഞാൽ ശേഷമുണ്ടാകുന്നതു് ആ ഗൃഹത്തിന്റെ വിസ്താരമായി ഭവിക്കും. ഇവിടെ അതതു ദിഗ്യോനിസംഖ്യ എന്ന പദത്തിന്റെ താല്പര്യം, കിഴക്കുമുതലായ നാലുദിക്കുകളിലെ യോനികളായ ധ്വജം, സിംഹം, വൃഷം, ഗജം, ഇവയുടെ ക്രമം അനുസരിച്ചു് ഒന്നു്, മൂന്നു്, അഞ്ചു്, ഏഴു് ഇസ്സംഖ്യകൾ എന്നാകുന്നു. ഈ സംഖ്യകളെ അതതു യോനിയുടെ പര്യായമായി ഇശ്ശാസ്ത്രത്തിൽ പറഞ്ഞുവരാറുമുണ്ടു്. അതിനാൽ കിഴക്കിനി ഗൃഹത്തിനു് ഒന്നും, തെക്കിനിക്കു മൂന്നും, പടിഞ്ഞാററിനിക്കു അഞ്ചും, വടക്കിനിക്കു് ഏഴും ദിഗ്യോനിസംഖ്യകളാണെന്നു് അറിഞ്ഞുകൊൾക.

ഇനി ഇപ്രകാരം ചില കണക്കുകളെ ക്രിയ ചെയ്തു ചുററിനേയും ദീർഘവിസ്താരങ്ങളേയും വരുത്തിക്കാണിക്കാം.

ഇവിടെ ഇഷ്ടമായ ഗൃഹത്തിന്റെ ദീർഘം എട്ടു കോൽ എന്നു കല്പിക്കുക. അതിനെ എട്ടിൽ പെരുക്കിയ സംഖ്യ

അറുപത്തുനാലു കോൽ. അതിൽ കിഴക്കിനിയുടെ ദിഗ്യോനിസംഖ്യയായ ഒന്നിനെ കൂട്ടുക. അപ്പോൾ അറുപത്തഞ്ചു കോൽ. അതിനെ മൂന്നിൽ ഹരിച്ചാൽ ഇരുപത്തൊന്നു കോലും പതിനാറു വിരലും കിട്ടും. അതിനാൽ എട്ടുകോൽ ഇഷ്ടദീർഘമായ കിഴക്കിനിഗൃഹത്തിന്റെ ചുറ്റുകോൽ ഇരുപത്തൊന്ന്; വിരൽ പതിനാറ്; എന്നു വരും. ഇതുപോലെ ഈ എട്ടു കോൽ തന്നെ ദീർഘമായ തെക്കിനിക്ക്, ദീർഘത്തെ എട്ടിൽ പെരുക്കി തെക്കിനിയുടെ ദിഗ്യോനിസംഖ്യയായ മൂന്നു കൂട്ടിയാൽ അറുപത്തേഴ് കോൽ. അതിനെ മൂന്നിൽ ഹരിച്ചാൽ കോൽ ഇരുപത്തുരണ്ട്; വിരൽ എട്ട്. അതിനാൽ എട്ടു കോൽ ദീർഘമായ തെക്കിനിയുടെ ചുറ്റ് ഇരുപത്തുരണ്ടു കോൽ എട്ടു വിരൽ. മേൽപറഞ്ഞ ദീർഘത്തെത്തന്നെ എട്ടിൽ പെരുക്കി പടിഞ്ഞാറെ ദിഗ്യോനിസംഖ്യയായ അഞ്ചു കൂട്ടിയാൽ അറുപത്തൊമ്പത്. അതിനെ മൂന്നിൽ ഹരിച്ചാൽ കോൽ ഇരുപത്തുമൂന്ന്. അതിനാൽ എട്ടു കോൽ ഇഷ്ടദീർഘമായ പടിഞ്ഞാറ്റിനിയുടെ ചുറ്റ് ഇരുപത്തുമൂന്നു കോൽ. ഇങ്ങനെതന്നെ വടക്കിനിക്കും ഇഷ്ടദീർഘമായ എട്ടു കോലിനെ എട്ടിൽ പെരുക്കി ദിഗ്യോനിസംഖ്യയായ ഏഴ് കൂട്ടി അതിനെ മൂന്നിൽ ഹരിച്ചാൽ കോൽ ഇരുപത്തുമൂന്ന്; വിരൽ പതിനാറ്. അതിനാൽ എട്ടു കോൽ ഇഷ്ടദീർഘമായ വടക്കിനിഗൃഹത്തിന്റെ ചുറ്റുകോൽ ഇരുപത്തുമൂന്ന്; വിരൽ പതിനാറ് എന്നു സിദ്ധമായി. ഇതുകൊണ്ട് ഇഷ്ടമായ ദീർഘം ഒരേ സംഖ്യതന്നെ ആണെങ്കിലും അതതു ദിഗ്യോനിയുടെ ഭേദംകൊണ്ടു ചുറ്റിന്റെ കണക്കു മാറുന്നു എന്നു മനസ്സിലാക്കാമല്ലോ.

ഇനി ഇതിന്റെ വിപരീതക്രിയ പറയാം. ആദ്യം പറഞ്ഞതായ ഇരുപത്തൊന്നു കോൽ പതിനാറു വിരൽ എന്ന ചുറ്റിനെ മൂന്നിൽ പെരുക്കി ദിഗ്യോനിസംഖ്യയായ ഒന്നു കളഞ്ഞ് അതിനെ എട്ടിൽ ഹരിച്ചാൽ ദീർഘം എട്ടു കോൽ

വരുന്നു. ഇങ്ങനെ മറ്റുള്ളവയ്ക്കും ചുറ്റിൽനിന്നു ദീർഘവും വരുത്താമല്ലൊ.

ഇനി ചുറ്റിൽനിന്നു വിസ്താരം വരുത്തുവാൻ ഇരുപത്തൊന്നു കോൽ പതിനാറു വിരൽ എന്നു മേൽപറഞ്ഞ ചുറ്റിനെ അർദ്ധിച്ചാൽ പത്തു കോൽ ഇരുപത്തു വിരൽ; അതിൽനിന്നു ദീർഘം എട്ടു കോൽ കളഞ്ഞാൽ ശേഷം രണ്ടു കോൽ പത്തു വിരൽ; ഇതു് അതിന്റെ വിസ്താരമാകുന്നു. മറ്റുള്ളവയ്ക്കും വിസ്താരം ഇങ്ങനെ തന്നെ വരുത്താമല്ലൊ. ഈ ശ്ലോകത്തിൽ പറഞ്ഞപ്രകാരമുള്ള ദീർഘവിസ്താരകല്പനയ്ക്കു് 'ഇഷ്ടദീർഘവിധി' എന്നു പേരാകുന്നു. ഇതുകൊണ്ടു പുരകളിൽ പലേടത്തും പ്രയോജനമുണ്ടാകുന്നതാണ്. അതിനാൽ ഇതു ധരിച്ചിരിക്കേണ്ടതു പ്രത്യേകം ആവശ്യമാകുന്നു.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ഗൃഹങ്ങളുടെ ചുറ്റുണ്ടാക്കുവാൻ മറ്റൊരു പ്രകാരത്തെ പറയുന്നു.

ഇഷ്ടദീർഘം തു യദ്ദ്വിഘ്നം, തത്ത്രിഭാഗസമന്വിതം
ഇഷ്ടയോനിത്രിഭാഗാഢ്യം, തത് പര്യന്തം വിദുർബുധാഃ.

വ്യാ—മുൻപറഞ്ഞ പ്രകാരമുള്ള ഇഷ്ടദീർഘത്തെ ഇരട്ടിച്ചു്, ആസ്സംഖ്യയുടെ മൂന്നിലൊരു ഭാഗവും കൂടി അതിൽ കൂട്ടുക. പിന്നെ ഇഷ്ടമായ യോനിസംഖ്യയുടെ മൂന്നിൽ ഒരു ഭാഗവും അതിൽ കൂട്ടുക. എന്നാൽ ഉണ്ടാകുന്ന സംഖ്യ ആ ഗൃഹത്തിന്റെ പര്യന്തം (ചുറ്റു്) ആകുന്നു എന്നു വിദ്വാന്മാർ പറയുന്നു.

അതെങ്ങനെയെന്നു കാണിക്കാം. ഇഷ്ടമായ ദീർഘം ആറു കോലെന്നു കല്പിക്കുക. അതിനെ ഇരട്ടിച്ചാൽ പന്ത്രണ്ടു കോൽ. അതോടുകൂടി ആസ്സംഖ്യയുടെ മൂന്നിലൊന്നായ നാലു കൂട്ടുക. അപ്പോൾ, പതിനാറു കോൽ. ഇഷ്ടയോനിസംഖ്യ ഒരു കോൽ. അതിന്റെ മൂന്നിലൊന്നു് എട്ടു വിരൽ. അതുകൂടി പതിനാറു കോലിൽ കൂട്ടിയാൽ പതിനാറു കോൽ എട്ടു വിരൽ എന്ന സംഖ്യ കിട്ടുന്നു. ഇതു് ആ ഗൃഹത്തി

ന്റെ പര്യന്തമാകുന്നു. അപ്പോൾ അറുകോൽ ഇരുപ്പദീർഘമായ കിഴക്കിനിഗൃഹത്തിന്ന ചുററുകോൽ പതിനാറു്; വിരൽ എട്ടു്; എന്ന സിദ്ധമായി. ഇങ്ങനെ മററുള്ളവയേയും കണ്ടുകൊൾക.

അഥ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ദേവാലയത്തിൽമാത്രം ഉപയോഗമുള്ള ചില ദീർഘവിസ്താരങ്ങളുടെ വിശേഷത്തെ പറയുന്നു.

നാഹാംശ്രേയംശേന ദീർഘാ വിതതിരപി ഗൃഹേ
    തുല്യതുര്യശ്രുതിഭ്യാം
നാഹാർദ്ധേ നന്ദഭേദേ വിതതിരധികാ-
    ദ്ദൈർഘ്യ ദീർഘാദവശിഷ്ടൈഃ
സ്വസ്യ സ്യാത് പാദാധികാർദ്ധാധിക ഇഹ പരിണാ-
    ഹേ ദശാംശേ ദിശാംശകേന
ഷഡ്ഭിർദ്ദീർഘശ്ചതുർഭിസ്തതിരിതി സ്വരാ-
    ഗാരമേഷ്വന്യേഷ്വപീഷ്ടീ. വ്യാ

വ്യാ—ഗൃഹത്തിൻെറ ചുററിനെ നാലു കുറിട്ടു് ഒരു കൂറുകൊണ്ടു ദീർഘവും ഒരു കൂറുകൊണ്ടു വിസ്താരവും കല്പിപ്പു. എന്നാൽ ആ ഗൃഹം സമചതുരശ്രമായി ഭവിക്കും. പിന്നെ ഗൃഹത്തിൻെറ ചുററിനെ അർദ്ധിച്ചു് അതിനെ ഒമ്പതു കുറിട്ടു നാലു കൂറുകൊണ്ടു വിസ്താരവും ശേഷമുള്ള അഞ്ചു കൂറുകൊണ്ടു ദീർഘവും കല്പിക്കുന്നു എങ്കിൽ അതു 'പാദാധിക'മായ ഗുണവ്യാസമായി ഭവിക്കും. ചുററിനെ അർദ്ധിച്ചു് അതിനെ പത്തു കുറിട്ടു നാലു കൂറുകൊണ്ടു വിസ്താരവും ആറുകൂറുകൊണ്ടു ദീർഘവും കല്പിക്കുന്നു എങ്കിൽ അതു് 'അർദ്ധാധിക'മായ ഗുണവ്യാസമായിരിക്കും. ഇവയിൽ ആദ്യത്തേതിന്ന 'സമതായതികം' എന്ന പേർ പറയാം. ഇവ മൂന്നും ദേവാലയങ്ങളിൽ യോഗ്യങ്ങളാകുന്നു. ചുററിനെ അർദ്ധിച്ചു്, അതിനെ പതിനൊന്നു കുറിട്ടു നാലു കൂറുകൊണ്ടു വിസ്താരവും ഏഴു കൂറുകൊണ്ടു ദീർഘവും കല്പിച്ചാൽ അതിന്ന 'പാദോനം' എ

ന്നു പേർ എന്ന് അത്ഥസിദ്ധമാകയാൽ അതുംകൂടി ധരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. അതുകൊണ്ടുള്ള പ്രയോജനം അടുത്ത ശ്ലോകത്തിൽത്തന്നെ പറയുന്നതാണ്.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു മേൽപറഞ്ഞവയുടെ ഗ്രാഹ്യത്യാജ്യതാനിയമത്തെ പറയുന്നു.

പാദാധികാ മനുജസദ്മനി ഗ്രാഹ്യതേ ത-
ത്ത്യാവശ്യകേ സമതതായതികോऽപി കൈശ്ചിൽ
അബ്ധ്യധികോऽത്ര നഹിതോ മുനിഭിസ്സമസ്ത-
പാദോനതാപി കഥിതാഖിലനാശിനീതി. വൃഷ

വ്യാ—പൂവ്വശ്ലോകത്തിൽ പറഞ്ഞപ്രകാരമുള്ളതിൽ പാദാധികമെന്ന ഗുണവ്യാസം മനുഷ്യാലയത്തിങ്കൽ അത്യാവശ്യങ്ങളിൽ ചിലരാൽ ഗ്രഹിക്കപ്പെടുന്നു. സമതതായതികം എന്ന തുല്യതുല്യവിസ്താരവും അങ്ങനെതന്നെ ആപൽധിയായി കൊള്ളുന്നുണ്ട്. അബ്ധ്യധികമെന്നതു മനുഷ്യാലയത്തിങ്കൽ ഹിതമല്ല. എല്ലാ പാദോനതയും വിനാശത്തെ ചെയ്യുന്നതാണെന്നു മുനികളാൽ പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇവിടെ 'സമസ്തപാദോനതാ' എന്നതിലെ 'സമസ്ത' എന്ന ശബ്ദംകൊണ്ട്, നാഹാരത്തെ പതിനൊന്നു കൂറിട്ട നാലംശം വിസ്താരവും ഏഴംശം ദീഘവുമായിട്ടുള്ള ഗുണവ്യാസത്തെ മാത്രം പോരാ, അടുത്ത ശ്ലോകത്തിൽ 'തത്തെത്തുഷ്ടുപ്രാഹിരൈണഃ' എന്ന പദംകൊണ്ടു പറയാൻ പോകുന്നവയായ എല്ലാ പാദോനങ്ങളേയും വർജ്ജിച്ചുകൊള്ളണമെന്നു സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു ഗ്രഹിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ഗുണവ്യാസത്തെ വിധിക്കുന്നു.

നാഹാരേ പാദശരൈസ്ത്രിഭിരപി ച വിഭ-
ക്തേऽഥവാ ഷോഡശഭാഗൈസ്ത്രി-
ഷ്ട്രിംശത്യാഗൈസ്ത്രേധാ തഥാഷ്ടഭിരപി മനുഷ്യ-
ധാമിമിട്ടുന്തസംഖ്യൈഃ

തത്തത്ത്ര്യഗ്രഹീണൈസ്ത്രിഭിഃ വിതതിരു-
ദ്ധ്യംശതസ്ത്വശേഷഭാഗൈ-
ർദ്ദീർഘോ വസുപക്ഷപങ്ക്ത്യാദിഭിരിതി മുനയ-
സ്തം ഘനവ്യാസമാഹുഃ. വൃ.

വ്യാ — നാദവേദ— ഷോഡശാദ്യൈഃ— അപി— ച— അഥവാ— ഷോഡശാദ്യൈഃ— ച— തതാദിഭിഃ— അപി— മനുയുക്താദിഭിഃ— ഖണ്ഡസംഖ്യൈഃ— തത്തത്ത്ര്യഗ്രഹീണൈഃ— ത്രിഭിഃ— വിഭക്തേ— ഉദ്ധ്യംശതഃ— വിതതിഃ— അഥ— വസുപക്ഷപങ്ക്ത്യാദിഭിഃ— ശേഷഭാഗൈഃ— ദീർഘഃ— (ഭവതി) മുനയഃ— തം— ഘനവ്യാസം— ഇതി— ആഹുഃ— എന്നു് അന്വയം.

നാദവേദം, ഷോഡശാദ്യങ്ങളായും, അല്ലെങ്കിൽ ഷോഡശാദ്യങ്ങളായും, വിംശത്യാദ്യങ്ങളായും, തതാദികളായും, മനുയുക്താദികളായും, ഖണ്ഡസംഖ്യങ്ങളായും, തത്തത്ത്ര്യഗ്രഹീണങ്ങളായിട്ടുള്ള മൂന്നുകളെക്കൊണ്ടു വിഭക്തങ്ങളായിരിക്കും സമയത്തിങ്കൽ ഉദ്ധ്യംശങ്ങളെക്കൊണ്ടു വിതതിയും, വസുപക്ഷപങ്ക്ത്യാദികളായിരിക്കുന്ന ശേഷഭാഗങ്ങളെക്കൊണ്ടു ദീർഘവും ഭവിക്കുന്നു. മുനികൾ അതിനെ ഘനവ്യാസം എന്നു പറയുന്നു. എന്നു ഭാവം.

ചുററിന്റെ അംശത്തെ പന്ത്രണ്ടു്, പതിമ്മൂന്നു്, പതിനാലു്, പതിനാറു്, പതിനേഴു്, പതിനെട്ടു്, ഇരുപതു്, ഇരുപത്തൊന്നു്, ഇരുപത്തുരണ്ടു്, ഇരുപത്തുനാലു്, ഇരുപത്തഞ്ചു്, ഇരുപത്താറു്, ഇരുപത്തെട്ടു്, ഇരുപത്തൊമ്പതു്, മുപ്പതു്, മുപ്പത്തുരണ്ടു്, മുപ്പത്തുമൂന്നു്, മുപ്പത്തുനാലു്, ഇങ്ങനെ ആവൃത്തത്തിലും അതതിന്റെ നന്നാലാമത്തെതൊഴിച്ചുള്ള ഏതെങ്കിലും മൂന്നു സംഖ്യകളിൽ ഒന്നുകൊണ്ടു പകുത്തു്, അതിൽ നാലു കൂറുകൊണ്ടു വിസ്താരവും, ശേഷമുള്ള കൂറുകളെക്കൊണ്ടു ദീർഘവും കല്പിക്കുക. എന്നാൽ അതിനെ 'ഘനവ്യാസം' എന്നു മുനികൾ വിധിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതിനെ തന്നെ ഒന്നുകൂടി സ്പഷ്ടമായി വിവരിക്കാം. ചുററിന്റെ അ

ൾത്തെ പന്ത്രണ്ടായി അംശിച്ചാൽ നാലംശം വിസ്താരം. എട്ടംശം ദീൎഘം; പതിമൂന്നായി അംശിച്ചാൽ നാലംശം വിസ്താരം, ഒമ്പതംശം ദീൎഘം; പതിനാലംശിച്ചാൽ നാലംശം വിസ്താരം, പത്തംശം ദീൎഘം. ഇങ്ങനെ മറ്റുള്ളവയിലും കണ്ടുകൊൾക. വിസ്താരം കുറഞ്ഞും ദീൎഘം ഏറിയും വരണമെങ്കിൽ പതിനാറു തുടങ്ങിയോ ഇരുപതു തുടങ്ങിയോ മേൽപറഞ്ഞപ്രകാരം വിഭാഗിച്ചുകൊള്ളണം. എന്നാൽ പതിനഞ്ച്, പത്തൊമ്പത്, ഇരുപത്തുമൂന്ന്, ഇരുപത്തേഴ്, മുപ്പത്തൊന്ന്, ഇവ പാദോനങ്ങളാകകൊണ്ട് അവയെ ഒഴിച്ചു ശേഷമുള്ള സംഖ്യകളെ മാത്രമേ ഗ്രഹിക്കാവൂ. ഇവിടെ മേൽപ്രകാരം അംശിക്കുമ്പോൾ ഏതാനും ചില വിരലുകൾ അംശത്തിൽ അറുപോകാതെ ശേഷിക്കുന്നതായി വന്നാൽ അവയെ മുഴുവൻ തന്നെയോ അതിൽ ഏതാനും ചില വിരലുകളെ മാത്രമോ ദീൎഘത്തിലോ വിസ്താരത്തിലോ അവ രണ്ടിലും കൂടിയോ ഔചിത്യംപോലെ ചേൎത്തുകൊള്ളണം.

അവ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ദീൎഘവിസ്താരകല്പനയിൽ ചില മതാന്തരങ്ങളെ പറയുന്നു.

ദീൎഘാൎദ്ധം വ്യാസമംഘ്ര്യം ത്രികമപി സദലാം-
    ഘ്ര്യംശകം ചാഷ്ടമേകേ
ദീൎഘാൎദ്ധന്നാഡികാങ്ഗൈരത്യധികതരതരം
    ഗൎഗ്ഗദക്ഷാദയോഽപി
ദീൎഘോ നിൎദ്ദിഷ്ടഹസ്താദധിക ഇഹ മതേ-
    ഷ്വൎത്ഥനാശായ മൃത്യു-
ൎഹീനസ്ത്ര്യംഗുലീഭിസ്ത്രിഭി ന ഖലു ഭവേൽ
    ദോഷ ഇത്യാഹുരന്യേ. സ്രഗ്ദ്ധ

വ്യാ — വിസ്താരം ദീൎഘത്തിൽ പാതിയോ നാലിലൊന്നോ ദീൎഘത്തിന്റെ കാലേമുക്കാലോ കൊള്ളാമെന്നു ചിലർ പറയുന്നു. ദീൎഘത്തിന്റെ പാതിയിലധികം വിസ്താരം കൊള്ളരുതെന്നു ഗൎഗ്ഗദക്ഷാദികൾ പറയുന്നു. ഇഷ്ടദീൎഘത്തി

ലധികം ദീൎഘം കൊള്ളുന്നതായാൽ അൎത്ഥനാശവും, ഇച്ഛദീൎഘത്തിൽ കുറഞ്ഞാൽ മരണവും ഫലമാകുന്നു. അവിടെ ഏറുന്നതും കുറയുന്നതും ഏതാനും ചില വിരലുകളെക്കൊണ്ടു മാത്രമാണെങ്കിൽ ദോഷമില്ലെന്നു ചിലർ പറയുന്നു. “തസ്മാദിഷ്ടഫലേഭ്യോ ഹീനാധിക്യം ന കാൎയ്യേൽ അംഗുലീഭിൎന്ന ദോഷസ്സ്യാദ്വൈയത്ര കാൎയ്യത” എന്നു ‘വാസ്തുവിദ്യം’ എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ പ്രമാണവും, അപ്രകാരംതന്നെ നടപ്പും കാണുന്നുണ്ടു്.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പാദമാനത്തെ പറയുന്നു.

നൃണാം ധാമനി പാദമാനമുദിതം
    തദ്ഗ്രാങ്ഘ്രേരുപാനാഭോ-
ൎമ്മധ്യം തത്ത്രികരാംഗുലാഗ്രസഹിതം
    തത്ത്ര്യല്പഗേഹേ ക്വചിൽ
തത്തന്മന്ദിരവിസ്തരേണ ച സമം
    തത്പഞ്ചഷട്സപ്തഭാ-
സ്വങ്കാംശൈരെവിയുക്തമേതദധികം
    വാ തത്തദ്വൈചിത്ര്യതഃ. വൃത്

വ്യാ— മനുഷ്യാലയങ്ങളിൽ ചെറിപ്പിന്മേൽനിന്നു തുടങ്ങി ഉത്തരത്തോളമുള്ള ഉയരത്തെ പാദമാനമെന്നു പറയുന്നു. അധികം ചെറുതായ ഗൃഹത്തിൽ ചിലേടത്തു പാദമാനം മൂന്നേകാൽ കോൽ എടുത്തുവരുന്നു. പിന്നെ അതാതു ഗൃഹത്തിന്റെ വിസ്താരത്തോടു സമമായിട്ടും, വിസ്താരത്തെ നാലോ, ആറോ, ഏഴോ, എട്ടോ, ഒമ്പതോ അംശങ്ങളാക്കി ഭാഗിച്ചു് ഓരോ ഭാഗം കൂട്ടിയും കുറച്ചും അവിടവിടത്തെ വൈചിത്ര്യംപോലെ കൊള്ളുകയും ചെയ്യാം.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു് ഉപപീഠത്തെ പറയുന്നു.

ക്ഷോണീശോച്ഛ്രായസിദ്ധ്യൈ സകലനിലയനാ-
ധാരതോധസ്സമന്താൽ
കർത്തവ്യം ചോപപീഠം കരകയുഗളം
ചോരഗാദ്യംഗുലാഢ്യം
അന്തർഭാഗേ ഖഗത്ത്യാങ്കണമഥ വൃഷഭയോ-
ന്ന്യാസിതം കേതുജം വാ
ദിക്ഷ്വശ്രാസ്ത്രമേഷോത്തരമുഖമപി വാചയേൽ
പ്രാങ്മുഖം വാമ്പുമാർഗ്ഗം. വൃത

വ്യാ—ഗൃഹങ്ങൾക്ക് ഉറപ്പും, ഭംഗിയും, ഉയരവും ഉണ്ടാകുന്നതിനു വേണ്ടി, എല്ലാ ഗൃഹങ്ങളുടേയും അധിഷ്ഠാനത്തിന്റെ താഴെ ചുററും ഉപപീഠം ഉണ്ടാക്കേണ്ടതാണ്. അതു് ഒരു കോലോ, രണ്ടു കോലോ, അവ രണ്ടിലും എട്ടുമുതൽ വിരലുകൾ കൂട്ടിട്ടോ കൊള്ളാം. നാലുപുറങ്ങളുടേയും അകത്തു് ഈ ഉപപീഠങ്ങൾ തമ്മിൽ കൂടുമ്പോൾ നടുവിൽ ഉണ്ടാകുന്ന കഴിമുററം വൃഷഭയോനിയോ ധ്വജയോനിയോ ആയിരിക്കണം. (ഉപപീഠത്തിനു കോലമ്പത്തറ എന്നും പറയുമാറുണ്ട്) കഴിമുററത്തിന്റെ ഈശാനകോണിൽ വടക്കോട്ടോ കിഴക്കോട്ടോ മുഖമായിട്ടു വെള്ളം ഒഴുകുന്നതിനു് ഓവു് ഉണ്ടാക്കണം.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ഉപപീഠത്തിന്റെ പൊക്കത്തെ പറയുന്നു.

ഗേഹാധിഷ്ഠാനതുല്യോ ഹ്യഥ സമാദ്ധ്യ-
ഷ്ടാംശോനശൈശ്ചതുർഭിതോ വാ യഥേഷ്ടം
മർത്ത്യാഗാരേഷ്വുപപീഠോച്ഛ്രയസ്സ്യാ-
ത്തത്തൽഭാഗൈഃ പാദകൽപ്യോ വിധേയഃ. വൃ

മനുഷ്യാലയത്തിൽ ഉപപീഠത്തിന്റെ പൊക്കം, ഗൃഹങ്ങളുടെ തറപ്പൊക്കത്തോളമോ തറപ്പൊക്കത്തിൽ ആറോ, ഏഴോ, എട്ടോ, ഒമ്പതോ, പത്തോ അംശം കുറവായിട്ടോ ഉ

രിക്കണം. പൊക്കംകൊണ്ട് അംശിച്ച് അതതിനുള്ള അംശങ്ങളെക്കൊണ്ട് പാദുകാദികളായ അവയവങ്ങളെയും ഉണ്ടാക്കണം.

അം—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു തറയെ പറയുന്നു.

ഏകേ ത്വസ്മിൻ പാദമാനേ ത്രികചതുരിഷുഷട്-
സപ്തനാഗാങ്കദിഗ്ഭി-
സ്തേഷ്വേകാംശം തദധിഷ്ഠാനകമിഹ തിഥിഭ-
ക്തേ ദ്വ്യഥവാ വേദഭാഗം
നന്ദാംശേ ച ബാണാംശകമിനയുഗളേ-
ക്തേഽദ്രിഭാഗം മുനീന്ദ്രൈ-
ർദ്വ്യംശം തിഥ്യംശിതേ വാപ്യധിപരിമിതം
ചേദ്ധ്യർക്കഭക്തേ തദംശം. സ്ര

വ്യാ—മേൽപറഞ്ഞ പാദമാനത്തെ മൂന്ന്, നാല്, അഞ്ച്, ആറ്, ഏഴ്, എട്ട്, ഒമ്പത്, പത്ത്, ഈ സംഖ്യകളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നുകൊണ്ട് അംശിച്ചാൽ അതിൽ ഒരംശം കൊണ്ടും, അല്ലെങ്കിൽ പാദമാനത്തെ പതിനഞ്ചംശിച്ചാൽ നാലംശംകൊണ്ടും, പതിനെട്ടംശിച്ചാൽ അഞ്ചംശംകൊണ്ടും, ഇരുപത്തുനാലംശിച്ചാൽ ഏഴംശംകൊണ്ടും, ഏഴംശിച്ചാൽ രണ്ടംശംകൊണ്ടും, പതിമൂന്നംശിച്ചാൽ നാലംശം കൊണ്ടും, ഇരുപത്തൊന്നംശിച്ചാൽ ആറംശംകൊണ്ടും, തറയുടെ പൊക്കത്തെ കല്പിക്കാം.

അവ—ഇനി നാലു ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു തറയുടെ ജാതിഭേദങ്ങളെ പറയുന്നു. അവിടെ മുമ്പേതന്നെ ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു 'മഞ്ചകം' എന്ന ജാതിയായ തറയെ പറയുന്നു.

ഇച്ഛാധിഷ്ഠാനതുംഗേ തു നവഭജിതേ
ത്ര്യംശതഃ പാദുകോച്ചം
ഷഡ്ഭിഃ കണ്ഠോ ജഗത്യുച്ഛ്രയമഥ നയനാ-
ദ്വ്യംശകൈകാംശ്ച ക്രമേണ

നാമ്നൈവം 'മഞ്ചകം' സ്യാൽ പ്രതിഗളരഹിതം
സർവ്വതഃ പാദുകോച്ച-
ത്ര്യംശേനാർദ്ധേനപഞ്ചാംശിതമുതവാമ്മാ-
ശൈഗശോ തന്നിഷ്ക്രമോ ഹി. വ്യ

വ്യാ—ഇഷ്ടമായിരിക്കുന്ന തറയുടെ പൊക്കത്തെ ഒമ്പതായി അംശിച്ചാൽ മൂന്നംശംകൊണ്ടു പാദുകത്തിന്റേയും, ആറംശംകൊണ്ടു ജഗതിയുടേയും പൊക്കം കല്പിക്കാം. അല്ലെങ്കിൽ ഒമ്പതംശിച്ചാൽ രണ്ടംശംകൊണ്ടു പാദുകത്തിന്റേയും, ഏഴംശംകൊണ്ടു ജഗതിയുടേയും പൊക്കം കല്പിക്കയും ചെയ്യാം. മഞ്ചകം എന്നു പേരായിട്ടുള്ള തറ ഇപ്രകാരമാകുന്നു. ഇതിന്നു ഗളവും പടിയും ആവശ്യമില്ല. ഇപ്പോൾ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതും, ഇനി പറവാൻ പോകുന്നതുമായ എല്ലാ തറകൾക്കും ജഗതിയിൽനിന്നു പാദുകത്തിന്റെ പുറപ്പാട്, പാദുകത്തിന്റെ പൊക്കത്തോളമോ അതിൽ പാതിയോ മൂന്നിലൊന്നോ കുറച്ചോ പാദുകപ്പൊക്കത്തെ ആറംശിച്ചു മൂന്നംശമോ കൊള്ളാം.

അവ—ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു മൂന്നുവിധം 'ഗളമഞ്ചകം' എന്നു ജാതിയായ തറയെ പറയുന്നു.

ത്രീണി സ്യുർ'ഗ്ഗളമഞ്ചകാനി', വിഭ-
ക്തേ തദ്വ്യംശതഃ പാദുകം
ഷഡ്ഭിസ്സജ്ജഗതീം ഗളം ചിതയതഃ
ചോച്ച്യം ച കണ്ഠാൽ പ്രതിം
മന്യസ്മേ ശരഭാജിതേ വിഭജയേ-
ദേകാംശതഃ പാദുകം
ദ്വാഭ്യാം തജ്ജഗതീം ഗളം പ്രതിമപി
ത്ര്യേകൈകാംശൈഃ കല്പയേൽ. വ്യ

വ്യാ—ഗളമഞ്ചകമെന്നു പേരുള്ള അധിഷ്ഠാനം മൂന്നു പ്രകാരമുണ്ട്. അവയിൽ തറപ്പൊക്കത്തെ പന്ത്രണ്ടംശിച്ചാൽ രണ്ടംശംകൊണ്ടു പാദുകവും, ആറംശംകൊണ്ടു ജഗ

തിയും, ഒരംശംകൊണ്ടു ഗളവും, രണ്ടംശംകൊണ്ടു പ്രതി (പടി)യും, കല്പിച്ചിട്ട് ഒരു പ്രകാരം; പിന്നെ തറപ്പൊക്കത്തെ അഞ്ചംശിച്ച് ഒരംശംകൊണ്ടു പാദുകവും, രണ്ടംശം കൊണ്ടു ജഗതിയും, ഒരംശംകൊണ്ടു ഗളവും, ഒരംശംകൊണ്ടു പടിയും കല്പിച്ചിട്ടു മറ്റൊരു പ്രകാരവും ഉണ്ടാക്കാം.

കാസ്തൂരേ സ്വരസായകൈർഭക്തേ
ചോത്ഥ്യാംശതോ പാദുകം
ഷഡ്ഭിസ്തജ്ജഗതിമതോ വിരചയേ-
ദേകാംശതോ വാജനം
അംശപിത്ര്യം ഗളമൂർദ്ധ്വവാജനമതോ-
നൈത്രകേന നേത്രാംശതഃ
പ്രത്യൃച്ചം ഗളമഞ്ചകാഭിധമിദം
ഗേഹേഷു സമ്പൽകരം. ൩൦

വ്യാ — തറയുടെ ഉയരത്തെ പതിനാലംശിച്ചിട്ട് രണ്ടംശംകൊണ്ടു പാദുകവും, ആറംശംകൊണ്ടു ജഗതിയും, ഒരംശംകൊണ്ടു ഗളത്തിന്റെ താഴെയുള്ള വാജനവും, രണ്ടംശംകൊണ്ടു ഗളവും, ഒരംശംകൊണ്ടു ഗളത്തിന്റെ മേലെ വാജനവും, രണ്ടംശംകൊണ്ടു പടിയുടെ കനവും കല്പിക്കാം. ഇങ്ങനെ ഒരു പ്രകാരം 'ഗളമഞ്ചകം'. ഇപ്പോൾ മൂന്നു പ്രകാരം ഗളമഞ്ചകമെന്ന തറയെ പറഞ്ഞു. ഇവ മൂന്നും ഗൃഹങ്ങളിൽ സമ്പത്തിനെ ഉണ്ടാക്കുന്നതാകുന്നു.

അവ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു മുൻപറഞ്ഞ ഗളമഞ്ചകങ്ങളിലെ തറകളുടെ ജഗതിക്കും പടിക്കും ഉള്ള പുറപ്പാടിനേയും, ഗളത്തിന്ന് അകത്തേക്കുള്ള ഗമനത്തിനേയും പറയുന്നു.

ഏവം ത്രിധോക്തേ ഗളമഞ്ചകാഖ്യേ
പ്രതേജ്ജഗത്യാ സമനിഷ്ക്രമതാം
കാർയ്യം ഗളാന്തർഗ്ഗമനം ഗളോത്സ-
ധരാത്ര്യംശതസ്സ്യാൽ ഗളമഞ്ചകാനാം. ൩൧

വ്യാ — ഇങ്ങനെ മൂന്നു പ്രകാരം ഗർഭങ്ങൾക്കും ഏതാ[illegible]യെ പറഞ്ഞുവല്ലോ. ഇവയിൽ എല്ലാററിലും മാനസൂത്രത്തിൽനിന്നു പടിയുടെയും ജഗതിയുടെയും പുറപ്പാട് സമമായിരിക്കണം. ഗർഭത്തിന്ന് ഇവയിൽനിന്ന് അകത്തേക്കുള്ള ഗമനം, അതിന്റെ (ഗർഭത്തിന്റെ) പൊക്കത്തിൽ നാലിൽ ഒരു ഭാഗമായിരിക്കണം.

അവ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു കാലുകളെ പറയുന്നു.

കൃത്വാധിഷ്ഠാനമേവം ഭ്രമതലമഥ ത-
    ല്പോഷിതം പാദമാനം
വിഭ്രാമംഭ്രൂപൃഷ്ഠമസ്തിന്യുരുഗളഭം-
    ഗർഭപങ്ക്തിവിഭക്ത
ഏകാംശേനാന്വിതം വാ വിരമിതമഥവാ..
    തിഷ്ഠിതാനാംഭ്രമിദ്ധ്വാ-
ലോമസംജ്ഞോംഭ്രഃപീഠോച്ചയമപനയതാൽ
    പോതികായാ ഘനം ച. ൯൨

വ്യാ — ഇപ്രകാരം മുമ്പെ ഉറപ്പിൽ തറയെ പണിചെയ്തിട്ടു, പിന്നെ പാദമാനത്തിൽനിന്നു തറപ്പൊക്കം കഴിച്ചു ശേഷമുള്ള പൊക്കത്തെ കാലുകാം എന്ന് അറിഞ്ഞുകൊള്ളണം. ആ കാലുകാം പോരാ എന്നോ അധികമായി എന്നോ വരുന്ന പക്ഷം, ആ കാലുകളെ ആറോ, ഏഴോ, എട്ടോ, ഒമ്പതോ, പത്തോ, പതിനൊന്നോ ആയി അംശിച്ച് ഒരംശം കൂട്ടുകയോ കുറയ്ക്കുകയോ ചെയ്യാം. ഇങ്ങനെ ഇഷ്ടമായി കല്പിച്ചിരിക്കുന്ന കാൽ നീളത്തിൽനിന്ന് 'ഓമ' എന്ന പേരുള്ള തൂണിന്റെ ചുവടിന്റെയും, പോതികയുടെയും കനത്തെ കുറയ്ക്കണം. (അതു തൂണിന്റെ നീളമാകുന്നു എന്നു താല്പര്യം.)

അവ — ഇനി നാലു ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു തൂണുകളുടെ ആകൃതിഭേദങ്ങളും മറ്റും പറയുന്നു.

കാഷ്ഠാസ്സ്യുഃ പൃഥഗേണാം യുഗാഷ്ടാദ്യുപകാ–
ണാസ്സ്യുഃ പ്രാഗ്വത്ത്രകാ
വിസ്താരാത്ത്രിഗുണോപരി ത്രിഗുണാപി–
സ്താരോന്നിതാഷ്ടാശ്രകാഃ
മൂലേന്തർഭവിതകണ്ഠസൂത്രചതുര–
ശ്രോർദ്ധ്വാംശവൃത്താഃ പുനഃ
ശ്രൂണ്യന്തേ വിചിത്രവൃത്തരചിതാ
വാരങ്ക്ത്യോഗഭോചിതാഃ ൩൩

(ത. സ.)

വ്യാ—തൂണുകൾ, നാല്, എട്ട്, പതിനാറ്, ഇങ്ങനെയുള്ള പട്ടങ്ങളോടുകൂടിയവയായിട്ടും, എല്ലാടവും ഉരുണ്ടവയായിട്ടും തൂണുകളുടെ ചുവട്ടിലെ വിസ്താരംകൊണ്ടു മൂന്നംശം ചുവട്ടിൽനിന്നു ചെന്ന ശേഷം മാത്രയും അഷ്ടാശ്രമായിട്ടും; ശേഷം മണ്ടുഭാഗവും ചതുരശ്രമായിട്ടും, ചുവട്ടിലെ കണ്ഠസൂത്രത്തോളം ചുവടുഭാഗം ചതുരശ്രമായിട്ടും, ശേഷം വൃത്തമായിട്ടും, കഴിഞ്ഞ പട്ടങ്ങളോടുകൂടിയവയായിട്ടും, മനോഹരങ്ങളായ കെട്ടുകളോടുകൂടിയവയായിട്ടും, പണിചെയ്യാൻ ആരംഭിച്ചിരിക്കുന്ന ഗൃഹത്തിനു യോഗ്യങ്ങളായിരിക്കത്തക്കവണ്ണം ഉണ്ടാക്കപ്പെടുന്നു.

സ്തംഭാസ്സ്തംഭകണ്ഠായതിമിതചതുര–
ശ്രാഗ്രമാനാസ്സമസ്താ
മൂലേ വ്യാസസ്യ സാർദ്ധാനലജലധിമിതാ–
ഷ്ട്യശ്രകാഃ കണ്ഠതോ വാ
മധ്യേ കണ്ഠാന്വിതാഷ്ടാശ്രകമപി രചയേ–
ദൂർദ്ധ്വപഞ്ചാംശകേഷ്വധസ്താ–
ഷോഡശാശ്രാ വർത്തുളാ വാ ശ്രുതിപരിമിതഭാ–
ഗാശ്രകാ വാപി മൂലേ. ൩൪

തൂണുകളെല്ലാം അതിന്റെ ചുവട്ടിലുള്ള ചതുരശ്രത്തിന്റെ കണ്ടം എത്രയുണ്ടോ അത്രയും നീളത്തിൽ തലകളും,

ചുവട്ടിലെ വിസ്താരത്തിന്റെയോ, കണ്ഠത്തിന്റെയോ മൂന്നാമതോ നാലോ അംശം നീളത്തിൽ ചുവട്ടിലും, തലക്കലെപ്പോലെ കണ്ഠത്തോളം നീളത്തിൽ മദ്ധ്യത്തിലും ചതുരശ്രമായിട്ടും, ആ മദ്ധ്യചതുരശ്രത്തിന്റെ മുകളിലും ചുവട്ടിലുമുള്ള ഇടകൾ രണ്ടിലും അഷ്ടാശ്രമായിട്ടോ വൃത്തമായിട്ടോ പണി ചെയ്യണം. ചുവട്ടിലെ ചതുരശ്രം കണ്ഠത്തോളം നീളമായിട്ട (മുകളിലെപ്പോലെ) പണിയുകയും ചെയ്യാം.

സ്തംഭോത്സേധ വിഭക്തേ രസതുരഗഭുജം-
ഗാംശകൈർഗ്ഗുഹ്യസംഖ്യൈ-
സ്സ്തംഭേഷ്വേകാംശതുല്യപ്രതതിരഥ ഭവേൽ-
ശാഖിഫീനാഗ്രതോനാൽ
ഭേകസ്തംഭോസ്യമേധ്യേ വിരചിതതതിലോ-
ഗ്ര്യഷ്ടിമാംശോനതാനാൽ
കന്ധ്യസ്തംഭേഷു കന്ധ്യം മചയതു ചരണോ-
ഗ്രപ്രതാഭനാദത്ര മണ്ഡഃ. ൻഭ

വ്യാ — തൂണിന്റെ പൊക്കത്തെ ആറുമുതൽ പതിനൊന്നുവരെയുള്ള സംഖ്യകളിൽ ഒന്നുകൊണ്ട് അംശിച്ച് അതിൽ ഒരംശംകൊണ്ട് മറ്റുതൂണുകളുടെ കടക്കലെ വിസ്താരത്തെയും, എട്ടുമുതൽ പതിനൊന്നുവരെയുള്ള സംഖ്യകളിൽ ഒന്നുകൊണ്ടംശിച്ച് ഒരംശം കുറച്ച് തൂണുകളുടെ അഗ്രത്തിങ്കലെ വിസ്താരത്തെയും കല്പിക്കണം. പിന്നെ ഭിത്തിസ്തംഭങ്ങളെ പണിയേണ്ടുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ ഓതസ്തംഭങ്ങൾക്ക പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വിസ്താരത്തിൽ പകുതിയോ മൂന്നിലൊന്നോ നാലിലൊന്നോ കുറഞ്ഞിട്ടുള്ള വിസ്താരത്തോടുകൂടി അവയേയും പണിചെയ്യണം. ഇവിടെ തൂണുകളുടെ തലക്കലെ വിസ്താരത്തിനു 'മണ്ണ്' എന്നു പേരാകുന്നു.

ഏകം വാജനമുത്തരാന്ത്യയധിതൽ
സ്തംഭാന്തരാദ്ധ്യശ്രകം
നോഷ്ഠം, സമ്മതമല്പവാജനയുതേ
പത്രാന്വിതേ ചോത്തരേ

സ്തംഭാ ഭദ്രകൃതികരാമങ്ങന്യുപലായാ-
  ദ്ധ്യാഢ്യാസ്തമസ്തംസ്തൈഥ-
വേദ്യംഘ്രംശാന്യവിധാനി ച പോ അതവശാൽ
  കല്യാണി സംസ്തുത ച. ൯൩

വ്യാ—ഉത്തരത്തിനു വാജനം മാത്രമുള്ളുവെങ്കിൽ സ്തംഭങ്ങൾക്ക് 'മധ്യേ കണ്ഠ്യാന്വിതാഷ്ടാശ്രകം' എന്ന വചനപ്രകാരം മധ്യേ ചതുരശ്രം ഉണ്ടാക്കേണ്ടതു്. ഉത്തരത്തിന്ന് അല്പവാജനവും മഹാവാജനവും പത്രവുമുണ്ടെങ്കിൽ മധ്യകാണ്ഡവും ഉണ്ടാക്കണം. തൂണുകൾക്ക് മുത്തുമാല, കുഴിഞ്ഞ പട്ടം, വള്ളി, (എടുത്തിട്ടുള്ള കെട്ട്) മുതലായ അലങ്കാരങ്ങളുമുണ്ടാക്കാം. പിന്നെ ഉത്തരത്തിനു വളർ, കപോതം മുതലായ അംശങ്ങളുണ്ടെങ്കിൽ തൂണുകൾക്ക് കുടം, മണ്ഡി, പീഠകാണ്ഡം മുതലായ ഉപാംശങ്ങളെല്ലാം ഉണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യാം. ഉത്തരത്തിന്റെ അംശങ്ങളെ അനുസരിച്ചാണ് തൂണുകൾക്കും അംശങ്ങളുണ്ടാക്കേണ്ടതെന്ന സിദ്ധാന്തം.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പാദപീഠം എന്ന തൂണുകളുടെ 'ഓമ'യെ പറയുന്നു.

മാസൂരോപരി 'പാദപീഠ'മഥ തൽ
  സ്തംഭസ്യ മൂലപ്രഥാ-
കണ്ഠാകല്പിതതാരമുത്തരഘനാൽ-
  സേധം തദർദ്ധം തു വാ
കർത്തവ്യം, ശിലയാഥവാ ദ്രുമതലൈ-
  ർവൃക്ഷൈഃ ശുഭേ തത്ര ഗൃഹേ
സ്തംഭാൽ വിസ്തൃതിയഷ്ടിഭാഗരചിതാ-
  ഗ്രാധിക്യസംയുക്താൽ. ൯൪

വ്യാ—തറയുടെ മീതെ തൂണിന്റെ കടയ്ക്കലെ വിസ്താരത്തിന്റെ കണ്ഠത്തോളം വിസ്താരവും, ഉത്തരക്കനത്തോളമോ അതിൽ പകുതിയോ ഉയരവും ഉള്ള പാദപീഠത്തെ വയ്ക്കണം. ആ പാദപീഠം കരിങ്കല്ലുകൊണ്ടോ ഉറപ്പുള്ള മരം

കൊണ്ടോ ഉണ്ടാക്കിയതായിരിക്കണം. ഇതിന്റെ മൂല വിസ്താരത്തിൽ മൂന്നൊന്നുകൊണ്ടു ചുവട്ടിലും, അഗ്രവിസ്താരത്തിൽ മൂന്നൊന്നുകൊണ്ടു മുകളിലും കട്ടമയുണ്ടാക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന തൂണിനെ ഈ പാദപീഠത്തിന്മേൽ നാട്ടണം. തൂണിന്റെ രണ്ടു തലയ്ക്കലും ഉണ്ടാക്കുന്ന കട്ടമകൾ അതിന്റെ വിസ്താരത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിലായിരിക്കണമെന്നും, ഈ കട്ടമകൾ ചെല്ലത്തക്കവണ്ണം ഓമയുടെയും പോതികയുടെയും മദ്ധ്യത്തിൽ തുളകൾ ഉണ്ടാക്കണമെന്നും അതിനാൽ സിദ്ധമാകുന്നു.

അവ.— ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പോതികയെ പറയുന്നു.

സ്തംഭാഗ്രോത്തരതാരയോഗദലവി-
സ്താരാം തദർദ്ധോല്ലസാ-
ത്രിപ്രാന്തോത്തരവിസ്തൃതിത്രിഗുണിതാ-
യാമോജ്ജ്വലാം 'പോതികാം'
സ്തംഭാഗ്രോദിതദണ്ഡമദ്ധ്യദധിസം-
പ്ല്യായാമയുക്താം ന്യസേൽ
സ്തംഭസ്യോപരി പഞ്ചമേന വിഹിതാ-
യാമാം കപചിൽ കല്പയേൽ. ൻവൃ

വ്യാ.— തൂണിന്റെ തലയ്ക്കലെ വിസ്താരവും ഉത്തരത്തിന്റെ വിസ്താരവും കൂടിട്ടുള്ളതിൽ പകുതി വിസ്താരവും, ഈ വിസ്താരത്തിൽ പകുതി കനവും, ഉത്തരവിസ്താരത്തിൽ മൂന്നിരട്ടി നീളവും ഉള്ള പോതികയെ തൂണിന്റെ മുകളിൽ വയ്ക്കണം. ചിലേടത്തു് ഈ പോതികക്കു്, സ്തംഭാഗ്രവിസ്താരമാകുന്ന ഒന്നുകൊണ്ടു മൂന്നോ നാലോ അഞ്ചോ ഒന്നു നീളം കല്പിക്കുകയും ചെയ്യും.

അവ.— പോതികയുടെ വിശേഷത്തെ പറയുന്നു.

സ്തംഭമദ്ധ്യസമവിസ്തൃതാ ന വാ
പാദമൂലവിതതാ ഗലായതിഃ

പോതികതി കഥിതാ സുശോഭനാ
വാജനാദിബഹുഭൂഷണാന്വിതാ. ൧൯

വ്യാ.— അല്ലെങ്കിൽ പോതികയ്ക്കു തൂണിന്റെ മദ്ധ്യത്തിലെ വിസ്താരത്തോളം വീതിയും, തൂണിന്റെ ചുവട്ടിലെ വിസ്താരത്തിൽ മൂന്നിരട്ടി നീളവും കല്പിക്കുകയും ചെയ്യാം. പോതിക, വാജനം മുതലായ പല അലങ്കാരങ്ങളെക്കൊണ്ടു ശോഭിതയായിരിക്കയും വേണം.

അവ.— ഉത്തരത്തിന്റെ വീതികനങ്ങളെ സാമാന്യമായി പറയുന്നു.

അംഗാദിരുദ്രാവധികൈർവ്വിഭക്തേ
സ്തംഭോച്ഛ്രയേ വിസ്തൃതിരത്ര ഭാഗാം
ഏകാംശതസ്തത്സമമംഘ്രിഹീന-
മർദ്ധോനിതം വാ ഘനമത്ര കാര്യം. ൨൦

വ്യാ.— കാൽനീളത്തെ ആറുമുതൽ പതിനൊന്നുവരെയുള്ള സംഖ്യകളിൽ ഒന്നുകൊണ്ടു പകുത്തു് അതിൽ ഒരു അംശംകൊണ്ടു് ഉത്തരവിസ്താരത്തെ കല്പിക്കണം. ഈ വിസ്താരത്തോളമോ അതിന്റെ മുക്കാലോ പകുതിയോ കനവും ഉണ്ടാക്കണം.

അവ.— ഉത്തരങ്ങളുടെ വിശേഷങ്ങളെ പറയുന്നു.

ഖണ്ഡോത്തരം ചരണവിസ്തൃതിതുല്യവിസ്താ-
രോത്സേധമുത്തമമഥാംഘ്രിഘനോനിതില്പം
പത്രോത്തരം, പാദവിഹീനഘനം കനിഷ്ഠം
രൂപോത്തരം, ഘനതതി വിപരീതതോ വാ. ൨൧

(ത. സ.)

വ്യാ.— കാൽവീതിയോടു തുല്യമായ വീതിയും, അത്രതന്നെ കനവും ആയി ഉണ്ടാക്കുന്നതു 'ഖണ്ഡോത്തര'വും, അതു് ഉത്തമവും ആകുന്നു. (ഇതിനു 'ചിപ്പാന്തി'യെന്നു പേർ) അതിൽ നാലിലൊന്നു കനം കുറഞ്ഞതു 'പത്രോത്തരം'. അതു മദ്ധ്യമം. വിസ്താരത്തിൽ പാതി കനമായിട്ടുള്ളതു 'രൂപോ

ത്താരം. അതു് അധമമാകുന്നു. അതിന്റെ വീതികനങ്ങളെ മറിച്ചുവെയ്ക്കുകയും ചെയ്യാം. അതിനെ 'ചൂഴിക'യെന്നു പറഞ്ഞുവരുന്നു.

അവ—ആരൂഢോത്തരത്തെ പറയുന്നു.

അല്പ ധാമനി ബാഹ്യമേവ മഥതി
ത്വാരൂഢമപ്യുത്തരം
വിഷ്കംഭേ തനയാൽ സ്വഗേഹവിഹിതൈ
ർയ്യോന്യാദിഭിസ്സംയുതം
വസ്വാഷ്ട്രക്ഷയുഗാംഗുലാദിഗതിമ-
ന്തസ്സ്യാദേഭിരഝ്ത ത-
ത്താവൽ സ്വോപരി,മസ്യ കണ്ഠസദൃശീ
വിഷ്കംഭപാദായതിഃ. ൧൦൨

വ്യാ—ചെറിയ ഗൃഹത്തിങ്കൽ പുറത്തെ ഉത്തരംമാത്രം മതിയാകുന്നു. വലിയ ഗൃഹങ്ങളിലാകട്ടെ, അതതു ഗൃഹത്തിനു യോഗ്യങ്ങളായ യോന്യാദിലക്ഷണങ്ങളോടുകൂടിയതായിട്ടുള്ള ആരൂഢം എന്ന ഒരു ഉത്തരത്തെ കൂടി വിട്ടത്തിന്മേൽ (കുറിക്കാലും ബന്ധികയും) വയ്ക്കണം. ഇതിനു ബാഹ്യോത്തരപ്പുറത്തുനിന്നു് എട്ടു്, പതിനാറു്, ഇരുപത്തുനാലു മുതലായ വിരലുകൾ അകത്തേക്കു ഗമനമുണ്ടായിരിക്കണം. അതു് ഒന്നിനും (ഉറയും അല്ലെങ്കിൽ തിണ്ണ) ആകുന്നു. ബാഹ്യോത്തരപ്പുറത്തുനിന്നു് ആരൂഢോത്തരത്തിനു് എത്രത്തോളം അകത്തേക്കു വലിപ്പില്ലയോ അത്രയും അതിനു് ഉയരവും ഉണ്ടായിരിക്കും. ഈ ആളിനത്തിന്റെ കണ്ഠത്തോളം വിട്ടത്തിന്റെ കുറിക്കാലിനു നീളമുണ്ടായിരിക്കണം. (വിഷ്കംഭം=വിട്ടം; എടവട്ടം എന്നും പറയും.)

അവ—ഇനി ഉത്തരങ്ങൾക്കു വാജനം (കൈത്ത) ഉണ്ടാക്കുവാനുള്ള വിധിയെ പറയുന്നു.

ഏകം ചൈവാജനം സ്വാഗകമൃജിതഘനാ-
ദ്ധ്യംശതസ്സമേധ്യം
പട്ടം തൽപ്പിഷ്ടഭാഗെന്ദ്രിഭിരഥ വസുഭ-
ക്തേ ഘനേ വാജനം തു

ബാണാംശൈശഃ കല്പയേദല്പകമപി വിധുനാ
 വാജനം ശിഷ്ടഭാഗൈഃ
പട്ടം തത്രാന്തരസ്ഥം ത്ര്യംശയുഗജവാജൈ-
 ഗസ്തു യോ നിഷ്ക്രമസ്സ്യാൽ. ൧൦൩

വ്യാ — വാജനം ഒന്നു മതിയെങ്കിൽ ഉത്തരകനത്തെ അഞ്ചായി അംശിച്ച് ഒന്നംശംകൊണ്ട് വാജനത്തെയും ശേഷം മൂന്നംശംകൊണ്ട് പട്ടത്തെയും ഉണ്ടാക്കണം. വാജനം രണ്ട് വേണമെങ്കിൽ ഉത്തരത്തിൻെറ കനത്തെ എട്ടംശിച്ച് മൂന്നുകൊണ്ട് മഹാവാജനവും, ഒന്നുകൊണ്ട് അല്പവാജനവും, നാലുകൊണ്ട് പട്ടവും ഉണ്ടാക്കണം. ഉത്തരകനത്തെ എട്ടംശിച്ച് ഓരോ അംശംകൊണ്ട് അവ രണ്ടിനും പുറപ്പാട് കല്പിച്ചുകൊൾക.

അവ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ട് ഉത്തരവാജനങ്ങളെ മറെറാരു പ്രകാരത്തിൽ ഉണ്ടാക്കുവാനും, ഉത്തരപട്ടികയെന്ന ചിററുത്തരത്തെ വപ്പാനും പറയുന്നു.

ഉത്സേധേ വിശിഖാംശിതേ ഛദിതയതോ
 ഭൂപോത്തരേ വാജനം
ഷഡ്ഭക്തേഽല്പമിളാംശതോ ഛദിതയതോ
 ഛാ സ്യാന്മഹാവാജനം
ഏതന്നിമ്നകനം നിജാംഘ്രിരഹിതം,
 ന്യസ്യേദ്വിപഷ്ഠത്തര-
സ്യൈതത്തിര്യസമഗ്രയോഗ്രയമലോം-
 ശവ്യാന്തരാം പട്ടികാം. ൧൦൪

(ത. സ.)

വ്യാ — മുൻപറഞ്ഞ മൂന്നുവിധം ഉത്തരങ്ങളിൽ കനം കുറഞ്ഞതായ ഭൂപോത്തരത്തിന് വാജനമുണ്ടാക്കുമ്പോൾ ഉത്തരകനത്തെ അഞ്ചംശിച്ച് ഒരംശംകൊണ്ട് ഒരു വാജനം ഉണ്ടാക്കാം. രണ്ട് വാജനം വേണമെങ്കിൽ ഉത്തരകനത്തെ ആറംശിച്ച് ഒരംശംകൊണ്ട് ചെറിയ വാജനത്തെയും, രണ്ടം

ശംകൊണ്ടു വലിയ വാജനത്തേയും ഉണ്ടാക്കാം. വാജനംകഴിച്ച ശേഷമുള്ള അംശം പട്ടമാക്കേണമെന്നുള്ളതു് അർത്ഥസിദ്ധമാണല്ലോ. വാജനങ്ങൾക്കു് അതിന്റെ പൊക്കത്തിൽ മുക്കാൽഭാഗം പുറപ്പാടു വേണം. പിന്നെ ഉത്തരത്തിന്റെ മീതെ, ഉത്തരക്കനത്തോളം പൊക്കവും, ആ പൊക്കത്തിൽ പാതി കനവും ഉള്ള 'ഉത്തരപട്ടിക' എന്ന ചിററുത്തരത്തെ ഉറപ്പിച്ചു വയ്ക്കണം.

ഇനി ഗൃഹങ്ങളുടെ ഉള്ളിലുള്ള മുറികൾക്കു തട്ടിടുവാനുള്ള വിധിയെ പറയുന്നു.

ഏകാംഗുല്യൂനദീർഘോദയസ്യോപരി നിധാ-
യോത്തരേ വാജനം പ്രാ-
ക്തിര്യക്ശ്രേണ്യാശ്ചൈകാംഗുല്യുന്നതാഹസ്തതുല്യാ-
സ്ഥാസ്യ വംശാന്തരവ്യത്യാ
സംക്രാന്താ ജയന്തിസ്തദുപരി സുസമാ-
കൃത്വാ ഉത്തരവംശം
നിച്ഛിദ്രം ഛാദയേത്സൂപചിതഘനഫലകാ-
പ്രായമേണോൽപ്പലാഗ്രം. ൨൦൩

(ത. സ.)

വ്യാ—മുൻപറഞ്ഞ തുലാങ്ങളുടെ അഗ്രത്തിങ്കലെ വിസ്താരമാകുന്ന ഒണ്ണുകൊണ്ട് ഒരു ഒണ്ണോ മുക്കാൽ ഒണ്ണോ ഉയരമുള്ളതായി 'വാജനം' (വളര്) എന്ന പേരായ ഒരു അവയവത്തെ ഉത്തരത്തിന്റെ അകത്തെ അരികിൽ മീതെ, പുറത്തെ അരികിൽ ചിററുത്തരം ഉറപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതുപോലെ ഉറപ്പിച്ചു വയ്ക്കണം. അതിന്നു് ഉത്തരത്തിന്റെ അകത്തേക്കു പുറപ്പാടുണ്ടായിരിക്കണം. ഇതു് ഉത്തരത്തിന്റെ മീതെ വാജനംപോലെ ഇരിക്കുന്നതാണ്. ഇതിന്ന 'വെള്ളഴുത്തു്' എന്നും പേരുണ്ടു്. പിന്നെ ഒരു ഒണ്ണു് ഉയരവും മുക്കാൽ ഒണ്ണു കനവും ഉള്ള തുലാങ്ങളെ ആ വെള്ളഴുത്തിന്മേൽ ചിലടത്തിൽ വയ്ക്കണം. ആ തുലാങ്ങളുടെ മുകളിൽ അവയിൽ

പാതി അളവുള്ള ‘ജയന്തി’കളെ ഉയർത്തണം. ഈ ജയന്തികൾ മോന്തായം നീണ്ടിരിക്കുന്ന ദിക്കിലേക്കു നീണ്ടിരിക്കയും വേണം. ഇവയുടെ മേലേ ഭാഗം ചെത്തി നിരപ്പുവരുത്തി അതിന്മേൽ അവിടെടുത്ത് ഉചിതമായ കനത്തോടുകൂടിയ പലകകളെ, ജയന്തികളിൽ സന്ധി വരത്തക്കവണ്ണം വിടവുകൂടാതെ നിരത്തി ഇലാങ്ങളിൽ ആണികൾ തറച്ച് ഉറപ്പിച്ചുകൊള്ളണം. ഇതിനു ‘പ്രസ്തരം’ അല്ലെങ്കിൽ തട്ട് എന്നു പേർ. (വംശം=മോന്തായം. ഉത്തരമെന്നും പറയും, ജയന്തികൾ=കണ്ണിഇലാങ്ങൾ; കഴികൾ എന്നും പറയും.)

അഥ— ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു മോന്തായത്തെ പറയുന്നു.

പാർശ്വപ്രാപ്ലൃപാഗ്രമോഗവംശതോ
വംശാഖ്യോ ചാഗ്രധാ-
ന്യൂകതോ സോത്തരതാമധ്യോദിതാ-
സ്സ്വാംശോപ്ലുഷ്യോ ചാധവാ
അഷ്ടൗ ഷഡ്ഭാഗലതാരന്ധ്രസഹിതാ
പട്ടൈർദ്ദലപാനീപ്രവ-
ഹൃഡ്ഢ്രംശപ്രമിതൈർദ്ദപാധഗന്തേ-
ഷ്വക്താ ഖാവപോജ്ഞനാ. ഫംന്നു

വ്യാ— മോന്തായം, ഇരുപുറത്തുനിന്നും വരുന്ന കഴിക്കോലുകളുടെ തലകളിൽ കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനാൽ അതിനു ‘വംശം’ എന്നു പേർ പറയുന്നു. (ജന്തുക്കളുടെ നട്ടെല്ലുപോലെയാകയാൽ നട്ടെല്ലിന്റെ പേരായ ‘വംശം’ എന്ന സംജ്ഞ ചെയ്തതായിരിക്കാം.) അഗ്ര—മോന്തായം—ഉത്തരത്തിന്റെ വിസ്താരത്തിൽ മുക്കാൽ ഭാഗം പൊക്കമായ വിസ്താരത്തോടുകൂടിയതായും, ഏഴ് വിരലോ ആറു വിരലോ കനത്തോടുകൂടിയതായും, കഴിക്കോലുകളുടെ തല ചെന്നുചേരുന്നേടത്തു കഴിക്കോൽകനത്തിന്റെ മൂന്നംശമോ നാലംശമോ ഉള്ള പഴുതുകളോടും (പല്ലുംകട്ട) വാരങ്ങളോടും കൂടിയതായും ഇരിക്കണം. (അഗ്രധാന്യൂമോന്തായം)

അവ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു കഴുക്കോലുകൾക്ക് ഉത്തരത്തിൽനിന്നു കീഴ്പോട്ടുള്ള ഇറത്താഴ്ചയെ (പാദത്താഴ്ച എന്ന് ആശാരിഭാഷ) പറയുന്നു.

കഴ്ക്കോലുത്തരപട്ടയോരടിയിലല്പോപാ-
ലംബം തദ്വൈചിത്ര്യതഃ
സ്യാദ്ദൈർഘ്യേ ശരഭാജിതേ ദ്വിതയതോ
യദ്വാ നന്ദഹൃതേഽബ്ധിഭിഃ
അദ്ര്യംശൈസ്ത്വഗശാംശകേ ച ഗുണതശ്-
ഭാഗൈസ്തഥാംഘ്ര്യുച്ഛ്രയ-
ത്ര്യംശാർദ്ധാംശത ഏവ വാഭിലഷിതം
ഘോരേഭശാലിതേഷ്വേവഷ്യ ഇ. ൧൩

വ്യാ — കാലുയരത്തെ അഞ്ചുകൂറിട്ട രണ്ടുഭാഗമോ, ഒമ്പതുക്കൂറിട്ട നാലുഭാഗമോ, ഏഴോ എട്ടോ കൂറിട്ട മൂന്നുഭാഗമോ, മൂന്നു കൂറിട്ട് ഒരു ഭാഗമോ, കാലുയരത്തിൽ പാതിയോ ഇങ്ങനെ ആറു വിധത്തിൽ വൈചിത്ര്യംപോലെ ഏതെങ്കിലും ഒരു പ്രകാരം ഉത്തരത്തിങ്കൽനിന്നു കഴുക്കോലുകളുടെ താഴ്ച കല്പിക്കാം.

അവ — ഇതിനുമുമ്പിൽ മോന്തായത്തെപ്പറ്റി പറഞ്ഞുവല്ലോ. ചിലേടത്തു മോന്തായത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തു 'കൂടം' വച്ചു കഴുക്കോലുകളെ അതിന്മേൽ ചേർക്കേണ്ടതായിവരും; അതിനാൽ ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകംകൊണ്ടു കൂടത്തിന്റെ ലക്ഷണത്തെ പറയുന്നു.

യാവന്ത്യോ വികൃതാ ലുപാഃ സ്യുരവ-
ന്ത്യശ്രാണി താവന്തി തൽ
കൂടസ്യാഥ സമസ്തവൃത്തമഥവാ
ധുത്തൂരപുഷ്പോപമം
വിസ്താരദ്വിഗുണായതം തദ്ഗ്രാം-
ശാംഘ്ര്യംശഹീനം തു വാ
യത്തത്സവ്യലുപാഗ്രനാമിതമിതി-
സ്ഥാപ്യഞ്ച വൃത്തം വിദുഃ. ൧൪

വ്യാ — കൂടത്തിങ്കൽ ചെല്ലുന്ന വികൃതലൂപകം (ചരിവുകഴുക്കോലുകൾ) ഏത്ര എണ്ണമുണ്ടോ, കൂടത്തിന് അത്രയും പട്ടങ്ങളുണ്ടായിരിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ കൂടം, ഏല്ലാഭാഗവും ഉരുണ്ടതായിട്ടും, ഉമ്മത്തിൻപൂവിന്റെ ആകൃതിയിലുള്ളതായിട്ടും ഇരിക്കയും ചെയ്യാം. കൂട്ടത്തിന്, അതിന്റെ വിസ്താരത്തിൽ ഒരിരട്ടിയോ, അതിൽ നാലിലൊന്നോ എട്ടിലൊന്നോ കുറഞ്ഞിട്ടുള്ളതോ ആയ നീളവും, ഏല്ലാ കഴുക്കോലുകളുടെയും കനംകൂടിയേടത്തോളം വണ്ണവുമുണ്ടായിരിക്കണം.

യോന്യാദ്യംഘ്രലകൈകസ്സമം ജലധിഷ-
ഡ്ഭാഗൈസ്ത്രിഭിർവൈഃ കല്പയേൽ
പട്ടം, തത്ര ലൂപാവിതാനതതിരു-
ച്ച്യോർദ്ധ്വായതം പട്ടതഃ
ഉർദ്ധ്വാഗ്രം നിയമേന കല്പിതമധോ-
മൂലം ച കൂടം തഥാ
സ്തംഭോസ്സ്യുർല്ലൂപാസ്തലാസ്ഥചമന്നം
വിഷ്ണംഭപാദാദയഃ.

ഫാൻ

വ്യാ — കൂടത്തിനു യോനിമുതലായുള്ള അംഘ്രലങ്ങളെക്കൊണ്ടു വരുത്തണം. അപ്രകാരംതന്നെ നാലോ ആറോ എട്ടോ തൊരകൊണ്ട് അതിനു പട്ടവുമുണ്ടാക്കണം. പട്ടത്തിൽനിന്നു മേല്പട്ടുള്ള നീളം കഴുക്കോലിന്റെ വിസ്താരത്തോളം വേണം; കൂടത്തിന്റെ മൂലം (ചുവട്,—കട) കീഴ്പട്ടായിട്ടും, അഗ്രം (തല) മേല്പട്ടായിട്ടും ഇരിക്കണം. ലൂപകം, കഴുക്കോലുകൾ, വിട്ടത്തിന്മേൽ കാരിക്കാൽ മുതലായവകളും, (നില്ക്കുന്ന സാധനങ്ങൾക്ക് എന്ന സിദ്ധാന്തം) മൂലം കീഴ്പട്ടും, അഗ്രം മേല്പട്ടുമായിരിക്കണം.

അവ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ചുമരും, വിട്ടവും, കഴുക്കോലുമായിട്ടുള്ള പണിയെ പറയുന്നു.

ചൂളീ വാ ക്വചിദല്പമന്ദിരവിധൌ
തത്രാപി യുക്താസ്സ്മൃതാ
വിഷ്കംഭാംശ തദർദ്ധസമ്മിതതമം-
ല്പ്യഗ്രേഷു വംശേऽപി ച
തസ്യാമേംഘ്രിസമുച്ഛ്രയാത്ത്യജതു വാ
കാപ്യദ്രിനാഗാംശകീ-
രുദ്രാംശം തദിഹ ചൂളികോപരിലുപാ
സ്സ്യുസ്സാഗ്രധാന്യാചിതാഃ. ൧൧൦

വ്യാ — ചെറിയ ഗൃഹങ്ങളിൽ ഉത്തരത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തു ചൂളികയായിട്ടും പണിചെയ്യാം. അവിടെ രണ്ട്, നാലു മുതലായി ഇരട്ടപ്പെട്ട സംഖ്യകളോടുകൂടിയ വിട്ടങ്ങളേയും, ആ വിട്ടങ്ങളിൽ വിട്ടങ്ങളുടെ വീതിയിൽ പാതി പൊക്കമുള്ള കഴുക്കോലുകളേയും, ആ കഴുക്കോലുകളുടെ മുകളിൽ മോന്തായത്തേയും ഇടേണം. കഴുക്കോലുകളുടെ പൊക്കം, അതിൽ ഏഴോ എട്ടോ ഒമ്പതോ പത്തോ പതിനൊന്നോ അംശം കുറച്ചും ചിലെടത്തു കൊള്ളാം. (ഇങ്ങനെ കുറക്കുന്നതിന് 'അവിച്ചൽ' എന്ന് ആശാരിമാർ.) ഇവിടെ ചൂളികയുടെ മീതെ ചിറവുത്തരത്തിന്മേൽ എന്നപോലെ കഴുക്കോലുകളെ വെട്ടി ഇണന്തി മോന്തായത്തിങ്കൽ ചെല്ലുമാറു പണിചെയ്യണം.

അവ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു കഴുക്കോലുകളുടെ ഭേദങ്ങളേയും അവയുടെ സംസ്ഥാനങ്ങളേയും പറയുന്നു.

ജങ്ഘബാഹ്യാസ്തുല്യാഃ
പ്രകൃതിലുപാഃ പാർശ്വസംസ്ഥിതാസ്സർവ്വാഃ
കോട്യുപകോട്യോ യാസ്സ്യു-
ർവ്വികൃതിലുപാസ്താസ്തു ജല്പ്യഗ്രീഗളതഃ. ൧൧൧

വ്യാ — ഗൃഹത്തിന്റെ വിളമ്പാഗത്തു് (മോന്തായത്തിന്റെ ഇരുപുറത്തു്) ഇടുന്ന കഴുക്കോലുകൾക്ക് 'ജങ്ഘബാഹ്യം' എന്നും പ്രകൃതിലുപകൾ എന്നും പേരാകുന്നു. അവ

ള്ള നീളവും വീതിയും എല്ലാററിനും തുല്യമായിരിക്കും. ഗൃഹത്തിന്റെ മൂലകളിൽ ഇറങ്ങുന്ന കോടിക്കഴുക്കോലുകൾക്കും, അവയുടെ ഇരുപുറത്തും ചരിഞ്ഞുചരിഞ്ഞ് ഇറങ്ങുന്ന ഉപകോടികൾക്കും 'വികൃതിലുപകൾ' എന്നു പേർ. അവയ്ക്കു നീളവും വീതിയും ഓരോന്നിനും ഓരോ വിധത്തിലായിരിക്കും.

അവ— ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ട് അവയെ ഗൃഹത്തിന്മേൽ എങ്ങനെ കൊണ്ടുചെല്ലണമെന്നു പറയുന്നു.

കാൎയ്യാ ലുപാശ്ചോത്തരപട്ടികോൎദ്ധ്വം
കൂടാഹിതാഗ്രാ വികൃതാസ്സമസ്താഃ
പാൎശ്വാഹിതാസ്സ്യുഃ ഖലു നിൎവ്വികാരാ
നിവേശിതാഗ്രാഃ പുനരഗ്രധാമ്നാം. ൧൧൨

വ്യാ— വികൃതലുപകൾ എന്നു പറയുന്ന ചരിവുകഴുക്കോലുകളെല്ലാം ചിററുത്തരത്തിൽ വെട്ടിയിരുത്തി തല കൂടത്തിൽ കേറിയിരിക്കത്തക്കവണ്ണം യോജിപ്പിക്കേണ്ടതാകുന്നു. പ്രകൃതിലുപകൾ (നേർകഴുക്കോലുകൾ) ഗൃഹത്തിന്റെ നെടിയ പാൎശ്വങ്ങളിലുള്ള ചിററുത്തരങ്ങളിൽ വെട്ടിയിരുത്തി, തല മോന്തായത്തിൽ കേറിയിരിക്കത്തക്കവണ്ണം ചേൎക്കേണ്ടതാകുന്നു.

അവ— ഇനി നാലു ശ്ലോകംകൊണ്ടു കഴുക്കോലുകളുടെ നീളം നിൎണ്ണയിപ്പാൻ തൊട്ടെടുക്കുന്നതിനുള്ള പ്രകാരങ്ങളെ പറയുന്നു. അവിടെ മുമ്പിൽ ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ഭുജാകോടികൎണ്ണങ്ങളെ പറയുന്നു.

സൎവ്വത്രൈഷ്വാത്ര്യശ്രേ
തിൎയ്യഗ്ഭുജഃ കല്പിതാത്ര രേഖാ യാ
സാ ഹി ഭുജാഗ്രോൎദ്ധ്വാഗ്രാ
കോടിസ്സ്യാൽ കോണഗാമിനീ കൎണ്ണഃ ൧൧൩

വ്യാ— എവിടെയും അവനവന് ഇഷ്ടംപോലെയുള്ള കണ ചതുരശ്രം വരച്ചാൽ അതിൽ ചുവട്ടിൽ വിലങ്ങത്തിൽ വരക്കുന്ന രേഖയ്ക്കു 'ഭുജ' എന്നു പേരാകുന്നു. ആ ഭുജയിൽനിന്നു മേല്പട്ടു പൊങ്ങുന്ന രേഖയ്ക്കു 'കോടി'യെന്നു പേർ. ഈ ഭു

ജാകോടികളുടെ കോണുകളിലേയ്ക്കു വലിയ്ക്കുന്ന രേഖയ്ക്കു 'കൎണ്ണം' എന്നു പേർ. ഈ സംജ്ഞ സാമാന്യമായിട്ടുള്ളതും, താഴെ പറയുന്നവയിൽ തെറ്റുവരാതെ ഓൎമ്മവെക്കേണ്ടതുമാകുന്നു.

സുശ്ലക്ഷ്ണ ഫലകാതലേ ക്ഷിതിതലേ
  വാ ഗേഹതാരാൎദ്ധമാ-
നാസ്യശ്രം, തദധോൎദ്ധ്വാപരിമിളൽ
  ക്ഷുദ്രോത്തരോൎദ്ധ്വാന്വിതം
തസ്യാധോഘനമുത്തരസ്യ ച ലുപാ-
  ലംബം ച തിൎയ്യഗ്ഗതൈഃ
സ്സൂത്രൈഃ കല്പ്യതമുത്തരോപരി ലുപാ-
  പങ്ക്തിം ച യുക്ത്യാതതഃ. ഫ.ഫര്

വ്യാ—നല്ലവണ്ണം ചെത്തി മിനുപ്പുവരുത്തിയ പലകത്തട്ടിന്മേലോ, സമനം മുതലായ യന്ത്രങ്ങളെക്കൊണ്ടു സമീകരിച്ചിട്ടുള്ള നിലത്തോ, പണിചെയ്യാൻപോകുന്ന ഗൃഹത്തിന്റെ വിസ്താരത്തിൽ പകുതി അളവായിട്ടു ഒരു ചതുരശ്രം വരയ്ക്കുക; ആ ചതുരശ്രത്തിന്റെ ഉദ്ധാരരേഖയുടെ കീഴെ ചിററുത്തരത്തിന്റെയും ഉത്തരത്തിന്റെയും പൊക്കം എത്രയുണ്ടോ അത്രയും കീഴ്പട്ടിറക്കി രണ്ടു വരകളും, അതിനു താഴെ കഴുക്കോലിനു നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്ന എറാമ്പു എത്രയെന്നാൽ അത്രയും കീഴ്പട്ടിറക്കി ഒരു വരയും വരയ്ക്കുക. ഈ രേഖകളൊക്കെയും ഉദ്ധാരരേഖപോലെ വിലങ്ങത്തിലായിരിക്കണം. പിന്നെ ഈ ചതുരശ്രത്തിന്റെ താഴെ ഒടുവു വരച്ചിട്ടുള്ള ഉദ്ധാരരേഖയെ ഉത്തരസ്ഥാനത്തു കല്പിച്ചു അതിന്മേൽ കഴുക്കോലുകളുടെ പാതിയിട്ടു അടയാളപ്പെടുത്തുകയും വേണം.

അവ—ഇനി പന്തിയിടേണ്ടും പ്രകാരം പറയുന്നു.

സംഖ്യാഃ കോട്യുപകോടികാമിചികൃതാ-
  നാം യാ ലുപാനാം തതഃ-
സ്താസ്സംഖ്യാമിഷുണൈക സംഖ്യമഥിതാഃ
  കല്പ്യാസ്സു സൎവ്വത്ര ച

ഏകൈകകോട്യുപകോടികാദിവിഹിതാ-
ന്നാമന്തരാളേ പൃഥക്
തന്ത്രികാ ഗ്രഹതാരമധ്യനികടേ.
ഽപ്യേവം വിഭാഗോ മതഃ. ൫൫

വ്യാ—പിന്നെ ഇവിടെ ഉണ്ടാക്കുവാൻ ഭാവിക്കുന്ന ഗൃഹത്തിന്റെ കോടി, ഉപകോടി മുതലായ ചരിവുകഴുക്കോലുകളുടെ സംഖ്യ എത്രവേണമെന്ന നിശ്ചയിച്ച്, ആസ്സംഖ്യയെ എരട്ടിച്ച അതിൽനിന്ന് ഒന്ന കളഞ്ഞാലുണ്ടാകുന്ന സംഖ്യ എത്ര എന്ന നിർണ്ണയിക്കുക. ഇത് എല്ലായിടത്തും സാമാന്യമായിട്ടുള്ള നിയമമാണ്. ഇത് എങ്ങിനെയെന്നാൽ ചരിവുകഴുക്കോൽ രണ്ടാണെങ്കിൽ ഈ സംഖ്യ മൂന്നായിരിക്കും. കഴുക്കോൽ മൂന്നാണെങ്കിൽ സംഖ്യ അഞ്ച്; നാലാണെങ്കിൽ എഴ്; ഇങ്ങിനെ സർവ്വത്ര കണ്ടുകൊൾക. ഇനി ഈസ്സംഖ്യയിൽ കോടിയുടേയും ഉപകോടിയുടേയും എടയിൽ രണ്ടും, ഉപകോടിയുടേയും അതിനടുത്ത ചരിവുകഴുക്കോലിന്റേയും എടയിൽ രണ്ടും, ഇങ്ങിനെ ഓരോ കഴുക്കോൽപ്പഴുതിൽ ഈ രണ്ടു സംഖ്യവീതം നിശ്ചയിച്ച പകുതിയിട്ടുകൊൾക. എന്നാൽ ഗൃഹത്തിന്റെ വിസ്താരമദ്ധ്യത്തിന്ന് അടുത്ത പകുതി ഒരംശമായിട്ടു വരും. ഇതെങ്ങിനെ എന്ന് ഒരു ഉദാഹരണംകൊണ്ടു തെളിയിക്കാം. ഇഷ്ടമായ ഗൃഹത്തിന്റെ വിസ്താരം എഴുകോലെന്ന കല്പിക്കുക. അപ്പോൾ ഗൃഹവിസ്താരത്തിൽ പകുതി മൂന്നരക്കോൽ. ഈ ഗൃഹത്തിന്ന കോടിയോടുകൂടി ചരിവുകഴുക്കോൽ നാലാണെന്ന കല്പിക്കുക. ആസ്സംഖ്യയെ എരട്ടിച്ച് ഒന്ന കുറക്കുമ്പോൾ വരുന്ന സംഖ്യ എഴ്. വിസ്താരാർദ്ധമായ മൂന്നരക്കോലിനെ എഴുകൊണ്ട് അംശിക്കുമ്പോൾ ഓരോ അംശം അരക്കോൽ വീതമുണ്ടായിരിക്കും. കോടിക്കഴുക്കോലിന്റെ സ്ഥാനത്തുനിന്ന് ഈരണ്ടംശം ചെല്ലുന്നേടത്ത് ഓരോ പകുതിയിട്ട് അടയാളം കല്പിച്ചുകൊൾക. എന്നാൽ കോടിക്കഴുക്കോൽ കൂടാതെ അതിന്റെ ഇരുപാർശ്വങ്ങ

ത്തിലും മൂന്നു ചരിവുകഴുക്കോലുകളുടെ സ്ഥാനങ്ങൾ വരും. അവ കഴിച്ചു ഗൃഹവിസ്താരാൎദ്ധമായ കൂടമയ്യത്തിനടുത്തു് ഒരംശം ശേഷിച്ചുകിടക്കും. ഇതുപോലെ മറെറ കോടികൾ നിന്നും പന്തിയിട്ടുവരുമ്പോൾ അവിടേയും ഓരോ കഴുക്കോലുകളുടെ ഇടയിൽ ഇരുപതംശംവീതം കഴിച്ചു കൂടമയ്യത്തിന്റെ മറെറ ഭാഗത്തും ഒരംശം ശേഷിച്ചുവരും. അപ്പോൾ രണ്ടു കോടികഴുക്കോലുകളുടേയും ഇടയിൽ രണ്ടുഭാഗത്തും മുമ്മൂന്നുവീതം ആറു ചരിവുകഴുക്കോലുകളും അവറ്റക്കു് ഏഴ് ഇടകളും, ഓരോ ഇടയിൽ ഇരുപതംശം വീതമുള്ള പന്തികളും ശരിയായിരിക്കും. ഇതുപോലെ എല്ലാ ഗൃഹങ്ങൾക്കും കണ്ടുകൊൾക.

അവ—ഇനി ഈ ചരിവുകഴുക്കോലുകൾ ഓരോന്നിനും പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം നീളം നിൎണ്ണയിപ്പാനുള്ള വിധിയെ പറയുന്നു.

ഇതി വികൃതിലുപാനാം പങ്‌ക്തിമാകല്പ്യ തത്തൽ-
സ്ഥിതിനിയമകൃതാങ്കോ യസ്തമാക്രാന്തകൎണ്ണഃ
നിയതകൃതലുപാലംബോദരാഷ്ടപാൎശ്വം
ഭവതി പൃഥഗമീഷാം ദീൎഘമാനം ലുപാനാം. എന്നു

വ്യാ—ഇപ്രകാരം ചരിവുകഴുക്കോലുകൾക്കു പന്തിയിട്ടു് അതതു കഴുക്കോലുകളുടെ സ്ഥാനത്തു് അടയാളം കുറിക്കുക. പിന്നെ അതതു് അടയാളത്തിങ്കലേക്കു പ്രത്യേകം ഓരോ കൎണ്ണരേഖ വരയ്ക്കുക. അങ്ങനെ വരയ്ക്കുമ്പോൾ ഗൃഹവിസ്താരത്തിൽ പകുതിയായിട്ടു മുമ്പേ വരച്ചിട്ടുള്ള ചതുരശ്രത്തിൽ ഉത്തരസ്ഥാനത്തു കല്പിച്ചിരിക്കുന്ന ഭുജാരേഖയുടേയും മോന്തായത്തുക്കായി കല്പിച്ചിരിക്കുന്ന കോടിരേഖയുടേയും അഗ്രങ്ങൾ തമ്മിൽ യോജിപ്പിച്ചു വരച്ചിരിക്കുന്ന കൎണ്ണരേഖതന്നെ നേർ കോടികഴുക്കോലിന്റെ നീളമാകുന്നതു്. ആ കൎണ്ണരേഖയുടെ നീളത്തിനൊപ്പിച്ചു് ഒരു തോണ്ണലാക്കി ആയതിനെ മുൻപേ വരച്ചിട്ടുള്ള ഭുജാരേഖമേൽകൂടി അതിന്റെ മൂലത്തിങ്കൽ

നിന്നു വലത്തുഭാഗത്തേക്കു നീട്ടിവെച്ച് അവിടെ ഒരു അടയാളം കുറിക്കുക. പിന്നെ കോടിരേഖയുടെ അഗ്രത്തിങ്കൽനിന്ന് ഈ അടയാളത്തിൽ തട്ടിച്ചുകൊണ്ട് അതിനു കിഴെ ഏറത്താഴ്ക്കു വരച്ചിട്ടുള്ള രേഖയിൽ എത്തുമാറ് ഒരു കർണ്ണരേഖ വരച്ചാൽ ആ കർണ്ണരേഖയുടെ നീളം കോടിക്കഴുക്കോലിന്റെ നീളമായിരിക്കും. പിന്നെ ഇതുപോലെ ഉപകോടി (കോടാവണ) എന്ന കോടിക്ക് അടുത്ത ചരിവുകഴുക്കോലിന്റെ സ്ഥാനത്തു കുറിച്ചിരിക്കുന്ന അടയാളത്തിങ്കൽനിന്നു കോടിരേഖയുടെ അഗ്രത്തിങ്കലേക്കുള്ള കർണ്ണദീർഘത്തെ ഭുജയാക്കി അതിന്റെ അഗ്രത്തിങ്കൽ അടയാളം കുറിച്ച് ആ അടയാളത്തിൽ തട്ടിച്ചുകൊണ്ടു കോടിയുടെ അഗ്രംമുതൽ ഏറത്താഴ്‌വരെ ഒരു കർണ്ണരേഖ വരച്ചാൽ അതിന്റെ നീളം കോടാവണക്കഴുക്കോലിന്റെ നീളമായിരിക്കും. ഇങ്ങനെ എല്ലാച്ചരിവുകഴുക്കോലുകൾക്കും തൊട്ടെടുത്തു നീളം നിർണ്ണയിച്ചാൽ അത്, അതതു ചരിവുകഴുക്കോലുകൾക്കു വെവ്വേറെ ഏറത്താഴ് മുതൽ കൂടാഗ്രം അല്ലെങ്കിൽ മോന്തായക്കാൽവായവരെയുള്ള നീളമായി വരും.

ഗ്രന്ഥകാരൻ വിവരിച്ചിട്ടുള്ളതും, 'വാസ്തുവിദ്യ' മുതലായ പൂർവ്വഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ വിധിച്ചിട്ടുള്ളതും, യുക്തിക്കു ശരിയായിട്ടുള്ളതും ഇങ്ങനെയാണെങ്കിലും, ഈ മൂലശ്ലോകത്തിലെ പദങ്ങളുടെ അന്വയം ശരിയായി ആലോചിച്ചാൽ അതിൽ നിന്ന് ഈ അർത്ഥം വിശദമാകുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

മേൽപ്പറഞ്ഞ വിധം ഗൃഹവിസ്താരത്തിൽ പകുതി അളവായിട്ടുള്ള ഒരു ചതുരശ്രം പലകമേലോ നിലത്തോ വരച്ചു ശരിയാക്കുവാൻ വളരെ പ്രയാസമുള്ളതിനാൽ നാലോ ആറോ വിരൽ ചതുരശ്രത്തിൽ മട്ടത്തിന്റെ പുറത്തോ മറ്റോ ആ പലകമേലോ ഒരു തളം വരച്ച് അതിന്മേൽ പന്തിയിട്ടു കർണ്ണം വരച്ചു തൊട്ടെടുത്ത് അളന്നുകൊണ്ട്, ത്രൈരാശികപ്രകാരം ആവശ്യമുള്ള ഗൃഹത്തിന്റെ കഴുക്കോലുകളുടെ

നീളം നിൎണ്ണയിക്കയാണു് അധികം സൌകൎയ്യപ്രദമാകുന്നു. അതിനാൽ ആശാരിമാരുടെ ഇടയിൽ അങ്ങനെ നടപ്പായിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ചെറിയ തോതുകൊണ്ടു് അധികം നീളം അളക്കുമ്പോൾ സൂക്ഷ്മക്കുറവുകൊണ്ടു ലേശമാത്രമെങ്കിലും പലേടത്തും കൂടുതൽകുറവു വരുന്നതായാൽ ഒടുവിൽ വലിയ വ്യത്യാസം വന്നേക്കാവുന്നതാകകൊണ്ടു് അതിൽ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധയുള്ളവരായിരിക്കുകയും വേണം.

അവ — ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു കഴുക്കോലുകളുടെ വീതി നിശ്ചയിപ്പാൻ പറയുന്നു. അവിടെ ആദ്യശ്ലോകംകൊണ്ടു നേർമഞ്ചങ്ങളുടെ വീതിയെ പറയുന്നു

സൎവ്വത്രോത്തരതാരതുല്യമൃജുമ–
ഞ്ചാനാം ലുപാനാം തതം
തദ്വേദാദ്രിസമുദ്രശാഖ്യനലമാ–
ശൈകോനിതം വാനചിതം
ചിഹ്നം ചോത്തരതാരതോഽങ്ഘ്രിരഹിത
ചിഹ്നം ച സാൎദ്ധം പുനഃ
കാൎയ്യം തൽഖനമദ്ധ്യലേന യവവൃ–
ദ്ധ്യാ യാവദുത്തുംഗലം.

വ്യാ — നേർമഞ്ചക്കഴുക്കോലുകളുടെ വീതി എല്ലായിടത്തും ഉത്തരവീതിയോടു സമമായിട്ടു കല്പിക്കാം. അല്ലെങ്കിൽ ഉത്തരവിസ്താരത്തെ എട്ടുമുതൽ മൂന്നുവരെ കീഴ്പ്പോട്ടുള്ള സംഖ്യകളെക്കൊണ്ടു് അംശിച്ചു് ഒരംശം, ഉത്തരവിസ്താരത്തിൽ കൂട്ടുകയോ കുറയ്ക്കുകയോ ചെയ്താൽ കിട്ടുന്ന വിസ്താരവും കല്പിക്കാം. ഉത്തരവിസ്താരത്തിൽ എട്ടിലൊന്നു കുറവോ വിസ്താരമായിട്ടും കൊള്ളാം. ആ കഴുക്കോലുകളുടെ കനം ഒന്നര വിരൽ സാമാന്യമായിട്ടു കൊള്ളാം. പിന്നെ ഓരോ തോരം കൂട്ടി ഔചിത്യംപോലെ ആറുവിരൽവരെ കൊള്ളുകയുമാം.

അവ — ഇനി ചരിവുകഴുക്കോലുകളുടെ വീതി അറിവാനുള്ള ഉപായത്തെ പറയുന്നു.

ഞ്ജ്യശ്രം മണ്ഡകസ്യ പ്രതതിമിതമഥാ-
കല്പ്യ തൽകർണ്ണമർദ്ധീ-
കൃത്യ ന്യസ്യേൽ ഭുജായാമഥ വികൃതലുപാ-
പങ്ക്തിമത്രൈവ കുര്യാൽ
തത്തൽകർണ്ണപ്രമാണം ഖലു വികൃതലുപാ-
നാം പൃഥഗപിസ്ഥിതിസ്സ്യാൽ
പാർശ്വ കാര്യം ധ്വജാദിത്രയമപി ച വിതാ-
നം ച ലംബം ച സൂത്രം. ൨൨൫

വ്യാ. നേർമ്മഖകഴുക്കോലിന്റെ വീതിയോടു തുല്യമായിട്ട് (ഒരു പലകമേലോ നിലത്തോ) ഒരു ചതുരശ്രം വരയ്ക്കുക. പിന്നെ ആ ചതുരശ്രത്തിന്റെ കർണ്ണരേഖ വരച്ച്, അതിന്റെ പാതി നീളത്തിൽ ഒരു തോതുണ്ടാക്കി, ആ തോതിനെ ആ ചതുരശ്രത്തിന്റെ ഭുജാരേഖയിൽക്കൂടി നീട്ടി വയ്ക്കുക. പിന്നെ ആ ഭുജാരേഖയിൽത്തന്നെ ചരിവുകഴുക്കോലുകളുടെ പങ്ക്തിയിട്ട് അതതിന്റെ സ്ഥാനത്ത് അടയാളം കുറിക്കുക. ആ അടയാളങ്ങളിൽ തട്ടുമാറ് ഓരോ കർണ്ണരേഖ വരച്ചാൽ അതതു കർണ്ണരേഖയുടെ നീളംതന്നെ അതതു ചരിവുകഴുക്കോലുകളുടെ വീതിയാകുന്നതു് എന്നറിഞ്ഞുകൊൾക. ഈ ചതുരശ്രത്തിന്റെ മൂലയോടുമൂലയിട്ട് തട്ടുന്ന കർണ്ണരേഖയുടെ നീളത്തോളം കോടിക്കഴുക്കോലിന്റെ വീതി; അതിനടുത്ത കർണ്ണരേഖയുടെ നീളം കോടിവണയെന്ന ഒന്നാമത്തെ ചരിവുകഴുക്കോലിന്റെ വീതി; അതിനടുത്തതു രണ്ടാമത്തേതിന്റെ വീതി; ഇങ്ങനെ മറ്റെല്ലാറ്റിനും കണ്ടുകൊൾക. (ഇവിടെ മൂലശ്ലോകത്തിൽ "തൽകർണ്ണമർദ്ധീകൃത്യ ന്യസ്യേൽ ഭുജായാം" എന്നുള്ള വാക്യത്തിന്റെ പ്രയോജനമെന്തെന്നു് മനസ്സിലാകുന്നില്ല.) പിന്നെ മേൽപറഞ്ഞപ്രകാരം കഴുക്കോലുകളുണ്ടാക്കുവാനായി ശരിയാക്കി ചെത്തിവച്ചിരിക്കുന്ന കഴുപ്പലകകളുടെ രണ്ടു പാട്ടിലും നെടുനീളത്തിൽ ധ്വജരേഖയും (കോടിനൂലും) പാർശ്വരേഖകളും, വിലങ്ങത്തിൽ ലം

ബാഹുരേഖയും (ശൂലവരയും) വിതാനരേഖയും ഇങ്ങനെ അഞ്ചു രേഖകളെ വരയ്ക്കുന്നു.

അവ—ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകംകൊണ്ട് ആ രേഖകളെ വരപ്പാൻ പറയുന്നു; അവിടെ ആദ്യശ്ലോകംകൊണ്ടു നീളത്തിലുള്ള മൂന്നു രേഖകളെ വരയ്ക്കുന്ന പ്രകാരം പറയുന്നു.

വ്യാസേ ദ്വാരാംശിന്യധോർദ്ധ്വപ്രമിതമുപരിബാഹ്യോ-
ന്നോന്നിതം കല്പയിത്വാ
മദ്ധ്യേ സൂത്രം ധ്വജാഖ്യം വിരചയതു തഥാ
പാർശ്വയോരേവ സമന്താൽ
ആദ്യംശിന്യപ്യധസ്താദനലമിതമുദ-
ധ്യന്മിതം ചോർദ്ധ്വഭാഗം
യദ്വാ ബാണാംശിതേഽഗ്നിപ്രമിതമുപരിഷ-
ഡ്ഢോന്മിതം ചാപ്യധസ്താൽ. ൨൦

വ്യാ—കഴുക്കോലുകളുടെ വീതി എത്രയെന്നാൽ അതിനെ ഒമ്പതായിട്ടംശിച്ച്, താഴത്തെ ഭാഗം നാലംശവും മുകളിലെ ഭാഗം അഞ്ചംശവുമായി കല്പിച്ച്, കഴുപ്പലകകളുടെ രണ്ടു പാട്ടിലും നീളത്തിൽ നടുവേ കൊടിനൂൽ വരയ്ക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ വിസ്താരത്തെ ഏഴംശിച്ച്, താഴെ മൂന്നംശവും മേലെ നാലംശവും കല്പിച്ചിട്ടും, അഥവാ വിസ്താരത്തെ അഞ്ചംശിച്ച്, മൂന്നംശം മുകളിലും രണ്ടംശം കീഴിലും കല്പിച്ചിട്ടും കൊടിനൂൽ വരയ്ക്കണം.

അവ—ഇനി ശൂലം വിതാനവും വരപ്പാൻ പറയുന്നു.

കൃത്വാ വേദാംശലോഷ്ഠ്യൂർദ്ധ്വകമപിലപാ-
പാർശ്വയോർമ്മദ്ധ്യസൂത്ര
താഭ്യാം ശൂലാഗ്രകർണ്ണാവപരമിഹ വിതാ-
നം ച ലംബം ച വിദ്യാൽ
സർവ്വത്രൈതദ്വിധേയം ഭേദമപി വലയ-
സ്ഥാനകൂടപ്രസാദ-
സ്ഥാനേഷ്വപ്യത്രതൃപ്പണ്ണാനിയമപദേ-
ഷ്വപ്രലംബാന്തതോഽപി. ൨൧

വ്യാ—മേൽപ്രകാരം കൊടിമരവും പാൾപരമ്പുകളും വളച്ചിട്ടുള്ള കഴുക്കോലുകളുടെ ഒന്നു പാട്ടിലും നാലു വിരൽ പ്രമാണത്തിൽ ഒരു ചതുരശ്രം വരച്ച്, ആ ചതുരശ്രത്തിന്റെ കോണുകളിൽ തട്ടിച്ചു രണ്ടു കർണ്ണരേഖകൾ വരച്ചാൽ അവ, ലംബരേഖ (തൂക്കം) യും വിതാനരേഖയും ആയിട്ടു വരും എന്നറിഞ്ഞുകൊൾക. പിന്നെ കൂടസ്ഥാനം അല്ലെങ്കിൽ മോന്തായസ്ഥാനം എന്ന അവസാനത്തിങ്കലും, വളകൾ, ഉത്തരങ്ങൾ, വാമട, ഇവയുടെ സ്ഥാനങ്ങളിലും ഇപ്രകാരം തൂക്കം വിതാനവും എല്ലാ കഴുക്കോലുകളുടേയും രണ്ടുപാട്ടിലും വരച്ചുകൊള്ളണം.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു വളകളുടെ പ്രമാണത്തെ പറയുന്നു.

മനുയവചതുരശ്രം മധ്യശ്രേഷ്ഠം തത്ര തു പി-
ണ്ഡയയവപരിവൃദ്ധ്യാ ത്ര്യംഗുലാന്തം ക്രമേണ
വലയമിതി മുനീന്ദ്രൈഃ ഷഡ്വിധം ശംസിതം തേ-
ഷ്വപി ച വിഹിതമുച്ചൈശ്ചിത്ര്യതൽ കല്പനീയം ॥

വ്യാ—വളകൾ, പതിനാലു തോരയോ ഒന്നു വിരലോ ചതുരമായിട്ടും, അതിൽനിന്നു ഈരണ്ടുതോര വീതം കൂട്ടി മൂന്നു വിരൽ ചതുരംവരെ ആറു വിധത്തിൽ കൊള്ളാമെന്നു മുനിശ്രേഷ്ഠന്മാരാൽ വിധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അവയിൽവച്ച് അവിടവിടെ കഴുക്കോലുകളുടെ വലിപ്പത്തിനു തക്കവണ്ണം വൈചിത്ര്യംപോലെ വളകളുടെ വലിപ്പം കല്പിക്കാം.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു വാമടയുടെ വിതികനങ്ങളെ വിധിക്കുന്നു.

വിസ്താരേ പുനരത്ര കന്യ മഗധാ
മേകേ മസാദ്ധ്യഷ്ടമി-
ഗ്ഭാഗൈശ്ശോത്തരതാരതോംഘ്രിരഹിതം
വാമ്ര്യംശിതേഷ്വന്യശേഷകൈഃ

വിസ്താരേ പ്രകരോതു നീവ്രഫലക-
സ്യൈതത്ത്രിഭാഗം ഘനം
വിസ്താരേ ശരഭാജിതേപി ച ഘനം
ചോത്സേധം പ്രകുര്യാൽ ക്വചിൽ. ൧൨൩

വ്യാ—ഉത്തരത്തിന്റെ വീതിയെ പത്തുകൂറിട്ട് ആറോ, ഏഴോ, എട്ടോ, പത്തോ കൂറുകളെക്കൊണ്ടോ, ഉത്തരവീതിയിൽ നാലിലൊന്നു കുറച്ചിട്ടോ, ഉത്തരവീതിയെ ഏഴ് കൂറിട്ട മൂന്നംശംകൊണ്ടോ വാമടക്ക വീതി കല്പിക്കാം. ഇപ്രകാരത്തെ വഴിയിൽ ഏതുപ്രകാരം വീതി കല്പിച്ചാലും ആ വീതിയിൽ മൂന്നിലൊന്നോ, വീതിയെ അഞ്ചംശിച്ച രണ്ടംശമോ കനവും കല്പിക്കാം.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു വാമട കൊത്തുംവണ്ണമുള്ള വിധിയെപ്പറയുന്നു.

നീവ്രവ്യാസേ ശരാംശീകൃത തദ്ദ്വയതഃ
പട്ടമംശം തലം ച
ചോത്സ്യാംശകേന പട്ടം പരമപി ച വിധേ-
യം തഥാ ഷഡ്വിഭക്തേ
ചോത്സ്യം തസ്യാംശപട്ടം ത്രിഭിരപി ച തലം
സ്യാദധഃ പട്ടമേക-
നൈവം വാ നാഗഭക്തേ ജലനിധിഗമള്ള-
ത്ര്യംശൈഃ കല്പനീയം. ൧൨൪

വ്യാ—വാമടയുടെ വിസ്താരത്തെ അഞ്ചംശിച്ചാൽ രണ്ടംശംകൊണ്ടു മേലെപ്പട്ടവും, രണ്ടംശംകൊണ്ടു തളവും, ഒരംശംകൊണ്ടു കീഴെപ്പട്ടവും, അല്ലെങ്കിൽ വാമടവിസ്താരത്തെ ആറംശിച്ചാൽ രണ്ടംശംകൊണ്ടു മേലെപ്പട്ടവും, മൂന്നാംശംകൊണ്ടു തളവും, ഒരംശംകൊണ്ടു കീഴെപ്പട്ടവും, അഥവാ വാമടവിസ്താരത്തെ എട്ടംശിച്ചാൽ മൂന്നംശം മേലെപ്പട്ടവും നാലംശം തളവും ഒരംശം കീഴെപ്പട്ടവും ഇങ്ങനെ മൂന്നുപ്രകാരത്തിൽ കല്പിക്കാം.

അവ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു കഴുക്കോലുകളിന്മേൽ വാമട വെട്ടി ഇരുത്തുവാനുള്ള വിധി പറയുന്നു.

നീവ്രവ്യാസേ വിഭക്തേ ശരഗിരിനവഭി-
 സ്ത്ര്യംശതോ വഹ്നിഭാഗം
നീവ്രസ്ഥാനാദ്വിതാനാദുപരി തദുചിതം
 കോടികണ്ഠാദ്ധ്വനാത്ര
നീത്വാ നീവ്രം ലുപാസ്യ സ്വാന്തമിഹ വിധിനാ
 ധൂളീസംശോധയോഗ്യം
കൃത്വാ വായവ്യഹോമാദ്യുപഹിതഹൃദയഃ
 കാന്തളിഃ കീലയേത്താൻ. ൭൨

വ്യാ — വാമടയുടെ വിസ്താരത്തെ അഞ്ചോ ഏഴോ ഒമ്പതോ അംശിച്ചാൽ എല്ലാററിലും അതതിന്റെ മൂന്നംശകം, വാമട ഇരുത്തേണ്ടുന്ന സ്ഥാനത്തു കഴുക്കോലുകളിന്മേൽ വച്ചിട്ടുള്ള വിതാനരേഖയിൽനിന്നു മേല്പട്ട് കോടികണ്ഠമാർഗ്ഗത്തിൽക്കൂടി (അതായത് വിതാനരേഖയിൽ നിന്നു മേല്പട്ടു പൊകുന്നതു് എത്രയോ അതിനെ കോടിയെന്നും വിതാനരേഖയെ ഭുജയെന്നും കല്പിച്ച് ആ ഭുജകോടികളുടെ അഗ്രങ്ങളിൽ തട്ടിച്ച് ഒരു കണ്ഠരേഖ വരച്ച് ആ രേഖയിൽക്കൂടി എന്നു സാരം.) മാററിയിട്ട് അവിടെ കഴുക്കോലുകളിന്മേൽ വെട്ടിയിരുത്തണം. അങ്ങനെ വാമട വയ്ക്കുന്നതു്, നല്ല പൊഴുതുനോക്കി വിധിപ്രകാരം ആചാര്യൻ ധൂളീസംശോധയോഗ്യമായ വായവ്യഹോമാദികളെ ചെയ്ത് ഏററവും ചിത്താവധാനത്തോടുകൂടി ശില്പികളെക്കൊണ്ട് ആണിവച്ചുതറപ്പിക്കയും വേണം. ഈ ക്രിയയെ വാസ്തുവിദ്യാദിഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ വിസ്തരിച്ചു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു നോക്കുക.

അവ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പട്ടികകളെ പറയുന്നു.

തത്ര സപ്തശരീഷ്വേവസ്സ്യുഃ കൃതാ
പട്ടികാവിതതി, രേകസമ്മിതൈഃ

തദ്ഘനം, ഘനപദോനമന്തരം
സന്ധയിത ച ലുപാസ്യ കീലകൈഃ. ൧൨൩

വ്യാ— പട്ടികകൾക്കു പതിനെഴുതോരം വീതി വേണമെന്നു പൂർവ്വാചാര്യന്മാർ വിധിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ കനം ഒമ്പതു തോരം വേണ്ടതാകുന്നു. പട്ടികകൾ തമ്മിലുള്ള അന്തരം (അകലം—വിടവു്) പട്ടികയുടെ കനത്തിൽ നാലിലൊന്നു കുറഞ്ഞിരിക്കണം. പട്ടികകളെ കഴുക്കോലുകളുടെ മുതുകിൽ ആണി തറച്ചു് ഉറപ്പിക്കുകയും വേണം.

അവ— ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു് അപിധാനം എന്ന അവസാനത്തെ പറയുന്നു.

ശിരഃപ്രദേശസ്ത്വപിധാനമുക്തം
വേശ്മാസ്യപശ്ചാസ്യമധോമുഖം സ്യാൽ
മാസ്യം ത്വഗേഹാർദ്ധപദോന്നിതം ത-
ദ്വിസ്താരമാദ്യംശഘനാൽ ഘനം ച. ൧൨൪

വ്യാ— ഗൃഹമാകുന്ന പുരുഷന്റെ ശിരസ്സ് അപിധാനം (അവസാനം) ആകുന്നു. അതിനാൽ അതിനെ കമഴ്ത്തിവെക്കേണ്ടതാകുന്നു. (ഉത്തരം മുതലായതു മലർത്തി വയ്ക്കണമെന്നു കൂടി ഇതുകൊണ്ടു സിദ്ധിക്കുന്നു.) അതിന്റെ വീതി, ഗൃഹത്തിന്റെ തറപ്പൊക്കത്തിൽ പാതിയോ മുക്കാലോ കൊള്ളാം. കനം പാദുകത്തിന്റെ പൊക്കത്തിൽ പാതിയോ മുക്കാലോ വേണ്ടതാകുന്നു.

അവ— ഇനി ഗൃഹങ്ങൾക്കു ഭിത്തി കെട്ടി മുറികൾ തിരിക്കേണ്ടതിലേക്കു ദ്വാരങ്ങൾ ആവശ്യമാകകൊണ്ടു ദ്വാരവിധി പറയുന്നു. അവിടെ അങ്കണത്തിലേക്കുള്ള ദ്വാരത്തെ മുമ്പ പറയുന്നു.

ശേഷവ്യാസഗജാംശകദ്വ്യമിഹിരമേ
ദേശേഷ്വദ്വിബാഹ്വാംശകൻ
കൃതപാദന്തശ്ച ഗഹിശ്ച കല്പിതസിരാ-
ദ്വിന്യസ്തയോഗസൃത

ദ്വാ ന്ന്യങ്കണഗേഹമദ്ധ്യസിരയോ-
ർമ്മദ്ധ്യസ്ഥമദ്ധ്യാന്ത്യതോ-
മദ്ധ്യാദംഗുലകല്പിതാഗമവയോ
യോന്നിനി പൃഷ്ഠാദിതഃ. ൧൮൭

വ്യാ—പുരകൾക്കു ഭിത്തിവണ്ണം അധികം വേണമെങ്കിൽ ആപ്പുരകളുടെ വിസ്താരത്തിൽ എട്ടിലൊന്നു കല്പിക്കാം. അപ്പോൾ ഭിത്തിവണ്ണത്തോളം കട്ടിളക്കാലിന്നു വീതിയുണ്ടാക്കുവാൻ സാധിക്കാതെ വന്നേക്കാം. അങ്ങിനെ വരുമ്പോൾ ഭിത്തിവണ്ണത്തെ പന്ത്രണ്ടംശിച്ച് ഏഴംശം അകത്തേക്കും അഞ്ചംശം പുറത്തേക്കും വച്ച് ഒരു സൂത്രമിട്ടു കട്ടിളക്കാലിന്റെ വീതിയുടെ മദ്ധ്യം ആ സൂത്രത്തിൽ വരുമാറും, അങ്കണമദ്ധ്യസൂത്രങ്ങളും ഗൃഹമദ്ധ്യസൂത്രങ്ങളും തമ്മിലുള്ള അന്തരത്തിന്റെ നടുവിൽ ദ്വാരമദ്ധ്യം വരുമാറും കിഴക്കിനി മുതലായ ഗൃഹങ്ങൾക്ക് അങ്കണത്തിലേക്കുള്ള പ്രധാനദ്വാരങ്ങളെ വച്ചുകൊൾക; ആ ദ്വാരങ്ങളുടെ ഉയരത്തിന് അംഗുലംകൊണ്ടു ചുറ്റു കല്പിച്ച് ആയാധിക്യവും, നല്ല വയസ്സും, അഭിവൃദ്ധിയോനിയും വരുത്തുകയും വേണം.

അവ—ഇനി പുറത്തേക്കുള്ള ദ്വാരത്തെ പറയുന്നു.

ആശാഗ്രപ്രതിസൂത്രമേഷിനി ഗൃഹേ
ഷഷ്ഠേഽഥവാ സപ്തമേ
സൂത്രേ ദ്വാരമഥാപരം വിതനയാ-
ദ്ദ്ബാലസ്യ സവ്യാർദ്ധകേ.
പ്രാദക്ഷിണ്യവശേന തദ്വിഹിതയോ-
ന്ന്യായാദിഭിസ്സംയുതം
നൈചക്യഭേദേ നിർഗ്ഗമേത്ര തു കവാ-
ടോ വാമപാദാശ്രിതഃ ൧൮൮

വ്യാ—കിഴക്കിനിമുതലായ ഗൃഹങ്ങൾക്ക് അതതു ഗൃഹത്തിന്റെ ദീർഘത്തെ പത്തായി പകുത്താൽ ആറാമത്തെ സൂത്രത്തിലോ, പന്ത്രണ്ടായി പകുത്താൽ ഏഴാമത്തെ

സൂത്രത്തിലോ മദ്ധ്യം വരുമാറു പുറത്തേക്കുള്ള ദ്വാരങ്ങളെ വയ്ക്കണം. ഇങ്ങനെ വയ്ക്കുന്നതു പ്രദക്ഷിണമായിട്ടു വരമ്പോൾ അതാതു ഗൃഹങ്ങളുടെ ഇടത്തെ പാതിയിലായി വരികയും വേണം. എല്ലാ ഗൃഹങ്ങളുടേയും മുഖം അങ്കണത്തിലേക്കാകകൊണ്ടു കിഴക്കിനിയുടെ ദ്വാരം പാതിക്കു തെക്കോട്ടു നീങ്ങീട്ടും തെക്കിനിയുടേതു പടിഞ്ഞാട്ടു നീങ്ങീട്ടും പടിഞ്ഞാറ്റിനിയുടേതു വടക്കോട്ടു നീങ്ങിയിട്ടും വടക്കിനിയുടെ കിഴക്കോട്ടു നീങ്ങിയിട്ടും വരും. ഈ ദ്വാരങ്ങൾക്കും അതാതിന്റെ പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന യോനിയും, ആയാധിക്യവും, വയോഗുണവും ഉണ്ടായിരിക്കേണം. അതിനു വാതിൽ ഒററക്കതകായിട്ടാണെങ്കിൽ അതു പുറത്തേക്കിറങ്ങുമ്പോൾ ഇടത്തെ കട്ടിളക്കാലിന്മേൽ വരുമാറു വയ്ക്കുകയും വേണം.

ടീക —ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകംകൊണ്ടു കട്ടിളയുടെ ദ്വാരനീളം മുതലായതിനെ പറയുന്നു.

കർണ്ണാൽ സർവ്വഗൃഹേഷു ദൈർഘ്യവശതോ-
നാംശൈശ്ശശിതേന്ദ്രൈസ്ത്രയൈർ
ദ്വാരോത്സേധമഥൈകഭാഗരഹിതം
വിസ്തീർണ്ണമാത്മാർദ്ധതഃ.
ത്ര്യംശൈസ്സ്വംശസമാധിപാദമഥവാ-
സ്തീർണ്ണേ സ്യാദ്ദ്വാരമാനേ
വിസ്താരാർദ്ധഘനേന ഭംഗമപരം-
ഗാഢത്വേ ച മൂലാഗ്രയോഃ. (ത. സ) എന്നും

വ്യാ...എല്ലാ ഗൃഹങ്ങൾക്കും അതതിന്റെ കാലകണത്തെ ഏഴോ എട്ടോ ഒമ്പതോ ആയിട്ടംശിച്ചതിൽ ഒരംശം കളഞ്ഞു ശേഷം കട്ടിളകൾക്കു ദ്വാരനീളം കല്പിക്കാം. ആ ദ്വാരനീളത്തിൽ പാതി വിസ്താരവും ആവാം. കട്ടിളക്കാലുകളുടെ വീതി സ്തംഭവിസ്താരത്തോളമോ അതിൽ നാലൊന്നുകൂടിയോ പകുതി കൂടിയോ ആയിരിക്കണം. കട്ടിളക്കാലുകൾ പുറത്തെ അരികിൽ വാജനങ്ങളെക്കൊണ്ടു രംഗി

ണായിരിക്കണം. കട്ടിളക്കാലുകൾക്കു വീതിയിൽ പാതി കനവും, ചോട്ടിൽ 'ഉപവംശകം' എന്ന ചോറുപടിയും മുകളിൽ 'പതംഗം' എന്ന കുറുമ്പടിയും ഉണ്ടായിരിക്കണം.

ദ്വാരോത്സേധനിവൃത്തശേഷചരണേനാൽ
    സേധേ ശാഖാംശികേ തു
പ്രോച്ചശോനായതപട്ടികാം മിതഘനാം
    സാർദ്ധനവാംശോനിത.
ഫിന്നാം വാജനകൈര്യോഗവിതതാം
    ശിഷ്ടാംശതഃ പട്ടികാം
മൂർദ്ധ്നി പ്രാഗ്വത മംഗലാഢ്യഫലകാം
    യുക്ത്യാർദ്ധപട്ടോർദ്ധ്വതഃ. (ത. സ) ൬൩

വ്യാ—കട്ടിളയരത്തിൽനിന്നു ഉപാംഗീലത്തിന് എടുത്തതു കഴിച്ചുള്ള ശേഷത്തെ അഞ്ചായി ഭാഗിച്ചു ഒന്നരയംശംകൊണ്ടു ഒമ്പതംശിച്ച് ഒന്നര അംശംകൊണ്ടു താഴത്തെ പടിയെ ഉണ്ടാക്കാം. ഇതു വാജനമിട്ടതും കട്ടിളക്കാലോളം വീതിയുള്ളതുമായിരിക്കണം. ശേഷമുള്ള അംശംകൊണ്ടു യുക്തിപോലെ മുകളിലെപ്പടിയും, അതിനു മീതെ ശ്രീഭഗവതി മുതലായ മൂർത്തികളെ കൊത്തിയ 'മംഗലപ്പലക' എന്ന കുറുമ്പലകയും ഉണ്ടാക്കാം.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു വാതിലും സൂത്രപട്ടികയും ഉണ്ടാക്കുവാൻ പറയുന്നു.

ദ്വൈധ്യാർദ്ധ്വേ പ്രാംശമതഃ ഗജാംശബാഹുളം
    തായതിതപോർദ്ധ്വ—
വ്യാസം മൂലശിഖായുതം ഉദ്ധതം
    കാർഷ്ഠ്യം കവാടദ്വയം
കാഷ്ഠം വാമകവാടരോപിതപരാ—
    ഗ്ഭാഗാർദ്ധദീർഘാതതാ—
സ്ഥാപിസ്ഥപ്രതതാ ച സൂത്രഫലകാ
    സൂത്രേതി സ്യാത്ത്രിഭാഗം. (ത. സ) ൬൪

വ്യാ—സ്തംഭാഗ്രവിസ്താരമാകുന്ന ഒന്നിന്റെ നാലിലൊന്നോ എട്ടിലൊന്നോ കനവും, ഈ കനത്തോളവും പോരവിസ്താരത്തിൽ പകുതിയോളവും കൂടിയ വീതിയും, ചുവട്ടിലും തലകളിലും കട്ടയും ഉള്ളതായി നല്ല ഉറപ്പോടുകൂടിയതായ രണ്ടു വാതിലുണ്ടാക്കണം. കനത്തിൽ ഇരട്ടി വീതിയും, സ്തനാദികളായ അലങ്കാരങ്ങളും ഉള്ളതായ സൂത്രപട്ടികയെ എടത്തുഭാഗത്തുള്ള കതകിന്മേൽ അതിന്റെ പകുതി വീതി കയറിയിരിക്കത്തക്കവണ്ണം തറച്ചിരിക്കുകയും വേണം.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു സൂത്രപട്ടികയെത്തന്നെ പറയുന്നു.

പോരവ്യാസാബ്ധിബാണേനാദ്ര്യവനിധരളകം-
    ഗാംശൈകൈകാംശനീവ്രാ-
വ്യാസാ വ്യാസാർദ്ധപാദോനിതബഹളമിതാ
    പോരതുല്യായതിർവ്വാ.
കർത്തവ്യാ സൂത്രപട്ടീജപലാശമരഫി-
    സ്രാദികൈരജസ്തനാഢ്യാ
മുക്താദാമാദിപത്മസ്ഥിതമഹിതരമാ-
    കൃഷ്ണവിഘ്നേശയുക്താ. ൧൩൩

വ്യാ—പോരവിസ്താരത്തെ നാലുമുതൽ എട്ടുവരെയുള്ള സംഖ്യകളെക്കൊണ്ടംശിച്ച ഒരംശം കനവും അത്രതന്നെ വീതിയും ഉള്ളതായിട്ടോ അല്ലെങ്കിൽ വീതിയിൽ പാതിയോ മുക്കാലോ കനമുള്ളതായിട്ടോ പോരനീളത്തോളം നീളമുള്ളതായും മൂന്ന്, അഞ്ച്, ഏഴ് മുതലായി ഒറ്റപ്പെട്ട മുലകളോടും മുത്തുമാല മുതലായവയോടും, താമരപ്പൂവിൽ ഇരിക്കുന്ന ലക്ഷ്മീദേവി, ശ്രീകൃഷ്ണൻ, ഗണപതി എന്നീ മൂർത്തികളുടെ രൂപങ്ങളോടും കൂടിയതായും ഇരിക്കുന്നതായ സൂത്രപട്ടികയെ ഉണ്ടാക്കണം.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു വാതിലുകളുടെ അവയവങ്ങളേയും അലങ്കാരങ്ങളേയും പറയുന്നു.

ഉദ്ധ്വാധഃക്രമണകാർഗ്ഗളസന്ധിപാല-
പ്രക്ഷേപണീയവലയാന്യപി പത്രകാണി.
തിര്യഞ്ച്യധോപി പുടകാൎത്ഥവകുട്മലാനി
സശ്രീമുഖേന്ദുശകലാനി കവാടയോസ്സ്യുഃ. [illegible] (ത. സ)

വ്യാ — വാതിലുകൾ രണ്ടിനും, മുകളിലും താഴത്തും തിരികുറ്റികളും, തഴുതുകൾ, താക്കിഴകൾ, സൂത്രപട്ടിക, ചീപ്പ്, വട്ടക്കണ്ണി, കീഴ്മേലായിട്ടും വിലങ്ങത്തിലായിട്ടും തകിടുകൊണ്ടുള്ള കെട്ടുകൾ, പോളകൾ, പൂക്കൾ, പൂമൊട്ടുകൾ (മൊട്ടും മലരുമായിട്ടുള്ള ആണികൾ) ശ്രീഭഗവതിയുടെ മുഖത്തോടുകൂടിയ ചന്ദ്രക്കലകൾ എന്നിവയെല്ലാം ഉണ്ടായിരിക്കണം.

അവ — ഇനി കട്ടിളവാതിലുകൾക്കുള്ള മരത്തിന്റെ നിയമത്തെ പറയുന്നു.

യോഗേ കവാടേ വിഹിതൈകമേക-
സമുത്ഥമേവ സർവ്വസമൃദ്ധയേ ച.
തതോഽന്യഥാ സ്യാജ്ജനിതാംഗനാനാം
ദുശ്ശീലതാ സ്യാന്ന ച മിശ്രിതേഷു. [illegible]

വ്യാ — കട്ടിളയും വാതിലുകളും, അതിനു വിധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന മരങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു ജാതി മരംകൊണ്ടു തന്നെ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതായാൽ സർവ്വസമൃദ്ധിയെ ചെയ്യുന്നതാകുന്നു. കട്ടിളയും വാതിലുകളും ഭിന്നജാതിമരങ്ങളെക്കൊണ്ടുണ്ടാക്കപ്പെട്ടതായിരുന്നാൽ ആ ഗൃഹത്തിലുള്ള സ്ത്രീകൾക്കു ദുശ്ശീലത സംഭവിക്കുന്നതാകകൊണ്ട് അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതു് ഇഷ്ടമായിട്ടുള്ളതല്ല.

അവ — വാതിലുകളുടെ സ്വഭാവത്തെ പറയുന്നു.

വിദ്യാൽ കവാടാവിഹ മാതൃപുത്ര്യൌ
വാമേ തു മാതാ ത്വപരത്ര പുത്രീ.
മാതുഃപ്രത്യഗ്രഹം ഖലു സൂത്രപട്ടി-
രേകഃ കവാടോ യദി വാമതോഽയം. [illegible]

വ്യാ— ഇരട്ടക്കതകായിട്ടുള്ള വാതിലുകളിൽ ഒന്നു മാതാവും മററതു പുത്രിയുമാകുന്നു. അവയിൽ ഏടത്തുഭാഗത്തുള്ളതു മാതാവും മറ്റുഭാഗത്തുള്ളതു പുത്രിയുമാണ്. മാതാവായിട്ടുള്ളതിന്മേൽ സൂത്രപട്ടിക തറക്കേണ്ടതാകുന്നു. വാതിൽ ഒററയാണെങ്കിൽ അതു് ഏടത്തുഭാഗത്തായിരിക്കണം.

അവ— ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകംകൊണ്ടു് 'അരമ' എന്ന താക്കീഴമതികത്തെ പറയുന്നു.

ഭാഗോച്ചവത്യധിനായകഭാഗതസ്സ്യാൽ
കാഷ്ഠാരമായതി, ദ്വാരായതിബാണഭാഗഃ.
അംഘ്ര്യംശതോഽപി വിതതിർബ്ബഹളം ച മധ്യാ-
ന്മധ്യം വ്യതീത്യ കലയേത കവാടപൃഷ്ഠേ. ൱൩൬

വ്യാ— വാതിലിന്റെ നീളത്തിൽ മൂന്നിലൊന്നോ നാലിലൊന്നോ അഞ്ചിലൊന്നോ താക്കീഴമതികത്തിനു നീളമുണ്ടായിരിക്കണം. നീളത്തിൽ അഞ്ചിലൊന്നോ നാലിലൊന്നോ അതിനു വിസ്താരവും കനവും വേണം. ഇതിന്റെ മദ്ധ്യത്തെ വാതിലിന്റെ നീളത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽനിന്നു് അല്പം കീഴ്പ്പട്ടോ മേല്പട്ടോ നീക്കി വാതിലിന്റെ പിൻഭാഗത്തു തറയ്ക്കയും വേണം.

തത്സന്ധിതശ്ചോർദ്ധ്വമധസ്സ്വതക്ഷ്ണ-
പ്രമാണരൂപാം കബളീം പ്രകല്പയേൽ.
ഉദക്പാർശ്വഗം തത്ര തു പുത്രികാഗതം
ചാധോർദ്ധ്വഗം മാതൃകവാടസംഘടിതം. ൱൩൭

വ്യാ— ആ താക്കീഴമതികത്തിന്റെ മേലും കീഴും രണ്ടു് അറുപ്പുണ്ടാകണം. ആ അറുപ്പുകളുടെ വിസ്താരം താക്കീഴ (തഴുതു) യുടെ വിസ്താരത്തോളവും താഴ്ച താക്കീഴയുടെ കനത്തോളവും ആയിരിക്കണം. മേലെയുള്ള താക്കീഴ വലത്തെ കതകിന്മേലും കീഴെത്തേതു് ഇടത്തെ കതകിന്മേലും വരത്തക്കവണ്ണം മതികത്തിന്റെ അറുപ്പുകളിൽവെച്ചു തറച്ചുകൊൾകയും വേണം.

അഥ — ഇനി താക്കിഴയെ പറയുന്നു.

കവാടവിസ്താരസമാഗ്രമായതി-
സ്തദോ തദംഘ്ര്യൂർദ്ധ്വഗജാംശവർജ്ജിതാ.
ദീർഘാഷ്ടമാംശേന കരോതു വിസ്തൃതിം
ഘനം തദർദ്ധേന ഘനോദാ ഖണ്ഡധാകൃത. ൧൩൯

വ്യാ—താക്കിഴയുടെ നീളം വാതിലിന്റെ വിസ്താരത്തോളമോ അതിൽ നാലൊന്നോ ആറൊന്നോ എട്ടൊന്നോ കുറഞ്ഞിട്ടോ കൊള്ളാം. നീളത്തിൽ എട്ടൊന്നു വീതിയും വീതിയിൽ പാതി കനവും കനത്തോളം തണ്ടു തലക്കല്പും കട്ടകളും ഉണ്ടായിരിക്കുന്നു.

അഥ — ഇനി ഒറ്റക്കതകായിട്ടുള്ള വാതിലിന്റെ താക്കിഴയെ പറയുന്നു.

ഏകഃ കവാടോ യദി യോഗമദ്ധ്യാ-
ദധസ്തദൈർഘ്യോപരിവാരമാസ്യാൽ.
തദ്ഗ്ഗ്രമേ വസ്ത്രകമോ തദേ-
ഷേദമശ്രകോവാപി ച ശൃംഖലാ വാ. ൧൪൦

വ്യാ—ഒറ്റക്കതകായിട്ടുള്ള വാതിലിന്റെ താക്കിഴമതികം, പലത്തുഭാഗത്തുള്ള കട്ടിളക്കാലിന്മേൽ മദ്ധ്യത്തിൽ നിന്നു് അല്പം കീഴ്പ്പോട്ടോ മേല്പോട്ടോ നീക്കിത്തറയ്ക്കണം. അതിന്റെ തഴുതു് ഉത്തരത്തിലോ ചതുരത്തിലോ ആവാം. തഴുതു വസ്ത്രപക്ഷം ചങ്ങലയും കൊളുത്തുമായിട്ടും കൊള്ളാം. (അഗ്ഗളം-തഴുതു-താക്കിഴ-സാക്ഷ ഇവയെല്ലാം ഏകാർത്ഥകമാകുന്നു.)

അഥ — ഇനി ഭിത്തിയെ പറയുന്നു.

സ്തംഭോദയസ്ഥാനതോ ഹ്യൂർദ്ധ്വമസന്ധിഗോ-
ഷ്ഠാംശതോ വാ പ്രവൃത്താ-
പ്യുത്സേധേനാപി സാർദ്ധാവനിയുഗമുഖതാ-
ശ്ശോഭിതൈർവ്വേദികാദ്യൈഃ.
കർത്തവ്യാ കുഡ്യമോർദ്ധ്വം തദുപരിചരണൈ-
ഷ്ഷൾപ്രമാണസൈന്യൈർവ്വാ ഭാഗൈഃ
സ്തംഭോർദ്ധ്വാംഘ്ര്യൂനതുല്യപ്രതതിവിതതിഭിഃ
സോപാനരത്നൈർവ്വിധിജ്ഞൈഃ

വ്യാ—ഗൃഹങ്ങളുടെ തറ പടുപ്പാനുള്ള വിധി മുൻപെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലൊ. അതുപ്രകാരം തറ പടുത്തു കഴിഞ്ഞാൽ തറയ്ക്കുമേൽ ഉത്തരംവരെയുള്ള ഇടയിൽ മരംകൊണ്ടു നിരക്കുകയോ, കല്ല്, ഇഷ്ടികമുതലായതുകൊണ്ടു ഭിത്തി കെട്ടുകയോ വേണ്ടുന്നേടത്തു മുൻപറഞ്ഞ പ്രകാരം അതതു ഘടനങ്ങളിൽ കട്ടിളവച്ചു തറപ്പുറത്തു വേദികയുണ്ടാക്കണം. വേദികയുടെ ഉയരം, മുൻവിധിച്ചിട്ടുള്ള സ്തംഭത്തിൻെറ ചുവട്ടിലെ വിസ്താരത്തോളമോ, സ്തംഭത്തിൻെറ ഉയരത്തെ ആറോ ഏഴോ എട്ടോ അംശിച്ച് ഒരംശത്തോളമോ, പടിയുടെ ഉയരത്തോളമോ, അതിൽ ഒന്നരയോ രണ്ടോ മൂന്നോ ഇരട്ടിയോ ഉണ്ടായിരിക്കണം. പിന്നെ ആ വേദികയുടെ മേലെ, മരങ്ങൾക്കു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വിസ്താരത്തിൽ പാതിയോ മുക്കാലോ സമമോ വിസ്താരമുള്ളവയും ഇരട്ടപ്പെട്ടവയും ആയ കല്ലുകളോടും ഉത്തരം വളര കപോതം മുതലായവയോടും കൂടി ചുററും ഭിത്തി കെട്ടുകയും ചെയ്യണം.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു വേദികയുടെ പുറപ്പാടിനെ പറയുന്നു.

പത്രമാനവശതോംഘ്രിവൃദ്ധ്യാ.
വേദികാവിഹിതനിഷ്ക്രമണം സ്യാൽ.
സാർദ്ധയുഗ്മമഥനാദ്രിമിതൈർവ്വാ-
ംഘ്രൈർവ്വിഹിതഭൂതലംബോൽ. ൫൪൨

വ്യാ—ഉത്തരത്തുങ്കൽനിന്നു പത്രമാനംപോലെ അംഘ്രിവൃദ്ധികൊണ്ടു വേദികക്കു വിഹിതമായ പുറപ്പാടു കല്പിക്കണം. ആപ്പുറപ്പാടു രണ്ടരവിരലോ മൂന്നു വിരലോ ഏഴു വിരലോ ആക്കുകയും ചെയ്യാം. ഈ വേദികക്കു അരഞ്ഞാൺപടി എന്നും, നിരപ്പടി എന്നും പറയുന്നു.

അവ—വേദിക പണിയുന്നതിൽ സാധനഭേദത്തെക്കുറിച്ചുള്ള മതഭേദത്തെ പറയുന്നു.

സാലൈർവ്വേദ്യൈവവേദീതി ച കഥിചിദ്ദശ-
ന്തീഷ്ടകാശ്മശിലാദ്യൈ-
ർവ്വൈക്ഷൈർവ്വാ, ഭിന്നജാതൈരപി ച വിരചിതം
ദൃശ്യതേ ക്വാപി പൂർവ്വൈഃ.
അന്തർന്നാഹേന യോന്യന്വിതമവനിവിധൌ
ഗർഭഗേഹോക്തരീത്യാ
ദ്വാരം തൽപാദകോർദ്ധ്വം ന്യസ്യതു ച തദധ-
സ്താൽ പ്രത്യഗ്ഗർഭഗേഹേ. ഹർമ്മ-

മ്യം—ഇഷ്ടക, മണ്ണ്, കല്ല്, മരം എന്നിവയിൽവച്ച് ഭിത്തിയുണ്ടാക്കുന്നതു് ഏതു സാധനംകൊണ്ടോ അതേസാധനംകൊണ്ടുതന്നെ വേദികയുമുണ്ടാക്കിക്കൊള്ളണം എന്നു ചില ആചാര്യന്മാർ സിദ്ധാന്തിക്കുന്നു. എന്നാൽ വേദികയും ഭിത്തിയും വെവ്വേറെ സാധനങ്ങളെക്കൊണ്ടുതന്നെ പണ്ടുള്ളവർ ഉണ്ടാക്കീട്ടുള്ളതായി ചിലേടത്തു കാണപ്പെടുന്നുണ്ട്. വേദിക കരിങ്കല്ലും, ഭിത്തി വെട്ടുകല്ലുമായിട്ടും, വേദിക കല്ലും, ഭിത്തി മരവും ആയിട്ടും കാണപ്പെടുന്നു എന്നു സിദ്ധാന്തം. ഉള്ളിലെ ചുററുകൊണ്ടു യോനി വരുത്തിയുണ്ടാക്കുന്ന അറ, കിടപ്പുമുറി മുതലായവകൾ ഗർഭഗൃഹത്തിനു പറഞ്ഞപോലെ കല്പിച്ചുകൊള്ളണം. ഗർഭഗേഹം എന്ന നിലയറയ്ക്കു് അവയുടെ അധിഷ്ഠാനം താഴ്ത്തി ഉള്ളിൽ യോന്യാദികളെല്ലാം വരുത്തി അതിന്റെ പാദുകത്തിന്മേൽ വാതിൽ വയ്ക്കണം. അധിഷ്ഠാനത്തിന്റെ പടികൾ കീഴെ ദ്വാരം അവസാനിക്കുകയും വേണം. പടിയും പാദുകവും മുറിയരുതെന്നു സിദ്ധാന്തം.

ഭാഷ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ഇലാംഗം, ഇരുകം മുതലായവയെ ഉണ്ടാക്കുന്നതിൽ ഒരു സാമാന്യനിയമം പറയുന്നു.

യുഗ്മാസ്സ്യുഃ പാദസംഖ്യാ പാദയസ്സ്യുഃ,
സർവ്വാസ്സ്വായുഗ്മാഃ ഖലു പങ്ക്തയസ്സ്യുഃ.
ഗേഹാനിട്ടികാദ്യാധികാരേഷ്വൽ
പാദാന്തരാസ്സ്വപ്പ വിനാശദോ ഹൽ!! ഹർത്.

വ്യാ — ജ്വലാങ്ങളും, തൂണുകളും, കഴുക്കോലുകളും മുതലായവ എണ്ണപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അവയുടെ പംക്തികളെല്ലാം ഒറ്റപ്പെട്ടും വരണം. തൂണുകളുടെ ഇടയിലുള്ള കാൽപ്പംക്തികൾ, ഇഷ്ടദീർഘവിധിയിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന കോലിന്റെ സംഖ്യയിൽ ഏറിയിരിക്കരുതു്. (ആറുകോലിൽ കവിഞ്ഞും, രണ്ടുകോലിൽ കുറഞ്ഞും ഇരിക്കരുതെന്നു സാരം) ഇങ്ങനെ വന്നാൽ നാശത്തെ ചെയ്യുന്നതാകുന്നു എന്നു പൂർവ്വാചാര്യന്മാർ പറയുന്നു. "അയുഗ്മാഃ പങ്‌ക്തയസ്തത്ര ഗൃഹാണാം ശോഭനാഃ സ്മൃതാഃ നിർദ്ദിഷ്ടകരതോഽധികാ നാശായ പരികീർത്തിതാഃ തദാധിക്യം വിനാ ശയ്യാ പാദപങ്‌ക്തേർന്നശസ്യതേ" എന്നു വാസ്തുവിദ്യ.

അവ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു നടുമുറ്റമുള്ള മുല്ലത്തറയുണ്ടാക്കുവാനുള്ള വിധി പറയുന്നു.

ത്യക്ത്വാഽയാമതു മധ്യാങ്കണസമുദയാക്
തച്ചതുഷ്ഷഷ്ടികാദ്യം
കൃത്വാ പ്രാക്കാദ്യമേകം ത്ര്യംശമുദഗമം
ഉത്തരേ വ്യത്യയാദ്വാ
തന്മധ്യേ മല്ലികാകുട്ടിമമിഹ നിഗമാ-
ശ്രം ധ്വജോന്നം സമോന്നസ-
ധായാമം പാദഹീനോച്ഛ്രയമിദമുപപീ
ഠാദിമൽ ഗേഹവിത്ത്വാ. ഫ.ര.

വ്യാ — നടുമുറ്റത്തിന്റെ വിസ്താരം കഴിച്ച് അധികമുള്ള ദീർഘത്തെ തെക്കും വടക്കും സമം നീക്കി നടു ചതുരശ്രമായി കല്പിച്ച് ആ ചതുരശ്രത്തെ അറുപത്തു നാലായി ഖണ്ഡിച്ച് കിഴക്കുനിന്ന് ഒരു ഖണ്ഡവും, വടക്കുനിന്നു രണ്ടു ഖണ്ഡവും നീക്കി പിന്നത്തെ ഖണ്ഡത്തിൽ മദ്ധ്യം വരത്തക്കവണ്ണം മുല്ലത്തറയുണ്ടാക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ കിഴക്കുനിന്നു രണ്ടു ഖണ്ഡവും വടക്കുനിന്ന് ഒരു ഖണ്ഡവും നീക്കി പിന്നത്തെ ഖണ്ഡത്തിൽ മദ്ധ്യം വരത്തക്കവണ്ണവും ഉണ്ടാക്കാം.

ഈ മുഖ്യത്തെ ചതുരശ്രമായും ധ്വജയോനിയായും, നീള
ത്തൊളമുയരത്തിൽ നാലൊന്നു കുറച്ചു ഉള്ള പൊക്കത്തോ
ടു കൂടിയതായും ഇരിക്കണം. ഇതു ഗൃഹത്തെപ്പോലെ ഉപ
പീഠം മുതലായ അവയവങ്ങളോടുകൂടിയതായിരിക്കയും
വേണം.

ഭാ— ഇതുവരെ ഗൃഹനിർമ്മാണത്തിൽ എല്ലാറ്റിന്നും
ആവശ്യമായിട്ടുള്ള സാമാന്യവിധികളെ പ്രസ്താവിച്ചു. ഇ
നിമേലിൽ വിശേഷവിധികളെ പറയുന്നു. അവയുടെ മുമ്പിൽ
ഗൃഹങ്ങളുടെ പ്രാധാന്യക്രമത്തെയും അവയുടെ യോനിക
ളേയും പറയുന്നു.

ഏകം സ്യാദ്യദി ദക്ഷിണം ഗൃഹമുദ
ക്ചോത്തമം പാശ്ചാത്യകം
തേ സൌമ്യം ച ഗൃഹത്രികേ ഗൃഹചതു-
ഷ്കേ പ്രാച്യമതേതി ച
*പ്രാച്യാം കേതുധ്വജേണാഖ്യജമിദം
ചാപാച്യവാച്യാമഥോ-
ദീച്യാമേതേ ഗജജം ച താനി വൃഷജം
ചാഹുഃ പ്രതീച്യാം ഗൃഹം എന്നു

* ഈ ശ്ലോകത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധത്തിന്നു താഴെ കാണുന്നപ്രകാ
രം ഒരു പാഠാന്തരമുണ്ട്.

വാതാദീതി കചാദിദേശകദ്വയേ വനം
യദ്വൃത്ത പാശ്ചാത്യകം
ധ്വജം, ഗോഗൃഹാദിനിർമ്മിതിവിധൌ
പ്രാഹുസ്തതാൽ കല്പിതം

അർത്ഥം—ഒരു പുരമാത്രമുണ്ടാക്കുമ്പോൾ പടിഞ്ഞാറ്റിനിയുണ്ടാക്ക
ണമെന്നു് എന്ന പിന്നെ ഇതു ചില ആചാര്യന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. അ
തുകൊണ്ടു് മറ്റുപുര പണിയുമ്പോൾ തെക്കിനിതന്നെ വേണമെന്നില്ല;
പടിഞ്ഞാറ്റിനിയും ആവാമെന്നു സിദ്ധിക്കുന്നു. പലവിധസങ്കല്പ
ങ്ങളുണ്ടാകുമ്പോൾ ഈ മതം പലയാളുകളിൽ പരമ്പരയായിട്ടും കാ
ണുന്നുണ്ട്. രണ്ടോ മൂന്നോ പുരകൾ കൂടിച്ചേർന്നു പണിയുമ്പോൾ മുമ്പു
പറഞ്ഞപ്രകാരം ചെയ്യുകയും വേണം.

വ്യാ—ഒരു പുരമാത്രം ഉണ്ടാക്കുന്നുവെങ്കിൽ തെക്കിനിയുണ്ടാക്കണം. പുര രണ്ടു വേണമെങ്കിൽ തെക്കിനിയും പടിഞ്ഞാറ്റിനിയും കൂടി വേണം. മൂന്നെങ്കിൽ ഇവ രണ്ടും വടക്കിനിയും കൂടി വേണം. നാലു പുരയും ഉണ്ടാക്കുമ്പോൾ ഇവ മൂന്നും കിഴക്കിനിയും കൂടി കൊള്ളാം. കിഴക്കിനിയായിട്ടുണ്ടാക്കുന്ന ഗൃഹം ധ്വജയോനിയായിരിക്കണം. തെക്കിനിക്കു സിംഹയോനി വേണം. നിർവ്വാഹമില്ലെങ്കിൽ ധ്വജയോനിയും കൊള്ളാം. വടക്കിനിക്കു ഗജയോനി വേണം. അത്യാവശ്യത്തിങ്കൽ ധ്വജസിംഹങ്ങളും കൊള്ളാം. പടിഞ്ഞാറ്റിനിക്കു വൃഷയോനിയായിരിക്കണം. ധ്വജസിംഹഗജങ്ങളും എടുക്കാം.

അവ—ഇനി ഒരു ഭാഗംകൊണ്ടു മൂന്നു കെട്ടുകളായിട്ടു പണിയുന്ന ഗൃഹങ്ങളുടെ ഗുണദോഷങ്ങളെ പറയുന്നു.

പ്രാക്ശാലാരഹിതം, ഗൃഹത്രികമഹോ
 സുക്ഷേത്രമൃദ്ധിപ്രദം
ചുല്ലി ദക്ഷിണമന്ദിരേണ രഹിതം
 തദ്വിത്തഹാനിപ്രദം.
ധ്വാംസഃ പശ്ചിമശാലയാ വിരഹിതം
 പുത്രക്ഷയാർത്തിപ്രദം
സൌമ്യോനം ച ഹിരണ്യനാഭമിതി ത-
 ദ്വിത്തപ്രദം സർവ്വദാ ൭൪൧

വ്യാ—കിഴക്കിനി കൂടാതെ മറ്റു മൂന്നു കെട്ടുകളുമുണ്ടാക്കിയാൽ ആ ഗൃഹത്തിന്നു ‘സുക്ഷേത്രം’ എന്നു പേരാകുന്നു. അതു സർവ്വസമൃദ്ധിയെ ഉണ്ടാക്കും. തെക്കിനി കൂടാതെ മറ്റവ മൂന്നുമുണ്ടാക്കിയാൽ അതിന്നു ‘ചുല്ലി’ എന്നു പേർ. അതു ധനനാശത്തെ ചെയ്യും. പടിഞ്ഞാറ്റിനിയൊഴിച്ചു മറ്റുള്ളവ മൂന്നുമുണ്ടാക്കിയാൽ ആ ഗൃഹത്തിന്നു ‘ധ്വാംസം’ എന്നു പേരാകുന്നു. അതു സന്താനനാശത്തെയും, ശത്രുപീഡ

ദയയും ചെയ്യും. വടക്കിനിയൊഴികെ മറ്റുമൂന്നു ഗൃഹങ്ങളു മുണ്ടാക്കിയാൽ അതിന്നു 'ഹിരണ്യനാഭി' എന്നു പേരാകുന്നു. അതു് എല്ലാനാളും ധനസമൃദ്ധിയെ ഉണ്ടാക്കും.

അവ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു രണ്ടുകെട്ടുകളായിട്ടുണ്ടാകുന്ന ഗൃഹങ്ങളുടെ ഗുണദോഷങ്ങളെ പറയുന്നു.

പ്രാക്പാശ്ചാത്യവിഹീനകേ കലഹദ-
　　മേകം ച കാചാഭിധേ
യാമ്യോദഗ്ഗൃഹിതേഽർത്ഥസിദ്ധിരുദിതാ
　　സിദ്ധാർത്ഥകാഖ്യേ ചുല്ലികേ!
പ്രശമിഭചിതയോന്നിതേ ക്രമശോ-
　　മൃത്യും ഭയം വിഗ്രഹം
ചാർത്ഥാപ്തിം പ്രവദന്ത്യതഃ ക്രമശോ-
　　ത്ര്യാശ്യാദികം കല്പയേൽ　　　　ഹര്വ്യ

വ്യാ — കിഴക്കിനിയും പടിഞ്ഞാറ്റിനിയും കൂടാതെ മറ്റുള്ള രണ്ടുകെട്ടുകളും ഉണ്ടാക്കിയാൽ അതിന്നു 'കാചം' എന്നു പേരാകുന്നു. അതിൽ വസിക്കുന്നവൎക്കു കലഹവും ഭയവും ഫലം. തെക്കിനിയും വടക്കിനിയും കൂടാതെ മറ്റുള്ള രണ്ടും ഉണ്ടാക്കിയാൽ അതിന്നു 'സിദ്ധാൎത്ഥം' എന്നു പേർ. അതിന്നു ധനലാഭം ഫലം. കിഴക്കിനിയും തെക്കിനിയുമില്ലാതെ മറ്റേവ രണ്ടുമുണ്ടാക്കിയാൽ മരണവും, തെക്കിനിയും പടിഞ്ഞാറ്റിനിയുമില്ലാതെ മറ്റുരണ്ടു കെട്ടുകളുമുണ്ടാക്കിയാൽ ഭയവും, പടിഞ്ഞാറ്റിനിയും വടക്കിനിയും ഒഴികെ മറ്റേവ രണ്ടുമായാൽ കലഹവും, വടക്കിനിയും കിഴക്കിനിയും ഒഴിച്ചു തെക്കിനിയും പടിഞ്ഞാറ്റിനിയുമുണ്ടാക്കിയാൽ ധനലാഭവും ഫലം. അതിനാൽ തെക്കിനി മുതലായ ഗൃഹങ്ങളെ ക്രമത്താലെ ഉണ്ടാക്കേണ്ടതാകുന്നു.

അവ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ഗൃഹങ്ങളുടെ പത്രമാനത്തെ വിധിക്കുന്നു.

സർവ്വത്രോത്തരബാഹ്യപാർശ്വവിഹിതാൽ
ഖംഭാൽ ബഹിഃകുട്ടിമ-
ന്യാഷ്ടാഷ്ടാംഗുലനിഷ്ക്രമായ ഉദിത-
സ്സൽ പത്രമാനം വിദുഃ!
യദ്വാ തദ്ദ്വിഗുണം ച തത്ത്രിഗുണിതം
വാ തദ്വിദ്വയം, തഥൈ-
വാവാച്യന്തരയോഃ ഷഡംഗുലമതോ
ഖണ്ഡം പ്രതിച്യാം കപചിൽ

താല്പര്യം — എല്ലാടവും ഉത്തരപ്പുറത്തുനിന്നു തെക്കു് എട്ടു വിരൽ പുറപ്പാട് വേണമെന്നു പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതിന്നു പത്രമാനമെന്നു പേരാകുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ ആ പുറപ്പാട് പതിനാറു വിരലോ ഒരു കോലോ ആക്കിക്കൊള്ളാം. (ഇതിനെ കോലായം എന്നും, കോലിറയം എന്നും പറയാറുണ്ടു്.) ഈ പത്രമാനം തെക്കിനിക്കും വടക്കിനിക്കും ആറുവിരലും, പടിഞ്ഞാറ്റിനിക്ക് പന്ത്രണ്ടുവിരലും ചിലേടത്തു് എടുത്തുവരുന്നു. ഇതിൽനിന്നു പത്രമാനത്തിന്റെ ആകെച്ചുറ്റു നോക്കുമ്പോൾ ഇഷ്ടയോനി വരത്തക്കവണ്ണം എടുക്കാമെന്നു സിദ്ധമാകുന്നു. ഇങ്ങനെ നടപ്പും കാണുന്നുണ്ടു്.

ഇവിടെ ചില ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ താഴെ എഴുതുന്ന പ്രകാരം ഒരു ശ്ലോകവും കൂടി കാണുന്നുണ്ടു്.

തൽ പത്രമാനമസമം ച സമം ച ബാഹ്യേ-
ഷ്വന്തശ്ച തദ്വിഹിതയോനികനാഥയുക്തം!
മർത്ത്യാലയേഷു വിഹിതം, സുരമന്ദിരേഷ്വ-
ഹാരപ്രദീപനിലയേഷു ച ഗോപുരേഷു

താല്പ:— മനുഷ്യാലയത്തിൽ ആ പത്രമാനം നാലുകെട്ടായിട്ടുള്ള ഗൃഹങ്ങളിൽ അകത്തു് അങ്കണത്തിലും, പുറത്തും സമമായിട്ടോ സമമല്ലാതെയോ വിധിക്കപ്പെട്ട യോനി വരത്തക്കവണ്ണം ചുറ്റുകല്പിച്ചു് എടുത്തുവരുന്നു. ദേവാലയത്തിൽ പുറമ്പലത്തിന്നും വിളക്കുമാടത്തിന്നും ഗോപുരത്തെ

ന്നും ഇതുപോലെ തന്നെ ചെയ്തുവരുന്നു. ഈ വിധിയനുസരിച്ചും സാധാരണ നടപ്പു കാണുന്നുണ്ട്.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു നാലുകെട്ടായിട്ടുള്ള ഗൃഹങ്ങളുടെ അങ്കണത്തെ വിധിക്കുന്നു.

പ്രോക്തം ഗേഹചതുഷ്കപാദുകബഹി-
ർഭാഗം ബഹിര്യാങ്കണം
തുങ്ഗശ്രം ധ്വജയോനികം യമധരാ-
ശാംശാർദ്ധപായാമകം
മൃത്യുശ്വപ്യധിനാഗരന്ധ്രദിനനാ-
ഡാഷ്ടദ്വിസംഖ്യൈർഹലൈ-
രേകദ്വിത്രികരൈസ്തഥൈവ ച ഗുണ-
വ്യാസാദിഭിർവ്വായതിഃ. ൧൩൦

വ്യാ—നാലുപുരയുമടങ്ങുന്നേടത്തു് അവ നാലും കൂടുന്നേടം ഒരു കെട്ടിന്റെ പാദുകപ്പുറത്തുനിന്നും അതിന്റെ എതിർഭാഗത്തുള്ള കെട്ടിന്റെ പാദുകപ്പുറംവരെയുള്ള സ്ഥലത്തിനു് അങ്കണമെന്നു വിദ്വാന്മാരാൽ പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതു ചതുരശ്രവും ധ്വജയോനിയും തെക്കുവടക്കു നീളമേറിയതും ആയിരിക്കണം. ഈ അങ്കണത്തിനു് ഒന്നോ, രണ്ടോ, നാലോ, എട്ടോ, ഒമ്പതോ, പന്ത്രണ്ടോ, പതിനാറോ വിരലുകളും ഒന്നോ, രണ്ടോ, മൂന്നോ കോലുകളോ വിസ്താരത്തെക്കാൾ ദീർഘം ഏറിയിരിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ ഗുണവിസ്താരംകൊണ്ടും ദീർഘവിസ്താരങ്ങളെ കല്പിക്കാം.

അവ—ഇനി ഏതാനും ചില ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു ശാലാഭേദങ്ങളെ വിധിക്കുന്നു. അവിടെ മുമ്പുതന്നെ ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു് അവയുടെ സാമാന്യസ്വരൂപത്തെ പറയുന്നു.

ചതസൃഷ്വത്ര തു ദിക്ഷു ഗേഹാനി ച പൃഥക്-
കോണാലയാന്യപ്യമീ-
ത്യക്ത്വാന്യേഷു ഗൃഹാണി മുനിഭിഃ
സംസ്ഥാനഭിന്നാന്യഥ

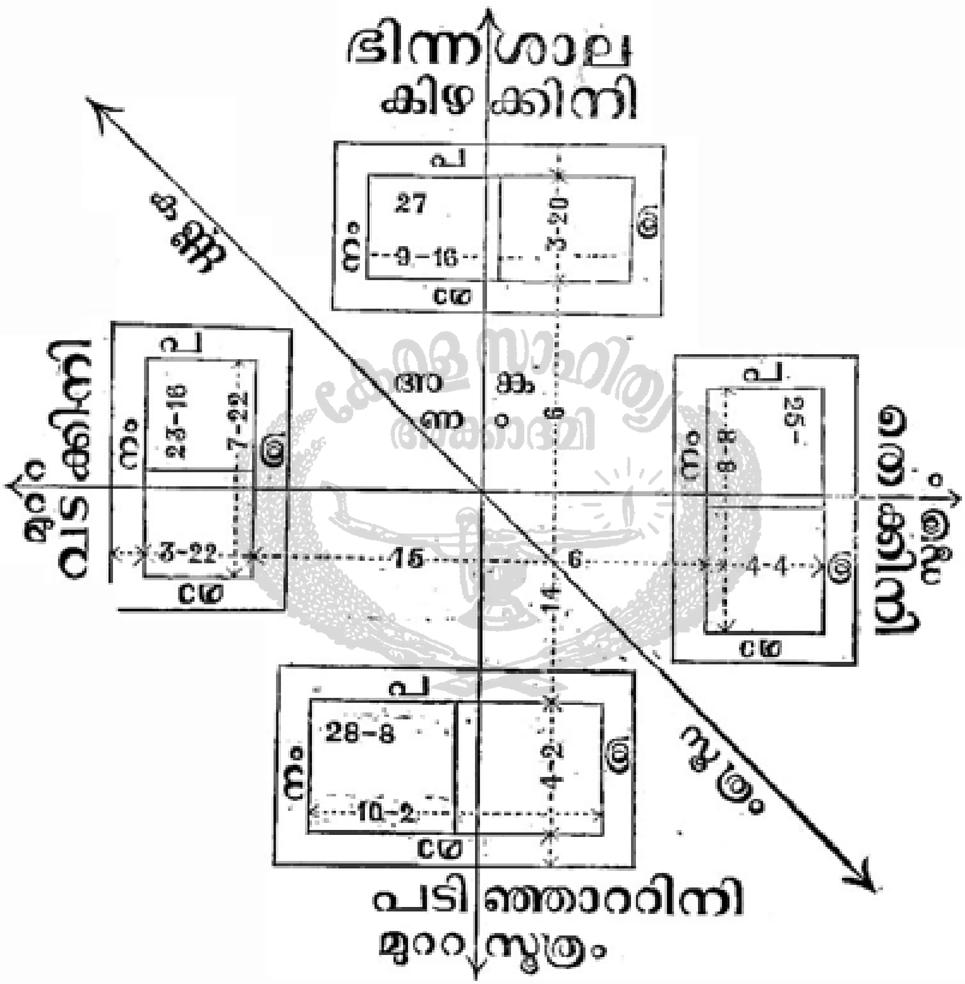
ഏതാന്യേവ ച മാനനാമവശതഃ
　　പഞ്ചപ്രകാരാണി സ-
ന്ത്യേതേഷാം ക്ഷിതലാദിലക്ഷണവിധൌ
　　മാനാനി താന്യേവ ച. ൧൭

വ്യാ.— അത്ര-തു- ഇവിടെ (ഈ കേരളദേശത്തിൽ) ആകട്ടെ. 'തു' ശബ്ദം വിശേഷത്തെ കാണിക്കുന്നതിനാൽ ഈ ശാലാനിർമ്മാണവിഷയത്തിൽ വിശേഷമുണ്ടെന്നു സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. കിഴക്കുമുതലായ നാലു ദിക്കുകളിലും വെവ്വേറെ നാലു ദിഗ്ഗൃഹങ്ങളും, അഗ്നികോണു മുതലായ നാലു കോണുകളിലും നാലു കോൺഗൃഹങ്ങളും ഇങ്ങനെ മനുഷ്യർക്ക് എട്ടു ഗൃഹങ്ങൾ മുനികളാൽ വിധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പിന്നെ ഈ ശാലകൾതന്നെ ആകൃതിഭേദംകൊണ്ടും അളവിന്റെ വ്യത്യാസംകൊണ്ടും വെവ്വേറെ പേരുകളോടുകൂടി അഞ്ചു വിധത്തിലുള്ള ശാലകളായിട്ടും ഭവിക്കുന്നു. ഇവയെല്ലാം രണ്ടാമത്തെ നിലകളുണ്ടാകുമ്പോൾ അളവും പേരും ഭൂതലത്തിനു കല്പിക്കപ്പെട്ടതുതന്നെ ആയിരിക്കുകയും ചെയ്യും.

അവ.— ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു 'ഭിന്നശാല'യെ വിധിക്കുന്നു.

ശാലാസ്സ്വന്യോന്യഭിന്നാ നിജവിഹിതഗതി-
　　വ്യാസയോന്യാദിയുക്താഃ
പര്യ്യൽപത്രമാനാവധി വിഹിതലസൽ-
　　പാദകാ 'ഭിന്നശാലാഃ'
സർവ്വാസ്സ്യുർ വിശേഷാദവനിസൃതഹിതാഃ
　　കോണവേശ്മപ്രഹീണാ-
സ്തത്രാപി പ്രാങ്മുഖം കേതുജമപി ച ഗൃഹാ-
　　യാദിമൽ കല്പനീയം. ൧൮

വ്യാ.— തങ്ങളിൽതങ്ങളിൽ കൂടാതെ വേർവിട്ടും, താനിക്കുതന്നിക്കു വിധിച്ചിരിക്കുന്ന ഗമനം, വിസ്താരം, യോനി മുതലായവയോടുകൂടിയും നാലുഭാഗത്തും പത്രമാനത്തോളം ഉ-

ഭിന്നശാല
കിഴക്കിനി
27
9-16
3-20
23-16
7-22
3-22
15
6
14
25-
8-8
4-4
28-8
4-2
10-2
പടിഞ്ഞാററിനി
മുററസൂത്രം

ണ്ടാക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന പാദകത്തോടുകൂടിയും ഉണ്ടാക്കപ്പെടുന്ന ശാലകൾ 'ഛിന്നശാലകൾ' ആകുന്നു. കോൺഗൃഹങ്ങളില്ലാത്തവയായ ഈ ഛിന്നശാലകൾ എല്ലാ വൎണ്ണങ്ങൾക്കും കൊള്ളാം. ബ്രാഹ്മണൎക്കു വിശേഷിച്ചും നല്ലതാകുന്നു. അവിടെയും അങ്കണം ധ്വജയോനിയായിട്ടും, ആയാധിക്യം മുതലായ നല്ല ഗുണങ്ങളുള്ളതായിട്ടും കല്പിക്കപ്പെടേണ്ടതാകുന്നു.

അവ— ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പ്രകരണവശാൽ പ്രസ്താവിക്കപ്പെട്ടതായ ഗമനത്തെ വിധിക്കുന്നു.

സൂത്രൈഃ പ്രാങ്കണഗേഹമദ്ധ്യവിദിതൈ-
രന്യോന്യവിദ്ധൈൎയ്യദി
തൽഗേഹസ്ഥിതപുത്രപൌത്രവിലയ-
സ്തസ്മാൽ ഗൃഹാണാം ക്രമാൽ
കൎത്തവ്യം ഗമനം പ്രദക്ഷിണതയാ
പ്രാഗാദിതോ വഹ്നിരാ-
മ്രാദ്രീഷ്വംഗുലകൈസ്സ്വയോനിസഹിതൈ-
രാചാൎയ്യകേ വായവൈഃ. ഗമനം

വ്യാ— അങ്കണത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽകൂടി തെക്കുവടക്കും കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറും ഉള്ള രണ്ടു സൂത്രങ്ങളും കിഴക്കിനി മുതലായ ദിഗ്ഗൃഹങ്ങളുടെ മദ്ധ്യത്തിൽകൂടിയുള്ള സൂത്രങ്ങളും തങ്ങളിൽ വേധിച്ചാൽ ആ ഗൃഹത്തിൽ വസിക്കുന്നവൎക്കു പുത്രപൌത്രാദിസന്താനനാശം ഭവിക്കും. അതിനാൽ കിഴക്കിനി മുതലായി നാലു ഗൃഹങ്ങൾക്കും ക്രമത്താലെ മൂന്നു്, ഒമ്പതു്, ഏഴു്, അഞ്ചു് ഇങ്ങനെ തന്റെ തന്റെ യോനിയോടുകൂടിയിരിക്കുന്ന അംഗുലങ്ങളെക്കൊണ്ടു പ്രദക്ഷിണമായിട്ടു ഗമനമുണ്ടാക്കണം. അതെങ്ങനെയെന്നാൽ കിഴക്കിനിയുടെ മദ്ധ്യം അങ്കണമദ്ധ്യസൂത്രത്തിൽനിന്നു മൂന്നംഗുലം തെക്കോട്ടു നീക്കണം. തെക്കിനിയുടെ മദ്ധ്യം അങ്കണമദ്ധ്യ

ത്തിൽ തെക്കുവടക്കുള്ള സൂത്രത്തിൽനിന്ന് ഒമ്പതംഗുലം പടിഞ്ഞാറോട്ടു നീക്കണം. പടിഞ്ഞാറ്റിനിയുടെ മധ്യം അങ്കണമധ്യസൂത്രത്തിൽനിന്ന് ഏഴംഗുലം വടക്കോട്ടു നീക്കണം. വടക്കിനിയുടെ മധ്യം അങ്കണമധ്യസൂത്രത്തിൽനിന്ന് അഞ്ചംഗുലം കിഴക്കോട്ടു നീക്കണം. ഇങ്ങനെ ഗമനാംഗുലങ്ങളെക്കൊണ്ടു നീക്കുവാൻ കഴിവില്ലാതെ വന്നാൽ അത്രയും തോരകളെക്കൊണ്ടും നീക്കാവുന്നതാണ്. ഇവിടെ പറഞ്ഞ ഗമനാംഗുലത്തിന്റെ സംഖ്യ, മൂന്നിൽ പെരുക്കി എട്ടിൽ ഹരിച്ചാൽ അതതു ദിഗ്യോനിസംഖ്യ ശേഷിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ് ഇവയെ 'സ്വായാദിസഹിതങ്ങൾ' എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് എന്നറിഞ്ഞുകൊൾക.

അവ ...എല്ലാ വർണ്ണങ്ങൾക്കും കൊള്ളാവുന്നതായ ഭിന്നശാലയെ മുമ്പേ വിധിച്ചിട്ട്, ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ബ്രാഹ്മണർക്ക് യോഗ്യമായ ഭിന്നച്ചതുശ്ശാലയെ വിധിക്കുന്നു.

ദിഗ്ഗേഹാനി തഥാങ്കണം ച വിധിവത്
കൃത്വാഥ കോണാലയം
സിംഹോക്ഷദ്വിപകേതുയോനിവിഹിതം
ചാഗ്ന്യാദികം കല്പയേത്
നേഷ്ടം വഹ്നിജമത്ര ഭൂസുരഗൃഹേ
സർവ്വം തദന്യച്ഛുഭം
മിത്രേ ദക്ഷിണപശ്ചിമേ പുനരുദക്
പ്രാച്യേ ച ഗേഹേ മിഥഃ.

ഭാഷ്യം— തെക്കിനി മുതലായ ദിഗ്ഗൃഹങ്ങൾ നാലും അങ്കണവും മുൻപറഞ്ഞ വിധിപ്രകാരം ഉണ്ടാക്കണം. പിന്നെ അഗ്നികോണിൽ സിംഹയോനിയായിട്ടും, നിരൃതികോണിൽ വൃഷയോനിയായിട്ടും, വായുകോണിൽ ഗജയോനിയായിട്ടും, ഈശകോണിൽ ധ്വജയോനിയായിട്ടും കോൺഗൃഹങ്ങൾ നാലും ഉണ്ടാക്കണം. എന്നാൽ ബ്രാഹ്മണർക്കുള്ള ഗൃഹത്തിൽ അഗ്നികോൺഗൃഹം ഉണ്ടാക്കരുത്. മറ്റവ മൂ

ന്നും ഉണ്ടാക്കാം. എന്തെന്നാൽ തെക്കിനിയും പടിഞ്ഞാറ്റിനിയും തങ്ങളിലും വടക്കിനിയും കിഴക്കിനിയും തങ്ങളിലും ബന്ധുക്കളാകുന്നു. അതിനാൽ അവയിൽ ഒന്നിനു വല്ല അശുദ്ധിയും സംഭവിച്ചാൽ മറ്റതിനും ആ അശുദ്ധി ബാധിക്കും എന്നു കല്പിച്ചിട്ടാകുന്നു. "ശുദ്ധാദിസ്മൃതികാദിനാം പ്രവേശസ്പൃഷ്ടിസംഭവാത്। ഏകശാലായനത്വേ ച വർജ്ജയേത് ഭ്രംസലാഘവം" എന്നു 'വാസ്തുവിദ്യ'യിലും, "ദക്ഷിണം ചൈവ പാശ്ചാത്യം മിഥോ മിത്രഗൃഹം ഭവേത്। തഥാ പൂർവ്വോത്തരഗൃഹം മിത്രമന്യോന്യമേവ ച തൽക്ഷപ്രവിഷ്ടേ ചൈകസ്മിൻ ബന്ധുരാപ്പുഷ്ടചിൽഭവേൽ തസ്മാദന്യഗൃഹേ വാസം മോചയേത്തു കർമ്മണഃ" എന്നു 'മനുഷ്യാലയലക്ഷണം' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിലും ഉള്ള വചനങ്ങളിൽനിന്ന് ഇത് സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

അവ — ഇങ്ങനെ ദിഗ്ഗൃഹങ്ങളേയും കോണ്ഗൃഹങ്ങളേയും വേർതിരിച്ചു നോക്കുമ്പോൾ അവയുടെ എടയിൽ വരുന്ന അന്തരാളങ്ങളെ ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പറയുന്നു.

ദിക്കോണാലയമദ്ധ്യകാനി ച ഭവ-
ന്ത്യഷ്ടാന്തരാളാനി തത്-
ബാഹുല്യം ത്വ ധനക്ഷയായ ഹി ഭവേ-
ത്ത്വല്പതാ വ്യാധയേ
ഉത്കൃഷ്ടിത്തിവിദ്വാമധ്യമാദേഥിതാ
തൽ പാദതഃ പ്രായശോ
ന്യൂനം ശേഷതനാംശതോധികതരം
ചിത്യംഘ്രലക്ഷ്യോദിതം. ൧൭൭

വ്യാ — മുൻപറഞ്ഞപ്രകാരം ദിഗ്ഗൃഹങ്ങളും കോണ്ഗൃഹങ്ങളും ഉണ്ടാക്കുമ്പോൾ അവയെ തങ്ങളിൽ വേർപെടുത്തുന്നതായിട്ട് എട്ട് അന്തരാളങ്ങളുണ്ടാകുന്നതാകുന്നു. അവ അധികം വലുതായാൽ ധനനാശവും ഏറെച്ചുരുങ്ങിയാൽ വ്യാധിയുമുണ്ടാകും. അന്തരാളങ്ങളില്ലാഞ്ഞുകൊണ്ടു കാലിന്നു

ഇടമില്ലാതെ ദിൿഗൃഹങ്ങളുടെയും കോൺഗൃഹങ്ങളുടെയും ഭിത്തികൾ തമ്മിൽ കേറി മുട്ടിപ്പോയാൽ മരണം ഫലം. അതിനാൽ ഗൃഹദീൎഘത്തിൽ ആറിലൊന്നിൽ ഏറിട്ടും രണ്ടോ മൂന്നോ അംഗുലത്തിൽ കുറഞ്ഞിട്ടും അന്തരാളങ്ങൾ ഉണ്ടാകരുതു്.

അ. വ.— ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ക്ഷത്രിയൎക്കു യോഗ്യമായിട്ടുള്ള ചതുശ്ശാലയെ വിധിക്കുന്നു.

പക്ഷ്യന്തം ധ്വജമാദധീത ബഹിര-
ന്തഃ പത്രമാനം തഥാ
തുല്യോത്താനവിതാനമങ്കണമഥോ
ദിക്ഷ്വന്തരാൎദ്ധ്യന്തരം
തത്തുല്യധ്വജയോനികോണചതുര-
ശ്രേഷ്വന്തരാന്തൎദ്ധ്വജം
യുക്ത്യാചോത്തരവിസ്തൃതിം ‘ചതുരശാ-
ലാ’കല്പനേ ഭൂഭുജാം.

എന്നു

വ്യാ.— രാജാക്കന്മാൎക്കു യോഗ്യമായ ‘ചതുരശാല’ ഉണ്ടാക്കുമ്പോൾ, പുറത്തെ ഉത്തരത്തിന്റെ പുറത്തെ ചുററും, അകത്തെ അങ്കണാന്തരത്തിന്റെ അകത്തെ ചുററും, അകത്തെയും പുറത്തെയും പത്രമാനപ്പുറവും, ധ്വജയോനിയായിരിക്കണം. അങ്കണം സമചതുരശ്രമായിരിക്കണം. പിന്നെ ദിൿഗൃഹങ്ങളുടെയും, സമചതുരശ്രങ്ങളായ കോൺഗൃഹങ്ങളുടെയും ഉത്തരത്തിന്റെ ഉള്ളുചുററും ധ്വജയോനിയായിവരണം. ഇപ്രകാരമെല്ലാം ചേൎന്നു വരത്തക്കവണ്ണം യുക്തികൊണ്ടു ഉത്തരവിസ്താരത്തെയും കല്പിക്കണം.

അ. വ.— ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു മേല്പറഞ്ഞ പ്രകാരം ചതുശ്ശാലയുടെ കണക്കുണ്ടാകുവാൻ എളുപ്പത്തിലുള്ള ഒരു ക്രിയാമാൎഗ്ഗത്തെ പറയുന്നു.

മാനാൽ ബാഹ്യാന്തിമജ്യേഷ്ഠാദ്ഗൃഹയുതിമിതിമാ-
ത്രന്ധ്രിം ശേഷമാനാൽ
കോണാത്യ്യശ്രാദ്രേഖാദോൎത്ഥ്യൽ ഭുജമപി ശിതധീ-
ൎവ്വ്യദ്ധിസ്ഥം വിഭജ്യാൽ

തസ്സ്യൂഷാദ്യന്തരാണാമപി ജനയതു വി
ഷ്കംഭമഷ്ട്യംശതോട്ടേ-
ന്ന്യർപ്പെഷ്ടന്തായതാന്ന്യാകലയതു ച ചതുർ-
ഷ്ടിക്കു ബാഹ്യാന്തരാണി.

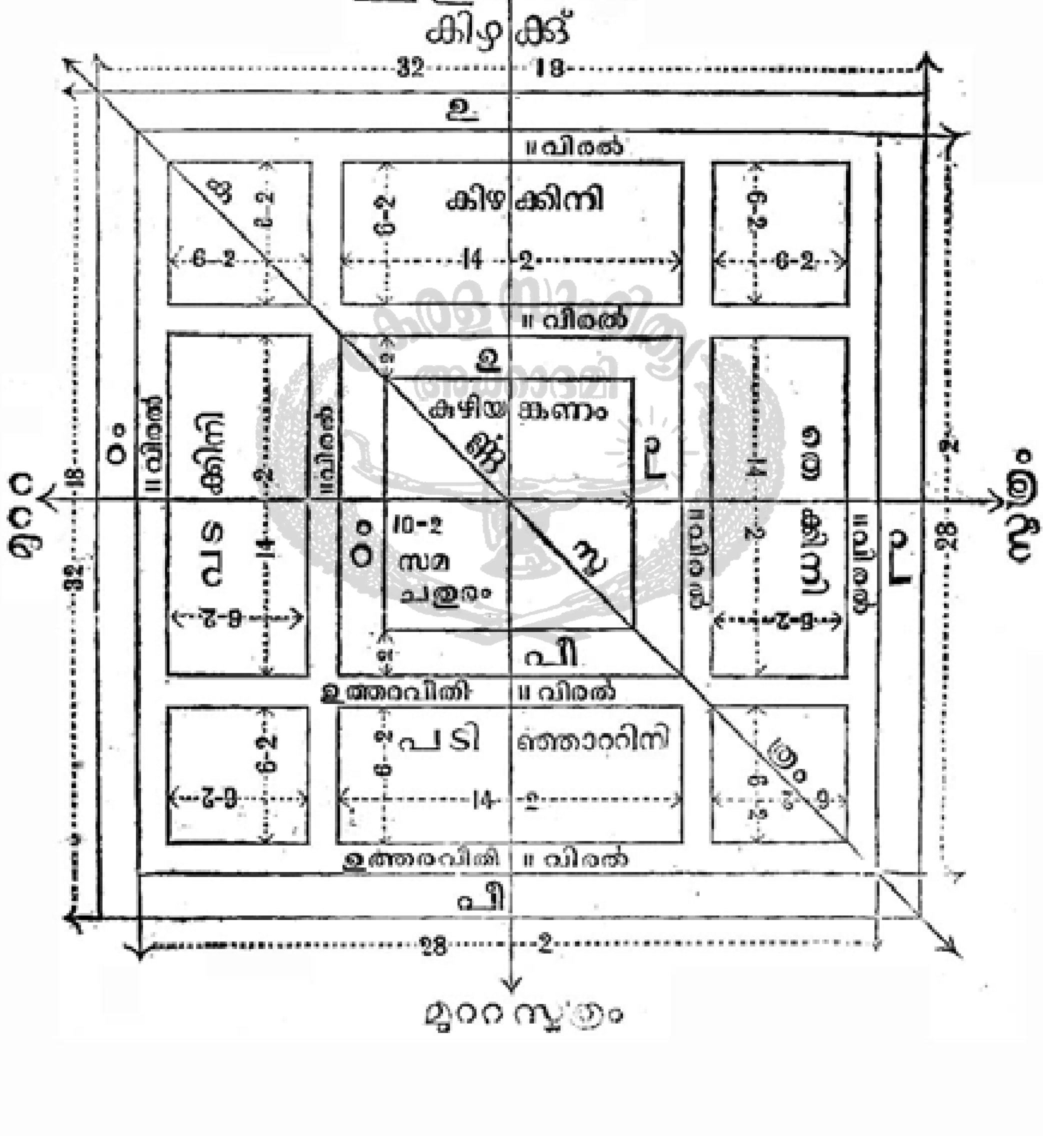
ഏതു വ്യാസങ്ങൾക്ക് ദുഷ്ടമായിട്ടും ഏകയോനിയായിട്ടും അകത്തെ ചുററും പുറത്തെ ചുററും നിശ്ചയിച്ചാൽ പുറത്തെ ചുററിൽനിന്ന് അകത്തെ ചുററിനെ കളയണം. ശേഷമുള്ള സംഖ്യയിൽനിന്നു സമചതുരശ്രമായ കോൺഗൃഹത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ ഏകയോനിയായി കല്പിച്ചിരിക്കുന്ന ചുററിന്റെ നാലൊന്നായ ഭുജയെ എട്ടിൽ പെരുക്കിയാലുണ്ടാകുന്ന സംഖ്യയേയും കളയണം. ശേഷിച്ച സംഖ്യയെ പതിനാറിൽ ഹരിച്ചാൽ ഒരംശംകൊണ്ട് ഉത്തരങ്ങളുടെ വീതിയെ കല്പിക്കണം. ആ ഉത്തരങ്ങളെല്ലാം പുറത്തോട്ടുപുറംവരെ എത്തത്തക്കവണ്ണം ദീർഘം സമമായിത്തീർത്ത് അകത്തെയും പുറത്തെയും ഉത്തരങ്ങൾ തമ്മിൽ വിധിപ്രകാരം വെട്ടിക്കവരിച്ചുകൊൾകയും വേണം.

ഇനി ഇതിൻപ്രകാരം ചില ചതുശ്ശാലകളുടെ കണക്കുകളെ ഉദാഹരിച്ചുകാണിക്കാം. ഇവിടെ എൺപതുകോൽ എട്ടുവിരൽ പുറത്തെ ഉത്തരച്ചുററ്; നാല്പത്തുമൂന്നുകോൽ അകത്തെ ഉത്തരച്ചുററ്. ഈ അകത്തെ ചുററിനെ പുറത്തെ ചുററിൽനിന്നു വാങ്ങിയാൽ ശേഷം മുപ്പത്തേഴുകോൽ എട്ടുവിരൽ; അതിന്റെ അഷ്ടാംശം നാലുകോൽ പതിനാറുവിരൽ; ഇതു കെട്ടുകളുടെ ഉത്തരപ്പരവിസ്താരമാകുന്നു. ഇതിനെ ചതുരശ്രമാക്കുമ്പോൾ പതിനെട്ടുകോൽ പതിനാറുവിരൽ; ഇതു കോൺഗൃഹങ്ങളുടെ പുറത്തെ ചുററാകുന്നു; അകത്തെ ചുററ് ഏകയോനിയായി വരേണമെങ്കിൽ ഈ പുറത്തെ ചുററിനോടു തൊട്ടതു ഏകയോനിയായിട്ടുള്ള കണക്ക പതിനാറുകോൽ എട്ടുവിരൽ ആണല്ലോ; ഇങ്ങനെ ബുദ്ധികൊണ്ട് ഊഹിച്ചിട്ട് അതിനെ അകത്തെ ചുററെന്നു

കല്പിച്ച്, അതിന്റെ നാലിലൊന്നായ ഉള്ള നാലു കോൽ രണ്ടു വിരൽ ഉള്ളതിനെ എട്ടിൽ പെരുക്കിയാൽ മുപ്പത്തിആറുകോലേ പതിനാറു വിരൽ; ഇതിനെ, മുമ്പേ പുറപ്പുറത്തിൽനിന്ന് അകപ്പുറമാവാൻ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്ന മുപ്പത്തഞ്ചുകോൽ എട്ടുവിരലിൽനിന്നു കളഞ്ഞാൽ ശേഷം നാലു കോൽ പതിനാറു വിരൽ ഉണ്ടാകും; അതിനെ പതിനാറിൽ ഹരിച്ചാൽ ഒരംശം ഏഴു വിരൽ; അത് ഇവിടെ ഉത്തരവിസ്താരമാകുന്നു. ഇതിന് ഒക്കെയുള്ള പുറത്തെ ഉത്തരനീളം ഇരുപത്തു കോൽ രണ്ടു വിരലിൽനിന്നു, കോൺഗൃഹങ്ങൾ രണ്ടിന്റെയും കൂടി ഉത്തരപ്പുറം ഒമ്പതുകോൽ എട്ടുവിരൽ ഉള്ളതു കളഞ്ഞാൽ ശേഷം പത്തു കോൽ പതിനെട്ടു വിരൽ; അതു ദിഗ്ഗൃഹങ്ങളുടെ ഉത്തരത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ വരുന്ന ദീർഘമാകുന്നു; വിസ്താരം കോൺഗൃഹങ്ങളുടെ ഉള്ളിലെ ഉള്ളതായ നാലു കോൽ രണ്ടു വിരൽ തന്നെ. ഈ ദീർഘവിസ്താരങ്ങൾ കൂട്ടി ഇരട്ടിച്ചാൽ ഇരുപത്തൊമ്പതു കോൽ പതിനാറു വിരൽ; അതു ദിഗ്ഗൃഹങ്ങളുടെ ഉള്ളിലെ ചുറ്റാകുന്നു. ഇവിടെ പുറത്തെ പര്യന്തവും അങ്കണവും ദിഗ്ഗൃഹങ്ങളുടേയും കോൺഗൃഹങ്ങളുടേയും ഉള്ളിലെ ചുറ്റും എല്ലാം ധ്വജയോനിയായി വരികയും ചെയ്തു.

ഇനി ഇതിലും വലുതായിട്ടൊരു ചതുശ്ശാലയുടെ കണക്കുംകൂടി ഉദാഹരിക്കാം. പുറത്തെ ഉത്തരപ്പുറം ചതുരശ്രം കോൽ ൨൪ വിരൽ ൨൧ പര്യന്തം ചുറ്റുകോൽ ൧൧൨ വിരൽ ൪; ധ്വജയോനി; അങ്കണം ചതുരശ്രം കോൽ ൧൭ വിരൽ ൨൧ ചുറ്റുകോൽ ൬൩ വിരൽ ൪; ധ്വജയോനി; കോൺഗൃഹങ്ങളുടെ ഉള്ള ചതുരശ്രം കോൽ ൩ വിരൽ ൨൧ ചുറ്റുകോൽ ൨൮ വിരൽ ൪; ധ്വജയോനി; ദിഗ്ഗൃഹങ്ങളുടെ ഉള്ളദീർഘം കോൽ ൧൭ വിരൽ ൨ വിസ്താരം കോൽ ൩ വിരൽ ൨; ചുറ്റുകോൽ ൪൦ വിരൽ ൪. ധ്വജയോനി; ഉത്തരവിസ്താരം വിരൽ ൧൧. ഇങ്ങനെ പല പ്രകാരത്തിലും

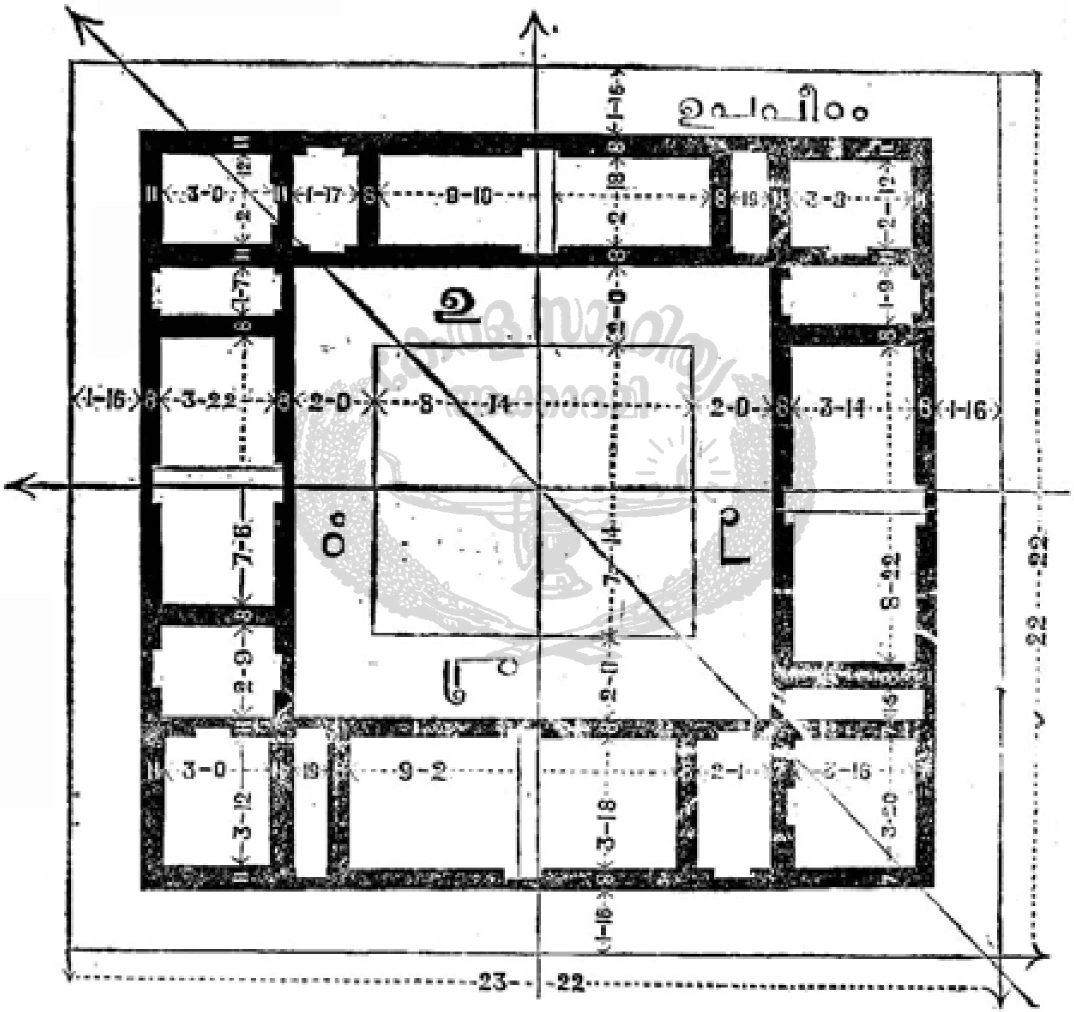
ചതുരശാല

(9)

ഭിന്നതുര്യശ്ര ശാലാ

കിഴക്ക്

ചതുശ്ശാലകളെ കല്പിക്കാം. അവയിൽ അവിടവിടത്തെ ആവശ്യത്തിന്നു തക്കവണ്ണമുള്ളവയെ ഔചിത്യംപോലെ എടുത്തുകൊൾക.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു സമചതുരശ്രശാലയെ വിധിക്കുന്നു.

കൃത്വാ ബാഹ്യാന്തരമിതിമിമാ-
മുക്തകൢപ്ത്യാ തതോऽന്യാ
മിക്കോണാദ്യൈർഗൃഹപരിമിതിം
യോനിക്ഷേത്രോപപന്നാം
കൢപ്താദ്യൈരുക്ത്യാ മിതിമിഹ കശാ-
ന്നൂപാത്മാഗത്യാഞ്ചിതാം ച
പ്രാഗ്ഭാന്മദ്ധ്യേകണവിലസിതാം
സമ്യക്ചതുശ്ശാലാം. ൧൭

വ്യാ—പുറത്തെ ഉത്തരപ്പുറവും, അകത്തവും മുൻപറഞ്ഞ പ്രകാരംതന്നെ ധ്വജയോനിയായിട്ടും, ദിഗ്ഗൃഹങ്ങളുടെയും കോൺഗൃഹങ്ങളുടെയും അതാതിന്നു വിധിച്ചിട്ടുള്ള യോനിക്ഷേത്രത്തോടും ഗണനത്തോടും കൂടിയവയായിട്ടും, ഗൃഹങ്ങളെ നിർമ്മിക്കുന്നതിൽ സമർത്ഥനായ ശില്പി യുക്തികൊണ്ടു കല്പിക്കണം. എന്നാൽ അതു ചതുശ്ശാലയായി ഭവിക്കും. "പ്രാഗ്ഭാന്മദ്ധ്യേകണവിലസിതാം" എന്ന വിശേഷണംകൊണ്ടു്, ഇതിനടുത്തു മുമ്പിൽ വിധിച്ചിട്ടുള്ള 'ചതുശ്ശാല'യിൽ "ഇഷ്ടതാനാപിതാനാങ്കണം" എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളപ്രകാരം അങ്കണം മുഖായാമമില്ലാതെ സമചതുരശ്രമായിരിക്കണമെന്നു സിദ്ധമാകുന്നു.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു മിശ്രചതുരശ്രശാലയെ വിധിക്കുന്നു.

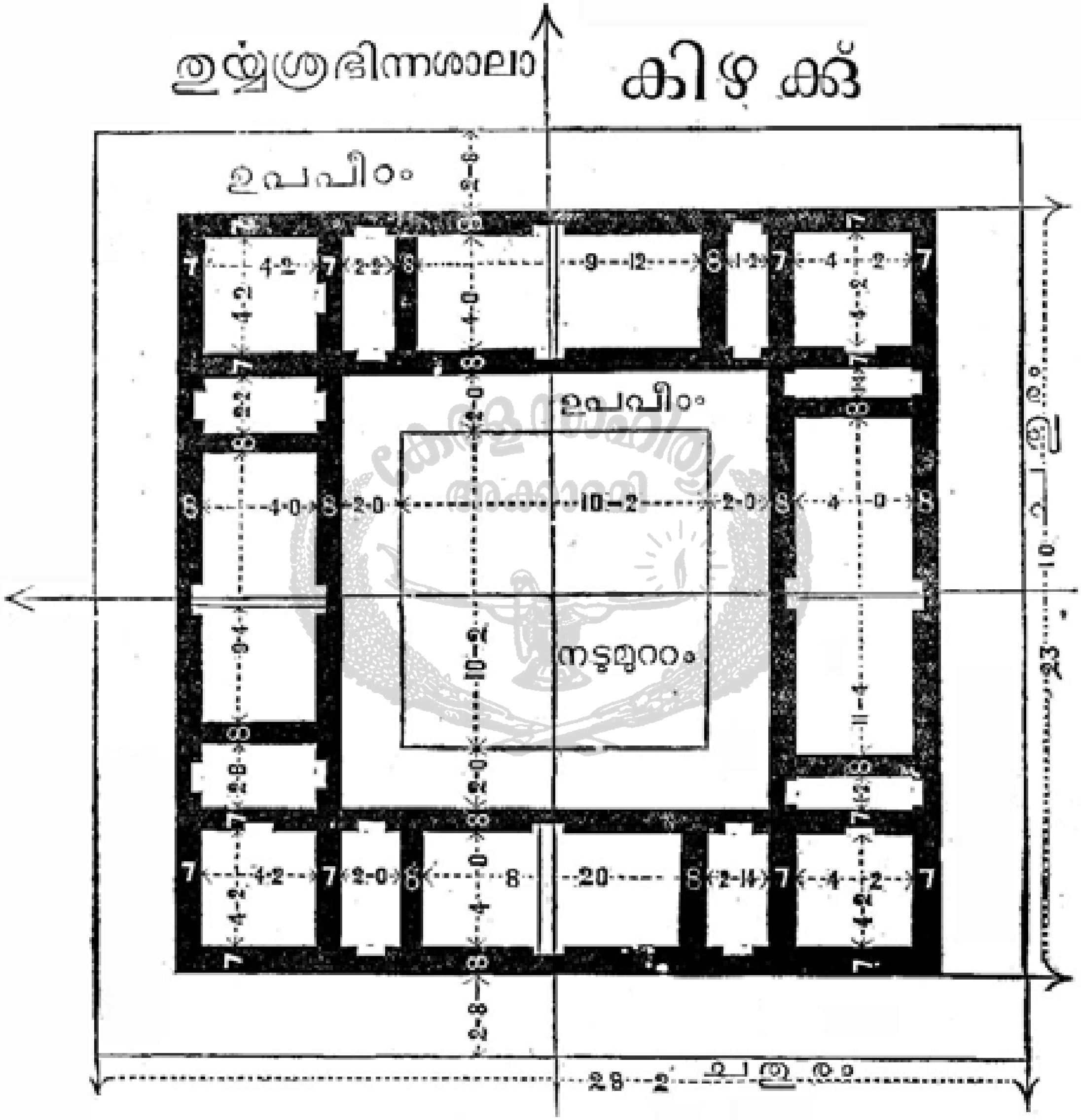
കേന്ദ്രഭാനി ച കോണഗാനി നിജയോ-
ർവ്യാസാർദ്ധ്യാനി ദിങ്മദ്ധ്യമാ-
ന്യാസസ്ഥധ്വജയോനികാങ്കണസിതാ-
നീത സമമധ്യാനി ച

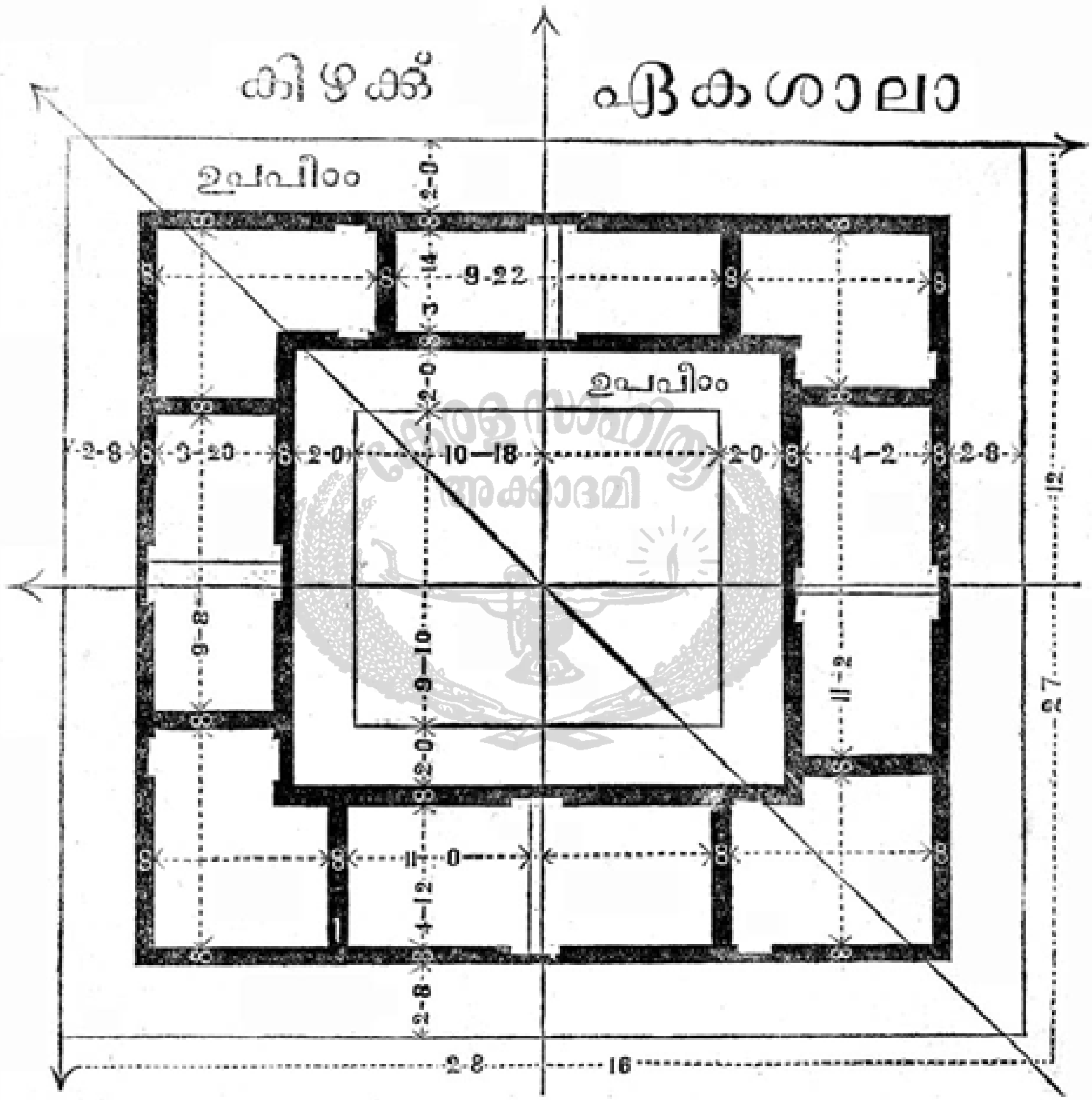
പര്യന്തേ ബാഹിരന്തശ്ച ഛാദ്യാശ്ചൈവ
തൽപര്യന്തമാനം തഥാ
കേതുയോന്യാ ഗ്രഹാ നേഷ്യതേ ദ്വിജമന്ദിരേ
സാ മിശ്രശുദ്ധശാലികാ. ൧൦൪

വ്യാ.—കോൺഗൃഹങ്ങൾ ധ്വജയോനിയായിട്ടും, ദിഗ്ഗൃഹങ്ങൾ തന്റെതന്റെ യോന്യാദികളോടുകൂടിയവയായിട്ടും, ധ്വജയോനിയായിട്ടു കല്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന അങ്കണത്തിന്റെ മദ്ധ്യസൂത്രത്തിൽനിന്നു തന്റെ തന്റെ ഗമനം അനുസരിച്ചു മാററപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന മദ്ധ്യസൂത്രങ്ങളോടുകൂടിയവയായിട്ടും; പുറത്തെയും അകത്തെയും ഉഭയപ്പുറമായ പര്യന്തങ്ങളും അവയുടെ പര്യന്തമാനങ്ങളും ധ്വജയോനിയായിട്ടും ഉണ്ടാക്കപ്പെടുന്നതു 'മിശ്രശുദ്ധശാല'യാകുന്നു. അതു ബ്രാഹ്മണർക്കു കൊള്ളരുതു്.

ഇതുവരെ ഇവിടെ പ്രസ്താവിച്ച അഞ്ചുവിധം ശാലകളെപ്പററി ഇതരഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള പ്രമാണശ്ലോകങ്ങളെക്കൂടി എടുത്തു കാണിക്കുന്നതു, സന്ദേഹപരിഹാരത്തിനും സംവാദംകൊണ്ടു് അഭിപ്രായസ്ഥിരീകരണത്തിനും ആവശ്യമാകയാൽ അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നു.

"മാനയാനാം ഗൃഹാഃ പ്രോക്താ വാസവാസ്തു കക്കുബ്ഗതാഃ
സംസ്ഥാനമേകേന തേ ജ്ഞേയാഃ പഞ്ചധാ സ്യുഃ പ്രമാണതഃ ൧
ധ്വജയോനിവ്യപേശതയോ ദിശാദിഷു ച സംസ്ഥിതാഃ
ഭിന്ന(1)ശാലം ച സാ ജ്ഞേയം മനുഷ്യാണാം ശുഭപ്രദാ. ൨
ദിശാദിക്ഷേപകയോനിസ്ഥാ പര്യന്തേന തഥൈവ ച
ജ്ഞേയാ 'ചതു(2)ശ്ശാല'തി ശില്പശാസ്ത്രനിദർശിഭിഃ. ൩
ഇഷ്ടദിഗ്യോനിയുക്താ ച പര്യന്താനേകലക്ഷണാ
സമശുദ്ധശ്രുകാ ജ്ഞേയാ 'ഏക(3)ശാലാ'ഭവായതാ. ൪
ശൂദ്രാദിസ്മൃതികാദീനാം പ്രവേശസ്പൃഷ്ടിസംഭവാൽ
ഏകപ്ലാവ്യേന തേ ദേ ച വർജ്ജയേൽ ഭൂസുരാലയേ. ൫

കിഴക്ക്
ഉപപീഠം
ഉപപീഠം
നടുമുറ്റം

കിഴക്ക്
ഏകശാല
ഉപപീഠം
ഉപപീഠം
2-0
3-14
9-22
2-0
2-8
3-20
2-0
10-18
2-0
4-2
2-8
12
9-8
9-10
11-2
2-0
11-0
4-12
2-8
27
2-8
16

ഗജഃ കോണേഷു പശ്ചിമേ ദിക്ഷു ദിങ്മുഖാ നരകേതോഃ
നാമ്നാ 'ഉച്ഛ്രുശ്ര(4)ദിന്ദാ' യാ നേഷ്ടാ വിപ്രാലയേഽപി സാ. ൩
ദിക്ഷു സ്വയോനി സംയുക്താസ്സ്വവ്യാസഗതയസ്തഥാ
കോണേഷു തദ്വ്യാനിയതാഃ പശ്ചിമം ധ്വജയോനികം ൧
'ദിന്ന(6) ഉച്ഛ്രുശ്രുകം' നാമ്നാ സാ വിപ്രസ്യാപി സമ്മതാ
ഭിന്നശാലാ ഹി വർണ്ണാനാം സർവ്വേഷാം ശുഭകാരിണീ. ൪

(വാസ്തുവിദ്യാ.)

"ചതുർണ്ണാമപി ഗേഹാനാം മധ്യസ്ഥം ചാങ്കണോത്തരം
ദീർഘാ വൈയസ്തൽഗേഹം ചതുശ്ശാലമിതീരിതം. ൧
തൽ പഞ്ചധാ പ്രമാണേന ചിത്രശില്പവിശാരദൈഃ
ത്രയാണാം ഇഷ്ടമുഖായാമമുക്തം ഭൈരവാന്യയോർദ്വയോഃ. ൨

* * * * * * * *

നാഹം ദീർഘം വിശാലം ച ചതുർണ്ണാം വേശ്മനാം സമം
അന്തസ്ഥാനാം മധ്യമായാമന്തരാളം ന വിദ്യതേ. ൩
ദിശാവിദിക്ഷു ച ഗേഹാനാം ധ്വജയോനിഃ പ്രശസ്യതേ.
മുഖായാമം വിനൈവൈതൽ 'ചതു(1)ശ്ശാലം' നിഗദ്യതേ. ൪
സ്വയോനിവ്യാസസംഗതയോ ദിശാവിദിക്ഷു ച സംസ്ഥിതാഃ
'ദിന്ന(2)ശാലാ' ഹി സാ പ്രോക്താ മനുജാനാം ശുഭപ്രദാ. ൫
ദിക്ഷ്വപിമേവ കോണേഷു മിഥോ ബദ്ധാസ്വശേഷ്വപി
സംപ്രോക്താ ശില്പശാസ്ത്രേഷു 'ദിന്ന(3) ഉച്ഛ്രൂ' സംജ്ഞിതാ.
അന്തരാളം വിനാ ചൈവ 'ഏക(4)ശാലേ'തി കഥ്യതേ
അന്തരാളവിഹീനതയാഽന്യേഷ്ടാ വിപ്രാലയേഽപി സാ. ൬
സ്വസ്വയോന്യന്വിതാ, ശാലാ ദിക്ഷു കോണേഷു ച ധ്വജഃ
സാ തു 'ഉച്ഛ്രുശ്ര(6)ദിന്ദാ'ഖ്യാ ദ്വിജാനാം ച ശുഭപ്രദാ. ൭"

(മനുഷ്യാലയലക്ഷണം)

"ശേഷം നാലും മധ്യത്താരൂഢത്വം ചെ-
ന്നീടുന്നാകിൽ പേർ ചതുശ്ശാലമസ്യ
പേരന്നല്ലോ കാമക്കളേറ തേഷാം
വേണം മൂന്നിനും മുഖായാമമത്ര. ൧

* * * * *

നാമം ദീർഘം വിശാലം സ്വഗൃഹമിവിടെ നാ-
ലാലയങ്ങൾക്കുമെല്ലാ-
മൊന്നത്രേ യോനി കോണാലയവുമതു ധ്വജം
തന്നെയെന്നാദിയിൽ
വിസ്താരം ദീർഘമെല്ലാമിതിനിഹ പദയോ-
ന്യൂനതാളങ്ങളില്ല-
ങ്ങുള്ളിന്നത്രേ കണക്കം പ്രഥിത'ചതു(1)ശാ-
ലാ' മുഖായാമവും ന. ൨

തന്റെ തന്റെ യോനി, ദീർഘം, വിശാലം
ഗത്യാദ്യെല്ലാം പൂണ്ടു തത്തദ്ദിശാസു
വേറെ വേറെ നില്ക്കിൽ നാലെട്ടു താൻ ചേർ
ർത്ത്യാനാം സാ 'ഭിന്ന(2)ശാലാ' പ്രസിദ്ധാ. ൩

കൂട്ടിക്കെട്ടു കോണു നാലും
ഭിന്നശാലയ്ക്കതിന്നു പേർ
'ഭിന്ന(3)ശാലോത്ഥ'മുത്കൃഷ്ട-
ശാലയെന്നു ഗുണം നൂനം. ൪

മുഖായാമങ്ങളിട്ടിട്ട-
ങ്ങിവണ്ണം പണിയാകിലും
ഇല്ലന്താളമെന്നാകി-
'ലേക(4)ശാല'യതായതു്. ൫

കോണൻ നാലും ധ്വജയോന്യുത്ഥം
സ്വസ്വയോനിദിശാഗതേ

'ഝഷശ്ര(5)ശാലയിൽ ഭിന്ന-
ശാലാ' വൈശ്യന്നു നന്നിഹ. ൬

ഏകശാല, ചതുരശ്രശാലയും
ബ്രാഹ്മണന്നുചിതമല്ല കേവലം
അന്തരാളരഹിതചതുർഗ്ഗൃഹാ
തീങ്ങലൊന്നിലുമുവാകിലെങ്ങുമാം."

(ഭാഷാശില്പിരത്നം.)

"ശാലാ പഞ്ചവിധം പ്രോക്താ
കലിനാട്ടിന്നു ചേർന്നതു്
മറ്റുള്ള ദേശമൊന്നിലും
ഗ്രാമമേഷു കൃതവർത്മനാ. ൧
'ഭിന്ന(1)ശാലാ' ച വിപ്രാണാം
'ഝഷ(2)ശ്രം' ക്ഷത്രിയന്മനാം
വിശാം 'ഝഷശ്ര(3)ഭിന്നാ' സ്യാ-
'ദേക(4)ശാലാ' ഹി പാദജേ. ൨
സങ്കരാണാം ചതുർണ്ണാം
'ഭിന്ന(5)ഝഷശ്ര'ശാലയാം
സാധാരണമിദം പ്രോക്തഃ
സർവ്വജാത്യർഹകം ദ്വിജാഃ. ൩
ഭിന്നശാലകൾ കോൺതൊട്ടി
കെട്ടി ബാഹ്യാനനം യുതം
അന്തരാളങ്ങൾ നാലുള്ളാ
വന്നിട്ടു ഭിന്നശാലകൾ. ൪
അന്തരാളങ്ങളില്ലല്ലോ
ചതുശ്ശാലയ്ക്കു നിർണ്ണയം
ഏകശാലയ്ക്കുമവ്വണ്ണം
വിധിച്ചു കശ്യപൻ മുനി. ൫

ഭിന്ന(1)ശാലയ്ക്കു കൊള്ളേണം
തന്റെ തന്റെ ദിശാസു ച
വെച്ചേടത്തന്നെ നിന്നിട്ടു
നിരക്കണം ഡാമതോംഗ്ഗലാൻ. ൬

അങ്കണോത്തരസീമയ്ക്കു
നിരക്കണം ഭിന്നശാലക
യോനിതന്റെ വിതിറീമ-
മങ്കണാദിൻ പുരോകതവൽ. ൭

അങ്കണത്തിന്റെ മാനത്തെ-
ക്കൂവ്വ പരിയന്തക
വീതിയെക്കൂട്ടിയാമെട്ടിൽ
പെരുക്കി,ശ്ശേഷമുത്തരം. ൮

ഉത്തരം ഷോഡശാംശത്താൽ
കൊള്ളു 'ചതുശ്ശാല'കേ
(ഗൃഹത്തിന്റെ കണക്കുകളിൽ)
വിസ്താരം പരയോനിയാൽ. ൯

'ഇഷ്ഷശ്രുഭിന്നശാല'ക്കു
സ്വസ്വപമിഗ്ഗതയോനിയും
അന്തരാളം വിനാ കൊള്ളാ-
'മേകശാല'യതായതു്. ൧൦

അങ്കണം പൂർവ്വവത്കൊണ്ടു
സ്വസ്വപമിഗ്ഗതയോനിയും
ഏടക്കെട്ടന്തരാളം ച
സംയുതം 'ഭിന്ന(5)മിശ്ര'കേ. ൧൧

(മനാവാസ്തുലക്ഷണം.)

അവ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു് അങ്കണത്തിൽനിന്നു പോകുവാനം ഉള്ള വലിയ ഇടക്കെട്ടവാതിൽ വയ്ക്കാനുള്ള വിധിയെ പറയുന്നു.

കുഡ്യാൽ പ്രാങ്കണതോ ഗൃഹാഗമകൃതേ
ദ്വാരം മഹൽ പാദുകേ
ഹർമ്മ്യസ്യോപാംഘ്രിശലകൈഃ പ്രകല്പിതശുഭാ
യാദ്യൈർഗ്ഗുണൈരുത്തരാം
സംയോജ്യപ്രവിശൽക്കവാടദശനാ-
ന്മേഷാംശവിസ്താരത
ദ്വിസ്താരാർദ്ധഘനാംഘ്രിയുഗ്മവിലസ-
ന്മംഗല്യപട്ട്യാദികം. ൧൩൦

വ്യാ.— അങ്കണത്തിൽ നിന്നു പോകയും വരികയും ചെയ്യുന്നതിനുള്ള വലിയ വാതിൽ, ഉപപീഠത്തിന്മേൽ ശാലകളുടെ പാദുകം കെട്ടി അതിന്മേൽ വെക്കണം. അതിനെ കോലുകൊണ്ടോ വിരൽകൊണ്ടോ ഇഷ്ടംപോലെ, ആയാധിക്യം മുതലായ ഗുണങ്ങളും കല്പിച്ച്, അഗ്രം ഉത്തരത്തിന്മേൽ കയറിയിരിക്കത്തക്കവണ്ണം ഉണ്ടാക്കണം. ആ ദ്വാരത്തിന്റെ കാലുകൾക്ക് (കട്ടിളക്കാലുകൾക്ക്) തന്റെ നീളത്തെ, പതിനൊന്നോ പത്തോ ഒമ്പതോ എട്ടോ ആയിട്ടംശിച്ച് ഒരംശം വീതിയും, ആ വീതിയിൽ പാതി കനവും, ഉണ്ടായിരിക്കണം. ആ കട്ടിളയുടെ മേല്പടിമേൽ മംഗലപ്പലക മുതലായ അലങ്കാരങ്ങളും പണിചെയ്യിരിക്കണം.

അഥ.— ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകംകൊണ്ടു പടിപ്പുരകളുടെ സ്ഥാനങ്ങളെ വിധിക്കുന്നു.

ബാഹ്യാൻ പ്രാങ്കണമദ്ധ്യതോഽഗ്നിശമഷട്-
സപ്താദിസംഖ്യാൻ വൃതി-
ത്യാമധ്യാദപി പൌഷ്പദന്തികപദേ
ദ്വാരം പ്രചാരോചിതം
ഭല്ലാടേന്ദ്രഗൃഹക്ഷതേഷ്വപി മഹാ-
ദ്വാരാന്യുപദ്വാരകാ-
ണ്യേഷ്വാശാസു തുശാതികേഷു പരിതഃ
പഞ്ചന്യകാരേഷ്വപി. ൧൩൧

(ശാർദ്ദൂലവി.)

വ്യാ—ഗ്രഹത്തിന്റെ അങ്കണമദ്ധ്യത്തിൽനിന്നു നാലു്, അഞ്ചു്, ആറു്, ഏഴ്, മുതലായ ദണ്ഡുകൾ (പാമ്പിന്റെ വലിപ്പത്തിനു തക്കവണ്ണം) കഴിച്ചു സഞ്ചാരയോഗ്യമായ പടിപ്പുരയുണ്ടാക്കാം. അതു ഗോപുരങ്ങൾപോലെ മാളികകളായിട്ടാക്കുകയും ചെയ്യാം. പടിവയ്ക്കുന്നതു പടിഞ്ഞാട്ടാണെങ്കിൽ നേരേ പടിഞ്ഞാറിനടുത്തു തെക്കേതായ പുഷ്പദന്തപദത്തിലും, വടക്കോട്ടാണെങ്കിൽ നേരെ വടക്കിനടുത്തു പടിഞ്ഞാറേതായ ഭല്ലാടപദത്തിലും, കിഴക്കോട്ടാണെങ്കിൽ നേരെ കിഴക്കിനടുത്തു വടക്കേതായ മഹേന്ദ്രപദത്തിലും, തെക്കോട്ടാണെങ്കിൽ നേരെ തെക്കിനടുത്തു കിഴക്കേതായ ഗൃഹക്ഷതപദത്തിലും ആയിരിക്കണം. പിന്നെ ഓരോ ദിക്കിലേക്കു് ഈരണ്ടുവീതം നാലുഭാഗങ്ങളിലുംകൂടി എട്ടു ചെറുപടികളുമുണ്ടാക്കാം. അവ, അഗ്നികോണിനു് അടുത്തു വടക്കേതായ 'ഭൃശ'പദം മുതലായി ഈശകോണിനു് അടുത്തു തെക്കേതായ പർജ്ജന്യപദം വരെ ഉള്ള പദങ്ങളിലായിരിക്കണം. ഈ ഉപദ്വാരങ്ങൾ വയ്ക്കാനുള്ള പദങ്ങളെ 'മാനവവാസ്തുലക്ഷണം' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ താഴെ പറയുന്ന പ്രകാരം വ്യക്തമായിപ്പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

"ഭൃശേകലും പൂഷ്ണി ച ഭൃംഗരാജേ
ദൌവാരികേ ശോഷപദേ ച നാഗേ
ദിതൌ ച പർജ്ജന്യപദേ ചതുഷ്ഷു
ദ്വാരങ്ങളെട്ടും ചെറുതായിവേണം."

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു മുമ്പിൽ വിധിച്ച ശാലകളിൽ ഇന്നതു് ഇന്ന ഉപയോഗത്തിനെന്നു പറയുന്നു.

പ്രാച്യാമഗ്നിസമർച്ചനാദികമഥോദീ
ചീനേ കുടുംബാദികം
വ്യത്യസ്യ പ്രക്രമാത്തു വാ ഭോജ്യമിദം
യാമ്യേതിഥിപ്രീണനം

പാശ്ചാത്യേ ധനസന്നിധാപനമഥോ
ഭോജ്യം വിപക്വസ്യ വാ
ശേഷാഃ സ്യു തയോർത്ഥയോശ്ശയനവി-
ദ്യാഭ്യാസനം ചാചരേൽ. ൧൩൨

വ്യാ—കിഴക്കിനിയിൽ ഔപാസനം അഗ്നിഹോത്രം മുതലായ ദേവപൂജകളും, വടക്കിനിയിൽ സ്ത്രീകൾ കുട്ടികൾ മുതലായവരുടെ വാസവും ചെയ്യാം. ഇവ രണ്ടും പരസ്പരം മാറിയും ചെയ്യാം. തെക്കിനിയിൽ അതിഥിസൽക്കാരവും, പടിഞ്ഞാറ്റിനിയിൽ ധനം വച്ചു സൂക്ഷിക്കയും ചെയ്യാം. തെക്കിനിയുടേയും പടിഞ്ഞാറ്റിനിയുടേയും നടുവിലുള്ള ദിഗ്ഗൃഹങ്ങളിലേക്കാണ് ഇവിടെ പറഞ്ഞത്. ആ രണ്ടു കെട്ടുകളുടേയും കോൺഗൃഹങ്ങളായിട്ടുള്ള ശേഷിച്ച ഭാഗങ്ങളിൽ ശയനവും വിദ്യാഭ്യാസവും ചെയ്യാം. മലയാളബ്രാഹ്മണഗൃഹങ്ങളിൽ മിക്കതിലും ഇങ്ങനെതന്നെ നടന്നുവരികയും ചെയ്യുന്നു.

അവ—ഇനി ഏതാനും ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ട് ഉപഗൃഹങ്ങളുണ്ടാക്കുവാനുള്ള സ്ഥാനങ്ങളെ വിധിക്കുന്നു. അവിടെ മുമ്പിൽത്തന്നെ ചെറിയ പറമ്പുകളിൽ പുര പണിയേണ്ടിവരുമ്പോൾ അതിലേക്കു വേണ്ടി കുറെ വിശേഷവിധി പറയുന്നു.

കൃത്വാ ദിങ്മനാഗവജ്ഞ്പദി-
ന്നാമച്ചതുഷ്കേണതദ്വത-
ദ്വേഷ്യ്രകോഷ്ഠിപദൈർവ്വിധാതൃപദയു-
ക്തം പ്രാങ്കണം മദ്ധ്യതഃ
ശാലാഃ പങ്‌ക്തിയുജാസ്തു കാദികലുഷാ-
സ്സൽബാഹ്യതസ്സൽബഹി-
ർജ്യോഷ്ഠാല്പബലാദ്യഗ്ഗകാദിപിലാസൽ
പങ്‌ക്ത്യാവൃതം കല്പയേൽ. ൧൩൩

ഗ്രാമപുര പണിചെയ്യാനുള്ള പറമ്പു ചെറുതാണെങ്കിൽ അതിനെ നൂറോ എണ്പത്തൊന്നോ അറുപത്തുനാലോ ഖണ്ഡമായി കല്പിച്ചു് അവയിൽ നടുവിൽ വരുന്ന ബ്രഹ്മപദത്തെ അങ്കണമാക്കണം. ഒരു നൂറു പദമായി കല്പിച്ചാൽ പതിനാറു ഖണ്ഡം ബ്രഹ്മപദം. എണ്പത്തൊന്നു പദമായാൽ ഒമ്പതു ഖണ്ഡം ബ്രഹ്മപദം. അറുപത്തുനാലായാൽ നാലു ഖണ്ഡം ബ്രഹ്മപദം. അതിന്റെ പുറമെയുള്ള രണ്ടു വരികളിൽ ആര്യകാദിദേവന്മാരുടെ പദങ്ങളെക്കൊണ്ടു ശാലകളെ ഉണ്ടാക്കണം. അതിന്റെ പുറമെ ഒരു വരിയുള്ളതിൽ തൊഴുത്തു് ഉരൽപ്പുര മുതലായ ഉപഗൃഹങ്ങളും പ്രധാനഗൃഹത്തിനു ചുറ്റുപാടും ഉണ്ടാക്കണം.

ഇവിടെ പ്രസംഗവശാൽ പറമ്പിൽ പുരയ്ക്കു സ്ഥാനനിർണ്ണയം ചെയ്യുന്ന വിഷയത്തെക്കുറിച്ചു് അല്പം പറയേണ്ടതുണ്ട്. വീഥിപ്രധാനമെന്നും, പദപ്രധാനമെന്നും, വാസ്തുകല്പനത്തിൽ രണ്ടു മതങ്ങളുണ്ട്; 'മയമതം' 'വാസ്തുവിദ്യ' ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പദപ്രധാനമായിട്ടുള്ള വിധിയാണു കാണുന്നതു്. പറമ്പിന്റെ ഉച്ചനീചതകളെക്കൊണ്ടു വാസ്തുവിദ്യയിൽ പറയുന്ന ഒരു വിധികല്പന വേറെ ഒരു മാതിരിയാണു; 'നന്ദേന്ദുപുടേ' എന്നു് ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഉള്ള മാതിരിയല്ല; 'മയമതം' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ പദകല്പനം പലവിധത്തിൽ പറയുന്നു. ഒന്നുമുതൽ മുപ്പത്തുരണ്ടിന്റെ വർഗ്ഗമായ ആയിരത്തിരുപത്തുനാലുവരെ പദങ്ങളുണ്ടെന്നാണു് ആ ആചാര്യന്റെ മതം. അറുപത്തുനാലും എണ്പത്തൊന്നും ആയിട്ടുള്ള പദകല്പനം മിക്ക ഗ്രന്ഥകാരന്മാർക്കും സമ്മതമാണു്. എന്നാൽ 'നന്ദേന്ദുപുടേനവാവൃതിതയാ' എന്ന ശ്ലോകപ്രകാരം ഈ ഗ്രന്ഥകാരൻ ചെയ്യുന്ന ആവൃതിരൂപമായ വിധികല്പനത്തിന്റെ സ്ഥാപകനായ ആചാര്യൻ ആരെന്നു തിട്ടപ്പെടുവാൻ തരമില്ലെങ്കിലും ഈ ഗ്രന്ഥകാരനു് അതിൽ ഒരു പ്രത്യേകപ്രതിപത്തിയുണ്ടെന്നു് ആ ഭാഗംകൊണ്ടു കാ

ണാം. ഈവിധം വീഥിവിധിയനുസരിച്ച് ഗൃഹനിർമ്മാണം ചെയ്യുമ്പോൾ 'യാവൽകല്പിതമങ്കണം' എന്ന ശ്ലോകത്തിൽ ഉത്തമമായി വിധിച്ചിട്ടുള്ള വീഥിവിസ്താരം അങ്കണമദ്ധ്യത്തിൽ കണ്ണായതിയാണ്. അത്രയും വീഥിവിസ്താരം കല്പിക്കേണമെങ്കിൽ പറമ്പു വളരെ വലുതായിരിക്കണം. അങ്ങനെ കല്പിച്ചാൽ ഗൃഹം, ഗണേശവീഥിയിലും ബ്രഹ്മവീഥിയിലുമായിട്ട കഴിയുകയും ചെയ്യും. 'മദ്ധ്യേ ഗണേശകമലാസനയോർ വിദധ്യാത്' എന്ന ശ്ലോകപ്രകാരമുള്ള വിധി ഈ ഉത്തമപക്ഷത്തിലേയ്ക്കുള്ളതാണ്. 'ക്ഷേത്രേത്യങ്കണദ്വയാദ്ധി സമ്മിതതതാം' എന്ന വിധി വീഥിപ്രധാനമായ കല്പനയിൽ അധമപക്ഷത്തിലേയ്ക്കുള്ളതാണ്. അപ്പോൾ അഗ്നിവീഥി ഗൃഹത്തിനുള്ളിൽ പെടും. അതിനാൽ പതിനെട്ടു മുഴം ചതുരശ്രത്തിൽ കുറവായിട്ടുള്ള പറമ്പുകളിൽ സാമാന്യം ചെറിയ ഗൃഹങ്ങൾകൂടി വീഥിപ്രധാനമായി കല്പിച്ചുണ്ടാക്കുവാൻ പ്രയാസമാകകൊണ്ടു പദപ്രധാനമായിട്ടുള്ള കല്പന തന്നെ അവിടെ ചെയ്യേണ്ടിവരും. അങ്ങനെയുള്ളടത്തെല്ലാം പറമ്പിനെ നാലായി വിഭജിച്ച് ഈശാനഖണ്ഡത്തിലോ നിരൃതിഖണ്ഡത്തിലോ മർമ്മവേധംകൂടാതെ ഗൃഹങ്ങൾക്ക സ്ഥാനം കല്പിച്ചുവരുന്നു. ഇങ്ങനെ ഈശാനാദിഖണ്ഡകല്പനയുംകൂടി യുക്തമല്ലാതെ വരുന്ന അവസരത്തിൽ അങ്ങനെയുള്ള അല്പക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ഗൃഹങ്ങളുണ്ടാക്കുവാനുള്ള വിധിയാണ് ഇവിടെ 'കൃതാദിഷുനവനാഗവസുപദേഷ്വല്പക്ഷേത്രകേ' എന്ന ശ്ലോകംകൊണ്ടു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്. ഇവിടെ 'ക്ഷേത്രകേ' എന്നതിലെ 'ക' പ്രത്യയം അല്പാർത്ഥത്തിൽ ഉള്ളതാണ്. അപ്പോൾ ഈ വിധി അല്പക്ഷേത്രത്തിലേക്കാണെന്നു സിദ്ധമാകുന്നു. ഇവിടെ ഈശാനാദിഖണ്ഡകല്പനയും ആവശ്യമില്ല. പദകല്പനം മാത്രമേ വേണ്ടൂ. ഈവിധമുള്ള പദകല്പനംപോലും അസാദ്ധ്യമായിട്ടുള്ള അത്യല്പക്ഷേത്രങ്ങളിലും ചിലപ്പോൾ ഗൃഹമുണ്ടാക്കേണ്ടിവരും. അങ്ങ

ന്നെ വരുമ്പോൾ അവിടസ്ഥമുള്ളതാണ്', 'ക്ഷേത്രേഽല്പ കപാപി' എന്ന ഇരുപത്താറാം ശ്ലോകപ്രകാരമുള്ള വിധി; അവിടെ പദകല്പനാവും വേണം; വാസ്തുമദ്ധ്യത്തിൽനിന്നു ഗമനാംമാത്രം നീക്കിയാൽ മതി; പാമ്പു വളരെ വലുതാണെങ്കിൽ ഈശാനാദിഖണ്ഡങ്ങളെ പിന്നെയും നാലാക്കി ഈശാനഖണ്ഡത്തിലെ നിരൃതിഖണ്ഡത്തിലോ, നിരൃതിഖണ്ഡത്തിലെ ഈശാനഖണ്ഡത്തിലോ ഗൃഹമുണ്ടാക്കാമെന്ന് ഇരുപത്തിനാലാം ശ്ലോകത്തിൽ വിധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതെല്ലാംകൂടി ആലോചിക്കുമ്പോൾ പാമ്പു വലുതായാലും ചെറുതായാലും ഗൃഹകർത്താവിന്റെ ആവശ്യവും ശക്തിയും നോക്കി ഗൃഹങ്ങളുണ്ടാക്കുവാനുള്ള വിധികളെല്ലാം ഗ്രന്ഥകാരന്മാരായ ആചാര്യന്മാർ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നും അവയിൽ യോഗ്യായോഗ്യങ്ങളായവയെ നോക്കിയറിഞ്ഞ് ഔചിത്യംപോലെ ചെയ്യേണ്ടതാണെന്നും, അതിനു കാലദേശാവസ്ഥകളുടെ ജ്ഞാനം അത്യാവശ്യമാണെന്നും സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

അഥ—ഉപഗൃഹവിധിപ്രകരണത്തിൽ, പലവിധത്തിലുള്ള ഉപഗൃഹങ്ങൾ അധികം വേണ്ടതു രാജാക്കന്മാർക്കാകയാൽ ഇവിടെ ഒന്നാമതു രാജധാനിയിലെ വിശേഷത്തെ പറയുന്നു.

മദ്ധ്യേ ബ്രഹ്മഗൃഹം നൃപാസ്ഥിതിഗൃഹം
        മിത്രേ വിഹാരോഽനിലേ
വ്യായാമോഽട്ടജ്ജ്മകേ ധനം ധനപതൌ
        സ്നാനാദി പർജ്ജന്യകേ
ഈശേഽപ്യാപ്യഗ ഭക്തിസത്മ വരുണേ
        നൃത്താദി ഗന്ധർവ്വകേ
ശസ്ത്രാസ്ത്രം നിരൃതൌ ഗൃഹക്ഷതപദേ
        ശയ്യാഗൃഹം ഭൃംഗജം. ഛന്ദ്

(പഞ്ചാശികാ.)

വ്യാ—പുരോഹിതന്മാർ മുതലായ ബ്രാഹ്മണർക്കുള്ള ഗൃഹം (പള്ളിത്തേവാരക്കെട്ട്) രാജധാനികളുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ (അങ്കണത്തിൽ) ഉണ്ടാകണം. ബ്രഹ്മപദത്തിന്റെ നേരെ പടിഞ്ഞാറുള്ള മിത്രപദത്തിൽ രാജാവിന്റെ ആസ്ഥാനഗൃഹം (മന്ത്രിമാരോടുകൂടി രാജ്യകാര്യവിചാരം ചെയ്യുന്നുള്ള ഗൃഹം) നിർമ്മിക്കണം. വായുകോണിൽ ക്രീഡാഗൃഹം ചമയ്ക്കണം. പുറത്തെ വരിയിൽ നേരെ വടക്കിനടുത്ത കിഴക്കേതായ ഭല്ലാടപദത്തിൽ വ്യായാമം (ആയുധാഭ്യാസം) ചെയ്യാനുള്ള ശാലയുണ്ടാകണം. നേരെ വടക്ക ധനം സൂക്ഷിക്കാനുള്ള (ഭണ്ഡാരപ്പുര) സ്ഥലം പണി ചെയ്യണം. പുറത്തെ വരിയിൽ ഈശാനപദത്തിനു തെക്കതായ പർജ്ജന്യപദത്തിൽ കുളിപ്പുരയുണ്ടാകണം. അതിനടുത്തു വടക്കേതായ ഈശാനപദത്തിൽ ദേവാർച്ചനം (തേവാരം) ചെയ്യാനുള്ള ഗൃഹം പണിയണം. പുറത്തെ വരിയിൽ നേരെ പടിഞ്ഞാറുള്ള വരുണപദത്തിൽ ഭോജനശാല (അഗ്രശാല-ഊട്ടുപുര) തീർക്കണം. നേരെ തെക്കിനടുത്തു പടിഞ്ഞാറുള്ള ഗന്ധർവ്വപദത്തിൽ നാടകശാല (നാടകം കഥകളി മുതലായതു നടത്തുവാനുള്ള ഗൃഹം) നിർമ്മിക്കണം. നിരൃതികോണിൽ ആയുധശാലയുണ്ടാകണം. പുറത്തെ വരിയിൽ തെക്കിനടുത്തു കിഴക്കേതായ ഗൃഹക്ഷതപദത്തിൽ ശയനഗൃഹം നിർമ്മിക്കണം.

അവ—ഇനി രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങൾകൊണ്ടു സാധാരണജനങ്ങളുടെ ഗൃഹങ്ങൾക്കാവശ്യമായ ഉപഗൃഹങ്ങളുടെ സ്ഥാനങ്ങളെ പറയുന്നു.

പർജ്ജന്യേ പചനാലയം ശിഖിനി വാ
മേഷേ വൃഷേ വാ തഥാ
കുര്യാൽ ഭുക്തിഗൃഹം തഥൈവ മകരേ
കുംഭേ ച സൌഖ്യാലയം

കാന്താരത്ന്യാം കളുപതേ നൈരൃതപദേ
ധാന്യാലയം ശക്രേ
സിംഹേ വാജിസ്ഥലാഗാരം ധനഗൃഹം
വായവ്യേ തദ്രേഷ്ടമുലലം. എന്നു

വ്യാ—ഈശകോണിനോടടുത്തു തെക്കായ പർജ്ജന്യപദത്തിലോ അഗ്നികോണിലോ നടുക്കളവും, നേരെ കിഴക്കുഭാഗത്തു വടക്കേതായ മേടരാശിസ്ഥാനത്തോ അതിന്റെ തെക്കേതായ ഇടവം രാശിസ്ഥാനത്തോ ഊണിനുള്ള ഗൃഹവും; വടക്കുഭാഗത്തു നേരെ മദ്ധ്യത്തിനടുത്തു പടിഞ്ഞാറേതായ മകരംരാശിസ്ഥാനത്തോ അതിന്റെ കിഴക്കുള്ള കുംഭംരാശിസ്ഥാനത്തോ സുഖവാസത്തിനുള്ള ഗൃഹവും, നേരെ തെക്ക യമപദത്തിൽ കളപ്പുരയും, തെക്കുപടിഞ്ഞാറെ കോണിലുള്ള നിരൃതിപദത്തിൽ നെല്ലറ (പത്തായപ്പുര)യും, നേരെ തെക്കുഭാഗത്തിനടുത്തു കിഴക്കുള്ള കർക്കടരാശിസ്ഥാനത്തോ അതിനടുത്തു പടിഞ്ഞാറേതായ ചിങ്ങംരാശിസ്ഥാനത്തോ നേരെ പടിഞ്ഞാറിനടുത്തു തെക്കേതായ തുലാംരാശിസ്ഥാനത്തോ അതിനടുത്തു വടക്കേതായ വൃശ്ചികരാശിസ്ഥാനത്തോ ധനം സൂക്ഷിപ്പാനുള്ള ഗൃഹവും, പടിഞ്ഞാറുവടക്കേ കോണിലുള്ള വായുപദത്തിൽ ഉരൽപ്പുരയും ഉണ്ടാക്കാം.

ഗോശാലാ പ്രാക്പ്രതീച്യാമപി ച വിതഥപൂ-
ഷാന്തരാളേ ച ശോഭേ
കണ്ഠദേ ദ്വാരപാലസ്യ ച കഥചിദ്ഥോ
പുഷ്പദന്തസ്യ മദ്ധ്യേ
കാന്താരത്ന്യാം മാഹിഷം മന്ദിരമപി വിഹിതം
ചാപി കാർഷ്ണ്യം ഗവാം വാ
ഗോശാലായൈ വിശേഷാൽ ക്ഷയകൃതിതരാം
വംസ്ഥമദ്ധ്യത്രുല്യഃ. എന്നു

വ്യാ...ഗോശാല കിഴക്ക് ഇന്ദ്രപദത്തിലോ പടിഞ്ഞാറു വരുണപദത്തിലോ അഗ്നികോണിനടുത്തു പടിഞ്ഞാറെ

തായ പൂഷാവിന്റെയും വിതഥന്റെയും ഇടയിലോ, വായു കോണിൽനിന്നു തെക്ക മൂന്നാമത്തേതായ ശോഷപദത്തിലോ, നിരൃതികോണിന്ന വടക്ക മൂന്നാമത്തേതായ സുഗ്രീവപദത്തിലോ ഉണ്ടാക്കാം. ഇവിടെ കാളകൾക്കുള്ള തൊഴുത്തു മുഖ്യമാകുന്നു. തെക്ക യമപദത്തിൽ എരുമത്തൊഴുത്തു (പോത്തുകൾക്കും) ഉണ്ടാക്കാം. ഇവിടെ പശുത്തൊഴുത്തും വയ്യേണ്ടില്ല. പിന്നെ പശുത്തൊഴുത്ത്, കതിരപ്പുര മുതലായവള്ള 'ത്രിശൂലം' എന്ന വാസ്തുമർമ്മം വിശേഷിച്ചും വർജ്ജിക്കണം.

ഭാ — പ്രസംഗാനുസാരേണ ഗോശാലയിൽ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതായ ചില സംഗതികളെ പറയുന്നു.

ക്ഷേത്രസ്യ കോണഗതരജ്ജുമതീത്യ യാനം
നേഷ്ടന്തി കേചന ഗവാമഖിലാസു ദിക്ഷു
മുഖ്യോ വൃഷോ ന മൃഗരാട്കരണേഷു സിംഹ-
വ്യാളേഭസൈരിഭം ച കരണം ശുനിഗർദ്ദഭാഖ്യം. എന്നു

വ്യാ — പറമ്പിന്റെ കോണുകളിലേക്ക പോകുന്നതായ രജ്ജുസൂത്രങ്ങളെ അതിക്രമിച്ച്, പശുക്കൾ തൊഴുത്തുകളിലേക്ക പോകയും വരികയും ചെയ്യുന്നതു ശുഭമല്ല. എന്നു ചില ആചാര്യന്മാർ വിധിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ തൊഴുത്തുണ്ടാക്കുമ്പോൾ ഇതു പ്രത്യേകം ഓർക്കേണ്ടതാകുന്നു. തൊഴുത്തിന്നു വൃഷയോനി പ്രധാനമാകുന്നു. സിംഹയോനി കൊള്ളരുത്. അതുപോലെ തന്നെ സിംഹം, പുലി, വിഷ്ണി, കഴുത, പൂച്ച, പുള്ള്, പാമ്പ്, നായ്ക്കൾ ഇത്യാദികളെല്ലാം വർജ്ജിക്കേണ്ടവയാകുന്നു.

ഭാ — ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു കിണറിന്റെ സ്ഥാനം വിധിക്കുന്നു.

മീനേ കൂപമതീവ മുഖ്യമുദിതം
സർവ്വാർത്ഥപുഷ്ടിപ്രദം
മേഷേ ചാപി ഘടേ ച ഋദ്ധികൃദിദം
നക്രേ വൃഷേഽർത്ഥപ്രദം

ആപേ ചൈവമഥാപവത്സകപദേ
മുഖ്യം, തഥൈവേന്ദ്രജിൽ-
കോഷ്ഠേ ഊർദ്ധ്വകപാദ പദേ തു ശുഭദം
നാരികേയം മതം. എന്നു

വ്യാ—വടക്കു കിഴക്കെ കോണിലുള്ള മീനരാശിസ്ഥാനത്തു കിണറു പ്രധാനമാകുന്നു. അതു സർവ്വവസ്തുക്കളുടെ സമൃദ്ധിയെ ഉണ്ടാക്കും. ആ കോണിന്നു തെക്കുഭാഗത്തുള്ള മേടംരാശി പദത്തിലും, പടിഞ്ഞാറുള്ള കുംഭരാശിസ്ഥാനത്തും കിണറുണ്ടാക്കിയാലും ഐശ്വര്യപ്രദമാകുന്നു. നേരെ വടക്കുനിന്നു പടിഞ്ഞാറുള്ള മകരംരാശിസ്ഥാനത്തും നേരെ കിഴക്കുനിന്നു തെക്കുഭാഗത്തുള്ള എടവംരാശിസ്ഥാനത്തും കിണറ് അത്ഭുതപ്രദമാണ്. ബ്രഹ്മപദത്തിന്റെ വടക്കുകിഴക്കെ കോണിൽ കർണ്ണസൂത്രത്തിന്റെ ഇരുഭാഗത്തും ദേവമാർഗ്ഗപങ്ക്തികളിലായിട്ടു നില്ക്കുന്ന ആപൻ, ആപവത്സൻ എന്ന രണ്ടു പദങ്ങളിൽ കിണറ് അത്യുത്തമമാകുന്നു. അതുപോലെതന്നെ തെക്കുപടിഞ്ഞാറെ കോണിൽ 'ഇന്ദ്രജയൻ' എന്ന പദത്തിലും, നേരെ പടിഞ്ഞാറു വരുണപദത്തിലും കിണറ് ശുഭമായി കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. വടക്കുപടിഞ്ഞാറു വായുകോണിൽ കിണറുണ്ടാക്കിയാൽ സ്ത്രീനാശം വരുന്നതാകുന്നു.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ജലാശയങ്ങളെ സാമാന്യമായി പറയുന്നു.

കൂപം ശോഭനമന്തരിക്ഷകപദേ
മുഖ്യം തടാകം ഹിതം
മാഹേന്ദ്രേ ച മഹീധരേ ച വരുണേ
സോമേ ശിവേ ഭേഷജേ
നാഗേയാംബു സമസ്തദിക്ഷു ശുഭദം,
നൈകത്ര തോയം ഹിതം
നൈരൃത്യാം പുനരത്ര കൂപഖനനം
നിന്ദ്യം തു ബാലക്ഷയാൽ എന്നൽ

വ്യാ—കിണറ് അഗ്നികോണിനോടടുത്തു വടക്കേതായ അന്തരിക്ഷപദത്തിലും കൊള്ളാം. കിണറിനു വിധിച്ച സ്ഥാനങ്ങളിൽ കുളവും ഉണ്ടാക്കാം. വിശേഷിച്ച് കിഴക്കു, പുറത്തെപ്പന്തിയിൽ ഇന്ദ്രപദത്തിലും, മദ്ധ്യേ വടക്ക് അകത്തെ രണ്ടു പന്തിയിൽകൂടിയുള്ള മഹീധരപദത്തിലും, പടിഞ്ഞാറു പുറത്തെ പന്തിയിൽ വരുണപദത്തിലും, വടക്കു സോമപദത്തിലും, ഈശപദത്തിലും, ആദിതി തെക്കു മേഷരാശിപദത്തിലും, കുളം കൊള്ളാം. നദീജലം എല്ലാദിക്കിലും ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതു ശുഭമാകുന്നു. ഒരു വാസ്തുവിൽ വെള്ളം കെട്ടുന്നതു മാത്രമുണ്ടായിരുന്നാൽ പോരാ; കിണറായിട്ടോ, കുളമായിട്ടോ, നദിയായിട്ടോ പലേടത്തും ജലാശയങ്ങളുണ്ടായിരിക്കുന്നതു് ഏറ്റവും നന്നു. നിരൃതികോണിൽ കിണർ കുഴിച്ചാൽ ബാലമരണം സംഭവിക്കുന്നതാകകൊണ്ടു് അതു വർജ്ജിക്കേണ്ടതാകുന്നു. "പുനരത്രകൂപപദാനം" എന്നതിലെ പദപ്രയോഗസാമർത്ഥ്യംകൊണ്ടു പുരപണിയുന്നതിനുമുമ്പിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന കിണറാണെങ്കിൽ ദോഷമില്ലെന്നുള്ള അർത്ഥവുംകൂടി ഗ്രന്ഥകാരൻ സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

അവ—ഗൃഹത്തിന്റെ ചില സ്ഥാനങ്ങളിൽ ചിലവ നിഷിദ്ധങ്ങളായിട്ടുണ്ടു്. അവയെ പറയുന്നു.

അഗ്നേയ്യാം ഭവനസ്യ കൂപഖനനം
പൂർവ്വം കൃതം വാ തഥാ
വാപീ ദോഷമയാദികം പ്രകുരുതേ
തദ്വത് ഫലം ദക്ഷിണേ
ഗ്രാമാദാവപി ദീർഘികാദി കതിചി—
ന്നോല്ലന്തി യാമ്യേ തഥൈ—
വാരാമോ ഗൃഹസന്നിധൌ ഫണോല്ലതാം
വരനേഽപി നൈവേഷ്യതേ. ഫലം

വ്യാ—പുരയുടെ അഗ്നികോണിൽ കിണറു കുഴിക്കരുതു്. മുമ്പേ ഉണ്ടായിരുന്നതായാലും കൊള്ളരുതു്. അപ്രകാരം

തന്നെ കുളവും ഉണ്ടാകരുതു്. അവ അഗ്നിഭയത്തെ ചെയ്യും. പുരയുടെ തെക്കുഭാഗങ്ങളും കിണറും കുളവും അരുതു്. അവയ്ക്കും ഫലം ഇതുതന്നെ. ഗ്രാമാദികളുടേയും തെക്കുഭാഗത്തു കുളവും ചിറയും പൊയ്കയും കൊള്ളരുതെന്നു ചില ആചാര്യന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. അപ്രകാരംതന്നെ പുരയ്ക്കടുത്ത സ്ഥലത്തു പൂക്കാവും സർപ്പക്കാവും ഉണ്ടാകരുതു്.

അഥ — ഇനി മതില് കിടങ്ങ് മുതലായവയെ പറയുന്നു.

ദണ്ഡാന്തം സമതീത്യ വപ്രമുദിതം
    മൃഷ്ടിശിലാദ്യൈസ്തഥാ
ശ്രേഷ്ഠം തത്, പരിഖാ തു മധ്യമ,മഥോ
    ശാഖാവൃതിശ്ചാധമാ
തൽപാദാദിഷു കണ്ടകദ്രുമലതാ
    ഗുൽമാശ്ച വേണ്വാദയഃ
കാര്യാൽ ദ്വ്യവശാദിഹൈകമുദിതാൻ
    വൃക്ഷാംശ്ച ദിക്ഷു ക്രമാൽ. ഫൈ

വ്യാ — പുരപണിക്കായി അളന്നു നിർണ്ണയിച്ചിരിക്കുന്ന പറമ്പിൽ ഒരു ദണ്ഡു കഴിഞ്ഞേടത്തു മണ്ണുകൊണ്ടോ കല്ലു മുതലായവകൊണ്ടോ മതിൽ പടുക്കുന്നതു് ഉത്തമമാകുന്നു. മതിലിന്റെ സ്ഥാനത്തു കിടങ്ങു കുഴിക്കുന്നതു മധ്യമമാകുന്നു. മരങ്ങളുടെ ചില്ലകൾകൊണ്ടും ഇല്ലിമുള്ളു മുതലായവകൊണ്ടും വേലി കെട്ടുന്നതു് അധമമാണു്. എന്നാൽ പ്രായേണ മിക്കജനങ്ങളും വേലികെട്ടുന്നതായിട്ടാണു കാണപ്പെടുന്നതു്. അപ്പോൾ ആ വേലിയുടെ കാലുകളായിട്ടു മുള്ളുള്ള മരങ്ങളും വള്ളികളും ഇല്ലിപ്പട്ടിലുകളും നട്ടുണ്ടാക്കേണ്ടതാണു്. ധനത്തിന്റെ അവസ്ഥപോലെ മതിൽ, കിടങ്ങ്, വേലി ഇവയിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നു് ഉണ്ടാക്കുകയും, മുമ്പേ 'പൂർവ്വസ്യാം ബകുളോവടശ്ച' എന്നും 'ശസ്താകദളിപാർശ്വപൃഷ്ഠദിശി' എന്നും ഉള്ള ശ്ലോകങ്ങളിൽ പറഞ്ഞപ്രകാരമുള്ള വൃക്ഷങ്ങളെ അതതു സ്ഥാനത്തു നട്ടുപിടിപ്പിക്കയും ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു തച്ചുപുടവ, വാസ്തുപൂജ മുതലായവയെ പറയുന്നു.

ഏവം നിൎമ്മാപ്യ ഗേഹം പ്രഥമമിഹ വൃത-
സ്തന്ത്രിവൎയ്യസ്തദന്തേ
തൽകൎത്തൄൻ ശില്പിനസ്താൻ വലയമണിലസൽ
കണ്ഠലാദ്യൈൎയ്യഥേഷ്ടം
സന്തോഷ്യാൎത്ഥ്യൈശ്ചതൽ സ്വയമപി യജമാ-
നേന സമ്യങ്മുഹൂൎത്തേ
ഗത്വാ തദ്വാസ്തുപൂജാദ്യഖിലശുഭവിധിം
സാധു കുൎവ്വീത തസ്മിൻ. ൧൯൨

വ്യാ—ഇങ്ങനെ പുരപ്പണി കഴിച്ചിട്ട് ആദ്യം ഗൃഹാരംഭത്തിൽ വരിച്ചിട്ടുള്ള തന്ത്രിശ്രേഷ്ഠൻ അതിന്റെ അവസാനത്തിൽ പണിക്കാരായ ശില്പികളെ എല്ലാം വള, കടക്കൻ, മോതിരം, വസ്ത്രം മുതലായ സമ്മാനങ്ങൾ യഥേഷ്ടം കൊടുത്തു സന്തോഷിപ്പിക്കണം. പിന്നെ നല്ല മുഹൂൎത്തത്തിൽ താൻതന്നെ ഗൃഹകൎത്താവിനോടുകൂടി ചെന്നിട്ടു ഗൃഹത്തിൽ പുണ്യാഹാദി ശുദ്ധികൎമ്മങ്ങളെല്ലാം ചെയ്തു വിധിപോലെ വാസ്തുപൂജാദികളായ സകലശുഭകൎമ്മങ്ങളും ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു.

അവ—ഇനി ഒരു ശ്ലോകംകൊണ്ടു ഗൃഹപ്രവേശത്തെ വിധിക്കുന്നു.

കൎത്താ ചാഥ ക്രിയാന്തേ മഹിതഗുരുവരം
ഭോജയിത്വാ യഥേഷ്ടം
ഗോഭൂമ്യാദ്യം ച ദത്വാ വിധിവദവഹിതോ
* ദക്ഷിണാം മുഖ്യരൂപാം

* "ദക്ഷിണാം മുഖ്യരൂപാം" - എന്നുപദപ്രയോഗംകൊണ്ട്, ഇവിടെ പ്രധാനനാണയമായ 'രൂപ'യെത്തന്നെ ദക്ഷിണയായി കൊടുക്കണം എന്നുകൂടി ഗ്രന്ഥകാരൻ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്നു ശങ്കിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ മലയാളത്തിൽ 'രൂപ' എന്ന നാണയം നടപ്പിലായതിൽപിന്നെയാണ് ഈ ഗ്രന്ഥമുണ്ടാക്കിയതെന്നു വിചാരിക്കാമല്ലോ.

ആചാര്യമാദായ തസ്മാദഖിലമപി ധനം
    പ്രീണയൻ ഭൂരിദാനൈഃ
സ്വീയൈസ്സാർദ്ധം സ്വഗേഹേ സുചിരമധിവസേൽ
    പൂർണ്ണകാമസ്സുഖേന. ൧൭൨

വ്യാ—പിന്നെ ഗൃഹകർത്താവാകട്ടെ ഈ വക താന്ത്രിക ക്രിയകളുടെ അവസാനത്തിൽ പൂജ്യനായ ആതന്ത്രിശ്രേഷ്ഠനെ യഥേഷ്ടം ഭക്ഷണംകഴിപ്പിച്ചു, വളരെ ആദരവോടുകൂടി ഗോദാനം, ഭൂദാനം മുതലായ ദാനങ്ങളെക്കൊണ്ടു സന്തോഷിപ്പിച്ച് അദ്ദേഹത്തിനു മുഖ്യരൂപയായ ദക്ഷിണയും ചെയ്തു ഗൃഹപ്രവേശത്തിനായിക്കൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിൽനിന്ന് അനുവാദം വാങ്ങണം. പിന്നെ സർവ്വജനങ്ങളേയും അന്നവസ്ത്രാദികളായ വസ്തുക്കളെക്കൊടുത്തു സന്തോഷിപ്പിച്ചിട്ട സ്വജനങ്ങളോടുകൂടി തന്റെ പുതിയ ഗൃഹത്തിൽ സർവ്വാഭിലാഷങ്ങളും സാധിച്ചു സുഖമായിട്ട വളരെക്കാലം വസിക്കുകയും ചെയ്യും.

'ഭവനപരിഗ്രഹം' എന്ന ഈ പ്രകരണത്തിൽ മനുഷ്യാലയനിർമ്മാണത്തിൽ സർവ്വസമ്മതമായി ഇന്നും നടപ്പിൽ ഇരിക്കുന്ന 'വാസ്തുവിദ്യ' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ പറയുന്ന വിധികളെ ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കുന്നതു ഗൃഹകർത്താക്കന്മാർക്കും ശില്പികൾക്കും ഉപകാരപ്രദമാകകൊണ്ട് അങ്ങിനെ ചെയ്ത് ഈ വ്യാഖ്യാനത്തെ പര്യവസാനിപ്പിക്കാം.

"യഥോക്തവിധിനാ തത്ര വാസ്തുകർമ്മ സമാപ്യ ച
വാസോഭിർബ്രഹ്മിസ്തത്ര ഗേഹമാപ്പൂരയേൽ പുനഃ.
അർഘ്യജ്ഞാനാദികം കൃത്വാ സ്ഥാതേഭ്യോഽഥ യഥോചിതം
വാസാംസി ചാനുലേപം ച പുഷ്പാണി സുരഭീണി ച.
കണ്ഠലാഭിനി സർവ്വാണി സർവ്വേഭ്യശ്ച യഥോചിതം
ദത്വാ ചതുർവ്വിധം ചാന്നം സംയുക്തം ഷഡ്രസൈരപി.
ദീയതാം ച യഥാശക്തി ദീയതാം ദക്ഷിണാസ്തതഃ.

ഏവം സന്തർപ്പ്യ താൻ സർവ്വാൻ തേഭ്യോ ഗേഹം പ്രഗൃഹ്യ സ്ഥപതിഃ പരിഗൃഹ്യാഥ തത് സർവ്വം ദക്ഷിണാദികം (താം. കർമ്മകാരജനൈസ്സാകം മന്ത്രാനേതാനുദീരയേൽ.

മന്ത്രങ്ങൾ:—

വർഷാംബുപാതാദശനിപ്രപാതാ-
ച്ചണ്ഡാച്ച വാതാദപി ചാഗ്നിദാഹാൽ
ചോരാദികേഭ്യഃ പരചക്രഘാതാ-
ദ്രക്ഷന്ത്വിദം സതത സുരാസുരാദ്യാഃ.
അഗദാമനുജാസ്സധനാസ്സുഖിനഃ
പ്രഥിതാ യശസാ ച ഭവന്തു ചിരം
വിജയീ നിഖിലാം പശുസസ്യവതീം
സുകൃതീ നൃപതിഃ പൃഥിവീമവതാൽ
ബ്രഹ്മാവിഷ്ണുശങ്കരചന്ദ്രസൂര്യൌ
നന്ദീ ലക്ഷ്മീർവ്വാഗുമാസ്കന്ദ ഇന്ദ്രഃ
ഭൂമിർദ്ദേവാശ്ശേഷയശ്ച പ്രജാനാം
ശ്രീസൌഭാഗ്യാരോഗ്യഭോഗാൻ കുർവ്വീരൻ.
ഭൂയാദ്ധ്രുവാ ദ്യൌഃ പൃഥിവീ ച ഭൂയാൽ
ഭവന്ത്വിമേ ഭൂമിധരാ ധ്രുവാശ്ച
ധ്രുവം ജഗദ്വിശ്വമിദം ധ്രുവം സ്യാ-
ദ്രാജാ തഥാ ധാമ ച തദ്ധ്രുവം സ്യാൽ.

ബ്രഹ്മൈവ സ്ഥപതിസ്സാക്ഷാ-
ദ്യജമാനസ്സ്വയം ഹരിഃ
ആചാര്യോ ഭഗവാൻ രുദ്ര-
സ്ത്രിഭിർന്നിഷ്പാദിതം തു യൽ
തദേവാസ്തു സ്ഥിരമേവ സ്യാ-
ദ്ദൃഷ്ടംശ്രേഷ്ഠഫലപ്രദം." ഇതി (വാസ്തുവിദ്യാ)

കൊച്ചുണ്ണിരാജശിഷ്യേണ തൽകടാക്ഷാവലംബിനാ
കൈരളൃാ വിവൃതാ വാണ്യാ 'മനുഷ്യാലയചന്ദ്രികാ'.
കുടുംബവനവാസിന്യാഃ കാളൃാഃ കാരുണ്യസേചനാൽ
സതാം തനോതു സമ്മോദ-മേഷാ ശില്പപ്രകാശികാ.

ശുഭമസ്തു.

അനുബന്ധം.

കോൽതപ്പ് — ധ്വജയോനി.

പംക്തി	ചുററ്		ആയം		വ്യയം	വയസ്സ്	നക്ഷത്രം		തിഥി			കരണം	ആഴ്ച	ഗുണദോഷഫലം.
	കോൽ	വിരൽ	കോൽ	വിരൽ			നാമം	നാഴിക	പക്ഷം	നാമം	നാഴിക			
1	3	0	12	0	9	മരണം	ചതയം	60	കൃ	നവമി	60	ആന	ചൊവ്വ	അധമം–മരണം.
2	5	16	9	8	3	ബാല്യം	മൂലം	20	ശു	പ്രതിപദം	20	പുലി	ബുധൻ	ഉത; യൌവനം. മധ്യമം.
3	8	8	6	16	11	കൌമാരം	അത്തം	40	കൃ	സപ്തമി	40	പശു	ബു.	അധമം.
4	11	0	4	0	5	യൌവനം	പുണർതം	60	ശു	ത്രയോദശി	60	പശു	ബു.	അധമം.
5	13	16	1	8	13	വാർദ്ധക്യം	ഭരണി	20	ശു	പഞ്ചമി	20	പന്നി	വ്യാഴം	അധമം.
6	16	8	10	16	7	വാർദ്ധക്യം	അവിട്ടം	40	കൃ	ഏകാദശി	40	വിഷ്ടി	വ്യാഴം	മധ്യമം–കൊള്ളുന്നു.
7	19	0	8	0	1	മരണം	അനിഴം	60	കൃ	ദ്വിതീയ	60	പന്നി	വ്യാഴം	അധമം–മരണം.
8	21	16	5	0	9	ബാല്യം	ഉത്രം	20	ശു	നവമി	20	കഴുത	വെള്ളി	അധമം.
9	24	8	2	0	3	കൌമാരം	തിരുവാതിര	40	കൃ	വാവ്	40	സിംഹം	ഞാ.	അധമം.
10	27	0	12	0	11	യൌവനം	രേവതി	60	കൃ	ഷഷ്ഠി	60	കഴുത	ചൊ.	മധ്യമം. [illegible]–കൊള്ളുന്നു.
11	29	16	9	8	5	യൌവനം	തിരുവോണം	20	ശു	ത്രയോദശി	20	ആന	ശനി	ഉത്തമം.
12	32	8	6	16	13	വാർദ്ധക്യം	വിശാഖം	40	ശു	ചതുർത്ഥി	40	പുലി	ശനി	അധമം.
13	35	0	4	0	7	മരണം	മകം	60	കൃ	ദശമി	60	പന്നി	ശനി	അധമം–മരണം.
14	37	16	1	8	1	ബാല്യം	മകയിരം	20	കൃ	ദ്വിതീയ	20	പുലി	ഞായർ	മധ്യമം–യോനി. കൊള്ളുന്നു.
15	40	8	10	16	9	ബാല്യം	ഉത്രട്ടാതി	40	ശു	അഷ്ടമി	40	പന്നി	ഞായർ	ഉത്തമം.
16	43	0	8	0	3	കൌമാരം	പൂരാടം	60	കൃ	പൌർണ്ണമാസ്	60	പശു	ഞായർ	മധ്യമം. വിഷ–യോനി–കൊള്ളുന്നു.
17	45	16	5	8	11	യൌവനം	ചോതി	20	കൃ	ഷഷ്ഠി	20	പന്നി	തിങ്കൾ	അധമം.
18	48	8	2	16	5	വാർദ്ധക്യം	ആയില്യം	40	ശു	ദ്വാദശി	40	കഴുത	തിങ്കൾ	അധമം.

പടി	ചുറ്റ്		ഉയരം		ശിഷ്ടം	വയസ്സ്	നക്ഷത്രം		തിഥി			കരണം	ആഴ്ച	ഗുണദോഷഫലം
	കോൽ	വിരൽ	കോൽ	വിരൽ			നാമം	നാഴിക	പക്ഷം	നാമം	നാഴിക			
19	51	0	12	0	13	മരണം	കാർത്തിക	60	കൃ	ദ്വിതീയ	60	വിഷ്ടി	തിങ്കൾ	അധമം—മരണം.
20	53	16	9	8	7	മരണം	പൂരൊരുട്ടാതി	20	ശു	ദശമി	20	കഴുത	ചൊവ്വ	അധമം—മരണം.
21	56	8	6	16	1	ബാല്യം	മൂലം	40	ശു	പ്രതിപദം	40	സിംഹം	ചൊവ്വ	ഉത്തമം.
22	59	0	4	0	9	കൗമാരം	അത്തം	60	കൃ	സപ്തമി	60	സിംഹം	ചൊവ്വ	അധമം.
23	61	16	1	8	3	യൗവനം	പൂയം	20	ശു	പതിനാല്	20	ആന	ബുധൻ	അധമം.
24	64	8	10	16	11	വാർദ്ധക്യം	രോഹിണി	40	ശു	പഞ്ചമി	40	പുലി	ബുധൻ	അധമം.
25	67	0	8	0	5	വാർദ്ധക്യം	അവിട്ടം	60	കൃ	ഏകാദശി	60	പുലി	ബുധൻ	മദ്ധ്യമം—ദുഷ്ടയോഗം.
26	69	16	5	8	13	മരണം	തൃക്കേട്ട	20	കൃ	ദ്വിതീയ	20	പശു	വ്യാഴം	അധമം—മരണം.
27	72	8	2	16	7	ബാല്യം	ഉത്രം	40	ശു	നവമി	40	പന്നി	വ്യാഴം	അധമം.
28	75	0	12	0	3	കൗമാരം	തിരുവാതിര	60	കൃ	വാവ്	60	പാമ്പ്	വ്യാഴം	ഉത്തമം.
29	77	16	9	8	9	യൗവനം	അശ്വതി	20	കൃ	സപ്തമി	20	വിഷ്ടി	വെള്ളി	മദ്ധ്യമം—വിഷ്ടി.
30	80	8	6	16	1	യൗവനം	മകം	40	ശു	ത്രയോദശി	40	കഴുത	വെള്ളി	ഉത്തമം.
31	83	0	4	0	18	വാർദ്ധക്യം	വിശാഖം	60	ശു	ഷഷ്ഠി	60	വിഷ്ടി	വെള്ളി	അധമം.
32	85	16	1	8	5	മരണം	പൂരം	20	കൃ	ഏകാദശി	20	സിംഹം	ശനി	അധമം—മരണം.
33	88	8	10	16	13	ബാല്യം	മകയിരം	40	കൃ	തൃതീയ	40	ആന	ശനി	അധമം.
34	91	0	8	0	7	ബാല്യം	ഉത്രട്ടാതി	60	ശു	അഷ്ടമി	60	സിംഹം	ശനി	ഉത്തമം.
35	93	16	8	8	1	കൗമാരം	ഉത്രാടം	20	കൃ	വാവ്	20	നാൽക്കാലി	ഞായർ	ഉത്തമം.
36	96	8	2	16	9	യൗവനം	ചോതി	40	കൃ	ചതുർത്ഥി	40	പശു	ഞായർ	അധമം.
37	99	0	12	0	8	വാർദ്ധക്യം	ആയില്യം	60	ശു	ദ്വാദശി	60	പുലി	ഞായർ	മദ്ധ്യമം—ഗണാന്തം—ദുഷ്ടയോഗം
38	101	16	9	8	11	മരണം	രേവതി	20	ശു	ഷഷ്ഠി	20	പശു	തിങ്കൾ	അധമം—മരണം.
39	104	8	6	16	5	മരണം	പൂരൊരുട്ടാതി	40	കൃ	ദശമി	40	വിഷ്ടി	തിങ്കൾ	അധമം—മരണം.

പടി	ചുറ്റ് കോൽ	ചുറ്റ് വിരൽ	ആയം കോൽ	ആയം വിരൽ	ശിഷ്ടം	വയസ്സ്	നക്ഷത്രം നാൾ	നക്ഷത്രം നാഴിക	തിഥി പക്ഷം	തിഥി പക്കം	തിഥി നാഴിക	കരണം	ആഴ്ച	ഗുണദോഷഫലം
40	107	0	4	0	13	ബാല്യം	മൂലം	60	ശു	പ്രതിപദം	60	പന്നി	തിങ്കൾ	അധമം
41	109	16	1	8	7	കൌമാരം	ചിത്ര	20	കൃ	അഷ്ടമി	20	വിഷ്ടി	ചൊവ്വ	അധമം
42	112	8	10	16	1	യൌവനം	പൂരം	4	ശു	പതിനാല്	40	പക്ഷ്	ചൊവ്വ	മദ്ധ്യമം.തിക്ത.കൈപ്പുന
43	115	0	8	0	9	വാർദ്ധക്യം	രോഹിണി	60	ശു	പഞ്ചമി	60	കഴുത	ചൊവ്വ	അധമം
44	117	16	5	8	3	വാർദ്ധക്യം	ചതയം	20	കൃ	ദ്വാദശി	20	സിംഹം	ബുധൻ	ഉത്തമം
45	120	8	2	16	11	മരണം	തിരുവാതിര	40	കൃ	ദ്വിതീയ	40	ആന	ബുധൻ	അധമം-മരണം
46	123	0	12	0	5	ബാല്യം	ഉത്രം	60	ശു	നവമി	60	ആന	ബുധൻ	മദ്ധ്യമം-(ഉത്തമതുല്യം)
47	125	16	9	8	13	കൌമാരം	പൂരുരുട്ടാതി	20	ശു	പ്രതിപദം	20	പുലി	വ്യാഴം	അധമം
48	128	8	6	16	7	യൌവനം	അശ്വതി	40	കൃ	ഷഷ്ഠി	40	പശു	വ്യാഴം	അധമം
49	131	0	4	0	1	യൌവനം	മകം	60	ശു	ത്രയോദശി	60	പശു	വ്യാഴം	ഉത്തമം
50	133	16	1	8	9	വാർദ്ധക്യം	അനിഴം	20	ശു	പഞ്ചമി	20	കഴുത	വെള്ളി	അധമം
51	136	8	10	16	3	മരണം	പൂയം	40	കൃ	ഏകാദശി	40	വിഷ്ടി	വെള്ളി	അധമം-മരണം
52	139	0	8	0	11	ബാല്യം	മകയിരം	60	കൃ	ദ്വിതീയ	60	പന്നി	വെള്ളി	അധമം
53	141	16	5	8	5	ബാല്യം	രേവതി	20	ശു	നവമി	20	കഴുത	ശനി	മദ്ധ്യമം-തിക്ത
54	144	8	2	16	19	കൌമാരം	ഉത്രാടം	40	കൃ	വാവ്	40	സിംഹം	ശനി	അധമം
55	147	0	12	0	7	യൌവനം	ചോതി	60	കൃ	ഷഷ്ഠി	60	കഴുത	ശനി	ഉത്തമം
56	149	16	9	8	1	വാർദ്ധക്യം	മകം	20	ശു	ത്രയോദശി	20	പന്നി	ഞായർ	ഉത്തമം
57	152	8	6	16	9	മരണം	രോഹിണി	40	ശു	ചതുർത്ഥി	40	പുലി	ഞായർ	അധമം-മരണം
58	155	0	4	0	3	മരണം	പൂരോരുട്ടാതി	60	കൃ	ദശമി	60	ആന	ഞായർ	അധമം-മരണം
59	157	16	1	8	11	ബാല്യം	പൂരാടം	20	കൃ	ദ്വിതീയ	20	പുലി	തിങ്കൾ	അധമം
60	160	8	10	16	5	കൌമാരം	ചിത്ര	40	ശു	അഷ്ടമി	40	പന്നി	തിങ്കൾ	ഉത്തമം

സിംഹയോനി.

[illegible]	ചുറ്റ്		ഉയരം		വ്യയം	വയസ്സ്	നക്ഷത്രം		തിഥി			കരണം	ആഴ്ച	ശുഭാശുഭഫലം
	കോൽ	വിരൽ	കോൽ	വിരൽ			നാൾ	നാഴിക	പക്ഷം	പക്കം	നാഴിക			
1	3	16	5	8	11	ബാല്യം	കാർത്തിക	20	കൃ	വാവ്	20	നാല്പാദം	തിങ്കൾ	അധമം
2	6	8	2	16	5	ബാല്യം	ചതയം	40	കൃ	ഷഷ്ഠി	40	പശു	തിങ്കൾ	അധമം
3	9	0	12	0	13	കൌമാരം	തൃക്കേട്ട	60	ശു	ഏകാദശി	60	പുലി	തിങ്കൾ	അധമം
4	11	16	9	8	7	യൌവനം	അത്തം	20	ശു	ചതുർത്ഥി	20	പശു	ചൊവ്വ	ഉത്തമം
5	14	8	6	16	1	വാർദ്ധക്യം	പുണർതം	40	കൃ	ദശമി	40	വിഷ്ടി	ചൊവ്വ	മധ്യമം—വിഷ്ടി—കൊള്ളരുത
6	17	0	4	0	9	മരണം	അശ്വതി	6	കൃ	പ്രതിപദം	60	പന്നി	ചൊവ്വ	അധമം—മരണം
7	19	16	1	8	8	മരണം	അവിട്ടം	20	ശു	അഷ്ടമി	20	വിഷ്ടി	ബുധൻ	അധമം—മരണം
8	22	8	10	16	11	ബാല്യം	അനിഴം	40	കൃ	പതിനാല്	40	പുള്ള്	ബുധൻ	അധമം
9	25	0	8	0	5	കൌമാരം	പൂരം	60	കൃ	പഞ്ചമി	60	കഴുത	ബുധൻ	ഉത്തമം
10	27	16	5	8	13	യൌവനം	തിരുവാതിര	20	ശു	ദ്വാദശി	20	സിംഹം	വ്യാഴം	അധമം
11	30	8	2	16	7	യൌവനം	രേവതി	40	ശു	ദ്വിതീയ	40	ആന	വ്യാഴം	അധമം
12	33	0	12	0	1	വാർദ്ധക്യം	ഉത്രാടം	60	കൃ	നവമി	60	ആന	വ്യാഴം	മധ്യമം—ദീനം
13	35	16	9	8	9	മരണം	വിശാഖം	20	കൃ	പ്രതിപദം	20	പുലി	വെള്ളി	അധമം—മരണം
14	38	8	6	16	8	ബാല്യം	മകം	40	ശു	സപ്തമി	40	പശു	വെള്ളി	ഉത്തമം
15	41	0	4	0	11	കൌമാരം	രോഹിണി	60	കൃ	ത്രയോദശി	60	ആന	വെള്ളി	അധമം
16	43	16	1	8	5	കൌമാരം	ഉത്രട്ടാതി	20	കൃ	പഞ്ചമി	20	പന്നി	ശനി	അധമം
17	46	8	10	16	13	യൌവനം	പൂയം	40	ശു	ഏകാദശി	40	വിഷ്ടി	ശനി	അധമം
18	49	0	8	0	7	വാർദ്ധക്യം	ചിത്ര	60	ശു	ദ്വിതീയ	60	പന്നി	ശനി	ഉത്തമം
19	51	16	5	8	1	മരണം	ആയില്യം	20	കൃ	നവമി	20	കഴുത	ഞായർ	അധമം—മരണം
20	54	8	2	16	9	ബാല്യം	കാർത്തിക	40	ശു	വാവ്	40	സിംഹം	ഞായർ	അധമം
21	57	0	12	0	8	ബാല്യം	ചതയം	60	ശു	ഷഷ്ഠി	60	കഴുത	ഞായർ	ഉത്തമം

വർഷം	ദിവസ് നാഴിക	ദിവസ് വിനാഴിക	ഉദയം നാഴിക	ഉദയം വിനാഴിക	രാശി	വയസ്സ്	നക്ഷത്രം നാൾ	നക്ഷത്രം നാഴിക	തിഥി പക്ഷം	തിഥി പക്കം	തിഥി നാഴിക	കരണം	ആഴ്ച	ഗ്രഹയോഗഫലം
22	59	16	9	8	11	കൌമാരം	മൂലം	20	കൃ	ത്രയോദശി	20	ആന	തിങ്കൾ	അധമം
23	62	8	6	16	5	യൌവനം	അത്തം	40	കൃ	ചതുർത്ഥി	40	പുലി	തിങ്കൾ	മധ്യമം—രിക്ത
24	65	0	4	0	18	വാർദ്ധക്യം	പുണർതം	60	ശു	ദശമി	60	ആന	തിങ്കൾ	അധമം
25	67	16	1	8	7	മരണം	ഭരണി	20	ശു	പ്രതിപദം	20	പുലി	ചൊവ്വ	അധമം—മരണം.
26	70	8	10	16	1	മരണം	അവിട്ടം	10	കൃ	അഷ്ടമി	40	പന്നി	ചൊവ്വ	അധമം—മരണം
27	73	0	8	0	9	ബാല്യം	അനിഴം	60	ശു	പതിനാല്	60	പശു	ചൊവ്വ	അധമം
28	75	16	5	8	8	കൌമാരം	ഉത്രം	20	ശു	ഷഷ്ഠി	20	പന്നി	ബുധൻ	ഉത്തമം
29	78	8	2	16	11	യൌവനം	ഉത്രട്ടാതി	40	കൃ	ഏകാദശി	40	കഴുത	ബുധൻ	അധമം
30	81	0	12	0	5	യൌവനം	രേവതി	60	കൃ	ദ്വിതീയ	60	വിഷ്ടി	ബുധൻ	അധമം—വിഷ്ടി, ഗണ്ഡാന്തം
31	83	16	9	8	13	വാർദ്ധക്യം	ഓണം	20	ശു	ദശമി	20	ആന	വ്യാഴം	അധമം
32	86	8	6	16	7	മരണം	വിശാഖം	40	ശു	പ്രതിപദം	40	സിംഹം	വ്യാഴം	അധമം—മരണം
33	89	0	4	0	1	ബാല്യം	മകം	60	കൃ	സപ്തമി	60	സിംഹം	വ്യാഴം	ഉത്തമം
34	91	16	1	8	9	കൌമാരം	മകയിരം	20	ശു	പതിനാല്	2	ആന	വെള്ളി	അധമം
35	94	8	10	16	8	കൌമാരം	ഉത്രട്ടാതി	40	ശു	പഞ്ചമി	40	പുലി	വെള്ളി	ഉത്തമം
36	97	0	9	0	11	യൌവനം	പൂരാടം	60	കൃ	ഏകാദശി	60	പുലി	വെള്ളി	അധമം
37	90	16	5	8	5	വാർദ്ധക്യം	ചോതി	2	കൃ	ദ്വിതീയ	2	പശു	ശനി	ഉത്തമം
38	102	8	2	16	18	മരണം	ആയില്യം	40	ശു	നവമി	40	പന്നി	ശനി	അധമം—മരണം
39	105	0	12	0	7	ബാല്യം	കാർത്തിക	60	കൃ	വാവ്	60	ചതുഷ്പാത്	ശനി	മധ്യമം—സ്ഥിരകരണം
40	107	16	9	8	1	ബാല്യം	പൂരോരുട്ടാതി	20	കൃ	സപ്തമി	20	വിഷ്ടി	ഞായർ	മധ്യമം—വിഷ്ടി
41	110	8	16	16	9	കൌമാരം	മൂലം	40	ശു	ത്രയോദശി	40	കഴുത	ഞായർ	മധ്യമം
42	118	0	4	0	8	യൌവനം	അത്തം	60	ശു	ചതുർത്ഥി	60	വിഷ്ടി	ഞായർ	മധ്യമം—രിക്ത—വിഷ്ടി

[illegible]	ചാറ് നാഴിക	ചാറ് വിനാഴിക	ഉദയം നാഴിക	ഉദയം വിനാഴിക	യോഗം	വയസ്സ്	നക്ഷത്രം നാൾ	നക്ഷത്രം നാഴിക	തിഥി പക്ഷം	തിഥി പക്കം	തിഥി നാഴിക	കരണം	അധി	ഗുണദോഷഫലം
48	113	0	1	8	11	വാർദ്ധക്യം	പൂയം	20	ശു	ഏകാദശി	20	സിംഹം	ശിക്ഷ	അധമം
44	115	16	10	6	5	മരണം	ഭരണി	40	ശു	ദ്വിതീയ	40	ആന	ശിക്ഷ	മധ്യമം-മരണം
45	118	8	9	0	13	മരണം	അവിട്ടം	60	കൃ	ഷഷ്ഠി	60	സിംഹം	ശിക്ഷ	അധമം-മരണം
46	121	0	5	8	7	ബാല്യം	ഉത്രം	20	ശു	വാവ്	20	നാൽക്കാലി	ചൊവ്വ	അധമം
47	123	16	2	16	1	കൌമാരം	മകം	40	ശു	അഷ്ടമി	40	പശു	ചൊവ്വ	ഉത്തമം
48	126	8	12	0	9	യൌവനം	തിരുവാതിര	60	കൃ	ഏകാദശി	60	പുലി	ചൊവ്വ	ഉത്തമം
49	129	0	9	8	3	വാർദ്ധക്യം	അശ്വതി	20	കൃ	ചതുർദശി	20	പശു	ബുധൻ	ഉത്തമം
50	131	16	6	16	11	വാർദ്ധക്യം	ഓണം	40	ശു	ദശമി	40	വിഷ്ടി	ബുധൻ	അധമം
51	134	8	4	[illegible]	5	മരണം	വിശാഖം	60	ശു	പ്രതിപദം	60	പന്നി	ബുധൻ	അധമം-മരണം
52	137	0	1	8	13	ബാല്യം	പൂരം	20	കൃ	സപ്തമി	20	വിഷ്ടി	വ്യാഴം	അധമം
53	139	16	10	16	7	കൌമാരം	മകയിരം	40	ശു	പതിനാല്	40	പുള്ള്	വ്യാഴം	മധ്യമം. സ്ഥിരചലനം. ദീർഘ
54	142	8	8	0	1	കൌമാരം	ഉത്രട്ടാതി	60	ശു	പഞ്ചമി	60	കഴുത	വ്യാഴം	ഉത്തമം
55	145	0	5	8	9	യൌവനം	ഭരണി	20	കൃ	ഏകാദശി	20	സിംഹം	വെള്ളി	അധമം
5·	147	16	2	16	3	വാർദ്ധക്യം	ചോതി	40	കൃ	ദ്വിതീയ	40	ആന	വെള്ളി	അധമം
57	150	8	12	0	11	മരണം	ആയില്യം	60	ശു	നവമി	60	ആന	വെള്ളി	അധമം-മരണം
58	153	0	9	8	5	ബാല്യം	രോഹിണി	20	ശു	പ്രതിപദം	20	പുലി	ശനി	ഉത്തമം
59	155	16	6	16	13	ബാല്യം	പൂരുരുട്ടാതി	40	കൃ	സപ്തമി	40	പശു	ശനി	അധമം
60	158	0	4	0	7	കൌമാരം	മൂലം	60	ശു	ത്രയോദശി	60	പശു	ശനി	അധമം

വൃഷയോനി.

വരിശ	ചുററ്		ആയം		വ്യയം	വയസ്സ്	നക്ഷത്രം		തിഥി			കരണം	ആഴ്ച	ഗൃഹാരംഭഫലം
	കോൽ	വിരൽ	വിരൽ	കോൽ			നാമം	നാഴിക	പക്ഷം	പേര്	നാഴിക			
1	4	8	10	16	18	ബാല്യം	പൂയം	40	ശു	പഞ്ചമി	40	പുലി	ശനി	അധമം
2	7	0	8	0	7	കൌമാരം	ഭരണി	60	കൃ	ഏകാദശി	60	പുലി	ശനി	ഉത്തമം
3	9	16	6	8	1	കൌമാരം	ചതയം	20	കൃ	തൃതീയ	20	പുഴു	ഞായർ	ഉത്തമം
4	13	8	2	16	9	യൌവനം	തൃക്കേട്ട	40	ശു	നവമി	40	പന്നി	ഞായർ	അധമം
5	15	0	12	0	8	വാർദ്ധക്യം	മൂലം	60	കൃ	വാവ്	60	പാമ്പ്	ഞായർ	മദ്ധ്യമം-സ്ഥിരകരണം
6	17	16	9	8	11	മരണം	പുണർതം	20	കൃ	സപ്തമി	20	വിഷ്ടി	തിങ്കൾ	അധമം-മരണം
7	20	8	6	16	5	ബാല്യം	അശ്വതി	40	ശു	തൃതീയ	40	കഴുത	തിങ്കൾ	ഉത്തമം
8	23	0	4	0	13	ബാല്യം	ഓണം	60	ശു	ഷഷ്ഠി	60	വിഷ്ടി	തിങ്കൾ	അധമം
9	25	16	1	8	7	കൌമാരം	അനിഴം	20	കൃ	ഏകാദശി	20	സിംഹം	ചൊവ്വ	അധമം
10	28	8	10	16	1	യൌവനം	പൂരം	40	കൃ	പ്രതിപദ	40	ആന	ചൊവ്വ	ഉത്തമം
11	31	0	8	0	9	വാർദ്ധക്യം	മകയിരം	60	ശു	അഷ്ടമി	60	സിംഹം	ചൊവ്വ	അധമം
12	33	16	5	8	8	വാർദ്ധക്യം	രേവതി	20	കൃ	വാവ്	20	നാൽക്കാലി	ബുധൻ	മദ്ധ്യമം-സ്ഥിരകരണം
13	36	8	2	16	11	മരണം	ഉത്രാടം	40	കൃ	അഷ്ടമി	40	പുഴു	ബുധൻ	അധമം.മരണം
14	39	0	12	0	5	ബാല്യം	ചോതി	60	ശു	ദ്വാദശി	60	പുലി	ബുധൻ	ഉത്തമം
15	41	16	9	8	13	കൌമാരം	മകം	20	ശു	ഷഷ്ഠി	20	പശു	വ്യാഴം	അധമം
16	44	8	6	16	7	യൌവനം	രോഹിണി	40	കൃ	ദശമി	40	വിഷ്ടി	വ്യാഴം	അധമം
17	47	0	4	0	1	യൌവനം	പൂരൂരുട്ടാതി	60	കൃ	പ്രതിപദം	60	പന്നി	വ്യാഴം	ഉത്തമം
18	49	16	1	8	9	വാർദ്ധക്യം	പൂരാടം	20	ശു	അഷ്ടമി	20	വിഷ്ടി	വെള്ളി	അധമം
19	52	8	10	16	8	മരണം	ചിത്ര	40	കൃ	പതിന്നാല്	40	പാമ്പ്	വെള്ളി	അധമം.മരണം
20	55	0	8	0	11	ബാല്യം	പൂരം	60	കൃ	പഞ്ചമി	60	കഴുത	വെള്ളി	അധമം
21	57	16	5	8	5	കൌമാരം	കാർത്തിക	20	ശു	ദ്വാദശി	20	സിംഹം	ശനി	ഉത്തമം

പടിക	ചുറ്റ് കോൽ	ചുറ്റ് വിരൽ	ആയം കോൽ	ആയം വിരൽ	വ്യയം	വയസ്സ്	നക്ഷത്രം നാൾ	നക്ഷത്രം നാഴിക	തിഥി പക്ഷം	തിഥി പക്കം	തിഥി നാഴിക	കരണം	ആഴ്ച	ഗ്രന്ഥാരംഭഫലം
22	60	8	2	16	13	കൌമാരം	ചതയം	40	ശു	ദ്വിതീയ	40	ആന	ശനി	അധമം
23	63	0	12	0	7	യൌവനം	തൃക്കേട്ട	60	കൃ	നവമി	60	ആന	ശനി	അധമം—ഗണ്ഡാന്തം—രിക്ത
24	65	16	9	8	1	വാർദ്ധക്യം	അത്തം	20	കൃ	പ്രതിപദം	20	പുലി	ഞായർ	ഉത്തമം
25	68	8	6	16	9	മരണം	പുണർതം	40	ശു	സപ്തമി	40	പശു	ഞായർ	അധമം—മരണം
26	71	0	4	0	3	ബാല്യം	അശ്വതി	60	കൃ	ത്രയോദശി	60	പശു	ഞായർ	ഉത്തമം
27	73	16	1	8	11	കൌമാരം	അവിട്ടം	20	കൃ	പഞ്ചമി	20	പുലി	തിങ്കൾ	അധമം
28	76	8	10	16	5	കൌമാരം	അനിഴം	40	ശു	ഏകാദശി	40	വിഷ്ടി	തിങ്കൾ	മദ്ധ്യമം—വിഷ്ടി
20	79	0	8	0	13	യൌവനം	പൂരം	60	ശു	ദ്വിതീയ	60	പന്നി	തിങ്കൾ	അധമം
30	81	16	5	8	7	വാർദ്ധക്യം	തിരുവാതിര	20	കൃ	നവമി	20	കഴുത	ചൊവ്വ	അധമം
31	84	8	2	16	1	വാർദ്ധക്യം	രേവതി	40	ശു	വാവ്	40	സിംഹം	ചൊവ്വ	ഉത്തമം
32	87	0	12	0	9	മരണം	ഉത്രാടം	60	ശു	ഷഷ്ഠി	60	കഴുത	ചൊവ്വ	അധമം—മരണം
33	89	16	9	8	3	ബാല്യം	വിശാഖം	20	കൃ	ത്രയോദശി	20	ആന	ബുധൻ	ഉത്തമം
34	92	8	6	16	11	കൌമാരം	മകം	40	കൃ	ചതുർത്ഥി	40	പുലി	ബുധൻ	അധമം
35	95	0	4	0	5	യൌവനം	രോഹിണി	60	ശു	ദശമി	6	ആന	ബുധൻ	അധമം
36	97	16	1	8	13	യൌവനം	ഉത്രട്ടാതി	20	ശു	ദ്വിതീയ	20	പുലി	വ്യാഴം	അധമം
37	100	8	10	16	7	വാർദ്ധക്യം	പൂരാടം	40	കൃ	അഷ്ടമി	40	പന്നി	വ്യാഴം	ഉത്തമം
38	103	0	8	0	1	മരണം	ചിത്ര	60	ശു	പതിനാല്	60	പശു	വ്യാഴം	അധമം—മരണം
39	105	16	5	8	9	ബാല്യം	ആയില്യം	20	കൃ	അഷ്ടമി	20	പുലി	വെള്ളി	അധമം
40	108	8	2	16	3	കൌമാരം	കാർത്തിക	40	കൃ	ദ്വാദശി	40	കഴുത	വെള്ളി	അധമം
41	111	0	12	0	11	കൌമാരം	ചതയം	60	കൃ	ദ്വിതീയ	60	വിഷ്ടി	വെള്ളി	മദ്ധ്യമം—വിഷ്ടി
42	113	16	9	8	5	യൌവനം	മൂലം	20	ശു	ദശമി	20	കഴുത	ശനി	ഉത്തമം

ക്രമം	ധ്രുവം ഭാഗം	ധ്രുവം ലിപ്ത	അയനം ഭാഗം	അയനം ലിപ്ത	ദൃക്കം	വയസ്സ്	നക്ഷത്രം നാമം	നക്ഷത്രം നാഴിക	തിഥി പക്ഷം	തിഥി പാദം	തിഥി നാഴിക	കരണം	ആഴ്ച	ഗുണദോഷഫലം
43	116	8	6	16	13	വാർദ്ധക്യം	അത്തം	40	ശു	പ്രതിപദം	20	സിംഹം	ശനി	മധ്യമം
44	119	0	4	0	7	മരണം	പുണർതം	60	കൃ	സപ്തമി	40	സിംഹം	ശനി	മധ്യമം–മരണം
45	121	16	1	8	1	ബാല്യം	ഭരണി	20	ശു	ത്രയോദശി	60	കഴുത	ഞായർ	ഉത്തമം
46	124	8	10	16	9	ബാല്യം	അവിട്ടം	40	ശു	പഞ്ചമി	20	പുലി	ഞായർ	ഉത്തമം
47	127	0	8	0	3	കൗമാരം	അനിഴം	60	കൃ	ഏകാദശി	40	പുലി	ഞായർ	ഉത്തമം
48	129	16	5	8	11	യൗവനം	ഉത്രം	20	കൃ	ദ്വിതീയ	60	പശു	തിങ്കൾ	അധമം
49	132	8	2	16	7	വാർദ്ധക്യം	തിരുവാതിര	40	ശു	നവമി	20	പന്നി	തിങ്കൾ	മധ്യമം
50	135	0	12	0	13	വാർദ്ധക്യം	രേവതി	60	കൃ	വാവ്	40	പാമ്പ്	തിങ്കൾ	മധ്യമം
51	137	16	9	8	7	മരണം	തിരുവോണം	20	കൃ	സപ്തമി	60	വിഷ്ടി	ചൊവ്വ	മധ്യമം–മരണം
52	140	8	6	16	1	ബാല്യം	വിശാഖം	40	ശു	ത്രയോദശി	20	കഴുത	ചൊവ്വ	ഉത്തമം
53	143	0	4	0	9	കൗമാരം	മകം	60	ശു	ഷഷ്ഠി	40	വിഷ്ടി	ചൊവ്വ	മധ്യമം
54	145	16	1	8	3	യൗവനം	മകയിരം	20	കൃ	ഏകാദശി	60	സിംഹം	ബുധൻ	അധമം
55	148	8	10	16	11	യൗവനം	ഉത്രട്ടാതി	40	കൃ	തൃതീയ	20	കഴുത	ബുധൻ	[illegible]
56	151	0	8	0	5	വാർദ്ധക്യം	പൂരം	60	ശു	അഷ്ടമി	40	സിംഹം	ബുധൻ	ഉത്തമം
57	153	16	5	8	13	മരണം	രോഹിണി	20	കൃ	വാവ്	60	[illegible]	വ്യാഴം	മധ്യമം–മരണം
58	156	8	2	16	7	ബാല്യം	ആയില്യം	40	കൃ	ചതുർത്ഥി	20	പശു	വ്യാഴം	മധ്യമം
59	159	0	12	0	1	കൗമാരം	ചോതി	60	ശു	[illegible]	40	പുലി	വ്യാഴം	ഉത്തമം
60	161	16	9	8	9	കൗമാരം	പൂരുരുട്ടാതി	20	ശു	ഷഷ്ഠി	60	പശു	വെള്ളി	ഉത്തമം

പലിശ	ചുറ്റ്		ആയം		വ്യയം	വയസ്സ്	നക്ഷത്രം		തിഥി			കരണം	ആഴ്ച	ഗുണദോഷവിവരം
	കോൽ	വിരൽ	കോൽ	വിരൽ			നാൾ	നാഴിക	പക്ഷം	പേര്	നാഴിക			
1	5	0	4	0	1	ബാല്യം	അത്തം	60	ശു	ദശമി	60	ആന	വ്യാഴം	ഉത്തമം
2	7	16	1	8	9	കൗമാരം	പൂയം	20	ശു	ദ്വിതീയ	20	പുലി	വെള്ളി	അധമം
3	10	8	10	16	3	യൗവനം	ഭരണി	40	കൃ	അഷ്ടമി	40	പന്നി	വെള്ളി	ഉത്തമം
4	13	0	8	0	11	യൗവനം	അവിട്ടം	6	ശു	പതിനഞ്ച്	60	പശു	വെള്ളി	അധമം
5	15	16	5	8	5	വാർദ്ധക്യം	തൃക്കേട്ട	20	ശു	ഷഷ്ഠി	30	പന്നി	ശനി	ഉത്തമം
6	18	8	2	16	3	മരണം	ഉത്രം	40	കൃ	ദ്വാദശി	40	കഴുത	ശനി	അധമം—മരണം
7	21	0	12	0	7	ബാല്യം	തിരുവാതിര	60	കൃ	തൃതീയ	60	വിഷ്ടി	ശനി	അധമം
8	23	16	9	8	1	കൗമാരം	അശ്വതി	20	ശു	ദശമി	20	കഴുത	ഞായർ	ഉത്തമം
9	26	8	6	16	9	കൗമാരം	ഓണം	40	ശു	പ്രതിപദം	40	സിംഹം	ഞായർ	അധമം
10	29	0	4	0	8	യൗവനം	വിശാഖം	60	കൃ	സപ്തമി	60	സിംഹം	ഞായർ	ഉത്തമം.
11	31	16	1	8	11	വാർദ്ധക്യം	പൂരം	20	ശു	പതിനാല്	20	ആന	തിങ്കൾ	അധമം
12	34	8	10	16	5	മരണം	മകയിരം	40	ശു	പഞ്ചമി	40	പുലി	തിങ്കൾ	അധമം—മരണം
13	37	0	8	0	13	മരണം	ഉത്രട്ടാതി	60	കൃ	ഏകാദശി	60	പുലി	തിങ്കൾ	അധമം. മരണം
14	39	16	5	8	7	ബാല്യം	ഉത്രാടം	20	കൃ	ത്രയോദശി	20	പശു	ചൊവ്വ	അധമം
15	42	8	2	16	1	കൗമാരം	രേവതി	:		നവമി	40	പന്നി	ചൊവ്വ	മധ്യമം—ഭീതി
16	45	0	12	0	9	യൗവനം	ആയില്യം	60	കൃ	വാവ്	60	[illegible]	ചൊവ്വ	അധമം—[illegible]
17	47	16	9	8	11	വാർദ്ധക്യം	രോഹിണി	20	കൃ	സപ്തമി	20	വിഷ്ടി	ബുധൻ	മധ്യമം—വിഘ്നം
18	50	8	6	16	1	വാർദ്ധക്യം	പൂരുരുട്ടാതി	40	ശു	ത്രയോദശി	40	കഴുത	ബുധൻ	അധമം
19	53	0	4	0	5	മരണം	മൂലം	60	ശു	ചതുർത്ഥി	60	വിഷ്ടി	ബുധൻ	അധമം.. മരണം
20	55	16	9	8	13	ബാല്യം	ചിത്ര	20	കൃ	ഏകാദശി	20	സിംഹം	വ്യാഴം	അധമം

പടി	ചുറ്റ് കോൽ	ചുറ്റ് വിരൽ	ആയം കോൽ	ആയം വിരൽ	ഋക്ഷം	വയസ്സ്	നക്ഷത്രം നാൾ	നക്ഷത്രം നാഴിക	തിഥി പക്ഷം	തിഥി പക്കം	തിഥി നാഴിക	കരണം	ആഴ്ച	ഗ്രഹോദയഫലം
21	55	8	10	16	7	കൌമാരം	ആയില്യം	40	കൃ	ദ്വിതീയ	40	ആന	വ്യാഴം	ഉത്തമം.
22	61	0	8	0	1	യൌവനം	ഭരണി	60	ശു	ഷഷ്ഠി	60	സിംഹം	വ്യാഴം	ഉത്തമം.
23	63	16	5	8	6	യൌവനം	ചതയം	20	കൃ	വാവ്	20	നാൽക്കാലി	വെള്ളി	അധമം.
24	66	8	2	16	3	വാർദ്ധക്യം	ഉത്രട്ടാതി	40	കൃ	അഷ്ടമി	40	പശു	വെള്ളി	അധമം.
25	69	0	12	0	11	മരണം	മൂലം	60	ശു	ചതുർദശി	60	പുലി	വെള്ളി	മധ്യമം—മരണം.
26	71	16	9	8	5	ബാല്യം	പുണർതം	20	ശു	ചതുർത്ഥി	20	പശു	ശനി	മധ്യമം—ദീനം
27	74	8	6	16	3	കൌമാരം	അശ്വതി	40	കൃ	ദശമി	40	വിഷ്ടി	ശനി	മധ്യമം—വിഷ്ടി.
28	77	0	4	0	7	കൌമാരം	ഓണം	60	കൃ	പ്രതിപദം	60	പന്നി	ശനി	അധമം.
29	79	16	1	8	1	യൌവനം	അനിഴം	20	ശു	ഷഷ്ഠി	20	വിഷ്ടി	ഞായർ	മധ്യമം—വിഷ്ടി
30	82	8	10	16	9	വാർദ്ധക്യം	പൂരം	40	കൃ	പതിനാല്	40	പക്ഷി	ഞായർ	മധ്യമം—ദീനം—സർവ്വനാശം.
31	85	0	8	0	3	വാർദ്ധക്യം	മകയിരം	60	കൃ	പഞ്ചമി	60	കഴുത	ഞായർ	ഉത്തമം.
32	87	16	5	8	11	മരണം	രേവതി	20	ശു	ചതുർദശി	20	സിംഹം	തിങ്കൾ	അധമം—മരണം.
33	90	8	2	16	5	ബാല്യം	ഉത്രാടം	40	ശു	ദ്വിതീയ	40	ആന	തിങ്കൾ	മധ്യമം.
34	93	0	12	0	13	കൌമാരം	ചോതി	60	കൃ	നവമി	60	ആന	തിങ്കൾ	അധമം.
35	95	16	9	8	7	യൌവനം	മകം	20	കൃ	പ്രതിപദം	20	പുലി	ചൊവ്വ	ഉത്തമം.
36	98	8	6	16	1	വാർദ്ധക്യം	രോഹിണി	40	ശു	സപ്തമി	40	പശു	ചൊവ്വ	ഉത്തമം.
37	101	0	4	0	9	വാർദ്ധക്യം	പൂരുരുട്ടാതി	60	കൃ	ത്രയോദശി	60	പശു	ചൊവ്വ	അധമം.
38	103	16	1	8	8	മരണം	പൂരം	20	കൃ	പതിനാല്	20	വിഷ്ടി	ബുധൻ	അധമം—മരണം.
39	106	8	10	16	11	ബാല്യം	ചിത്ര	40	ശു	ഏകാദശി	40	വിഷ്ടി	ബുധൻ	മധ്യമം.
40	109	0	8	0	5	കൌമാരം	പൂയം	60	ശു	ദ്വിതീയ	60	പന്നി	ബുധൻ	ഉത്തമം

വർഷം	[illegible] ദിവസം	[illegible] നാഴിക	[illegible] ദിവസം	[illegible] നാഴിക	[illegible]	വയസ്സ്	നക്ഷത്രം നാമം	നക്ഷത്രം നാഴിക	തിഥി പക്ഷം	തിഥി പക്കം	തിഥി നാഴിക	കരണം	ആട്ടു	ഗ്രഹങ്ങളുടെ ഫലം
41	111	16	5	8	13	യൗവനം	കാർത്തിക	20	കൃ	നവമി	20	കഴുത	വ്യാഴം	അധമം
42	111	8	2	16	7	യൗവനം	മകയിരം	4	ശു	വാവ്	40	സിംഹം	വ്യാഴം	അധമം
43	117	·	12	0	1	വാർദ്ധക്യം	ഉത്രട്ടാതി	6	ശു	ഷഷ്ഠി	60	കഴുത	വ്യാഴം	മദ്ധ്യമം—ഉത്തമം
44	119	16	9	8	9	മരണം	മകം	20	കൃ	ത്രയോദശി	20	ആന	വെള്ളി	മദ്ധ്യമം—മരണം
45	122	8	6	16	3	ബാല്യം	പുണർതം	4	കൃ	ചതുർത്ഥി	40	പുലി	വെള്ളി	ഉത്തമം
46	125	0	4	0	11	കൗമാരം	അശ്വതി	6	ശു	ദശമി	60	ആന	വെള്ളി	മദ്ധ്യമം
47	127	16	1	8	5	കൗമാരം	അവിട്ടം	20	ശു	ദ്വിതീയ	20	പുലി	ശനി	മദ്ധ്യമം
48	130	8	10	16	13	യൗവനം	അനിഴം	40	കൃ	അഷ്ടമി	40	പന്നി	ശനി	അധമം
49	133	0	8	0	7	വാർദ്ധക്യം	പൂയം	6	ശു	പതിനാല്	60	പശു	ശനി	മദ്ധ്യമം—[illegible]
50	135	16	5	8	1	മരണം	തിരുവാതിര	2	ശു	ഷഷ്ഠി	20	കഴുത	ഞായർ	അധമം—മരണം
51	138	8	2	16	9	മരണം	രേവതി	4	കൃ	ദ്വാദശി	40	കുതിര	ഞായർ	അധമം—മരണം
52	141	0	12	0	3	ബാല്യം	ഉത്രാടം	6	കൃ	തൃതീയ	60	വിഷ്ടി	ഞായർ	മദ്ധ്യമം—വിഷ്ടി
53	143	16	9	8	11	കൗമാരം	വിശാഖം	[illegible]	ശു	ദശമി	20	കഴുത	തിങ്കൾ	മദ്ധ്യമം
54	146	8	6	16	5	യൗവനം	മകം	40	ശു	പ്രതിപദം	40	സിംഹം	തിങ്കൾ	ഉത്തമം
55	149	0	4	0	13	വാർദ്ധക്യം	രോഹിണി	60	കൃ	പൂർണി	6	സിംഹം	തിങ്കൾ	മദ്ധ്യമം
56	151	16	1	8	7	വാർദ്ധക്യം	ഉത്രട്ടാതി	20	ശു	പതിനാല്	20	വിഷ്ടി	ചൊവ്വ	അധമം
57	154	8	10	16	1	മരണം	പൂരാടം	40	ശു	പഞ്ചമി	40	പുലി	ചൊവ്വ	അധമം—മരണം
58	157	0	8	0	9	ബാല്യം	ചിത്ര	6	കൃ	ഏകാദശി	60	പക്ഷി	ചൊവ്വ	മദ്ധ്യമം
59	159	16	5	8	3	കൗമാരം	ആയില്യം	20	കൃ	തൃതീയ	20	പശു	ബുധൻ	ഉത്തമം
60	162	8	2	16	1	യൗവനം	കാർത്തിക	40	ശു	നവമി	40	പന്നി	ബുധൻ	മദ്ധ്യമം

കേരളസാഹിത്യ
അക്കാദമി